

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Πρόγραμμα Σπουδών
ακαδ. έτους 2022/2023

Το σύνολο μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου με βάση το ενδεικτικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος ανέρχεται σε **40 (24 επισκοπήσεις, 12 Διαλέξεις, 4 Σεμινάρια)**.

Το σύνολο πιστωτικών μονάδων ανέρχεται σε: 30 ανά εξάμηνο, 60 ανά έτος και **240 για τη λήψη πτυχίου**.

Οι πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα του Προγράμματος Σπουδών έχουν ως εξής:

Κάθε μάθημα του Α' και Β' έτους: 5 πιστωτικές μονάδες

1 Διάλεξη: 7 πιστωτικές μονάδες

1 Σεμινάριο: 9 πιστωτικές μονάδες

1 Πρακτική Άσκηση: 7 πιστωτικές μονάδες

1 Πτυχιακή Εργασία: 16 πιστωτικές μονάδες (=1 Διάλεξη: 7 πιστωτικές μονάδες + 1 Σεμινάριο: 9 πιστωτικές μονάδες)

Α' και Β' έτος: 24 υποχρεωτικά μαθήματα

Α' εξάμηνο	Σελ.
A1 Ιστορία της Τέχνης: εποπτική εισαγωγή (Συνδιδασκαλία)	8
A2 Ιστορία της Αρχαίας Τέχνης (Συνδιδασκαλία)	15
A3 Ιστορία της Τέχνης της Μεσαιωνικής Ευρώπης	21
A4 Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών 1: Αρχαιότητα – Νεότεροι χρόνοι (Συνδιδασκαλία)	28
A5 Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	35
A6 Αγγλική Ορολογία Τέχνης 1 (Συνδιδασκαλία)	40
Β' εξάμηνο	Σελ.
B1 Ιστορία της Τέχνης των νεότερων χρόνων 1: Αναγέννηση και Μπαρόκ (Συνδιδασκαλία)	45
B2 Ιστορία της Τέχνης των νεότερων χρόνων 2: από τον Νεοκλασικισμό στον Ιμπρεσιονισμό (Συνδιδασκαλία)	52
B4 Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών 2: από τους νεότερους χρόνους έως τις μέρες μας (Συνδιδασκαλία)	57
B5 Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία	64
B6 Αγγλική Ορολογία Τέχνης 2 (Συνδιδασκαλία)	69
B8 Μοντέρνα Τέχνη	74

Γ' εξάμηνο	Σελ.
Γ1 Ιστορία της Αρχιτεκτονικής 1 (Συνδιδασκαλία)	78
Γ4 Φιλοσοφία της Τέχνης	83
Γ5 Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία 1: από τον Ρομαντισμό στον Νατουραλισμό	88
Γ6 Παιδαγωγικά	93
Γ7 Ιστορία και Θεωρία της Φωτογραφίας	100
Γ8 Σύγχρονη Τέχνη	107
Δ' εξάμηνο	Σελ.

Δ1 Ιστορία της Αρχιτεκτονικής 2 (Συνδιδασκαλία)	111
Δ2 Ιστορία της Νεοελληνικής Τέχνης	116
Δ3 Καλλιτεχνικό Εργαστήριο	122
Δ4 Θεωρία και Κριτική της Τέχνης	127
Δ5 Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία 2: Μοντερνισμός και Πρωτοπορία	134
Δ6 Ψυχολογία της Εκπαίδευσης (Συνδιδασκαλία)	139

Γ' και Δ' έτος: 16 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα

Ε' εξάμηνο Υποχρεωτικά 3 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ και 1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	Σελ.
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 615 Μεθοδολογία έρευνας και συγγραφή επιστημονικής εργασίας	144
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 036 Μεθοδολογία της Ιστορίας της Τέχνης	149
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 002 Η ζωγραφική του 17ου αιώνα στις Κάτω Χώρες	154
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 613 Από το αναλογικό στο ψηφιακό: μια εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες	162
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 614 Η διαχρονικότητα της Παιδαγωγικής Επιστήμης στην εκπαιδευτική διαδικασία	167
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 627 Το κίνημα του συμβολισμού κατά τα τέλη του 19ου αιώνα: μελομανία, παρακμή, μυστικισμός	172
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 623 Ειδικά θέματα αγγλικής ορολογίας της τέχνης: το πολιτισμικό πεδίο 1	179
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 020 Η Τέχνη στην Ελλάδα μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο	185
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	Σελ.
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 220 Θεωρία και κριτική της τέχνης στην πράξη	192
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 230 Δυτικοευρωπαίοι καλλιτέχνες στην Ελλάδα, από τις αρχές του 19ου αιώνα έως το Μεσοπόλεμο	198
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 217 Τόσο μακριά και τόσο κοντά: Βυζάντιο & Βενετία (11ος – 15ος αιώνας)	205
Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 403 Ιστορικές πρωτοπορίες και αρχιτεκτονική του 20ού και του 21ου αιώνα	211
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 231 Η περφόρμανς στην Ελλάδα	216
Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 404 Ιστορία της Οθωμανικής πόλης: η Κοινωνία, ο Χώρος, οι Πολιτιστικές Συνιστώσες, το Φύλο και οι αναπαραστάσεις τους	220
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 920 Τέχνη και πολιτική δράση	227

Στ' εξάμηνο Υποχρεωτικά 3 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ και 1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	Σελ.
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 625 Χώρος, χρόνος, και αίσθηση εαυτού: από τη Βοστώνη και την Αϊτή το 18ο αιώνα, μέχρι την Αθήνα και το Black Lives Matter τον 21ο αιώνα	235
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 022 Ρομανική τέχνη (11ος-12ος αιώνας)	240
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 611 Διδακτική μεθοδολογία στην εκπαίδευση	246
Δ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 103 Ιστορία της Οθωμανικής Αρχιτεκτονικής	251
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 038 Μια «Ιστορία» της Μεταμοντέρνας Τέχνης: διαμεσικά έργα και υβριδικές εικόνες	257
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 624 Ειδικά θέματα Αγγλικής ορολογίας της τέχνης: Χαρτογραφώντας το πολιτισμικό πεδίο 2	264
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 013 Ζητήματα Ιστορίας Αρχαίας Τέχνης: Μετασχηματισμοί του κλασικού	271
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 616 Εισαγωγή στην τέχνη του θεάτρου	276
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	Σελ.
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 221 Η τέχνη ως οικολογική ανταπόκριση: πορτραίτα γυναικών από τον Leonardo στην Bio Art	280
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 924 Σύγχρονη τέχνη και το πολιτικό	285
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 918 Ανιχνεύοντας το πορτραίτο του καλλιτέχνη σε έργα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας	289
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 914 Με πρώτη ύλη το παρελθόν: ιστορία και τέχνη στον ψηφιακό χώρο	294
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 215 Προκολομβιανοί Πολιτισμοί και Τέχνη	300
Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 714 Πολιτικές προσεγγίσεις της αισθητικής	306
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 908 Μουσειολογία	313
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 922 Ο ήχος του χρώματος: από τον Σαρλ Μπωντλαίρ (Charles Baudelaire) στον Τζων Κέιτζ (John Cage)	318

Ζ' εξάμηνο Υποχρεωτικά 3 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ και 1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ή 2 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, 1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ και 1 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	Σελ.

Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 018 Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης	325
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 626 Ιστορία Τέχνης και Θεσμοί	330
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 619 Ιστορικές και θεωρητικές προσεγγίσεις των κόμικς	335
Δ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 102 Ψυχρός Πόλεμος και ιδεολογία στις τέχνες και την αρχιτεκτονική	342
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 617 Ιστορία της Επιμέλειας Εκθέσεων	347
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 626 Τέχνη και Δίκαιο	355
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ (ΠΡΑ)	362
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	Σελ.
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 233 Θεωρία της Τέχνης της Ιταλικής Αναγέννησης	366
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 906 Η κρυφή ζωή των έργων τέχνης	373
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 909 Αρχεία και μουσεία στην ψηφιακή εποχή	380
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 232 Ιστορία του καλλιτεχνικού επαγγέλματος στην Ελλάδα (19ος αιώνας)	386
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 915 Ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: λόγος και εικόνα	392
Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 712 Η επίδραση των επιστημών στη σύγχρονη τέχνη και αισθητική	398
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 919 Η Τέχνη του Βιβλίου στον Αραβικό Κόσμο	406
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 923 Ατονικότητα και αφαίρεση στις αρχές του 20ού αιώνα: Arnold Schönberg και Wassily Kandinsky	412

**Η' εξάμηνο | Υποχρεωτικά 3 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ και 1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ή 2 ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ και 1 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	Σελ.
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 001 Ειδικά Θέματα της Ιστορίας της Τέχνης: Διδακτική του Μοντερνισμού και διδακτική άσκηση φοιτητών σε σχολεία	419
Δ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 502 Θεωρίες Τοπίου και Κήπου	424
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 037 Εισαγωγή στον Αραβικό Πολιτισμό	429
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 021 Ιστορία και Θεωρία Εκθέσεων Μοντέρνας και Σύγχρονης Τέχνης	434
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 028 Ο κοσμοπολιτισμός των ελληνιστικών χρόνων: Ο ελληνικός κόσμος από τον Αλέξανδρο έως και την πτώση των Ελληνιστικών Βασιλείων	443
Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 622 Θεωρίες των φύλων: διαμόρφωση, εξέλιξη και αντίκτυπος	449
Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 024 Τέχνη και σώμα: καλλιτεχνικές πρακτικές μετά τη δεκαετία του 1960	454

Δ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 507 Εικόνα και Λόγος	461
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	Σελ.
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 216 Ζωγραφική και Φωτογραφία από το τέλος του 19ου στις αρχές του 21ου αιώνα	468
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 207 Το μεσαιωνικό εικονογραφημένο βιβλίο: Σύγχρονες ερευνητικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις	475
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 916 Δι-εικονικότητα στην εικονογραφημένη αφήγηση	481
Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 715 Ζητήματα Αισθητικής	489
Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 202 Τέχνη και Μέσα: Προβλήματα Ιστοριογραφίας της Τέχνης	497
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 910 Σύγχρονες επιμελητικές πρακτικές	502
Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 405 Η Οθωμανική Παράδοση του Τοπίου και οι Εκφράσεις της	510
Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 406 Τέχνη και Αρχιτεκτονική της Μεσαιωνικής Αιγύπτου	517
Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 921 Μη αδειοδοτημένες καλλιτεχνικές πρακτικές	523
ΠΤΥ Πτυχιακή Εργασία	531

Πεδία – κωδικοί μαθημάτων

I. Ιστορία και Θεωρία της Τέχνης και της Αρχιτεκτονικής (ΙΣΘΕΤΑ 001-499)

Συντομογραφίες:

Δ=Διάλεξη

ΤΕ=Τέχνη

ΑΡ=Αρχιτεκτονική

Σ=Σεμινάριο

ΤΕ=Τέχνη

ΑΡ=Αρχιτεκτονική

II. Φιλοσοφία της Τέχνης και Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΦΙΤΑΕ 500-999)

Συντομογραφίες:

Δ=Διάλεξη

ΦΙ=Φιλοσοφία

ΑΝ=Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Σ=Σεμινάριο

ΦΙ=Φιλοσοφία

ΑΝ=Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Οι μοναδικοί κωδικοί του κάθε μαθήματος παραμένουν σε ισχύ, ενεργοποιημένοι ή μη, έως ότου εξαντληθούν.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ*

Μάρτιος 2023

---

*Τα περιγράμματα μαθημάτων παρατίθενται εδώ με τη σειρά που εμφανίζονται στο ΠΣ 22/23.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 1

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	A1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Τέχνης: εποπτική εισαγωγή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νίκος Δασκαλοθανάσης, Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Τρίτη και Πέμπτη, 17:00-19:00
Email επικοινωνίας:	ndaskalothanasis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των καλλιτεχνικών ρευμάτων από τις απαρχές της τέχνης έως τις μέρες μας, • εντοπίζει τα βασικά μορφολογικά χαρακτηριστικά του έργου τέχνης, • τοποθετεί το έργο στα ιστορικά του συμφραζόμενα.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Εποπτικές γνώσεις																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσιάζονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα από τις απαρχές της τέχνης έως τις μέρες μας, αναλύονται παραδειγματικά έργα τέχνης, συζητώντας ζητήματα θεωρίας, μεθοδολογίας, ιστοριογραφίας και ορολογίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις δια ζώσης.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή παρουσιάσεων Powerpoint, επικοινωνία μέσω διαδικτύου.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: ερωτήσεις ανάπτυξης Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: γνώση του ζητήματος που τέθηκε, ικανότητα έκφρασης, τεκμηρίωση της απάντησης Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Μετά από αίτημά του ο/η φοιτητής/ήτρια μπορεί να έχει πρόσβαση στο γραπτό του/της και να συζητηθεί η απόδοσή του/της στην εξέταση.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

- E. H. Gombrich, *Το χρονικό της τέχνης*, μτφρ. Λίνα Κάσδαγλη, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 1998.
- Χιου Χόνορ-Τζων Φλέμιγκ, *Ιστορία της τέχνης*, μτφρ. Ανδρέας Παππάς, Αθήνα, Υποδομή, 1999 (επίτομο).
- Τζούλιαν Μπελ, *Ο καθρέφτης του κόσμου. Μια νέα ιστορία της τέχνης*, μτφρ. Γιώργος Λαμπράκος, Ελεάννα Πανάγου, Αθήνα, εκδόσεις Μεταίχμιο, 2008.
- H. W. Janson – Antony F. Janson, *Ιστορία της Τέχνης. Η δυτική παράδοση*, μτφρ. Μαριάννα Αντωνοπούλου, Νάνσυ Κουβαράκου, Αθήνα εκδόσεις Ίων (έλλην), 2011.

Βιβλιογραφία ανά περίοδο**Εποχή του χαλκού και αρχαία τέχνη**

- René Treuil, Pascal Darcque, Gilles Touchais, Jean-Claude Poursat et al., *Οι Πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, μτφρ. Όλγα Πολυχρονοπούλου, Άννα Φίλιππα – Touchais, Αθήνα, εκδόσεις Καρδαμίτσα, 2012.
- Nigel Spivey, *Αρχαιοελληνική τέχνη*, μτφρ. Γιώργος Τζήμας, εκδόσεις Καστανιώτη, 1999.
- Δημήτρης Πλάντζος, *Ελληνική τέχνη και αρχαιολογία 1200-30 π.Χ.*, Αθήνα, εκδόσεις Καπόν, Αθήνα, 2016.
- Nancy H. Ramage, Andrew Ramage, *Ρωμαϊκή Τέχνη: Από τον Ρωμύλο έως τον Κωνσταντίνο*, μτφρ. Δάφνη Δημητριάδου, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2018.
- J. J. Pollitt, *Η τέχνη στην ελληνιστική εποχή*, μτφρ. Ανδρομάχη Γκαζή, Αθήνα,

εκδόσεις Παπαδήμας, 1999.

Παλαιοχριστιανική και βυζαντινή τέχνη

- Ernst Kitzinger, *Η βυζαντινή τέχνη εν τω γενέσθαι*, μτφρ. Στέλλα Παπαδάκη - Ökland, Γρηγόρης Μ. Σηφάκης, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2004.
- John Lowden, *Πρώιμη χριστιανική και βυζαντινή τέχνη*, μτφρ. Μαρία Αγγελίδου, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη, 1999.
- Charles Delvoige, *Βυζαντινή Τέχνη*, μτφρ. Μαντώ Β. Παπαδάκη, Αθήνα, εκδόσεις Παπαδήμα, 2013.

Αναγέννηση

- Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, *Ιταλική Αναγέννηση*, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτης Αθήνα 2004.
- Richard Turner, *Η Αναγέννηση στη Φλωρεντία: Η Γένεση μιας Νέας Τέχνης*, μτφρ. Μιχάλης Λυχούνας, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2011.
- Άλκης Χαραλαμπίδης, *Η ιταλική αναγέννηση. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική*, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2014.

Μπαρόκ

- Άλκης Χαραλαμπίδης, *Μπαρόκ. Αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2017.

Ιστορίες της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης

- Giulio Carlo Argan – Achille Bonito Olivo, *Η μοντέρνα τέχνη. 1770-1970 – Η τέχνη στην καμπή του 21ου αιώνα*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2014.
- Άλκης Χαραλαμπίδης, *Η τέχνη του 19ου αιώνα. Αρχιτεκτονική – Γλυπτική –*

Ζωγραφική, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2022.

- Στίβεν Φ. Άισενμαν, Τόμας Κρόου, Μπράιαν Λούκασερ, Λίντα Νόκλιν, Ντέιβιντ Λ. Φίλιπς, Φράνσες Κ. Πολ, *Η τέχνη του δέκατου ένατου αιώνα. Μία κριτική ιστορία*, μτφρ. Δημοσθένης Κούλουθρος, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Επίκεντρο, 2021.
- Άλκης Χαραλαμπίδης, *Η τέχνη του 20ού αιώνα*, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2018.
- Hal Foster, Rosalind Krauss, Yves-Alain Bois, Benjamin H. D. Buchloch, *Η τέχνη από το 1900: μοντερνισμός, αντιμοντερνισμός, μεταμοντερνισμός*, μτφρ. Ιουλία Τσολακίδου, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Επίκεντρο, 2018.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Ιστορία της τέχνης, Αθήνα, εκδόσεις futura

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 2

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Αρχαίας Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Τρεις (3)	Πέντε (5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB250/		
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	Παναγιώτης Κωνσταντινίδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος		

Ώρες γραφείου:	Πέμπτη, 15:00-17:00 (κατόπιν συνεννόησης)
Email επικοινωνίας:	panagiotis_konstantinidis@hotmail.com

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

1. γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού και να ερμηνεύει τα υλικά του κατάλοιπα με βάση ένα επαρκές γνωστικό περίγραμμα της ιστορικής πορείας της αρχαίας ελληνικής τέχνης,
2. χρησιμοποιεί την επιστημονική ορολογία για την περιγραφή των αντικειμένων και των μνημείων, με έμφαση στην αναγνώριση των τεχνικών κατασκευής, της διακόσμησης, των εικονιστικών παραστάσεων και της τεχνοτροπίας,
3. εντάσσει τα αντικείμενα στην περίοδο στην οποία ανήκουν, κατανοώντας ταυτόχρονα τον ρόλο τους στο πολιτιστικό και κοινωνικό πλαίσιο της εποχής τους, «αποκωδικοποιώντας» την ταυτότητά τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Λήψη αποφάσεων	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Αυτόνομη εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Ομαδική εργασία	.....
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Άλλες...
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η επισκόπηση της αρχαίας ελληνικής τέχνης από τον 10ο αι. π.Χ. έως και τα τέλη του 1ου αι. π.Χ. αιώνα, κατά τη διάρκεια δηλαδή της διαμόρφωσης και ανάπτυξης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού στον ανατολικομεσογειακό χώρο. Την περίοδο αυτή διαπιστώνεται η δημιουργία υψηλής ποιότητας τεχνών, κέντρο των οποίων ήταν ο άνθρωπος με τις ποικίλες δραστηριότητές του στη δημόσια και ιδιωτική σφαίρα της κοινωνίας στην οποία ζούσε. Η αρχαία ελληνική τέχνη εξέφρασε σταδιακά και ανά εποχή ιδανικά και αξίες που απηχούσαν τα εκάστοτε πολιτεύματα (αριστοκρατικό, τυραννικό, δημοκρατικό, μοναρχικό), αλλά και τη σχέση του ανθρώπου με τις λατρευόμενες θεότητες, ανθρωποκεντρικές επίσης. Στα μαθήματα εξετάζονται ανά εποχή οι βασικές κατηγορίες της αρχαίας ελληνικής τέχνης (αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, αγγειογραφία και μικροτεχνία). Η επισκόπηση τελειώνει με την προσέγγιση του αρχαίου ελληνικού με το ρωμαϊκό πολιτισμό και τη δημιουργία του λεγόμενου ελληνορωμαϊκού πολιτισμού.

1. Εισαγωγή: Σύντομη παρουσίαση βασικών πληροφοριών και αρχών σχετικά με την αρχαία ελληνική τέχνη.
2. Πρωτογεωμετρική και γεωμετρική περίοδος (11ος – 8ος αι. π.Χ.).
3. Αρχαϊκή περίοδος (7ος – 6ος αι. π.Χ.): Οι τέχνες της «Ανατολίζουσας Περιόδου».
4. Αρχαϊκή περίοδος (7ος – 6ος αι. π.Χ.): Η τέχνη του 6ου αι. π.Χ.
5. Κλασική περίοδος (5ος – 4ος αι. π.Χ.): Πρώιμη Κλασική περίοδος.
6. Κλασική περίοδος (5ος – 4ος αι. π.Χ.): Ωριμη Κλασική περίοδος.
7. Κλασική περίοδος (5ος – 4ος αι. π.Χ.): Ο 4^{ος} αι. π.Χ.
- 8-11. Ελληνιστική περίοδος (3ος – 1ος αι. π.Χ.).
12. Ρωμαϊκή περίοδος (1ος αι. π.Χ. κ.ε.): Εξέταση των γενικών χαρακτηριστικών της εποχής.
13. Ανακεφαλαίωση.

Επιπλέον, δύο προαιρετικές επισκέψεις για την επισκόπηση πρωτότυπων έργων εκ του σύνεγγυς στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών και στο Μουσείο Ακρόπολης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στο αμφιθέατρο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή παρουσιάσεων ppt και εκπαιδευτικών video κατά την παράδοση, ανάρτηση κειμένων, επιστημονικών άρθρων και λοιπού εκπαιδευτικού εποπτικού υλικού στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eClass. Η επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες για θέματα του μαθήματος γίνεται τόσο δια ζώσης (ώρες υποδοχής) όσο και ηλεκτρονικά (email – Webex).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παραδόσεις θεωρίας στο αμφιθέατρο	39 (13 εβδ. × 3 ώρες)
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία τελικής εξέτασης	86
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή τελική εξέταση. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Από την αρχή του εξαμήνου αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (eClass) έπειτα από κάθε μάθημα το αρχείο ppt των διαλέξεων, καθώς και συνοδευτικό εκπαιδευτικό υλικό. Οι φοιτητές/ήτριες γνωρίζουν, επίσης, εξ αρχής την ύλη, τα διδακτικά συγγράμματα και τη σχετική βιβλιογραφία. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική	

Κριτήρια αξιολόγησης:

Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών γίνεται με βάση τις τελικές γραπτές εξετάσεις. Τα ερωτήματα στο εξεταστικό δοκίμιο είναι διαφόρων τύπων (ερωτήσεις πολλαπλών απαντήσεων – αναγνώριση μνημείων και σύντομος σχολιασμός τους μέσα από εικόνες – ερωτήσεις ανάπτυξης θέματος).

Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:

Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

Boardman, J. *Ελληνική Πλαστική. Ύστερη κλασική περίοδος και γλυπτική στις υπερπόντιες αποικίες*, Αθήνα 1999.

Boardman, J. *Ελληνική Πλαστική. Αρχαϊκή περίοδος*, Αθήνα 2001.

Boardman, J. *Πρώιμη ελληνική αγγειογραφία*, Αθήνα 2001.

Boardman, J. *Αθηναϊκά ερυθρόμορφα αγγεία. Αρχαϊκή περίοδος*, Αθήνα 2001.

Boardman, J. *Ελληνική Πλαστική. Κλασική περίοδος*, Αθήνα 2002.

Boardman, J. *Η ιστορία των αρχαίων ελληνικών αγγείων. Αγγειοπλάστες, αγγειογράφοι και εικόνες*, Αθήνα 2006.

Boardman, J. *Αθηναϊκά ερυθρόμορφα αγγεία. Κλασική περίοδος*, Αθήνα 2010.

Gruben G., *Ιερά και ναοί της αρχαίας Ελλάδας*, Αθήνα 2000.

Helmann M.-Ch., *Η αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική*, Αθήνα 2003.

Hölscher, T. *Κλασική Αρχαιολογία. Βασικές γνώσεις*, Θεσσαλονίκη 2019.

Κατσικούδης, Ν. *Το ελληνικό πορτρέτο. Εικόνα και μήνυμα*, Αθήνα 2014.

Κοκκορού – Αλευρά, Γ. *Η τέχνη της αρχαίας Ελλάδας. Σύντομη ιστορία (1050-50 π.Χ.)*, Αθήνα 1995.

Μπιάνκι Μπαντινέλι, Ρ. *Ρώμη. Η τέχνη στο επίκεντρο της εξουσίας. Από τις απαρχές έως τον 2ο αι. μ.Χ.*, Αθήνα 2007.

Πλάντζος, Δ. *Ελληνική τέχνη και αρχαιολογία (1100–30 π.Χ.)*, Αθήνα 2016.

Pollitt, J.J. *Η τέχνη στην ελληνιστική εποχή*, Αθήνα 2011.

Ramage, N.H. & Ramage, A. *Ρωμαϊκή τέχνη*, Θεσσαλονίκη 2019.

Rolley, C. *Η ελληνική γλυπτική (από τις αρχές έως το μέσο του 5^{ου} αιώνα)*, Αθήνα 2006.

Σαρμπονό, Ζ., Μαρτέν, Ρ., Βιγιάρ, Φ. *Ελλάδα. Ελληνιστική Εποχή, από τον 3ο έως τον 1ο αιώνα π.Χ.*, Αθήνα 2007.

Scheibler, I., *Αρχαία ελληνική ζωγραφική*, Αθήνα 2015.

Σημαντώνη - Μπουρνιά, Ε. *Αρχαιολογία των πρώιμων ελληνικών χρόνων (1050-600 π.Χ.)*, Αθήνα 2011.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

AJA (American Journal of Archaeology)

BCH (Bulletin de Correspondence Hellenique)

Hesperia

JRS (Journal of Roman Studies)

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 3

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	A3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Τέχνης της Μεσαιωνικής Ευρώπης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eClass Ιστορία της Τέχνης της Μεσαιωνικ... (asfa.gr)		
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: <i>Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα</i>	Καλλιρρόη Λινάρδου, Επίκουρη Καθηγήτρια		
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη 15:00-17:00		

Email επικοινωνίας:	klinardou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να κατανοεί τα έργα της Βυζαντινής και της Δυτικής Μεσαιωνικής τέχνης από τον 4ο έως τον 14ο αιώνα, καθώς και τις αλλαγές που μεταμόρφωσαν το Ευρωπαϊκό τοπίο της περιόδου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων/Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η επισκόπηση της Βυζαντινής και της Δυτικής Μεσαιωνικής τέχνης από τον 4ο έως τον 14ο αιώνα, κατά τη διάρκεια δηλαδή μιας περιόδου δέκα αιώνων και με φόντο μια σειρά σαρωτικών αλλαγών που μεταμόρφωσαν το Ευρωπαϊκό τοπίο και σφράγισαν εν πολλοίς τη μετέπειτα ταυτότητά του. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου οι τέχνες άνθισαν με μία άνευ προηγουμένου ζωντάνια και έχοντας να επιδείξουν αξιοζήλευτη ποικιλομορφία. Σχεδόν όλα ήταν το δημιούργημα ανώνυμων τεχνιτών και καλλιτεχνών. Η ανωνυμία της δημιουργίας, αν και συχνά γίνεται βασανιστικό αίνιγμα που δυσχεραίνει την καλύτερη κατανόηση των έργων τέχνης της περιόδου, προσθέτει κάτι επιπλέον στη γοητεία τους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διά ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ,	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία: Power point, διαδίκτυο, προβολή υλικού εκπαιδευτικού χαρακτήρα	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	86

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

ΓΕΝΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗ BYZANTINΗ ΤΕΧΝΗ

- Victor Lazarev, *Storia della pittura bizantina*, Torino 1967.

- Robin Cormack, *Byzantine Art*, Oxford University Press 2000.
- John Lowden, *Πρώιμη Χριστιανική και Βυζαντινή Τέχνη*, Καστανιώτης, Αθήνα 2003.
- Robin Cormack, *Writing in Gold. Byzantine Society and its Icons*, London 1985 (για μια θεματική επισκόπηση της Βυζαντινής τέχνης).
- Lyn Rodley, *Εισαγωγή στη Βυζαντινή Τέχνη και Αρχιτεκτονική*, μτφρ. Μυρτώ Βεΐκου, Ινστιτούτο του Βιβλίου, Αθήνα 2010.
- Ν. Πανσελήνου, *Βυζαντινή Ζωγραφική. Η Βυζαντινή Κοινωνία και οι Εικόνες της*, Αθήνα, 2000.
- Peter Schreiner, *Κωνσταντινούπολη. Ιστορία και αρχαιολογία*, ΜΙΕΤ, επιμέλεια Ευάγγελος Χρυσός, Αθήνα, 2014.

ΓΕΝΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

- Cyril Mango, *Byzantine Architecture*, New York 1976.
- Richard Krautheimer, *Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή Αρχιτεκτονική*, Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας, Αθήνα 1998.
- Χαράλαμπος Μπούρας, *Βυζαντινή & Μεταβυζαντινή Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα*, Εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2001.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΠΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

- Cyril Mango, *The Art of the Byzantine Empire*, Toronto 1997.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

- Kurt Weitzmann, ed., *The Age of Spirituality. Late Antique and Early Christian Art, Third to Seventh Century*, New York 1979.
- H.C. Evans and W.D. Wixom, eds, *The Glory of Byzantium. Art and Culture of the Middle Byzantine Era, AD 845-1261*, New York 1997.
- H. C. Evans et al., eds, *Byzantium: Faith and power (1261-1557)*, New York 2004.
- A. Cutler and J.-M. Spieser, *Byzance médiévale 700-1204*, Paris 1996.

ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ

- Νανώ Χατζηδάκη, *Βυζαντινά ψηφιδωτά*, Εκδοτική Αθηνών 1994.
- Μυρτάλη Αχειμάστου-Ποταμιάνου, *Βυζαντινές Τοιχογραφίες*, Εκδοτική Αθηνών 1995.
- Παναγιώτης Βοκοτόπουλος, *Βυζαντινές Εικόνες*, Εκδοτική Αθηνών 1995.
- Γιώργος Γαλάβαρης, *Ζωγραφική Βυζαντινών Χειρογράφων*, Εκδοτική Αθηνών 1995.

ΠΡΩΙΜΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ

- Ernst Kitzinger, *Η Βυζαντινή Τέχνη εν τω Γενέσθαι. Τα κύρια ρεύματα στην περιοχή της*

Μεσογείου (3ος-7ος αι.), Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2007

- Νικόλαος Γκιολές, *Παλαιοχριστιανική Τέχνη*, Μνημειακή Ζωγραφική, Αθήνα 1991.
- R.M. Jensen, *Understanding Early Christian Art*, Routledge, London 2000

ΓΙΑ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

- Cyril Mango, *Materials for the Study of the Mosaics of St Sophia at Istanbul*, Washington D.C. 1978.
- Ντούλα Μουρίκη, 'Stylistic Trends in Monumental Painting of Greece during the Eleventh and Twelfth Centuries', *Dumbarton Oaks Papers* 34-35 (1980-81), 77-124.
- Νανώ Χατζηδάκη, *Όσιος Λουκάς*, Αθήνα 1996.
- Ντούλα Μουρίκη, *Τα ψηφιδωτά της Νέας Μονής Χίου*, Αθήνα 1985.
- Στυλιανός Μ. Πελεκανίδης, Μανόλης Χατζηδάκης, *Καστοριά*, Αθήνα 1984.
- J. Stylianos, *The Painted Churches of Cyprus*, London 1985.

ΓΙΑ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

- Branislav Todić, *Serbian Medieval Painting. The Age of the King Milutin*, Belgrade 1999.
- Paul Underwood, *The Kariye Djami*, 4 vols, Princeton 1975.
- Hans Belting, Cyril Mango, Doula Mouriki, *The Mosaics and Frescoes of St Mary Pammakaristos (Fethiye Camii) at Istanbul*, Washington D.C. 1978.
- Μανόλης Χατζηδάκης, *Μυστράς. Η μεσαιωνική πολιτεία και το Κάστρο*, Αθήνα 1992.

ΔΥΤΙΚΟΣ ΜΕΣΑΙΩΝΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΕΧΝΗ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΔΥΣΗΣ

- D. Nicholas, *Η εξέλιξη του Μεσαιωνικού Κόσμου. Κοινωνία, Διακυβέρνηση και Σκέψη στην Ευρώπη 312-1500*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2009.
- J. Le Goff, *Ο Πολιτισμός της Μεσαιωνικής Δύσης*, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1991.
- G. Duby, *Τέχνη και Κοινωνία τον Μεσαίωνα*, Εκδόσεις Ολκός/Μικρή Άρκτος, Αθήνα 2005.
- E. H. Gombrich, *Το Χρονικό της Τέχνης*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1998 (τα αντίστοιχα κεφάλαια για το Μεσαίωνα).

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

- J. Snyder, *Medieval Art. Painting, Sculpture, Architecture, 4th-14th century*, New York 1989.
- M. Stokstad, *Medieval Art*, Oxford 2004.
- C.R. Dodwell, *The Pictorial Arts of the West 800-1200*, Yale University Press 1993.

POMANIKH & ΓΟΤΘΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

- M. Schapiro, *Romanesque Art*, London 1977.
- R. Toman, ed., *Romanesque. Architecture, Sculpture, Painting*, Ullman & Könemann 2007.
- Erwin Panofsky, *Γοτθική αρχιτεκτονική και σχολαστικισμός*, ΜΙΕΤ, μτφρ. Σάββας Κονταράτος, Αθήνα, 2018.
- A. Martindale, *Gothic Art*, London 1967.
- R. Toman, *Gothic. Architecture, Sculpture, Painting*, Ullman & Könemann 2007.
- M. Camille, *Gothic Art, Glorious Visions*, London 1996.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

- C. Davis-Weyer, *Early Medieval Art 300-1150: Sources Documents*, Engelwood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall 1971.
- T. G. Frisch, *Gothic Art 1140-c. 1450. Sources and Documents*, Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall 1971.
- R. Anderson and D. Aidan Bellenger, eds., *Medieval Worlds. A Sourcebook*, Routledge, London 2003.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Δελτίο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Dumbarton Oaks Papers

Gesta

Studies in Iconography

Peregrinations

Byzantine and Modern Greek

Studies Cahiers archéologiques

Byzantinische Zeitschrift

Jahrbuch des Österreichischen Byzantinistik

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 4

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	A4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών 1: Αρχαιότητα – Νεότεροι χρόνοι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB100/		
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Θωμάς Συμεωνίδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος		

Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 12:00 – 14:00
Email επικοινωνίας:	thsymeonidis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να αναγνωρίζει τις παραμέτρους εκείνες που μας επιτρέπουν να προσδιορίσουμε με ακρίβεια τόσο τις έννοιες της τέχνης και της καλλιτεχνικής δραστηριότητας όσο και τον αντίκτυπό τους στη ζωή και τη σκέψη.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		.....
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Λήψη αποφάσεων - Αυτόνομη εργασία - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα συνιστά επισκόπηση της ιστορίας της φιλοσοφίας μέσα από το πρίσμα της ανάπτυξης των αισθητικών θεωριών. Καλύπτονται εδώ οι ιστορικές περίοδοι της Αρχαιότητας, του Μεσαίωνα, της Αναγέννησης, του 17^{ου} αιώνα και του Διαφωτισμού έως τα τέλη του 18^{ου} αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, εκτίθενται διαδοχικά τα επιχειρήματα που αντλούνται από τα έργα του Πλάτωνα, του Αριστοτέλη, της ελληνιστικής φιλοσοφίας (Στοά, Κήπος, Σκεπτικοί, Κυνικοί) και της ελληνορωμαϊκής παράδοσης, της φιλοσοφίας της

Ύστερης Αρχαιότητας (Πλωτίνος, Αυγουστίνος), της ύστερης βυζαντινής και δυτικής χριστιανοσύνης, των αναγεννησιακών φιλοσόφων, λογίων και καλλιτεχνών, όπως και των φιλοσόφων που συνδέονται ποικιλοτρόπως με τα ρεύματα του ορθολογισμού, της εμπειριοκρατίας, του κριτικισμού και του υπερβατικού ιδεαλισμού. Η ιστορία αυτή, η οποία συσχετίζεται με τα ευρύτερα πολιτισμικά, καλλιτεχνικά και επιστημονικά συμφραζόμενα, επιδιώκει να αναδείξει τις παραμέτρους εκείνες που μας επιτρέπουν να προσδιορίσουμε με ακρίβεια τόσο τις έννοιες της τέχνης και της καλλιτεχνικής δραστηριότητας όσο και τον αντίκτυπό τους στη ζωή και τη σκέψη.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Πλατφόρμα eClass Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	86

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Beardsley, M. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Μτφ. Κούρτοβικ, Δ. Χριστοδουλίδης, Π. Αθήνα, Νεφέλη.

Cassirer, E. (2013). *Φιλοσοφία του Διαφωτισμού*. Μτφ. Φώσβινκελ, Α. Αθήνα, ΜΙΕΤ.

Καραμαλώλης, Γ. (επιμ.), (2017). *Εισαγωγή στην αρχαία φιλοσοφία*. Αθήνα, ΠΕΚ.

Rapp, C. (2012). *Εισαγωγή στον Αριστοτέλη*. Μτφ. Τσιριγκάκης, Η. Αθήνα, εκδόσεις Οκτώ.

Γενική ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adorno T.W. (2000). *Αισθητική Θεωρία*. Μτφρ. Αναγνώστου, Λ. Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Cooper, D. (επιμ.), (1997). *Aesthetics. The Classic Readings*. Οξφόρδη, Blackwell.

Copenhaver, B. (2007). *Φιλοσοφία της Αναγέννησης*. Αθήνα, Πολύτροπον.

Guter, E. (2010). *Aesthetics A-Z*. Edinburg University Press.

Hadot, P. (2002). *Τι είναι η αρχαία ελληνική φιλοσοφία*. Μτφρ. Κλαμπατσέα, Α. Ίνδικτος.

Irwin, T. (1989). *Classical Thought*, Οξφόρδη, Oxford University Press [στα ελληνικά σε μετάφραση Βογιατζή, Γ. Πολύτροπον, 2005].

Janaway, C. (επιμ.), (2006). *Reading Aesthetics and Philosophy of Art. Selected texts with interactive commentary*, Οξφόρδη, Blackwell.

Jimenez, M. (2014). *Τι είναι αισθητική*; Μτφρ. Καρρά, Μ. Νεφέλη.

Jordan, S., Nimitz, C. (επιμ.), (2014). *Λεξικό Φιλοσοφίας. Εκατό όροι*. Μτφρ. Αναγνώστου, Λ. και Κρίππας, Η. Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.

Kenny, A. (επιμ.), (2005). *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας – Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης*, Μτφ. Ρισσάκη, Δ. Νεφέλη.

Kivy, P. (ed.), (2004). *The Blackwell Guide to Aesthetics*. Blackwell Publishing.

Long, A. (2012). *Η ελληνιστική φιλοσοφία*. Μτφρ. Δημόπουλος Σ. ΜΙΕΤ.

Long, A. (1990). *Η ελληνιστική φιλοσοφία. Στωικοί, Επικούρειοι, Σκεπτικοί*. Μτφρ.

Δημόπουλος, Σ. ΜΙΕΤ.

Moreau, P.F. (1999). *Χομπς: φιλοσοφία, επιστήμη, θρησκεία*. Μτφρ. Μουντζούρογλου, Ν. Πατάκης.

Νεχαμάς, Α. (2001). *Η τέχνη του βίου. Σωκρατικοί στοχασμοί από τον Πλάτωνα στον Φουκώ*. Νεφέλη.

Οράτιος. (1991). *Ποιητική τέχνη*. Μτφρ. Γιατρομανωλάκης, Γ. Αθήνα, Καρδαμίτσα.

Renaut, A. κ.ά., (2009). *Η Φιλοσοφία*. Μτφρ. Μπέτζελος, Τ. Πόλις.

Ross, W.D. (1932). *Αριστοτέλης*. Μτφρ. Μητσού, Μ. ΜΙΕΤ.

Stecker, R. (2010). *Aesthetics and the Philosophy of art*. Rowman & Littlefield.

Taylor, A. (1992). *Πλάτων. Ο άνθρωπος και το έργο του*. Μτφρ. Αρζόγλου, Ι. ΜΙΕΤ.

Westfall, R. (1993). *Η συγκρότηση της σύγχρονης επιστήμης: μηχανισμοί και μηχανικοί*. Μτφρ. Ζήση, Κ. ΠΕΚ.

Wittgenstein, L. (1977). *Φιλοσοφικές έρευνες*. Μτφρ. Χριστοδουλίδης, Π. Αθήνα, Παπαζήσης.

Wittgenstein, L. (1978). *Tractatus Logico Philosophicus*. Μτφρ. Κιτσόπουλος, Θ. Αθήνα, Παπαζήσης.

Wittgenstein, L. (2000). *Πολιτισμός και αξίες*. Μτφρ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ, Κωβαίου, Κ. Εκδόσεις Καρδαμίτσα.

Wittgenstein, L. (2002). *Περί τέχνης και αισθητικής*. Μτφρ. Κωβαίος, Κ. Εκδόσεις Ανδρέου.

Woolhouse, R.S. (2003). *Φιλοσοφία της επιστήμης, II: Οι εμπειριστές*. Μτφρ. Τσούρτη, Σ. Πολύτροπον.

Αλμπέρτι, Λ. Μπ. (1994). *Περί ζωγραφικής*. Μτφρ. Λαμπράκη-Πλάκα, Μ. Καστανιώτης.

Αριστοτέλης (1995). *Περί Ποιητικής*. Κάκτος.

Έκο, Ο. (1993). *Ζητήματα αισθητικής στον Θωμά τον Ακινάτη*. Μτφρ. Σιετή, Τ. Αθήνα, Δελφίνι.

Έκο, Ο. (2002). *Τέχνη και Κάλλος στον Μεσαίωνα*. Μτφρ. Καλλιφατίδη, Ε. Αθήνα, Γνώση.

Καρτέσιος (1978). *Λόγος περί της μεθόδου*. Μτφρ. Χριστίδης, Χ. Αθήνα, Παπαζήσης.

Κονδύλη, Π. (1993). *Ο ευρωπαϊκός διαφωτισμός, τόμος I και II*, Αθήνα, Θεμέλιο.

Λαμπράκη-Πλάκα, Μ. (2004). *Ιταλική Αναγέννηση: τέχνη και κοινωνία – τέχνη και αρχαιότητα*. Καστανιώτης.

Ντελέζ, Ζ. (1999). *Εμπειρισμός και υποκειμενικότητα. Δοκίμιο για την ανθρώπινη φύση κατά τον Ντέιβιντ Χιουμ*. Μτφρ. Πούλος, Π. Αθήνα, Ολκός.

Πασκάλ (2000). *Σκέψεις*. Μτφρ. Παπαγιώργης, Κ. Αθήνα, Καστανιώτης.

Πλάτωνας (2010). *Πολιτεία*. Μτφρ. Σκουτερόπουλος, Εκδόσεις Πόλις.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of aesthetics and education

Χρονικά αισθητικής

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 5

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	A5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Αντωνία (Άντα) Διάλλα, Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	adialla@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- προσδιορίζει τις υπερεθνικές διαδικασίες, την εσωτερική διαφοροποίηση και την αλληλεπίδραση, την ενότητα αλλά και την ποικιλία των ευρωπαϊκών εμπειριών,
- εκτιμά τη σημασία τους.

Ως εκ τούτου, τα μαθήματα έχουν οργανωθεί θεματικά και γύρω από σημαντικές έννοιες-κλειδιά, όπως κινήματα, επαναστάσεις, ρεύματα ιδεών, έθνος-κράτος, αυτοκρατορίες, κοινοβουλευτικά καθεστώτα, δικτατορίες, συνασπισμοί κρατών, διατηρώντας πάντα στο διανοητικό ορίζοντα τη χρονική ακολουθία, έτσι ώστε ο/η φοιτητής/ήτρια να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει την ιστορικότητα των φαινομένων και να
- κατατάσσει την ευρωπαϊκή ιστορία στο ευρύτερο πλαίσιο της πλανητικής ιστορίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Δύο είναι τα γεγονότα που άλλαξαν την φυσιογνωμία της σύγχρονης Ευρώπης: η Γαλλική Επανάσταση και η Βιομηχανική· δύο επαναστάσεις που επηρέασαν σε διαφορετικούς χρόνους και με ποικίλους τρόπους το σύνολο των Ευρωπαίων. Η σύγχρονη τάξη πραγμάτων που στηρίζεται στις πόλεις δημιουργήθηκε κυρίως με την επίδραση της βρετανικής βιομηχανικής επανάστασης. Η Γαλλική επανάσταση προσέφερε το πλαίσιο διεξαγωγής της πολιτικής: προσέφερε το λεξιλόγιο του φιλελευθερισμού, του ριζοσπαστισμού, του εθνικισμού, της ταξικής συνείδησης. Οι εξελίξεις αυτές συνέβαλαν ώστε η Ευρώπη του 19ου αιώνα να αναδυθεί ως ένα μοντέλο με παγκόσμια ισχύ.

Το μάθημα επιδιώκει να εξετάσει τους διαδοχικούς μετασχηματισμούς που γνωρίζουν οι κοινωνίες της ευρωπαϊκής ηπείρου. Στην οπτική αυτή μελετώνται οι ισορροπίες και οι συγκρούσεις που γνωρίζει η ευρωπαϊκή ήπειρος, οι ιδεολογικές παράμετροι που συνοδεύουν ή και προετοιμάζουν τις εθνικές και κοινωνικές αντιθέσεις, η συγκρότηση των εθνών κρατών και ο πρωταγωνιστικός τους ρόλος, η συγκρότηση και η ενίσχυση του διεθνούς συστήματος κρατών. Η ιστορική αφήγηση εστιάζεται στην πολιτική, οικονομική και κοινωνική ιστορία, καθώς και στην εξέλιξη του πνεύματος και του πολιτισμού.

Ο στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις κυριότερες οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνιστώσες που διαμορφώνουν τις ευρωπαϊκές εμπειρίες από την Γαλλική Επανάσταση έως τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο σκοπός δεν είναι να παρουσιαστεί ένα σύνολο ιστοριών των επιμέρους χωρών της ευρωπαϊκής ηπείρου, αλλά η ταυτόχρονη πραγμάτευση των εξελίξεων που διαμόρφωσαν τον σύγχρονο κόσμο. Το περιεχόμενο του μαθήματος διαρθρώνεται συνεπώς ως εξής:

- Βιομηχανική Επανάσταση.
- Η Γαλλική Επανάσταση.
- Παλινόρθωση και Ιερά Συμμαχία.
- Η Ευρώπη των Εθνών.
- Ο αστικός 19ος αιώνας: οι αστοί στο προσκήνιο της ιστορίας. Φιλελευθερισμός και κοινοβουλευτισμός. Ο σοσιαλισμός και το εργατικό κίνημα.
- Η Ευρώπη στο κέντρο του κόσμου: η αποικιοκρατία και ο ιμπεριαλισμός.
- Η Ευρώπη τον Συνασπισμών: το προοίμιο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Το μάθημα έχει δομηθεί στη βάση σειράς τριώνων δια ζώσης διαλέξεων της διδάσκουσας, ενώ συχνά ζητείται και από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές (σε εθελοντική βάση) να παρουσιάσουν στην αίθουσα μικρά επιμέρους θέματα που έχουν προηγουμένως ετοιμάσει.																											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και eClass.																											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 736 1027 797">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 736 1361 797">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 801 1027 837">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 801 1361 837">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 842 1027 918">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 842 1361 918">86</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1205 1027 1240">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1205 1361 1240">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86																			Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																											
Διαλέξεις	39																											
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86																											
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Το μάθημα εξετάζεται με γραπτό διαγώνισμα στις καθορισμένες εξεταστικές περιόδους. Κατ' εξαίρεση, και εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένη αδυναμία του/της φοιτητή/ήτριας να εξετασθεί γραπτώς, η εξέταση μπορεί να γίνει και προφορικά. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες.																											

	Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Ελένη Αρβελέρ, Maurice Aymard, *Οι Ευρωπαίοι*, Αθήνα: Σαββάλας, 2003, τόμος Β'.
- Eric Hobsbawm, *Η εποχή των αυτοκρατοριών*, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 2000.
- Eric Hobsbawm, *Η εποχή των επαναστάσεων 1789-1848*, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1997, 3^η έκδ.
- Eric Hobsbawm, *Η εποχή του κεφαλαίου, 1848-1875*, Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1996.
- Marc Ferro, *Ο πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος*, Αθήνα: Ελληνικά γράμματα, 1997.
- Edward Said, *Κουλτούρα και Ιμπεριαλισμός*, Αθήνα: Νεφέλη, 1996.
- Stuart Woolf, *Ο εθνικισμός στην Ευρώπη*, Αθήνα: Θεμέλιο 1999.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 6

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	A6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλική ορολογία της Τέχνης 1		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Το μάθημα διαθέτει ηλεκτρονική τάξη (eClass).		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Βάρα, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ)
Ώρες γραφείου:	Πριν και μετά τις ώρες του μαθήματος και κατόπιν συνεννόησης μέσω e-mail
Email επικοινωνίας:	mvara@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί την ορολογία, τις γλωσσικές δομές και τα υφολογικά στοιχεία των ακαδημαϊκών συγγραμμάτων τέχνης στην Αγγλική γλώσσα,
- μελετά και να αναλύει αγγλόφωνα κριτικά κείμενα, δοκίμια και μελέτες για ζητήματα σχετικά με το αντικείμενο των σπουδών του/της,
- αξιοποιεί τις ιστοσελίδες διεθνών μουσείων ως εργαλεία μελέτης έργων και σύνταξης κειμένων τέχνης,
- χρησιμοποιεί σύγχρονες ηλεκτρονικές υπηρεσίες για την πρόσβαση σε αγγλόφωνα βιβλιογραφία.

Ως εκ τούτου, το μάθημα διαμορφώνει τις προϋποθέσεις ώστε ο/η φοιτητής/ήτρια να ενταχθεί αποτελεσματικά στο διεθνές περιβάλλον της αγοράς εργασίας που σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων, του ειδικού λεξιλογίου, των γνώσεων και των στρατηγικών που απαιτούνται για τη μελέτη αγγλόφωνων επιστημονικών κειμένων τέχνης ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση των φοιτητών/τριών σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία και να συνεισφέρει στη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών τους στο διεθνές περιβάλλον της αγοράς εργασίας που σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Γίνεται προβολή οπτικοακουστικού υλικού (μέσω λογισμικού ppt), αξιοποίηση ιστοσελίδων διεθνών μουσείων, παρουσίαση σύγχρονων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τον εντοπισμό ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και διαδικτυακές και δια ζώσης εκπαιδευτικές επισκέψεις σε αίθουσες τέχνης και μουσεία. Το μάθημα διαθέτει eClass με το ανάλογο διδακτικό υλικό. (Τακτική επικοινωνία μέσω e-mail και eClass).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTSαντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTSαντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTSαντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTSαντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39 ώρες
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	8 ώρες
	Μελέτη	78 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση προόδου στο μέσο του εξαμήνου, ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή μικρές εργασίες ανάπτυξης (μέσω eClass) σε κάθε μάθημα, προφορική εξέταση (όπου είναι απαραίτητη), γραπτή τελική εξέταση. Γλώσσα αξιολόγησης: Αγγλική. Κριτήρια αξιολόγησης: Συμμετοχή στο μάθημα, συνέπεια στην ενασχόληση με τις εβδομαδιαίες ερωτήσεις/εργασίες στο eClass, σαφήνεια και ακρίβεια της διατύπωσης, σωστή χρήση της ειδικής ορολογίας.	

	Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού. Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο των σύντομων εβδομαδιαίων ερωτήσεων (μέσω eClass).

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Acton, Mary, *Learning to Look at Modern Art*, London: Routledge, 2004.
- Ades, Dawn (ed.), *The Dada Reader: a Critical Anthology*, Chicago: University of Chicago Press, 2006.
- Chilvers, Ian, *The Oxford Dictionary of Art and Artists*, Oxford University Press, 2009.
- Chilvers, Ian and John Graves-Smith, *A Dictionary of Modern and Contemporary Art*, Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Clarke, Michael and Deborah, *The Concise Dictionary of Art Terms*, Oxford: Oxford University Press, 2010.
- Doherty, Tiarna and Anne T. Woollett, *Looking at Paintings: a Guide to Technical Terms*, Los Angeles: Paul Getty Museum, 2009.
- Elderfield, John (ed.), *Modern Painting and Sculpture: 1880 to the Present at the Museum of Modern Art*, New York: Museum of Modern Art, 2004.
- Ganz Blythe, Sarah and Edward D. Powers, *Looking at Dada*, New York: Museum of Modern Art, 2006.
- Hopkins, David (ed.), *A Companion to Dada and Surrealism*, Wiley Blackwell, 2016.
- Lynton, Norbert, *The Story of Modern Art*, London: Phaidon Press, 1994.
- Nelson, Robert S. and Richard Shiff (eds), *Critical terms for Art History*, Chicago: The University of Chicago Press, 2003.
- Pooke, Grant and Diana Newall, *Art History: The Basics*, Routledge, 2007.
- Wilson, Simon and Jessica Lack, *The Tate Guide to Modern Art Terms*, London: Tate Publishing, 2008.
- Turner, Jane, *The Grove Dictionary of Art: From Renaissance to Impressionism: Styles and Movements in Western Art 1400-1900*, St. Martin's Press, 2000.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΤΟΣ
ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 7

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	B1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Τέχνης των νεότερων χρόνων 1: Αναγέννηση και Μπαρόκ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Τρεις (3)	Πέντε (5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS <i>ΝΑΙ/ΟΧΙ</i>	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ιάνθη Ασημακοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια ΕΚΠΑ
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	iassim@arch.uoa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Αντικείμενο του μαθήματος είναι η Αναγέννηση, το Μπαρόκ και το Ροκοκό ως καλλιτεχνικά φαινόμενα. Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με αυτά τα φαινόμενα και τα βασικά ιδεολογικά και κοινωνικά συγκείμενά τους. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να: • αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της εικαστικής παραγωγής των συγκεκριμένων περιόδων, με έμφαση στην Αναγέννηση, κυρίως στην Ιταλία, • διακρίνουν τα διαφορετικά στυλιστικά ιδιώματα και να εκτιμούν τη σχέση καλλιτεχνικής παραγωγής με σημαντικούς αναθέτες, • επιχειρούν τη θεώρηση συγκεκριμένων έργων και εικονογραφικών συνόλων με κείμενα και το θεωρητικό λόγο της εποχής.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....	<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		.....
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....																		
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	.....																		
- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η έμφαση στο μάθημα αυτό δίνεται στην αναγεννησιακή εικαστική παραγωγή της ιταλικής χερσονήσου από τον 14^ο έως και τον 16^ο αιώνα, ενώ παρουσιάζονται παραδείγματα έργων και από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως από τη Γαλλία, τη Γερμανία, τις Κάτω Χώρες. Κεντρική θέση κατέχουν βασικά ζητήματα, όπως τα διαφορετικά στυλιστικά ιδιώματα, όπως διαμορφώνονται μέσα στην ευρεία αυτή περίοδο, οι διαφορές που εντοπίζονται ανάμεσα σε ορισμένα καλλιτεχνικά κέντρα της ιταλικής χερσονήσου (π.χ. Ρώμη, Φλωρεντία, Σιένα, Βενετία), η σχέση της καλλιτεχνικής παραγωγής με σημαντικούς αναθέτες της εποχής (π.χ. Μέδικοι, πάπες). Το αξίωμα *ut pictura roesis* εξετάζεται μέσα από τη μελέτη της σχέσης συγκεκριμένων έργων και εικονογραφικών συνόλων με λογοτεχνικά κείμενα, συμβολικά σχήματα και θεωρητικά κείμενα περί τέχνης. Το τελευταίο μέρος του μαθήματος καταλαμβάνει μια πρώτη συζήτηση για την ευρωπαϊκή τέχνη του 17^{ου} αιώνα, το μπαρόκ, και την ευρωπαϊκή τέχνη από το 1700 έως το 1770 περίπου, το ροκοκό.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας.																											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Η διδασκαλία συνεπικουρείται από την προβολή powerpoint με το φωτογραφικό υλικό του μαθήματος.																											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 1200 1021 1249">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 1200 1356 1249">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 1258 1021 1290">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 1258 1356 1290">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1299 1021 1370">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 1299 1356 1370">86</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1657 1021 1688">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1657 1356 1688">125 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86																			Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																											
Διαλέξεις	39																											
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86																											
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια	Μέθοδος αξιολόγησης: Ερωτήσεις ανάπτυξης, συχνά βασισμένες σε έργα που έχουν συζητηθεί στις διαλέξεις του μαθήματος. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική																											

αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:
Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού
Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Richard A. Turner. *Η Αναγέννηση στη Φλωρεντία. Η Γένεση μιας Νέας Τέχνης*. Θεσσαλονίκη, University Studio Press: 2011

Άλκης Χαραλαμπίδης. *Η Ιταλική Αναγέννηση. Αρχιτεκτονική-Γλυπτική-Ζωγραφική*. Θεσσαλονίκη, University Studio Press: 2014

Rolf Toman (επιμ.). *Η τέχνη της ιταλικής αναγέννησης: Αρχιτεκτονική, Γλυπτική, Ζωγραφική, Σχέδιο*. Αθήνα: Ελευθερουδάκης, 2008, σς. 6-11, 176-440

Μαρίνα Λαμπράκη - Πλάκα. *Ιταλική αναγέννηση: τέχνη και κοινωνία - τέχνη και αρχαιότητα*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 2004

Λεόν Μπαττίστα Αλμπέρτι. *Περί Ζωγραφικής*. (εισαγ.-μτφ.-σχόλια: Μαρίνα Λαμπράκη Πλάκα). Αθήνα, Καστανιώτης: 1994

Μαρίνα Λαμπράκη - Πλάκα. *Οι Πραγματείες Περί Ζωγραφικής. Αλμπέρτι και Λεονάρντο*. Ηράκλειο Κρήτης: Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, 1988

Giorgio Vasari. *Lives of the Painters, Sculptors and Architects*. New York, London, Torino: Alfred A. Knopf, 1996 (2 Τόμοι)

Giorgio Vasari. *Καλλιτέχνες της Αναγέννησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Κανάκη, 1995

Τζόρτζο Βαζάρι. *Οι Βίοι των Πλέον Εξαιρέτων Ζωγράφων, Γλυπτών και Αρχιτεκτόνων. Οι Δύο Αφιερώσεις και το Προοίμιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 1997

Heinrich Wölfflin. *Η κλασική τέχνη. Μια εισαγωγή στην ιταλική Αναγέννηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κανάκη, 1997

Erwin Panofsky. *Μελέτες εικονολογίας: Ουμανιστικά θέματα στην Τέχνη της Αναγέννησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη, 1991

Jacob Burckhardt. *Ο Πολιτισμός της Αναγέννησης στην Ιταλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη, 1997

Mina Gregory, Μαρίνα Λαμπράκη - Πλάκα. *Το φως του Απόλλωνα: Ιταλική Αναγέννηση και Ελλάδα*. Αθήνα: Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου

Σούτζου, 2003

Χρύσανθος Χρήστου. *Η Ιταλική Ζωγραφική κατά τον Δέκατο Έκτο Αιώνα*. Τόμος Α. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βάνια, 1991, Τόμος Β. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Νέας Πορείας, 1972

Πήτερ και Λίντα Μάρεϋ. *Η Τέχνη της Αναγέννησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Υποδομή, 1995

Arnold Hauser. *Κοινωνική ιστορία της τέχνης*. Τόμος 2: *Αναγέννηση, Μανιερισμός, Μπαρόκ*. Αθήνα: Κάλβος, 1969-1970

Victor Ieronim Stoichita. *Μανιερισμός και Τρέλα. Η περίπτωση Pontormo*. Αθήνα: Νεφέλη, 1982

John Shearman. *Mannerism*. Harmondsworth, England: Penguin Books, 1967

Arnold Hauser. *Mannerism: the crisis of the renaissance and the origin of modern art*. London: Routledge & Kegan, 1965

Frederick Hartt. *History of Italian Renaissance Art. Painting, Sculpture, Architecture*. New York: Abrams, 1987

Johan Huizinga. *Men and ideas: history, the Middle Ages, the Renaissance*. Princeton: Princeton University Press, 1984

E.M. Burns. *Ευρωπαϊκή Ιστορία. Ο Δυτικός Πολιτισμός: Νεότεροι Χρόνοι*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Επίκεντρο, 2006, σς. 93-167

Anthony Hughes. *Michelangelo*. London: Phaidon Press, 2003

Richard A. Goldthwaite. *Wealth and the Demand for Art in Italy. 1300-1600*. Baltimore and London: The Johns University Press, 1993

Heinrich W. Pfeiffer. *Καπέλα Σιζτίνα: νέα ερμηνευτική προσέγγιση μετά την αποκατάσταση των τοιχογραφιών*. Αθήνα: Καπόν, 2009

F.W. Kent, Patricia Simons (επιμ.), *Patronage, Art, and Society in Renaissance Italy*. Canberra: Humanities Research Centre Australia, 1987

Martin Wackernagel. *The World of the Florentine Renaissance Artist: Projects and Patrons, Workshop and Art Market*. Princeton. N.J.: Princeton University Press, 1981

Francis Ames-Lewis. *The Intellectual Life of the Early Renaissance Artist*. New Haven and London: Yale University Press, 2002

Burke, Peter. *The Italian Renaissance. Culture and Society in Italy*. Princeton: Princeton University Press, 2000

Paul F. Grendler. *The Universities of the Italian Renaissance*. Baltimore: John Hopkins University Press, 2004

Diana Norman (επιμ.). *Siena, Florence and Padua: art, society and religion 1280-1400*. New Haven: The Open University, 1995

Jonathan K. Nelson and Richard J. Zeckhauser. *The patron's payoff: conspicuous commissions in italian renaissance art*. Princenton: Princeton University Press, 2008

Michelle O'Malley. *The business of art: contracts and the commissioning process in Renaissance Italy*. New Haven: Yale University Press, 2005

Manfredo Tafuri. *Venice and the Renaissance*. Cambridge: The MIT Press, 1995

David Rosand. *Painting in Sixteenth-century Venice: Titian, Veronese, Tintoretto*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997

Νίκος Χατζηνικολάου (επιμ.). *El Greco's studio: proceedings of the international Symposium Rethymnon, Crete, 23-25 September 2005*. Iraklion: Crete University Press, 2007

Λιτσαρδοπούλου Ναυσικά. *Η Ζωγραφική Παραγωγή των Κάτω Χωρών κατά τον 17ο Αιώνα. Μια Επισκόπηση*. Αθήνα, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης

Χρυσάνθος Χρήστου. *Η Ευρωπαϊκή Ζωγραφική του 17^{ου} αιώνα. Το Μπαρόκ*. Αθήνα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αθηνών, 1985, σς. 264-516

Rolf Toman (επιμ.) *Μπαρόκ. Αρχιτεκτονική Γλυπτική Ζωγραφική*. Αθήνα: Ελευθερουδάκης, σς. 372-480

Arnold Hauser. *Κοινωνική Ιστορία της Τέχνης. Ροκοκό, Κλασικισμός, Ρομαντισμός*. Τόμος Γ'. Αθήνα: Κάλβος, 1984, σς. 10-53

Peter Sutton et al. *The Age of Rubens*. Boston, Ghent: Museum of Fine Arts, Ludion Press, 1993

Ger Luijten, Ariane van Suchtelen (επιμ.) *Dawn of the Golden Age. Northern Netherlandish Art 1580-1620*. Amsterdam, Zwolle: Rijksmuseum: Waanders Uitgevers, 1993

Kristin Lohse Belkin. *Rubens*. London: Phaidon Press, 1998

John Varriano. *Caravaggio: The Art of Realism*. Pennsylvania: Pennsylvania University Press, 2006.

Helen Langton. *Μικελάντζελο Μερίτσι ντα Καραβάτσο*. Αθήνα: Μικρή Άρκτος, 2003

Seymour Slive. *Dutch Painting 1600-1800*. New Haven and London: Yale University Press, 1995

Mariët Westermann, *Rembrandt*. London: Phaidon Press, 2000

Rémy Saisselin. "The Rococo as a Dream of Happiness". *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*. Vol. 19, No. 2 (Winter, 1960), σς. 145-152

Melissa Hyde. *Making up the rococo: Francois Boucher and his critics*.
Los Angeles: Getty Research Institute, 2006

Eva-Gesine Baur, Ingo F. Walther (επιμ.). *Rococo*. Köln: Taschen, 2007

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 8

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	B2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	B'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Τέχνης των νεότερων χρόνων 2: από τον Νεοκλασικισμό στον Ιμπρεσιονισμό		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ασημίνα Κανιάρη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	akaniari@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • αναγνωρίζει και να περιγράφει τις διάφορες εκφάνσεις της Τέχνης του 19ου αιώνα στην Ευρώπη, από τον Νεοκλασικισμό ως τον Ιμπρεσιονισμό, • διακρίνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιόδου, • αξιολογεί την ιστορικότητα συναφών εννοιών.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	<i>.....</i>																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Επισκόπηση της τέχνης από τα καλλιτεχνικά ρεύματα του δευτέρου μισού του 18ου αιώνα έως τα τέλη του 19ου αιώνα με κύρια αναφορά στη ζωγραφική του Νεοκλασικισμού, τη Ρομαντική ζωγραφική του 19ου αιώνα και τα ρεύματα του

δευτέρου μισού του 19ου αιώνα, από το Ρεαλισμό έως και τον Ιμπρεσιονισμό.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Διαλέξεις με χρήση ppt																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 591 1018 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 591 1353 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 645 1018 680">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 645 1353 680">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 685 1018 757">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 685 1353 757">86</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1043 1018 1079">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1043 1353 1079">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86															Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86																							
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εξέταση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- T. Argan, *Η Μοντέρνα Τέχνη*, ΠΕΚ.
- H. Balzac, *Το άγνωστο μυθιστόρημα*, Άγρα.
- M. Beardsley, *Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών*, Νεφέλη.
- N. Δασκαλοθανάσης, *Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο*, Άγρα.
- N. Δασκαλοθανάσης, *Ιστορία της Τέχνης, Γέννηση μιας επιστήμης*, Άγρα.
- M. Φουκώ, *Η ζωγραφική του Μανέ*, Νήσος.
- A. Κανιάρη, *Το φαινόμενο του Μουσείου και το Γεγονός της Τέχνης*, εκδόσεις Γρηγόρη.
- N. Λοϊζίδη, *Απόγειο και κρίση της Πρωτοποριακής ιδεολογίας*, Νεφέλη.
- N. Λοϊζίδη, *Ο μοντερνισμός και οι μύθοι του*, Νεφέλη.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 9

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	B4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	B'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία των αισθητικών θεωριών 2: Από τους νεότερους χρόνους έως τις μέρες μας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT1110/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νίκος Ερηνάκης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	nerinakis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει την ιστορία της φιλοσοφίας μέσα από το πρίσμα της ανάπτυξης των αισθητικών θεωριών του δεύτερου μισού του 19ου αιώνα, καθώς και του 20ού αιώνα,
- κατανοεί τα κεντρικά διακυβεύματα της σύγχρονης αισθητικής φιλοσοφίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα ολοκληρώνει την επισκόπηση της ιστορίας της φιλοσοφίας μέσα από το πρίσμα της ανάπτυξης των αισθητικών θεωριών. Καλύπτονται εδώ το δεύτερο μισό του 19ου

αιώνα, καθώς και ο 20ός αιώνας. Πιο συγκεκριμένα, εκτίθενται αρχικά οι διαφορετικές αισθητικές τοποθετήσεις των καλλιτεχνών, συγγραφέων και ποιητών απέναντι στον πρωτοεμφανιζόμενο κεφαλαιοκρατικό τρόπο παραγωγής, και μάλιστα σε συνδυασμό με τη σταδιακή ανάδυση των επιστημών του ανθρώπου (ψυχολογία, ανθρωπολογία και κοινωνιολογία της τέχνης). Στη συνέχεια, εξετάζονται τα επιχειρήματα που αντλούνται από τις αισθητικές θεωρίες του εικοστού αιώνα σ' ένα ευρύ γεωγραφικό φάσμα. Η ιστορία αυτή, η οποία συσχετίζεται εδώ τόσο με τις νεότερες φιλοσοφικές αναζητήσεις όσο και με τις ποικίλες καλλιτεχνικές και λογοτεχνικές εκφάνσεις της περιόδου του Μοντερνισμού, επιδιώκει να αναδείξει εντέλει τα κεντρικά διακυβεύματα της σύγχρονης αισθητικής φιλοσοφίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Πλατφόρμα eClass Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	86

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:*

- Monroe C. Beardsley, *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*, μετάφραση Δημοσθένης Κούρτοβικ και Παύλος Χριστοδουλίδης, επιστημονική επιμέλεια Π. Χριστοδουλίδης, Αθήνα, Νεφέλη, 1989.
- Παναγιώτης Πούλος (επιμ.), *Έννοιες της τέχνης τον εικοστό αιώνα*, Αθήνα, ΑΣΚΤ, 2006.
- Ζήκα, Φαίη, *Απορία τέχνες και σκέψεις κατεργάζεται*, Άγρα, 2018.

*- Ενδεικτική βιβλιογραφία:***i- ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ**

- Αντόρνο, Τ. Β., *Αισθητική θεωρία*, μτφρ. Λ. Αναγνώστου, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2000.
- Berger, J., *Η Εικόνα και το βλέμμα*, Αθήνα, Οδυσσέας, 1986.
- Γκρήνμπεργκ, Κλ., *Τέχνη και πολιτισμός*, Αθήνα, 2007.
- Γκόμπριχ, Ε. Χ., *Τέχνη και Ψευδαισθηση*, Αθήνα, Νεφέλη, 1995.
- Goodman, N., *Γλώσσες της τέχνης*, Εκκρεμές, 2005.
- Danto, A., *Η μεταμόρφωση του κοινότοπου*, μτφρ. Μ. Καρρά, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2004.
- Jameson, F., *Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, μτφρ. Γ. Βάρσος, Αθήνα, Νεφέλη, 1999.
- Κάννιχτ, Ρίχαρντ, *Η παλαιά διαμάχη ποίησης και φιλοσοφίας*, μτφρ. Δ. Ιακώβ, Αθήνα, Λωτός, 1988.
- Καντ, Ιμμάνουελ, *Κριτική της κριτικής δύναμης*, μτφρ. στα ελληνικά, εισαγ., σχόλια Κώστας Ανδρουλιδάκης, Αθήνα, Ιδεόγραμμα, 2002.
- Καντ, Ιμμάνουελ, *Η πρώτη εισαγωγή στην κριτική της κριτικής δύναμης*, μτφρ. Παρασκευή Μείντάνη, επίμετρο Κοσμάς Ψυχοπαίδης, Αθήνα, Πόλις, 1996.
- Κασσίρερ, Ερ., *Η παιδευτική αξία της τέχνης*, Αθήνα, 1994.
- Κασσίρερ, Ερ., *Η φιλοσοφία του διαφωτισμού*, Αθήνα, 2011.
- Κέννυ, Αν. (επιμ.), *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας*, Αθήνα, 2005.
- Λυοτάρ, Ζ. Φ., *Γιατί να φιλοσοφούμε;* μτφρ. Μήνα Πατεράκη-Γαρέφη, Αθήνα, εκδόσεις Vesta, 2014.
- Λυοτάρ, Ζ. Φ., *Η μεταμοντέρνα κατάσταση*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Αθήνα, Γνώση, 2008.
- Μπαχτίν, Μιχαήλ, *Δοκίμια Ποιητικής*, μτφρ. Γ. Πινακούλας, Ηράκλειο, Παν/κες Εκδόσεις Κρήτης, 2014.
- Merleau-Ponty, M., *Η αμφιβολία του Σεζάν. Το μάτι και το πνεύμα*, εισαγ.-μτφρ. Αλέκα Μουρίκη, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη, 1991.
- Merleau-Ponty, M., *Σημεία*, μτφρ. Γιώργος Φαράκλας, επίμετρο Αλέκα Μουρίκη, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», 2005.
- Μπένγιαμιν, Βάλτερ, *Δοκίμια φιλοσοφίας της γλώσσας*, μτφρ. Φώτης Τερζάκης, Νήσος, Αθήνα, 1999.

- Μπένγιαμιν, Βάλτερ, *Δοκίμια για την τέχνη*, μτφρ. Δ. Κούρτοβικ, Αθήνα, Κάλβος, 1978.
- Μπέρλιν, Α., *Οι ρίζες του ρομαντισμού*, Αθήνα, 1999.
- Νεχαμάς, Αλ., *Νίτσε: Η ζωή σαν λογοτεχνία*, Αθήνα, 2002.
- Νεχαμάς, Αλ., *Μόνο μια υπόσχεση ευτυχίας*, Αθήνα, 2010.
- Νίτσε, Φρήντριχ, *Η γέννηση της τραγωδίας από το πνεύμα της μουσικής*, μτφρ. Χρ. Μαρσέλος, Αθήνα, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, 2009.
- Ντεριντά, Ζακ, *Η γραφή και η διαφορά*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη, 2003.
- Ρικέρ, Π., *Η ζωντανή μεταφορά*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Αθήνα, εκδ. Κριτική, 1998.
- Ρικέρ, Π., *Περί ερμηνείας*, μτφρ. Στέφανος Ροζάνης, Αθήνα, Έρασμος, 2008.
- Rorty, Richard, «Habermas και Lyotard για τη μεταμοντερνικότητα», μτφρ. Θανάσης Μαντζάρας, *Λεβιάθαν*, τχ. 3, 1989, σελ. 59-73.
- Σέλλεϋ, Π. Μπ., *Υπεράσπιση της ποίησης*, Αθήνα, 1996.
- Sherrard, Philip, *Το ιερό στη ζωή και στην τέχνη*, μτφρ. Ι. Ροϊλίδης, Αθήνα, Ακρίτας, 1994.
- Στάνερ, Τ., *Η σιωπή και ο ποιητής*, Αθήνα, 1997.
- Tolstoi, Leon, *Τι είναι τέχνη*, μτφρ. Β. Τομανάς, Αθήνα, printa, 2009.
- Φουκώ, Μισέλ, *Η ζωγραφική του Μανέ*, μτφρ. Γ. Κουζέλης, Π. Καπόλα, Αθήνα, Νήσος, 2004.
- Haar, Michel, *Το έργο τέχνης, Δοκίμιο για την οντολογία των έργων*, μτφρ. Παντ. Ανδρικόπουλος, Αθήνα, SCRIPTA, 1998.
- Χάιντεγκερ, Μάρτιν, *Η προέλευση του έργου τέχνης*, μτφρ., εισαγ. Γ. Τζαβάρα, Αθήνα, Δωδώνη, 1986.
- Χάιντεγκερ, Μάρτιν, *Κτίζειν-Κατοικείν-Σκέπτεσθαι*, μτφρ. Γ. Ξηροπαΐδη, Αθήνα, Πλέθρον, 2008.
- Χάμπερμας, Γ., *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*, μτφρ. Λ. Αναγνώστου και Α. Καραστάθη, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 1993.
- Χέγκελ, Γκ. Φρ., *Εισαγωγή στην αισθητική*, μτφρ., εισαγ., σχολ. Γιώργος Βελουδής, επίμετρο Κοσμάς Ψυχοπαΐδης, Αθήνα, Πόλις, 2000.
- Χιμένεθ, Μαρκ, *Τι είναι η αισθητική*, μτφρ. Μαριλένα Καρρά, Αθήνα, Νεφέλη, 2014.

ii- ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Allison, H. E., *Kant's theory of taste*, Cambridge University Press, 2001.
- Anderson, P., *The Origins of Postmodernity*, London, Verso, 1998.
- Barthes, R., 'The Death of the Author' in *Image-Music-Text*, London: Fontana Press, 1977, 142-148.
- Baudrillard, J., *Simulacra and Simulation*. Ann Arbor: University of Michigan Press, 1994, Chapter 1, "The Precession of Simulation".
- Benjamin, W., 1968, "The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction", in *Illuminations*, 217–51, New York: Random House.
- Carroll, Noël. *Philosophy of Art: A Contemporary Introduction*. Routledge Contemporary Introductions to Philosophy Series. New York: Routledge, 1999.

- Cazeaux, C. (ed.), *The Continental Aesthetics Reader*, Routledge, 2000.
- Chatterjee, Anjan, "Neuroaesthetics: A Coming of Age Story," *Journal of Cognitive Neuroscience*, 23:1, 2010, 53-62.
- Collinwood, Robert, *The principles of Art*, Oxford University Press, 1938.
- Danto, Arthur, "The Artworld", *Journal of Philosophy* 61, 1964, 571-584.
- Davies, Stephen, *The Philosophy of Art. Foundations of the Philosophy of the Arts Series*, Malden, MA: Blackwell, 2006.
- Dickie, George, *Introduction to Aesthetics: An Analytic Approach*. New York: Oxford University Press, 1997.
- Doran, P., *The Theory of the Sublime from Longinus to Kant*, Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
- Foster, H. - Krauss, R - Bois, Y. A. - Buchloch, H. D., *Art since 1900. Modernism, Antimodernism, Postmodernism*, Thames and Hudson, London, 2004.
- Foucault, M., "Aesthetics, Method and Epistemology", Faubion, J.D. (eds), *Essential Works of Foucault - Vol II*, New York: New York Press, 1998.
- Foucault, M., "What is an Author?" in *The Foucault Reader*. P. Rabinow (ed.), Harmondsworth: Random House, 1984, 101-120.
- Goodman, Nelson, "Implementation of the Arts", *Journal of Aesthetics and Art Criticism* 40, 1982, 281-283.
- Guyer, P., *Kant and the experience of freedom*, Cambridge University Press, 1993.
- Guyer, P., *Kant and the Claims of Taste*, Cambridge University Press, 1979.
- Henrich, D., *Aesthetic judgment and the moral image of the world*, Stanford University Press, 1992.
- Gracyk, T., *The Philosophy of Art: An Introduction*, Polity Press, 2012.
- Janaway, C., *Reading Aesthetics and Philosophy of Art*, Oxford, Blackwell, 2006.
- Kelly, Michael (ed.), *Encyclopedia of Aesthetics*, 4 vols, Oxford: Oxford University Press, 1998.
- Levinson, Jerrold (ed.), *Aesthetics and Ethics: Essays at the Intersection*, Cambridge: Cambridge University Press, 1998.
- Levinson, Jerrold (ed.), *The Oxford Handbook of Aesthetics*, Oxford: Oxford University Press, 2003.
- Mitchell, Robert, *Bioart and the vitality of media*. Seattle: University of Washington Press, 2010.
- Nietzsche, F., *The Wagner Case*, Walter Kaufmann (trans.), New York: Vintage, 1966 (1888).
- Oliver, K. (ed.), *The French Feminism Reader*, Rowan & Littlefield, 2000.
- Osborne, P., *Anywhere or Not at All: Philosophy of Contemporary Art*, Verso, 2013.
- Schaeffer, J.-M., *Art of the Modern Age. Philosophy of Art from Kant to Heidegger*, New Jersey, 2000.
- Schopenhauer, Arthur, *The World as Will and Representation*, Vol. I, translated by Judith Norman, Alistair Welchman, and Christopher Janaway, Cambridge: Cambridge University Press, 2010.
- Stivale, C. J. (ed.), *Gilles Deleuze: Key Concepts*, McGill-Queen's University Press, 2005.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 10

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	B5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Αντωνία (Άντα) Διάλλα, Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	adialla@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί την ιστορικότητα των φαινομένων,
- αντιλαμβάνεται την εσωτερική διαφοροποίηση και την αλληλεπίδραση, την ενότητα αλλά και την ποικιλία των ευρωπαϊκών εμπειριών και να
- αποτιμά τη σημασία των υπερεθνικών διαδικασιών και την θέση της Ευρώπης στο πλαίσιο μιας πλανητικής ιστορίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο 20ός αιώνας καθορίζεται από δύο χαρακτηριστικά: από την μια μεριά την αλματώδη τεχνολογική και επιστημονική πρόοδο που επιφέρει βαθύτατους οικονομικούς, κοινωνικούς, ιδεολογικούς και νοοτροπιακούς μετασχηματισμούς

και από τη άλλη την συνεχιζόμενη και εντεινόμενη βία. Την περίοδο αυτή η Ευρώπη χαρακτηρίζεται από συγκρουόμενα συστήματα αξιών και κυρίως την σύγκρουση ανάμεσα στον φιλελευθερισμό, τον φασισμό και τον κομμουνισμό. Είναι η εποχή των ολοκληρωτικών πολέμων. Η Ευρώπη αντιμετωπίζει την ενσωμάτωση των μαζών στον πολιτικό και κοινωνικό βίο, ενώ προς το τέλος της περιόδου αναζητεί εκ νέου την θέση της σε ένα μη ευρωκεντρικό κόσμο. Ο 20ός αιώνας που στιγματίζεται από τους δύο Παγκόσμιους Πολέμους, φέρνει -μετά το 1945- τους Ευρωπαίους αντιμέτωπους με δύο σημαντικά προβλήματα: α) το τέλος του ευρωκεντρισμού· η Ευρώπη παύει να είναι το κέντρο του σύγχρονου κόσμου και β) την επαναδιαπραγμάτευση των κοινωνικών, πολιτικών, ιδεολογικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών της.

Ο στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις κυριότερες οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνιστώσες που διαμορφώνουν τις ευρωπαϊκές εμπειρίες κατά το σύντομο 20ό αιώνα. Ο σκοπός δεν είναι να παρουσιαστεί ένα σύνολο ιστοριών των επιμέρους χωρών της ευρωπαϊκής ηπείρου, αλλά η ταυτόχρονη πραγμάτευση των εξελίξεων που διαμόρφωσαν το σύγχρονο κόσμο. Το περιεχόμενο του μαθήματος διαρθρώνεται συνεπώς ως εξής:

- Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος
- Η Οκτωβριανή Σοσιαλιστική Επανάσταση
- Η κατάρρευση των Αυτοκρατοριών
- Η Ευρώπη του Μεσοπολέμου: οικονομική, πολιτική κρίση, ιδεολογική πόλωση και ολοκληρωτισμός
- Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος
- Αποαποικιοποίηση
- Επίλογος. Ο ορίζοντας του τέλους του 20ού αιώνα: Ο Ψυχρός Πόλεμος (1945-1989)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Το μάθημα έχει δομηθεί στη βάση σειράς τριώνων δια ζώσης διαλέξεων της διδάσκουσας, ενώ συχνά ζητείται και από τις φοιτήτριες και τους φοιτητές (σε εθελοντική βάση) να παρουσιάσουν στην αίθουσα μικρά επιμέρους θέματα που έχουν προηγουμένως ετοιμάσει.																									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και eClass.																									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 745 1027 797">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 745 1355 797">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 801 1027 837">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 801 1355 837">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 842 1027 918">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 842 1355 918">86</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1205 1027 1240">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1205 1355 1240">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86																	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																									
Διαλέξεις	39																									
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86																									
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Το μάθημα εξετάζεται με γραπτό διαγώνισμα στις καθορισμένες εξεταστικές περιόδους. Κατ' εξαίρεση, και εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένη αδυναμία του/της φοιτητή/ήτριας να εξετασθεί γραπτώς, η εξέταση μπορεί να γίνει και προφορικά. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες.																									

	Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Ελένη Αρβελέρ, Maurice Aymard, *Οι Ευρωπαίοι*, Αθήνα: Σαββάλας, 2003, τόμος δεύτερος.
- Barkey, Karen and Hagen, Mark Von (eds), *After Empire. Multiethnic Societies and Nation Building. The Soviet Union and the Russian, Ottoman, and Habsburg Empires*, Colorado: Oxford, 1997.
- E. Burns, *Ευρωπαϊκή Ιστορία*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2005 (ανατύπωση), τόμος Β'.
- Marc Ferro, *Ο πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος*, Αθήνα: Ελληνικά γράμματα, 1997.
- Eric Hobsbawm, *Η Εποχή των άκρων. Ο σύντομος Εικοστός Αιώνας, 1914-1991*, Αθήνα: Θεμέλιο, 1995.
- Ι.Σ. Κολιόπουλος, *Νεώτερη Ευρωπαϊκή Ιστορία, 1789-1945*, Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1990.
- Charls Tilly, *Οι ευρωπαϊκές επαναστάσεις, 1492-1992*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1998.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 11

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	B6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	B'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλική Ορολογία της Τέχνης 2		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Το μάθημα διαθέτει ηλεκτρονική τάξη (eClass).		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Βάρα, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ)
Ώρες γραφείου:	Πριν και μετά τις ώρες του μαθήματος και κατόπιν συνεννόησης μέσω e-mail
Email επικοινωνίας:	mvara@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί την ορολογία, τις γλωσσικές δομές και τα υφολογικά στοιχεία των ακαδημαϊκών συγγραμμάτων τέχνης στην Αγγλική γλώσσα,
- μελετά και να αναλύει αγγλόφωνα κριτικά κείμενα, δοκίμια και μελέτες για ζητήματα σχετικά με το αντικείμενο των σπουδών του/της,
- αξιοποιεί τις ιστοσελίδες διεθνών μουσείων ως εργαλεία μελέτης έργων και σύνταξης κειμένων τέχνης,
- χρησιμοποιεί σύγχρονες ηλεκτρονικές υπηρεσίες για την πρόσβαση σε αγγλόφωνη βιβλιογραφία.

Ως εκ τούτου, το μάθημα διαμορφώνει τις προϋποθέσεις ώστε ο/η φοιτητής/τρια να ενταχθεί αποτελεσματικά στο διεθνές περιβάλλον της αγοράς εργασίας που σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων, του ειδικού λεξιλογίου, των γνώσεων και των στρατηγικών που απαιτούνται για τη μελέτη αγγλόφωνων επιστημονικών κειμένων τέχνης ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση των φοιτητών/τριών σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία και να συνεισφέρει στη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών τους στο διεθνές περιβάλλον της αγοράς εργασίας που σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Γίνεται προβολή οπτικοακουστικού υλικού (μέσω λογισμικού ppt), αξιοποίηση ιστοσελίδων διεθνών μουσείων, παρουσίαση σύγχρονων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τον εντοπισμό ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας, διαδικτυακές και δια ζώσης εκπαιδευτικές επισκέψεις σε αίθουσες τέχνης και μουσεία. Το μάθημα διαθέτει eClass με το ανάλογο διδακτικό υλικό (Τακτική επικοινωνία μέσω e-mail και eClass).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTSαντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTSαντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTSαντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTSαντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39 ώρες
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	8 ώρες
	Μελέτη	78 ώρες
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση προόδου στο μέσο του εξαμήνου, ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή μικρές εργασίες ανάπτυξης (μέσω eClass) σε κάθε μάθημα, προφορική εξέταση (όπου είναι απαραίτητη), γραπτή τελική εξέταση. Γλώσσα αξιολόγησης: Αγγλική Κριτήρια αξιολόγησης: Συμμετοχή στο μάθημα, συνέπεια στην ενασχόληση με τις εβδομαδιαίες ερωτήσεις/ εργασίες στο eClass, σαφήνεια και ακρίβεια της διατύπωσης, σωστή χρήση της ειδικής ορολογίας. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:	

	Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού. Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο των σύντομων εβδομαδιαίων ερωτήσεων (μέσω eClass).

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Acton, Mary, *Learning to Look at Modern Art*, London: Routledge, 2004.
- Arnold Dana and David Corbett (eds), *A Companion to British Art: 1600 to the Present*, Wiley Blackwell, 2016.
- Chilvers, Ian, *The Oxford Dictionary of Art and Artists*, Oxford University Press, 2009.
- Chilvers, Ian and John Graves-Smith, *A Dictionary of Modern and Contemporary Art*, Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Clarke, Michael and Deborah, *The Concise Dictionary of Art Terms*, Oxford: Oxford University Press, 2010.
- Doherty, Tiarna and Anne T. Woollett, *Looking at Paintings: a Guide to Technical Terms*, Los Angeles: Paul Getty Museum, 2009.
- Elderfield, John (ed.), *Modern Painting and Sculpture: 1880 to the Present at the Museum of Modern Art*, New York: Museum of Modern Art, 2004.
- Lynton, Norbert, *The Story of Modern Art*, London: Phaidon Press, 1994.
- McCarthy, David, *Pop Art*, London: Tate Gallery Pub., 2000.
- Nelson, Robert S. and Richard Shiff (eds), *Critical terms for Art History*, Chicago: The University of Chicago Press, 2003.
- Pooke, Grant and Diana Newall, *Art History: The Basics*, Routledge, 2007.
- Wilson, Simon and Jessica Lack, *The Tate Guide to Modern Art Terms*, London: Tate Publishing, 2008.
- Turner, Jane, *The Grove Dictionary of Art: From Renaissance to Impressionism: Styles and Movements in Western Art 1400-1900*, St. Martin's Press, 2000.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 12

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	B8	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	B'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μοντέρνα Τέχνη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νίκος Δασκαλοθανάσης, Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Τρίτη και Πέμπτη, 17:00-19:00
Email επικοινωνίας:	ndaskalothanasis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των ρευμάτων της μοντέρνας τέχνης,
- αναγνωρίζει τα σχετικά έργα και να αναλύει τη μορφή και το περιεχόμενό τους,
- εντάσσει τα μοντέρνα καλλιτεχνικά φαινόμενα στο ιστορικό και πολιτιστικό τους περιβάλλον.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Κριτική προσέγγιση των ρευμάτων της μοντέρνας τέχνης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσιάζονται τα πολιτιστικά και καλλιτεχνικά χαρακτηριστικά της μοντέρνας τέχνης στο ιστορικό της περιβάλλον από τα μέσα του 19ου αιώνα έως τη δεκαετία του 1960, αναλύονται παραδειγματικά έργα τέχνης, συζητώντας ζητήματα θεωρίας, μεθοδολογίας, ιστοριογραφίας και ορολογίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή Powerpoint Επικοινωνία μέσω διαδικτύου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: ερωτήσεις ανάπτυξης Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: γνώση του ζητήματος που τέθηκε, ικανότητα έκφρασης, τεκμηρίωση της απάντησης Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Μετά από αίτημά του ο/η φοιτητής/ήτρια μπορεί να έχει πρόσβαση στο γραπτό του/της και να συζητηθεί η απόδοσή του/της στην εξέταση.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Giulio Carlo Argan - Achille Bonito Olivo, *Η μοντέρνα τέχνη. 1770-1970 - Η τέχνη στην καμπή του 21ου αιώνα*, Ηράκλειο, ΠΕΚ, 2014.

Άλκης Χαραλαμπίδης, *Η τέχνη του 19ου αιώνα. Αρχιτεκτονική - Γλυπτική - Ζωγραφική*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2022.

Στίβεν Φ. Άισενμαν, Τόμας Κρόου, Μπράιαν Λούκασερ, Λίντα Νόκλιν, Ντέιβιντ Λ. Φίλιπς, Φράνσες Κ. Πολ, *Η τέχνη του δέκατου ένατου αιώνα. Μία κριτική ιστορία*, μτφρ. Δημοσθένης Κούλουθρος, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Επίκεντρο, 2021.

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Ιστορία της τέχνης 1945-1975. Από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη. Ζωγραφική - Γλυπτική - Αρχιτεκτονική*, Αθήνα, εκδόσεις futura, 2021.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ιστορία της τέχνης, Αθήνα, εκδόσεις futura

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 13

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Γ1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Αρχιτεκτονικής 1		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ανδρέας Γιακουμακάτος, Ομότιμος Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	agiacumakatos@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • αναγνωρίζει την ιστορία μέσω των κτιρίων και των αστικών σχηματισμών, • συνδέει τα αρχιτεκτονικά φαινόμενα με τα αντίστοιχα ιστορικά και πολιτισμικά φαινόμενα, • συντάσσει ιστορικές, κριτικές και θεωρητικές μελέτες σχετικές με την αρχιτεκτονική του απώτερου και πρόσφατου παρελθόντος.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	<i>.....</i>																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει την ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική από την έναρξη της «μοντέρνας εποχής» (1401) ως το τέλος του «μακρού 19ου αιώνα» (1914). Προσεγγίζονται

ζητήματα σχετικά με τη θεωρία και την αρχιτεκτονική της ιταλικής Αναγέννησης, του Μπαρόκ, του Νεοκλασικισμού, των πόλεων του 19ου αιώνα, της αρχιτεκτονικής των νέων υλικών και της Αρ νουβό. Αναλύεται επίσης η σημασία του ευρωπαϊκού πολιτισμού και ιδιαίτερα του αρχιτεκτονικού για την ανάπτυξη της παγκόσμιας έντεχνης αρχιτεκτονικής. Δίνεται έμφαση σε οπτικοακουστικά μέσα πρόσληψης και κατανόησης των ζητημάτων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης διαλέξεις, εκπαιδευτικές εκδρομές	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση οπτικοακουστικών μέσων στη διδασκαλία Χρήση διαδικτύου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	56
	Σύνταξη εργασίας	30
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: τεστ πολλαπλών επιλογών + γραπτή ανάπτυξη θέματος + ερευνητική εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

- J. Ackerman, *Origins, Imitation, Conventions*, Κέιμπριτζ, Μασαχουσέτη 2002 (Μιλάνο 2003).
- L. Benevolo, *Storia dell' architettura del Rinascimento*, Laterza, Ρώμη-Μπάρι 1978.
- L. Benevolo, *Storia della Città*, Ρώμη-Μπάρι 1982.
- M. Brusatin, G. Pizzamiglio, *The Baroque in Central Europe. Places, Architecture and Art*, Νέα Υόρκη 1992.
- V. Franchetti Pardo, *Storia dell' urbanistica dal Trecento al Quattrocento*, Ρώμη-Μπάρι 1982.
- E. Kaufmann, *Architecture in the Age of Reason. Baroque and Post-Baroque in England, Italy and France*, Κέιμπριτζ, Μασαχουσέτη 1955 (Τορίνο 1966).
- H.W. Kruft, *Geschichte der Architekturtheorie von der Antike bis zum Gegenwart*, Μόναχο 1985 (Μπάρι 1988).
- P. Murray, *Architettura del Rinascimento*, Μιλάνο 1972.
- C. Norberg Schultz, *Architettura barocca e tardo barocca*, Μιλάνο 1971.
- P. Nuttgens, *The story of architecture*, Phaidon Press, Λονδίνο 1997 (Μιλάνο 2001).
- N. Pevsner, *An Outline of European Architecture*, Harmondsworth 1960 (Μιλάνο 1984).
- P. Portoghesi (επιμ.), *Dizionario Enciclopedico di Architettura e Urbanistica*, Ρώμη 1969.
- S. Settis, *Το μέλλον του 'κλασικού'*, μτφ./επιμ. Α. Γιακουμακάτος, Νεφέλη, Αθήνα 2006.
- M. Tafuri, *L' architettura dell' Umanesimo*, Ρώμη-Μπάρι 1969.
- R. Wittkower, *Architectural Principles in the Age of Humanism*, Λονδίνο 1962 (Τορίνο 1964).
- R. Wittkower, *Art and Architecture in Italy: 1600 to 1750*, Harmonds. 1958 (Τορίνο 1972).

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 14

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Γ4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φιλοσοφία της Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.asfa.gr/courses/AHT2112/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Φωτεινή (Φαίη) Ζήκα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 13:00 – 14:00
Email επικοινωνίας:	fzika@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- ελέγχει τις κεντρικές έννοιες της φιλοσοφίας της τέχνης και το πρόβλημα του ορισμού της τέχνης,
- αναγνωρίζει τα φιλοσοφικά ζητήματα που αφορούν την τέχνη, καθώς και συγκεκριμένες εννοιολογικές μετατοπίσεις,
- γνωρίζει συγκεκριμένες φιλοσοφικές θεωρίες της τέχνης καθώς και την κριτική που έχουν δεχθεί,
- διακρίνει την ιστορική από την αναλυτική/συστηματική προσέγγιση, με έμφαση στη δεύτερη,
- διατυπώσει έναν θεωρητικό και κριτικό λόγο πάνω στην τέχνη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Ανάπτυξη και άσκηση της κριτικής σκέψης

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η φιλοσοφία της τέχνης εστιάζει στο ερώτημα «Τι είναι τέχνη;». Το μάθημα εκκινεί από την κριτική προσέγγιση στη δυνατότητα ορισμού της τέχνης, όπως αυτή αναπτύχθηκε στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα. Εξετάζονται, συνοπτικά και κριτικά, βασικές έννοιες που έχουν προταθεί ιστορικά ως ουσιώδη γνωρίσματα της τέχνης: μίμηση/αναπαράσταση, μορφή/δομή, έκφραση, αισθητική εμπειρία. Η δυσκολία ανεύρεσης ικανοποιητικού ορισμού οδηγεί σε σύγχρονες αντιουσιακρατικές τοποθετήσεις όπως η ιστορικο-θεωρητική προσέγγιση του A. Danto, η λειτουργική προσέγγιση του N. Goodman και η θεσμική θεωρία του G. Dickie, οι οποίες, με τη σειρά τους, αντιμετωπίζονται κριτικά στη διαμόρφωση του σύνθετου θεωρητικού και καλλιτεχνικού τοπίου που χαρακτηρίζει την ύστερη νεωτερικότητα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο																					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Eclass																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 1375 1021 1442">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1021 1375 1362 1442">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 1442 1021 1487">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1021 1442 1362 1487">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1487 1021 1554">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1021 1487 1362 1554">86</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1554 1021 1599"></td> <td data-bbox="1021 1554 1362 1599"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1599 1021 1644"></td> <td data-bbox="1021 1599 1362 1644"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1644 1021 1688"></td> <td data-bbox="1021 1644 1362 1688"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1688 1021 1733"></td> <td data-bbox="1021 1688 1362 1733"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1733 1021 1778"></td> <td data-bbox="1021 1733 1362 1778"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1778 1021 1823"></td> <td data-bbox="1021 1778 1362 1823"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1823 1021 1868">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1021 1823 1362 1868">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86													Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86																					
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																					

ώρες εργασίας.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης: - Ερωτήσεις σύντομης απάντησης - Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμαστικού λόγου Κριτήρια αξιολόγησης: - Επάρκεια ανταπόκρισης στα παραπάνω - Δυνατότητα διατύπωσης ενός συνεκτικού λόγου Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: - Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού - Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση - Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα συγγράμματα: Φ. Ζήκα, <i>Απορία τέχνες και σκέψεις κατεργάζεται: Φιλοσοφικές έρευνες στη σύγχρονη τέχνη</i>, Άγρα, 2018 / Κωδικός ΕΥΔΟΞΟΣ: 77117094   A. Danto, <i>Τι είναι αυτό που το λένε τέχνη</i>, Μεταίχμιο, 2014 / Κωδικός ΕΥΔΟΞΟΣ: 41958308   A. Μουρίκη, <i>Μεταμορφώσεις της αισθητικής</i>, Νεφέλη, 2003 / Κωδικός ΕΥΔΟΞΟΣ: 10337   Ενδεικτική βιβλιογραφία: R. Barthes, <i>Εικόνα – μουσική – κείμενο</i>, Πλέθρον, 1997   W. Benjamin, <i>Δοκίμια για την τέχνη</i>, Κάλβος, 1978   N. Carroll, <i>Philosophy of Art: A Contemporary Introduction</i>, Routledge, 1999   A. Danto, <i>Η μεταμόρφωση του κοινότοπου</i>, Μεταίχμιο, 2000   N. Δασκαλοθανάσης (επιμ.), <i>Από τη μινιμαλιστική στην εννοιολογική τέχνη</i>, ΑΣΚΤ, 2006   O. Hanfling (ed.), <i>Philosophical Aesthetics</i>, Blackwell/The Open University, 1992   C. Harrison & P. Wood (eds.), <i>Art in Theory 1900 to 2000: An Anthology of Changing Ideas</i>, Blackwell Publishing, 2002   M. Heidegger, <i>Η προέλευση του έργου τέχνης</i>, Δωδώνη, 1986   E. Gombrich, <i>Τέχνη και ψευδαισθήση: Μελέτη για την ψυχολογία της εικαστικής αναπαράστασης</i>, Εκδόσεις Πατάκη, 2018   N. Goodman, <i>Γλώσσες της τέχνης</i>, Εκκρεμές, 2005

- T. Gracyk, *The Philosophy of Art: An Introduction*, Polity Press, 2012
- C. Janaway, *Reading Aesthetics and Philosophy of Art*, Oxford, Blackwell, 2006
- B. Κιντή (επιμ.), *Φιλοσοφία και τέχνη*, Εκδόσεις Οκτώ, 2008
- D. Matravers, *Introducing Philosophy of Art in Eight Case Studies*, Acumen Publishing, 2012
- Θ. Μουτσόπουλος, *Όχι ακριβώς τέχνη: Η υπερδιόγκωση του πολιτισμικού φαινομένου Πλέθρον*, 2021
- A. Neill & A. Ridley (eds.), *Arguing About Art*, Routledge, 2002
- P. Osborne, *Anywhere or Not at All: Philosophy of Contemporary Art*, Verso, 2013
- Π. Πούλος (επιμ.), *Έννοιες της τέχνης τον 20ό αιώνα*, ΑΣΚΤ, 2006
- R. Wollheim, *Η τέχνη και τα αντικείμενά της*, ΑΣΚΤ, 2009

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 15

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Γ5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία 1		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Ναι, κατόπιν εγγραφής		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ντενίση Σοφία, Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 13:00-15:00, κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	sdenissi@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • διακρίνουν τα διαφορετικά λογοτεχνικά ρεύματα που αναπτύχθηκαν από τα μέσα του 18^{ου} μέχρι τις τελευταίες δεκαετίες του 19^{ου} αιώνα, • προσεγγίζουν με τρόπο επιστημονικό τα λογοτεχνικά έργα που παράχθηκαν μέσα στο πλαίσιο αυτών των ρευμάτων, • αντιπαραβάλλουν και να συσχετίζουν το παραχθέν έργο με το κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο της εποχής του, • συνδέουν το λογοτεχνικό έργο με το καλλιτεχνικό έργο του αντιστοίχου ρεύματος.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> <table> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	<i>.....</i>																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Άσκηση κριτικής και προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης με τη βοήθεια λογοτεχνικών κειμένων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Το μάθημα διδάσκεται με τη χρήση Powerpoint, έντυπου υλικού που υπάρχει στο eClass, συχνές προβολές ντοκιμαντέρ, είτε για κάποιο από τα ρεύματα είτε για κάποιους από τους συγγραφείς, τα οποία λειτουργούν ενισχυτικά για την τόνωση του ενδιαφέροντος των φοιτητών/τριών.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διάλεξη με χρήση Powerpoint, ανάλυση κειμένων με συμμετοχή των φοιτητών/τριών, συζήτηση και διάδραση για καλύτερη κατανόηση	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Προσφέρεται η δυνατότητα, σε όσους το επιθυμούν, να δώσουν ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου του μαθήματος ώστε να συνειδητοποιήσουν που υπάρχουν συγγραφικές αδυναμίες ή αδυναμίες στην κατανόηση της ύλης. Τα γραπτά επιστρέφονται διορθωμένα και συζητάμε τις αδυναμίες τους. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Η δυνατότητα εφαρμογής όσων διδάχτηκαν στην ανάλυση λογοτεχνικών	

	κειμένων. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας / προφορικής εξέτασης Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας Υπάρχουν παρατηρήσεις στο γραπτό το οποίο επιστρέφεται στην τάξη και συζητάμε πιθανές απορίες για όσους/ες επιλέγουν τις προόδους. Γραπτές παρατηρήσεις υπάρχουν σε όλα τα γραπτά και η παρότρυνση να έρθουν να τα δουν αν συμμετέχουν στην τελική εξέταση.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Martin Travers, <i>Εισαγωγή στη νεότερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία</i>, από τον ρομαντισμό ως το μεταμοντέρνο, Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2005.   • Lilian Furst, <i>Ρομαντισμός, η γλώσσα της κριτικής</i>, Αθήνα: Ερμής, 1974 (α' ελλ. έκδ.).   • Annick Benoit-Dusausoy, Guy Fontain, <i>Ευρωπαϊκά Γράμματα, Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας</i>, 3 τόμ, Αθήνα: Εκδ. Σοκόλη, 1992.   • Damian Grant, <i>Ρεαλισμός, η γλώσσα της κριτικής</i>, Αθήνα: Ερμής, 1972 (α' έκδ. ελλ.).   • Eric Auerbach, <i>Μίμησις</i>, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2005.   • M. H. Abrams, <i>Ο καθρέφτης και το φως</i>, Αθήνα: Εκδόσεις κριτική, 2001.   • Pam Morris, <i>Realism, the New Ctitical Idiom</i>, London & N. York: Routledge, 2003.   • Βίλχελμ Μύλμαν, <i>Ευρωπαϊκή λογοτεχνία και παγκόσμιος πολιτισμός</i>, Αθήνα: Νεφέλη, 1997.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 16

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Γ6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παιδαγωγικά		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μόνικα Παπά, μέλος ΕΔΙΠ ΤΕΤ
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	mpapa@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί το ρόλο της εκπαίδευσης στη σύγχρονη εποχή και ειδικότερα την αποστολή του παιδαγωγού, να βοηθήσει και να συμβάλει στην ελεύθερη γνωστική, συναισθηματική, ψυχοκινητική ανάπτυξη και εξέλιξη των μαθητών.

Επίσης, θα έχει καλλιεργήσει τις δεξιότητες που απαιτούνται προκειμένου να είναι σε θέση να:

- οργανώνει και να
- διεξάγει αποτελεσματικά και με επιτυχία, οποιαδήποτε μορφή διδασκαλίας και παιδαγωγικής επικοινωνίας, σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο.

Περαιτέρω, θα είναι σε θέση να:

- αναδεικνύει τη δημιουργικότητα και τη φαντασία των μαθητών, κινητοποιώντας και δραστηριοποιώντας τα παιδιά, με αυτενέργεια και βιωματικές παιδαγωγικές μεθόδους,
- βελτιώσει την ποιότητα της κοινωνικής ζωής στον περίγυρό του/της και να βοηθήσει στην ανάπτυξη του εργασιακού περιβάλλοντος, καθώς θα έχει εμπλαθύνει στις θεωρίες των Επιστημών της Αγωγής, έχοντας μελετήσει το ιστορικό, φιλοσοφικό, ψυχολογικό και κοινωνιολογικό πλαίσιο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>
- Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η επιστημονικότητα της Παιδαγωγικής. Αποσαφήνιση των παιδαγωγικών όρων ιστορικά και το φαινόμενο της αγωγής στη διαχρονική του διάσταση. Παράγοντες και μέσα αγωγής. Σκοπός της αγωγής. Νεότερα και σύγχρονα παιδαγωγικά συστήματα. Διεπιστημονική, διαθεματική και διακλαδική θεώρηση των σύγχρονων τάσεων της Παιδαγωγικής. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού, η αποτελεσματική διαχείριση της σχολικής τάξης και η έρευνα στην παιδαγωγική επιστήμη.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Παρουσιάσεις με χρήση Η/Υ																									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="691 580 1026 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 580 1361 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="691 640 1026 680">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 640 1361 680">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 680 1026 759">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 680 1361 759">86</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1043 1026 1081">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1043 1361 1081">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	86																	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																									
Διαλέξεις	39																									
Μελέτη βιβλιογραφίας	86																									
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας																									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:*

- Αλτουσέρ Λ.: *Ιδεολογία και ιδεολογικοί μηχανισμοί του Κράτους*, Αθήνα 1937.
- Apple Michael: *Εκσυγχρονισμός και συντηρητισμός στην εκπαίδευση*, εκδ.: Μεταίχμιο, Αθήνα 2002.
- Βάνεγκεμ Ραούλ: *Το τέλος της εξάρτησης / Προειδοποίηση προς τους μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου*, Ελεύθερος Τύπος, Αθήνα 1996.
- Bo Dan Andersen: *Το κόκκινο βιβλιαράκι των μαθητών*, μτφρ.: Ε. Βαρίκα, Αθήνα 1975.
- Γέμτος Π.: *Οι κοινωνικές Επιστήμες*, εκδ.: Τηπωθήτω, Αθήνα 1996.
- Γέρου Θ.: *Αντιδημοκρατική εκπαίδευση*, Αθήνα 1975.
- Γκίβαλος Μ.: *Επιστήμη, γνώση και μέθοδος*, εκδ.: Νήσος, Αθήνα 2003.
- Γκότοβος Θ.: *Παιδαγωγική αλληλεπίδραση*, Αθήνα 1983.
- Γληνός Δ.: *Ένας άταφος νεκρός*, Αθήνα 1925.
- Γληνός Δ.: *Έθνος και Γλώσσα*, Αθήνα 1976.
- Claparede E.: *Ψυχολογία του παιδιού και πειραματική παιδαγωγική*, τόμος Α', μτφρ.: Χ. Πάτσης, εκδ.: Νέο σχολείο, Αθήνα 1951.
- Claparede E.: *Ψυχολογία του παιδιού και πειραματική παιδαγωγική*, τόμος Γ', μτφρ.: Χ. Πάτσης, εκδ.: Νέο σχολείο, Αθήνα 1951.
- Goleman D.: *Η Συναισθηματική Νοημοσύνη*, εκδ.: Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1996.
- Goleman D.: *Η Συναισθηματική Νοημοσύνη στο χώρο της Εργασίας*, έκδοση 5η, εκδ.: Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1999.
- Δανασσής-Αφεντάκης Α.: *Σύγχρονες τάσεις αγωγής*, Αθήνα 1995.
- Δανασσής-Αφεντάκης Α.: *Θεματική της παιδαγωγικής Επιστήμης*, Αθήνα 1992.
- Δανασσής-Αφεντάκης Α.: *Παιδαγωγική Ψυχολογία, τ. Α', Μάθηση και Ανάπτυξη, Συνειρμική κοινωνικο-γνωστική θεώρηση*, Αθήνα 2000.

- Δελμούζου Α.: *Παιδεία και κόμμα*, εκδ.: Αλκιώτη, Αθήνα 1974.
- Δελμούζος Α.: *Το κρυφό Σχολειό 1908-1911*, Αθήνα 1930.
- Δημαράς Α.: *Το αλφαθητάρι με τον ήλιο*, Αθήνα 1976.
- Δημαράς Α.: *Η Μεταρρύθμιση που δεν έγινε*, τόμοι Α' και Β', εκδ.: Ερμής, Αθήνα 1973-1974.
- Habermas Jurgen: *Κείμενα γνωσιοθεωρίας και κοινωνικής κριτικής*, μτφρ.: Α. Οικονόμου, εκδ.: Πλέθρον, Αθήνα 1990.
- Highet Gilbert: *Η τέχνη να διδάσκεις*, μτφρ.: Ε. Πανέτσου, εκδ.: Ίκαρος, Αθήνα 1954.
- Ιμβριώτη Ρ.: *Παιδεία και κοινωνία*, Αθήνα 1978.
- Illich Ivan: *Κοινωνία χωρίς σχολεία*, εκδ.: ΒΕΡΓΟΣ, Αθήνα 1976.
- Feyerabend Paul: *Ενάντια στη μέθοδο*, Εκδόσεις Σύγχρονα Θέματα, Αθήνα 1972.
- Haensch Dietrich: *Η καταπιεστική οικογένεια*, Επίκουρος, Αθήνα 1973.
- Λένιν Β.: *Για την εκπαίδευση*, Αθήνα 1976.
- Lurcat Lilliane: *Η αποτυχία και η αδιαφορία στο δημοτικό σχολείο*, εκδ.: Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1981.
- MacBeath John: *Η αυτοαξιολόγηση στο σχολείο-Ουτοπία και πράξη*, εκδ.: Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2001.
- Marples Roger: *Οι σκοποί της εκπαίδευσης*, Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
- Μαρκούζε, Πόππερ, Φίσερ, Λούκατς: *Επανάσταση ή μεταρρύθμιση*, εκδ.: Γλάρος, Αθήνα 1984.
- Meighan Rol.: *Ευέλικτο σχολείο*, εκδ.: Σπηλιώτη, Αθήνα 2002.
- Neill A.: *Ελευθερία όχι αναρχία*, εκδ.: Μπουκουμάνη, Αθήνα 1975.
- Neill A.: *Θεωρία και πράξη της αντιαυταρχικής εκπαίδευσης*, εκδ.: Μπουκουμάνη, Αθήνα 1972.
- Παπάς Α.: *Η αντιπαιδαγωγικότητα της παιδαγωγικής*, Αθήνα 1999.
- Ράσσελ Μπέρτραντ: *Εκπαίδευση και κοινωνική τάξη*, εκδ.: Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1980.
- Reich Wilhelm: *Τα παιδιά του μέλλοντος*, εκδ.: Αποσπερίτης, Αθήνα

1984.

- Reich Wilhelm: *Άκου Ανθρωπάκο*, εκδ.: Αποσπερίτη, Αθήνα 1983.
- Snyders G.: *Σχολείο, τάξη και πάλη των τάξεων*, εκδ.: Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1981.
- Stirner Max.: *Οι λανθασμένες αρχές της Παιδείας μας*, εκδ.: Ελεύθερος Τύπος, Αθήνα 2000.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 17

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Γ7	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία και Θεωρία της Φωτογραφίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB126/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Κων/νος Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Τρίτη, 13:00-15:00
Email επικοινωνίας:	kioannidis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα   Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.   Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α   • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης   • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β   • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα: • έχει επαρκή γνώση της ιστορικής εξέλιξης της φωτογραφίας και των σχετιζόμενων με αυτή θεωρητικών εννοιών,   • είναι σε θέση να κατανοεί κριτικά τη φωτογραφική παραγωγή του παρελθόντος αλλά και τη σύγχρονη, καθώς επίσης   • να συνδέει τη φωτογραφία με άλλες μορφές των εικαστικών τεχνών ώστε να σχηματίζει πληρέστερη εικόνα της οπτικής κουλτούρας της εκάστοτε εποχής.
Γενικές Ικανότητες   Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη σειρά αυτή διαλέξεων εξετάζονται αρχικά οι βασικές χρήσεις της φωτογραφίας κατά τον 19ο αιώνα και στη συνέχεια επιχειρείται μια τεχνοϊστορική παρουσίαση και πλαισίωση του έργου σημαντικών φωτογράφων του 20ού αιώνα. Το έργο τους συζητείται σε σχέση με τα εικαστικά ρεύματα της εκάστοτε εποχής και συνδέεται με τις φιλοσοφικές και εν γένει θεωρητικές απόψεις. Καθώς η φωτογραφία είχε και έχει πάντα έντονο κοινωνικό αποτύπωμα, η εξέταση του έργου των φωτογράφων δεν λαμβάνει χώρα σε κενό, αλλά δίνει την ευκαιρία να εξεταστούν ζητήματα όπως οι έμφυλες διακρίσεις, οι πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος, ζητήματα ταυτότητας, οι προκαταλήψεις του Κανόνα των θεωρούμενων “μεγάλων” φωτογράφων. Όλα αυτά γίνονται με την παράλληλη εξέταση φωτογραφικών εικόνων και θεωρητικών κειμένων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διαλέξεις σε αμφιθέατρο, δια ζώσης.													
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Χρήση ppt, επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες μέσω eClass. Στο eClass αναρτώνται σημειώσεις, σύνδεσμοι, βιβλιογραφία και σχετικά κείμενα.													
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 750 1016 824">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1016 750 1351 824">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 824 1016 898">Διαλέξεις (13 εβδ. x 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1016 824 1351 898">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 898 1016 972">Μελέτη</td> <td data-bbox="1016 898 1351 972">86 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 972 1016 1046"></td> <td data-bbox="1016 972 1351 1046"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1046 1016 1120"></td> <td data-bbox="1016 1046 1351 1120"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1120 1016 1189">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1016 1120 1351 1189">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδ. x 3 ώρες)	39 ώρες	Μελέτη	86 ώρες					Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (13 εβδ. x 3 ώρες)	39 ώρες													
Μελέτη	86 ώρες													
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)													

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης και Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίου Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Αξιολογείται η κατανόηση και απόδοση εννοιών, καθώς και η εν συντομία παρουσίαση τεχνικών όρων. Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΥΔΟΞΟΣ   Μπαρτ, Ρολάν (1983), <i>Ο Φωτεινός Θάλαμος: Σημειώσεις για τη Φωτογραφία</i>, Αθήνα: Κέδρος.   Jeffrey, Ian (1997), <i>Φωτογραφία: Συνοπτική Ιστορία</i>, Αθήνα: Εκδ. Περ. Φωτογράφος.   Sontag, Susan (1973), <i>Περί Φωτογραφίας</i>, Αθήνα: Εκδ. Περ. Φωτογράφος.   - Προτεινόμενη βιβλιογραφία: Azoulay, Ariella (2008), <i>The Civil Contract of Photography</i>, New York: Zone.   Barthes, Roland (2000), <i>Camera Lucida: Reflections on Photography</i>, London: Vintage.   Batchen, Geoffrey (1999), <i>Burning with Desire: The Conception of Photography</i>, Cambridge, Massachusetts, London: MIT Press.   Baudelaire, Charles (1995), <i>Αισθητικά Δοκίμια</i> (μτφρ. Μ. Ρέγκου), Αθήνα: Printa   Clark, Graham (1997), <i>The Photograph</i>, Oxford, New York: Oxford University Press.   Emerling, Jae (2012), <i>Photography: History and Theory</i>, London & New York:

Routledge.

Flusser, Villem, *Προς μία Φιλοσοφία της Φωτογραφίας* (1998) (μτφρ. Ι. Duennebier, Η. Παπαϊωάννου), Θεσσαλονίκη: ΜΜΣΤ, University Studio Press.

Frizot, Michel (1994), *Nouvelle Histoire de la Photographie*, Paris: Bordas.

Goldberg, Vicki (1991), *The Power of Photography: How Photographs changed our Lives*, New York: Abbeville Press.

Grundberg, Andy (1987), *Photography and Art, Interaction since 1946*, New York: Cross River Press.

Jeffrey, Ian (1980), *Photography: A Concise History*, London: Thames and Hudson. Υπάρχει στα ελληνικά.

Jeffrey, Ian (2009), *How to read a photograph. Understanding, Interpreting and Enjoying the Great Photographers*, London: Thames and Hudson.

Marien Warner, Mary (2002), *Photography: A Cultural History*, London: Laurence King.

Newhall, Beaumont (1982), *The History of Photography, from 1839 to the present*, completely revised and enlarged edition, London: Secker and Warburg.

Newhall, Beaumont (ed.) (1980), *Photography: Essays and Images. Illustrated readings in the History of Photography*, London: Secker and Warburg.

Rosenblum Naomi (1994), *History of Women Photography*, New York, London, Paris: Abbeville Press Publishers.

Rosenblum, Naomi (1997), *History of Photography*, New York, London, Paris: Abbeville Press Publishers.

Scharf, Aaron (1969), *Art and Photography*, Baltimore: Penguin Press.

Westerbeck and Meyerowitz (2001), *Bystander, A History of Street Photography*, Boston, New York, London: Little, Brown and Company (Bulfinch Press).

Sontag, Susan (1979), *On Photography*, London: Penguin. Υπάρχει στα ελληνικά.

Szarkowski, John (1989), *Photography Until Now*, New York: The Museum of Modern Art.

Szarkowski, John (1973), *Looking at Photographs, 100 Pictures from the Collection of The Museum of Modern Art*, New York: The Museum of Modern Art.

Tagg, John (1993), *The Burden of Representation*, Minneapolis: The University of

Minnesota Press.

Wells, Liz (1997), *Photography: A Critical Introduction*, London and New York: Routledge. Υπάρχει στα ελληνικά.

- *Exhibition Catalogues*

Jeffrey, Ian (1999), *Revisions: An Alternative History of Photography*, London: The National Museum of Photography, Film and Television.

Szarkowski, John (1966), *The Photographer's Eye*, New York: The Museum of Modern Art.

Weaver, Mike (ed.) (1989), *The Art of Photography 1839-1989*, London: The Royal Academy of Arts.

- *General Histories of Art*

Kemp, Martin (ed.) (2000), *The Oxford History of Western Art*, Oxford University Press.

Μπελ, Τζούλιαν (2009), *Καθρέφτης του Κόσμου*, Αθήνα: Μεταίχμιο.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 18

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Γ8	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη Τέχνη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νίκος Δασκαλοθανάσης, Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Τρίτη και Πέμπτη, 17:00-19:00
Email επικοινωνίας:	ndaskalothanasis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • γνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των ρευμάτων της σύγχρονης τέχνης, • αναγνωρίζει τα σχετικά έργα και να αναλύει τη μορφή και το περιεχόμενό τους, • εντάσσει τα σχετικά καλλιτεχνικά φαινόμενα στο ιστορικό και πολιτιστικό τους περιβάλλον.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		.....
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	.....																		
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης - Κριτική προσέγγιση των φαινομένων της μοντέρνας τέχνης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρουσιάζονται τα πολιτιστικά και καλλιτεχνικά χαρακτηριστικά της σύγχρονης τέχνης στο ιστορικό της περιβάλλον από τη δεκαετία του 1960 και εξής, αναλύονται παραδειγματικά έργα τέχνης, συζητώντας ζητήματα θεωρίας, μεθοδολογίας, ιστοριογραφίας και ορολογίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις δια ζώσης																									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή Powerpoint Επικοινωνία μέσω διαδικτύου																									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 586 1021 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 586 1356 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 645 1021 680">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 645 1356 680">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 685 1021 761">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 685 1356 761">86</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1043 1021 1079">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1043 1356 1079">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86																	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																									
Διαλέξεις	39																									
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	86																									
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: ερωτήσεις ανάπτυξης Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: γνώση του ζητήματος που τέθηκε, ικανότητα έκφρασης, τεκμηρίωση της απάντησης Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Μετά από αίτημά του ο/η φοιτητής/ήτρια μπορεί να έχει πρόσβαση στο γραπτό του/της και να συζητηθεί η απόδοσή του/της στην εξέταση.																									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Άλκης Χαραλαμπίδης, *Η τέχνη του 20ού αιώνα*, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2018.

Hal Foster, Rosalind Krauss, Yves-Alain Bois, Benjamin H. D. Buchloch, *Η τέχνη από το 1900: μοντερνισμός, αντιμοντερνισμός, μεταμοντερνισμός*, μτφρ. Ιουλία Τσολακίδου, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Επίκεντρο, 2018.

Νίκος Δασκαλοθανάσης, *Ιστορία της τέχνης 1945-1975. Από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη. Ζωγραφική - Γλυπτική - Αρχιτεκτονική*, Αθήνα, εκδόσεις futura, 2021.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ιστορία της τέχνης, Αθήνα, εκδόσεις futura

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 19

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Αρχιτεκτονικής 2		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB198/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Κων/να Κάλφα, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	14:00-17:00
Email επικοινωνίας:	kkalfa@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • γνωρίζει το πώς σταδιακά διαμορφώνονται τα κυρίαρχα παραδείγματα της αρχιτεκτονικής στον μοντερνισμό, • κατανοεί καθοριστικές για την υπό μελέτη περίοδο έννοιες: 'νεωτερικότητα' (ή 'μοντερνικότητα', 'modernity'), 'μοντερνισμός' ('modernism'), 'εκμοντερνισμός' ('modernization') και μεταμοντέρνο ('post-modern'), • κατανοεί την τεράστια σημασία της ιστορικής και θεωρητικής μελέτης της αρχιτεκτονικής.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών - Αυτόνομη εργασία - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διατρέχει μια μακρά περίοδο, που ξεκινάει από την τελευταία τριακονταετία του 19ου αιώνα και καταλήγει στο σήμερα. Στα τέλη του 19ου αιώνα η αρχιτεκτονική εγκαταλείπει τα ιστορικά στυλ και, υιοθετώντας μια επιστημονική έκφραση, επιχειρεί να συλλάβει και να δημιουργήσει εκ νέου τις μορφές που θα ανταποκριθούν στις ανάγκες του παρόντος της. Παρόλο που αργότερα η αρχιτεκτονική θα επιστρέψει στην ιστορία και τις αρχιτεκτονικές παραδόσεις, δεν θα απολέσει ουσιαστικά αυτό το ενδιαφέρον της για την εκ νέου δημιουργία και την καινοτομία. Η αρχιτεκτονική εισέρχεται στη νεωτερική συνθήκη.

Το μάθημα εξετάζει την ιστορία της διαρκούς ανασυγκρότησης και εξέλιξης των αντικειμένων της αρχιτεκτονικής από τα τέλη του δέκατου ενάτου μέχρι και τον εικοστό πρώτο αιώνα, μέσα από την εξέταση των κτιρίων, των, υλοποιημένων και μη, αρχιτεκτονικών προτάσεων και σχεδίων, και των δημιουργών τους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση οπτικο-ακουστικού υλικού και διαδικτύου στις παραδόσεις, χρήσης της πλατφόρμας eClass και του ακαδημαϊκού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39
	Μελέτη για γραπτή εξέταση	86
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Η βαθμολογική αξιολόγηση των φοιτητών/τριών βασίζεται στην τελική γραπτή εξέταση. Η γραπτή εξέταση είναι ένας συνδυασμός δοκιμασίας πολλαπλής επιλογής και ερώτησης-ανάπτυξης κρίσης (αξιολόγηση κριτικής ικανότητας). Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Κριτήρια αξιολόγησης: Για τη γραπτή εξέταση, βασική κρίνεται η αφομοίωση της ύλης με κριτικό τρόπο. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου των απαντήσεων στην τελική γραπτή εξέταση.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

L. Benevolo, *History of Modern Architecture*, MIT Press, 1971.

W. Curtis, *Modern Architecture since 1900*, Λονδίνο 1996.

C. Davies, *A New History of Modern Architecture*, Laurence King, Λονδίνο 2017.

- J.-L. Cohen, *The Future of Architecture Since 1889*, Phaidon, Λονδίνο 2012.
- H.W. Krufft, *Geschichte der Architekturtheorie*, Μόναχο 1985 (Ρώμη-Μπάρι 1987).
- Π. Μιχελής, *Η αρχιτεκτονική ως τέχνη*, Αθήνα 1940.
- P. Nuttgens, *The story of architecture*, Phaidon Press, Λονδίνο 1997 (Μιλάνο 2001).
- N. Pevsner, *An Outline of European Architecture*, Harmondsworth 1960 (Μιλάνο 1984).
- M. Tafuri, F. Dal Co, *Architettura Contemporanea*, Μιλάνο 1992.
- D. Watkin, *Ιστορία της Δυτικής Αρχιτεκτονικής*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2005.
- A. Γιακουμακάτος, *Η αρχιτεκτονική και η κριτική*, Νεφέλη, Αθήνα 2001 (2009).
- A. Γιακουμακάτος, *Ιστορία της ελληνικής αρχιτεκτονικής. 20ός αιώνας*, Νεφέλη, Αθήνα 2003 (2016).
- A. Γιακουμακάτος, *Στοιχεία για τη νεότερη ελληνική αρχιτεκτονική. Πάτροκλος Καραντινός*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2003.
- A. Γιακουμακάτος (επιμ.), *Pietro Maria Bardi. Ταξίδι στην Ελλάδα*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2016.
- A. Γιακουμακάτος (επιμ.), *Ελληνική αρχιτεκτονική στον 20ό και 21ο αιώνα. Ιστορία-Θεωρία-Κριτική*, Gutenberg, Αθήνα 2016.
- Δ. Φιλιππίδης, *Νεοελληνική αρχιτεκτονική*, Μέλισσα, Αθήνα 1984.
- K. Frampton, *Μοντέρνα αρχιτεκτονική. Ιστορία και κριτική*, Θεμέλιο, Αθήνα 1987-2009.
- J.M. Montaner, *Ιστορία της σύγχρονης αρχιτεκτονικής*, Νεφέλη, Αθήνα 2014.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of the Society of Architectural Historians

Grey Room (MIT)

Journal of Architecture

Architectural Histories

Architecture and Culture

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 20

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Νεοελληνικής Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ελεονώρα Βρατσκίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	evratskidou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • μελετά την εικαστική παραγωγή στον ελλαδικό χώρο στα ιδιαίτερα γεωγραφικά, κοινωνικο-πολιτικά και θεσμικά της συγκείμενα, αλλά και να την εγγράφει σε ευρύτερα ιστοριογραφικά πλαίσια (Οθωμανική τέχνη, Ευρωπαϊκή τέχνη), • προσδιορίζει τις πολιτισμικές διασταυρώσεις που καθόρισαν τη διαμόρφωση του κόσμου της τέχνης στην Ελλάδα, με έμφαση στην κινητικότητα των ίδιων των καλλιτεχνών, • αντιλαμβάνεται τα ιδεολογικά διακυβεύματα γύρω από τον όρο «νεοελληνική τέχνη» και τις ιστορικές διαδικασίες που τον καθιέρωσαν.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συζητούνται κριτικά οι διάφοροι ορισμοί του αντικείμενου «νεοελληνική τέχνη», τα γεωγραφικά και χρονολογικά του όρια, καθώς και οι συναφείς ιστοριογραφικές

κατηγορίες και περιοδολογήσεις. Μέσα από την εξέταση του έργου σημαντικών ζωγράφων και γλυπτών της περιόδου, αναλύονται οι ποικίλες εκφάνσεις της εικαστικής παραγωγής στο ιδιαίτερο κάθε φορά πολιτισμικό τους συγκείμενο, αλλά και οι διαρκείς αλληλεπιδράσεις με την τέχνη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και της Δυτικής Ευρώπης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις μεταβολές που επέφεραν στην αντίληψη των τεχνών αλλά και στο status των παραγωγών εικόνων οι διαδικασίες συγκρότησης του έθνους κράτους και η σταδιακή αποσύνδεση από τα πλαίσια αναφοράς των προνεωτερικών παραδοσιακών κοινωνιών. Οι διαλέξεις πραγματεύονται επίσης τη θεσμική συγκρότηση του καλλιτεχνικού πεδίου στην Ελλάδα (καλλιτεχνική εκπαίδευση, εκθεσιακοί χώροι, φορείς διαμεσολάβησης, επαγγελματικά σωματεία) και την παραγωγή θεωρητικού και κριτικού περί τέχνης λόγου. Για το σύνολο της διερεύνησης υιοθετούνται προσεγγίσεις της διαπολιτισμικής ιστορίας της τέχνης, με στόχο την ανάδειξη των πολιτισμικών μεταφορών και οικειοποιήσεων που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής παραγωγής της χώρας και του κόσμου της τέχνης συνολικότερα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο Επισκέψεις σε συναφή μουσεία και εκθέσεις Ερευνητικές ασκήσεις που αξιοποιούν τη μεικτή σύνθεση του ακροατηρίου (ομάδες εργασίας φοιτητών/τριών ΘΙΣΤΕ και ΤΕΤ, θεματικές: χαρτογράφηση της κινητικότητας Ελλήνων/ίδων καλλιτεχνών, αυτοπροσωπογραφίες και προσωπογραφίες κτλ.)																																		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Διαλέξεις με χρήση οπτικοακουστικού υλικού Διαμοιρασμός εκπαιδευτικού υλικού μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eClass																																		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα:</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 1496 1021 1559">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 1496 1361 1559">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 1559 1021 1599">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 1559 1361 1599">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1599 1021 1680">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 1599 1361 1680">86</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1680 1021 1720"></td> <td data-bbox="1027 1680 1361 1720"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1720 1021 1760"></td> <td data-bbox="1027 1720 1361 1760"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1760 1021 1800"></td> <td data-bbox="1027 1760 1361 1800"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1800 1021 1841"></td> <td data-bbox="1027 1800 1361 1841"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1841 1021 1881"></td> <td data-bbox="1027 1841 1361 1881"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1881 1021 1921"></td> <td data-bbox="1027 1881 1361 1921"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1921 1021 1962"></td> <td data-bbox="1027 1921 1361 1962"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1962 1021 2002">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1962 1361 2002">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86															Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="1034 1496 1355 1559">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1034 1559 1355 1599">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1599 1355 1680">86</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1680 1355 1720"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1720 1355 1760"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1760 1355 1800"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1800 1355 1841"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1841 1355 1881"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1881 1355 1921"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1921 1355 1962"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1034 1962 1355 2002">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	39	86								125 ώρες (5 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																																		
Διαλέξεις	39																																		
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86																																		
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																																		
Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																																			
39																																			
86																																			
125 ώρες (5 ECTS)																																			

Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση. Η συμμετοχή σε συλλογικές ασκήσεις είναι προαιρετική. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Ανακοινώνονται κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία: Γουλάκη-Βουτυρά Α. (επιμ.), Γιαννούλης Χαλεπάς: Δούναι και Λαβείν, κατάλογος έκθεσης, Αθήνα, Ίδρυμα Ωνάση, 2022.   Δασκαλοθανάσης Ν. (επιμ.), Διδάσκοντας την τέχνη: η ιστορία της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών μέσα από το έργο των δασκάλων της, 1840-1974, κατάλογος έκθεσης, Αθήνα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2004.   Δεληγιάννης Δ., Γιώργος Μπουζιάνης (1885-1959), Αθήνα, Αδάμ, 1996.   Έλληνες καλλιτέχνες στην Ακαδημία του Μονάχου τον 19ο και 20ό αιώνα, κατάλογος έκθεσης, Θεσσαλονίκη, Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών-ΑΠΘ, 2006.   Ζάρρα Ι., Τσιόδουλος Σ., Μεράντζας Χ., & Σαμπανίκου Ε., Από τον μεταβυζαντινό στον νεότερο ελληνικό πολιτισμό: Παραδείγματα εικαστικής παραγωγής (16ος-20ός αιώνας), Αθήνα, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015.   Καφέτζη Α., Μεταμορφώσεις του μοντέρνου: η ελληνική εμπειρία, κατάλογος έκθεσης, Αθήνα, Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλ. Σούτζου, 1992.   Κούρια Α., Μιχάλης Οικονόμου, Αθήνα, Αδάμ, 2001.   Κωτίδης Α., Για τον Παρθένη: εννιά συνεντεύξεις με μαθητές του και μια πρώτη μελέτη για το δάσκαλο, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 1984.   Κωτίδης Α., Μαλέας, Αθήνα, Αδάμ, 2001.   Κωτίδης Α., Μοντερνισμός και «Παράδοση» στην ελληνική τέχνη του Μεσοπολέμου, Θεσσαλονίκη,

University Studio Press, 1993.

Κωτίδης Α., *Τριανταφυλλίδης. Ένα άλλο Τριάντα στη ζωγραφική*, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2002.

Λαμπράκη-Πλάκα Μ. (επιμ.), *Εθνική Πινακοθήκη 100 χρόνια: τέσσερις αιώνες ελληνικής ζωγραφικής από τις συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης και του Ιδρύματος Ευριπίδη Κουτλίδη*, Αθήνα, ΕΠΜΑΣ, 1999.

Λεξικό Ελλήνων καλλιτεχνών: ζωγράφοι, γλύπτες, χαράκτες, 16ος-20ός αιώνας, Αθήνα, Μέλισσα, 4 τόμ., 1997-2000.

Λοιζίδη Ν., *Ο υπερρεαλισμός στην νεοελληνική τέχνη. Η περίπτωση του Νίκου Εγγονόπουλου*, Αθήνα, Νεφέλη, 1984.

Λυδάκης Σ., *Ιστορία της νεοελληνικής ζωγραφικής, σειρά Οι Έλληνες ζωγράφοι*, Αθήνα, Μέλισσα, 1976.

Μακρής Κ., *Η λαϊκή τέχνη του Πηλίου*, Αθήνα, Μέλισσα, 1976.

Μακρής Κ., *Χιονιάδες ζωγράφοι, 65 λαϊκοί ζωγράφοι από το χωριό Χιονιάδες της Ηπείρου*, Αθήνα, Μέλισσα, 1981.

Μαρκάτου Δ., *Η τέχνη της Επτανησιακής Σχολής, 18ος-19ος αιώνας*, Αργοστόλι, ΤΕΙ Ιονίων νήσων, 2014.

Μαρκάτου Δ., Μαυχομιχάλη Ε., Παυλόπουλος Δ., *Νεοελληνική ταφική γλυπτική, αρχές 19ου αιώνα – 1940*, Αθήνα, ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ & ΕΦΗΣ ΜΙΧΕΛΗ, 2015.

Ματθιόπουλος Ε. Δ., *Η συμμετοχή της Ελλάδας στην Μπιεννάλε της Βενετίας, 1934-1940*, αδημ. διδ. διατριβή, Ρέθυμνο, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 1996.

Ματθιόπουλος Ε. Δ., «Η ιστορία της τέχνης στα όρια του έθνους», Ματθιόπουλος Ε. Δ., Χατζηνικολάου (επιμ.), *Η ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα*, πρακτικά Α' Συνεδρίου Ιστορίας της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2003.

Ματθιόπουλος Ε. Δ., *‘Η τέχνη περοφυεί εν οδύνη’. Η πρόσληψη του νεορομαντισμού στην Ελλάδα*, Αθήνα, Ποταμός, 2005.

Ματθιόπουλος Ε. Δ., *C. Parthenis. Η ζωή και το έργο του Κωστή Παρθένη*, Αθήνα, Αδάμ, 2008.

Μαυρομιχάλη Ε., «Οι καλλιτεχνικοί σύλλογοι και οι στόχοι τους (1880-1910)», *Μνήμων*, 23, 2001.

Μεντζαφού-Πολύζου Ο. (επιμ.), *Παρίσι-Αθήνα: 1836-1940*, κατάλογος έκθεσης, Αθήνα, Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλ. Σούτζου, 2006.

Μερτύρη Α., *Η καλλιτεχνική εκπαίδευση των νέων στην Ελλάδα (1836-1945)*, Αθήνα, ΙΑΕΝ, 2000.

Μοσχονάς Σ., *Καλλιτεχνικά σωματεία και ομάδες τέχνης κατά το α' μισό του 20ού αιώνα: η σημασία και η προσφορά τους*, αδημ. διδ. διατριβή, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 2010.

Μόσχου Μ., *Ο Θεόφιλος Χατζημιχαήλ βιογραφούμενος*, αδημ. διδ. διατριβή, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 2004.

Μπόλης Γ., *Οι καλλιτεχνικές εκθέσεις: Οι καλλιτέχνες και το κοινό τους στην Αθήνα του 19ου αιώνα*, αδημ. διδ. διατριβή, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 2000.

Μπόλης Γ., Παυλόπουλος Δ., *Διδάσκαλοι της χαρακτικής*, Αθήνα, Εργαστήριο χαρακτικής Ηλία Ν. Κουβέλη, 2003.

Μπόλης Γ., Παυλόπουλος Δ., *Ελληνική Χαρακτική, 1843-1915. Ιστορία - Λεξικό Χαρακτών*, Da Vinci, Αθήνα 2012.

- Μυκονιάτης Η., *Νεοελληνική Γλυπτική*, σειρά *Ελληνική Τέχνη*, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1996.
- Ξύδης Α., *Προτάσεις για την ιστορία της νεοελληνικής τέχνης*, τ. Α': *Διαμόρφωση και εξέλιξη*, τ. Β': *Φορείς και προβλήματα*, Αθήνα, Ολκός, 1976.
- Παπανικολάου Μ., *Η Ελληνική τέχνη του 20ού αιώνα. Ζωγραφική – γλυπτική*, Αθήνα, Αδάμ, 1999.
- Παπαστάμος Δ., *Ζωγραφική 1930-40. Καλλιτεχνική και αισθητική τοποθέτηση στη δεκαετία*, Αθήνα, Αστήρ, 1981.
- Πετρής Γ., *Μακρυγιάννης - Παναγιώτης Ζωγράφος, δοκίμιο εικονολογικό*, Αθήνα, Ηριδανός, 1975.
- Πετρής Γ., *Ο ζωγράφος Θεόφιλος*, Αθήνα, Εξάντας, 1978.
- Πετρής Γ., *Λαϊκή τέχνη. Πρώτη προσέγγιση*, Γνώση, 1988.
- Σακελλαρόπουλος Τ., Βατσάκη Α. (επιμ.), *Ελευθέριος Βενιζέλος και πολιτιστική πολιτική*, πρακτικά Συμποσίου, επιμ. Μουσείο Μπενάκη 2008, Αθήνα-Χανιά, Μουσείο Μπενάκη – Ε.Ι.Ε.Μ. «Ελευθέριος Βενιζέλος», 2012.
- Σπητέρης Τ., *Τρεις αιώνες νεοελληνικής τέχνης, 1660-1967*, 3 τόμ., Αθήνα, Πάπυρος, 1979.
- Σχολινάκη-Χελιώτη Χ., *Ελληνίδες ζωγράφοι, 1800-1922*, αδημ. διδ. διατριβή, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 1990.
- Τζιόβας Δ., *Ο μύθος της γενιάς του Τριάντα. Νεοτερικότητα, ελληνικότητα και πολιτισμική ιδεολογία*, Αθήνα, Πόλις, 2011.
- Τσιόδουλος Σ., *Η ζωγραφική των σπιτιών του Ζαγορίου: τέλη 18ου - αρχές 20ού αιώνα: ιστορική και πολιτισμική προσέγγιση*, Αθήνα, Ριζάρειο Ίδρυμα, 2009.
- Φιλιππίδης Δ., *Νεοελληνική αρχιτεκτονική*, Αθήνα, Μέλισσα, 1984.
- Φιλιππίδης Δ., *Η ζωή και το έργο του αρχιτέκτονα Λύσανδρου Καυταντζόγλου (1811-1885)*, Αθήνα, ΕΤΒΑ Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα, 1995.
- Φιλιππίδης, Δ., *Διακοσμητικές τέχνες: τρεις αιώνες τέχνης στην ελληνική αρχιτεκτονική*, Αθήνα, Μέλισσα, 1998.
- Χατζηνικολάου Ν., *Εθνική τέχνη και πρωτοπορία*, Αθήνα, Όχημα, 1982.
- Χρήστου Χ., *Νεοελληνική χαρακτηριστική*, σειρά *Ελληνική τέχνη*, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1994.
- Χρήστου Χ., *Η Ελληνική ζωγραφική στον εικοστό αιώνα*, 3 τόμ., Αθήνα, Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, 2000.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 21

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ3	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Καλλιτεχνικό Εργαστήριο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ <u>Ανάπτυξης δεξιοτήτων</u>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB197/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ελεονώρα Βρατσκίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Μαρία Χατζή, μέλος ΕΔΙΠ (επικουρία)
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	evratskidou@asfa.gr mchatzi@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • προσδιορίζει ζητήματα της εικαστικής πράξης, • αντιλαμβάνεται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις διαφορετικές φάσεις της καλλιτεχνικής διαδικασίας και να εκτιμά τη σημασία τους, • αποτιμά τις σύγχρονες καλλιτεχνικές πρακτικές, καθώς και τις συνθήκες της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Ομαδική εργασία - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ένταξη των φοιτητών/τριών του Τμήματος ΘΙΣΤΕ στα εργαστήρια/εργαστηριακά

μαθήματα του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών της ΑΣΚΤ και συμμετοχή τους στην εκεί εκπαιδευτική διαδικασία.

Ειδικές διαλέξεις εκτός της εργαστηριακής διδασκαλίας με αντικείμενο τα εικαστικά μέσα και υλικά.

Τα συνεργαζόμενα εργαστήρια του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών ανακοινώνονται στην αρχή του εξαμήνου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διδασκαλία στο πλαίσιο του εργαστηρίου και συμμετοχή στις σχετικές ασκήσεις Δια ζώσης διαλέξεις																					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Διαλέξεις με χρήση ppt Επικοινωνία με χρήση eClass και ηλεκτρονικού (ιδρυματικού) ταχυδρομείου																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 633 1026 689">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 633 1353 689">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 689 1026 768">Συμμετοχή σε διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 689 1353 768">9</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 768 1026 846">Εργαστηριακά μαθήματα</td> <td data-bbox="1034 768 1353 846">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 846 1026 925">Εκπόνηση εργασίας</td> <td data-bbox="1034 846 1353 925">77</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 925 1026 1003"></td> <td data-bbox="1034 925 1353 1003"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1003 1026 1081"></td> <td data-bbox="1034 1003 1353 1081"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1081 1026 1160"></td> <td data-bbox="1034 1081 1353 1160"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1160 1026 1238"></td> <td data-bbox="1034 1160 1353 1238"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1238 1026 1317"></td> <td data-bbox="1034 1238 1353 1317"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1317 1026 1373">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1317 1353 1373">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Συμμετοχή σε διαλέξεις	9	Εργαστηριακά μαθήματα	39	Εκπόνηση εργασίας	77											Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Συμμετοχή σε διαλέξεις	9																					
Εργαστηριακά μαθήματα	39																					
Εκπόνηση εργασίας	77																					
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: εργασία (εικαστική ή/και θεωρητική) Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως από τους/τις υπευθύνους των εργαστηρίων κατά τις παραδόσεις τους στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας / προφορικής εξέτασης																					

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Νίκος Δασκαλοθανάσης (επιμ.), *Από τη μινιμαλιστική στην εννοιολογική τέχνη*, Αθήνα, Εκδόσεις ΑΣΚΤ, 2006.
- Δημήτρης Μυταράς, *Η γλώσσα της τέχνης*, Αθήνα, Ίδρυμα Ευγενίδου, 2012.
- Eduardo Cadava, *Λέξεις φωτός. Θέσεις για τη φωτογραφία της ιστορίας*, μτφ. Μανόλης Αθανασάκης, Αθήνα, Νήσος, 2015.
- Γιώργος Λυδάκης, *Ορολογία εικαστικών τεχνών*, Αθήνα, Μέλισσα, 2009.
- Άλκης Χαραλαμπίδης, *Η τέχνη και οι λέξεις της. Εικονογραφημένο λεξικό. Εικαστικές και εφαρμοσμένες τέχνες, αρχιτεκτονική, αρχαιολογία*, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2021.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 22

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρία και Κριτική της Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB137/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Κων/νος Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Τρίτη, 13:00-15:00
Email επικοινωνίας:	kioannidis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα   Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.   Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α   • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης   • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β   • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα: • έχει επαρκή γνώση της ιστορικής εξέλιξης της θεωρίας και της κριτικής της τέχνης μέσα από ένα διεπιστημονικό πρίσμα,   • θα είναι σε θέση να μελετά και να αντιλαμβάνεται την καλλιτεχνική παραγωγή μέσα από την κριτική-θεωρητική της πλαισίωση τόσο μέσα από το ομόχρονο υλικό υποδοχής της όσο και μέσα από μεταγενέστερα θεωρητικά σχήματα,   • θα είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται το νόημα των καλλιτεχνικών έργων ως μια οντότητα ρευστή και ιστορικά προσδιοριζόμενη.
Γενικές Ικανότητες   Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κύκλος διαλέξεων με εισαγωγικό χαρακτήρα στα πεδία της θεωρίας και της κριτικής της τέχνης. Αρχικά θα επιχειρηθεί να οριστούν με σαφήνεια οι έννοιες μέσα από τη διάκρισή τους από άλλες παρεμφερείς. Κατόπιν θα πλαισιωθούν ιστορικά με ιδιαίτερη έμφαση στον 18ο αιώνα και στο περιβάλλον των salons και της γαλλικής ακαδημίας, εκεί δηλ. που έχουμε την επίσημη εμφάνιση της τεχνοκριτικής και στον 19ο αιώνα στο περιβάλλον του γερμανόφωνου ακαδημαϊκού χώρου, όπου παρουσιάζεται η ιστορία της τέχνης με τη μορφή (περίπου) που τη γνωρίζουμε σήμερα. Η παρουσίαση της ύλης γίνεται με βασικό θεωρητικό εργαλείο την έννοια της μεταμόρφωσης (της ύλης στην τέχνη, του λόγου που επιχειρεί να αναγάγει την τέχνη σε λέξεις και ιδέες) και την εξέταση οβιδιακών μύθων περί μεταμόρφωσης (με οπτική τεχνοϊστορική αλλά και θεωρητική). Ο μύθος συζητείται κάθε φορά μέσα από ένα διεπιστημονικό πρίσμα και μέσα από τις οπτικοποιήσεις του στις εικαστικές τέχνες.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο παράδοση									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Χρήση ppt για την πλαισίωση των διαλέξεων. Χρησιμοποιείται επίσης ευρέως το eClass. Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και eClass στο οποίο αναρτάται και όλο το βοηθητικό υλικό (σημειώσεις, σύνδεσμοι, οπτικό υλικό).									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 846 1023 913">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1023 846 1355 913">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 913 1023 947">Διαλέξεις (13 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1023 913 1355 947">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 947 1023 1014">Μελέτη για γραπτή εξέταση</td> <td data-bbox="1023 947 1355 1014">86</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1014 1023 1048">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1023 1014 1355 1048">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39	Μελέτη για γραπτή εξέταση	86	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39									
Μελέτη για γραπτή εξέταση	86									
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)									

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Μέθοδοι αξιολόγησης:
Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης
Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων

Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική

Κριτήρια αξιολόγησης: Αξιολογείται η κατανόηση και απόδοση εννοιών σε σύντομο δοκίμιο, καθώς και η εν συντομία (έως 5 πέντε σειρές) παρουσίαση τεχνικών όρων. Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες.

Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:
Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Alberti, Leon Battista, *Περί Ζωγραφικής* (εισαγ., μτφρ.: Μ. Λαμπράκη-Πλάκα). Αθήνα: Καστανιώτης 1994.

Barolsky, Paul, *Ovid and the Metamorphoses of Modern Art from Botticelli to Picasso*, YUP, 2014.

Baudelaire, Charles, *Curiosités esthétiques et autres oeuvres critiques*. Παρίσι: Garnier 1962.

Baudelaire, Charles, *Αισθητικά Δοκίμια* (μτφρ.: Μ. Ρέγκου). Αθήνα: Printa 1995.

Carrier, David, *Writing About Visual Art*. Νέα Υόρκη: Allworth Press 2003.

Carrier, David, *Principles of Art History Writing*. Πενσυλβάνια: The Penn State University Press 1991.

Crow, Thomas (επιμ.), *Diderot on Art I, II* (μτφρ.: J. Goodman). Νιου Χέιβεν και Λονδίνο: Yale University Press 1995.

Crow, Thomas, *Painters and Public Life in Eighteenth-Century Paris*. Νιου Χέιβεν και Λονδίνο: Yale University Press 1986.

Diderot, Denis, *Αισθητικά* (μτφρ.: Κλ. Μισσοτάκη). Αθήνα: Εστία 2002.

Eco, Umberto, *Τέχνη και Κάλλος στην Αισθητική του Μεσαίωνα*. Αθήνα: Γνώση 1994 (1992).

Elkins, James (ed.), *The State of Art Criticism*. Νέα Υόρκη: Routledge 2008.

Fried, Michael, *Art and Objecthood*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 1998.

Greenberg, Clement, *Τέχνη και Πολιτισμός* (μτφρ.-επιμ.: Ν. Δασκαλοθανάσης). Αθήνα: Νεφέλη 2007.

Harrison, Wood, Gaiger (eds.), *Art in Theory 1648-1815*. Οξφόρδη: Blackwell 2000.

Harrison, Wood (eds.), *Art in Theory 1900-1990*. Οξφόρδη: Blackwell 1992.

Jones, Caroline, *Eyesight Alone. Clement Greenberg and the Bureaucratization of the Senses*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 2005.

Nelson, Robert, *Critical Terms for Art History*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of

Chicago Press 1996 (στη βιβλιοθήκη υπάρχει και πιο πρόσφατη έκδοση).

O' Brian, John (ed.), *Clement Greenberg. The Collected Essays and Criticism 1-4*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 1993.

Pater Walter, *The Renaissance*. Νέα Υόρκη: Dover 2005 (1874). Υπάρχει και μεταφρασμένη στα ελληνικά έκδοση: Walter Pater, *Η Αναγέννηση* (μτφρ.: Α. Μπερλής, Αλεξάνδρεια, 2011).

Preziosi, Donald (επιμ.), *The Art of Art History: A Critical Anthology*. Οξφόρδη: Oxford University Press 1998.

Reed, Christopher (ed.), *A Roger Fry Reader*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 1996.

Steinberg, Leo, *Other Criteria*. Νέα Υόρκη: Oxford University Press 1972.

Vasari, Giorgio, *Οι Βίοι των πλέον εξαιρέτων ζωγράφων, γλυπτών και αρχιτεκτόνων: Οι δύο αφιερώσεις και το Προοίμιο* (μτφρ.: Κ. Βαλάκα, Ν. Σκουτέλη, Ν. Χατζηνικολάου). Αθήνα: Πατάκης 1997.

Wilde, Oscar, *Ο Κριτικός ως δημιουργός* (μτφρ. Σ. Τσακνιάς). Αθήνα: Στιγμή 1984.

Δασκαλοθανάσης, Νίκος (επιμ.), *Από τη μιμιμαλιστική στην εννοιολογική τέχνη. Μια κριτική ανθολογία*. Αθήνα: ΑΣΚΤ 2006.

Δασκαλοθανάσης, Νίκος, *Ιστορία της Τέχνης. Η γέννηση μιας νέας επιστήμης από τον 19ο στον 20ό αιώνα*. Αθήνα: Άγρα 2013.

Ιωαννίδης, Κώστας, «Τείχη και περάσματα στη γλυπτική του R. Serra», *demo1* (MIET) 2014.

Πλίνιος ο Πρεσβύτερος, *Περί της Αρχαίας Ελληνικής Ζωγραφικής (35ο Βιβλίο της Φυσικής Ιστορίας)* (μτφρ. Τ. Ρούσσο, Α. Λεβίδης). Αθήνα: Άγρα 1994.

Φλάβιος Φιλόστρατος. *Flavii Philostrati Opera*. C.L. Kayser (ed.). Λειψία: Teubner, 1964. Μετάφραση στα νέα ελληνικά από τις εκδόσεις Κάκτος (Αθήνα, 1995).

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 23

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ5	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία 2: Μοντερνισμός και Κινήματα Πρωτοπορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ <u>Υποχρεωτικό</u> ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ <u>Γενικού υποβάθρου</u> ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ντενίση Σοφία, Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 13:00-15:00
Email επικοινωνίας:	sdenissi@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • περιγράφει τα διαφορετικά λογοτεχνικά κινήματα που αναπτύχθηκαν από τις τελευταίες δεκαετίες του 19^{ου} αιώνα μέχρι τα μέσα του 20^{ου} και να διακρίνει τα βασικά τους χαρακτηριστικά, • κρίνει με τρόπο επιστημονικό τα λογοτεχνικά έργα που παράχθηκαν μέσα στο πλαίσιο αυτών των κινήματων, • αναγνωρίζει σε ποιο λογοτεχνικό κίνημα υπάγεται ένα έργο, • συγκρίνει, δηλ. να αντιπαραβάλλει και να συσχετίζει το παραχθέν έργο με το κοινωνικο/πολιτισμικό πλαίσιο της εποχής του, • συνδέει το λογοτεχνικό έργο με το καλλιτεχνικό έργο του αντιστοίχου κινήματος.																		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
	.....																	
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Άσκηση κριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα ευρωπαϊκά λογοτεχνικά κινήματα από το Συμβολισμό μέχρι και το Μοντερνισμό.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Το μάθημα διδάσκεται με τη χρήση Powerpoint και έντυπου υλικού που υπάρχει στο eClass, προβολές ντοκιμαντέρ, είτε για κάποιο από τα κινήματα, είτε για κάποιους από τους συγγραφείς, είτε για κάποιο από τα αναλυόμενα λογοτεχνικά έργα, τα οποία λειτουργούν ενισχυτικά για την τόνωση του ενδιαφέροντος των φοιτητών/τριών.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 819 1027 887">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 819 1361 887">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 887 1027 920">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 887 1361 920">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 920 1027 999">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 920 1361 999">86</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 999 1027 1032"></td> <td data-bbox="1027 999 1361 1032"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1032 1027 1066"></td> <td data-bbox="1027 1032 1361 1066"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1066 1027 1099"></td> <td data-bbox="1027 1066 1361 1099"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1099 1027 1133"></td> <td data-bbox="1027 1099 1361 1133"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1133 1027 1167"></td> <td data-bbox="1027 1133 1361 1167"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1167 1027 1200"></td> <td data-bbox="1027 1167 1361 1200"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1200 1027 1234"></td> <td data-bbox="1027 1200 1361 1234"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1234 1027 1267">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1234 1361 1267">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86															Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86																							
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση. Προσφέρεται η δυνατότητα, σε όσους/ες το επιθυμούν, να δώσουν ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου του μαθήματος ώστε να συνειδητοποιήσουν που υπάρχουν συγγραφικές αδυναμίες ή αδυναμίες στην κατανόηση της ύλης. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Η δυνατότητα εφαρμογής																							

	όσων διδάχτηκαν στην ανάλυση λογοτεχνικών κειμένων. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας / προφορικής εξέτασης Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Annick Benoit-Dusauroy, Guy Fontain, *Ευρωπαϊκά Γράμματα, Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας*, 3 τόμ., Αθήνα: Εκδ. Σοκόλη, 1992.
- Maurice Nadeau, *Ιστορία του σουρρεαλισμού*, Αθήνα: Πλέθρον, 2004.
- Peter Childs, *Modernism, the New Critical Idiom*, London & N. York: Routledge, 2000.
- Peter Faulkner, *Μοντερνισμός, η γλώσσα της κριτικής*, Αθήνα: Ερμής, 1982 (α' ελλ. έκδ.).
- Βίλχελμ Μύλμαν, *Ευρωπαϊκή λογοτεχνία και παγκόσμιος πολιτισμός*, Αθήνα: Νεφέλη, 1997.
- *Μοντερνισμός, η ώρα της αποτίμησης*, Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών (Σχολή Μωραΐτη), 1996.
- Νάσος Βαγενάς, «Για ένα ορισμό του μοντέρνου στην ποίηση», *Η ειρωνική γλώσσα, κριτικές μελέτες για τη νεοελληνική γραμματεία*, Αθήνα: Στιγμή, 1994.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 24

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχολογία της Εκπαίδευσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Πέντε (5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μόνικα Παπά, μέλος ΕΔΙΠ ΤΕΤ
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	mpapa@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τους βασικούς παράγοντες που συνιστούν και επηρεάζουν τη μάθηση,
- αξιολογεί τις ψυχολογικές και εκπαιδευτικές διαδικασίες που θα βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και τη δημοκρατική διαχείριση της ομάδας,
- επιλέγει με κριτική και δημιουργική σκέψη την εκάστοτε καταλληλότητα μεταξύ πολλών και διαφορετικών επιστημονικών μεθόδων διδασκαλίας και ψυχολογικών θεωριών, ευέλικτα και ανάλογα με τις ανάγκες και τις προκλήσεις που προκύπτουν κάθε φορά.

Επίσης, θα διαθέτει δεξιότητες στη χρήση μεθόδων και θεωριών της Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και θα είναι σε θέση να:

- αντιμετωπίζει διάφορα ζητήματα που προκύπτουν στο πλαίσιο της διδασκαλίας, (μαθησιακά προβλήματα, οικογενειακά προβλήματα, προβλήματα ένταξης στην ομάδα), προάγοντας έτσι την ομαλή και ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία,
- ενισχύει και να υποστηρίζει με τις γνώσεις του/της στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία την αρμονική και δημιουργική επαγγελματική συνεργασία σε όποιο περιβάλλον εργάζεται,
- ενδυναμώνει τις σχέσεις παιδαγωγού-παιδαγωγούμενου σε κλίμα ελευθερίας και αμοιβαίου σεβασμού.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η έννοια της μάθησης. Μάθηση και ωρίμανση. Έννοια και αρχές της ενθάρρυνσης-αποθάρρυνσης. Η Θεωρία της συμπεριφοράς (behaviorism). Μάθηση με δοκιμή και πλάνη. Μάθηση με υποκατάσταση. Συντελεστική μάθηση. Μορφολογική ψυχολογία. Κοινωνικο-γνωστική μάθηση. Αθροιστική μάθηση. Η Ανάπτυξη (έννοια και χαρακτηριστικά). Η θεωρία της γνωστικής ανάπτυξης του J. Piaget. Η διαχείριση των ανθρώπων και η έρευνα στην εκπαιδευτική ψυχολογία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Παρουσιάσεις με χρήση Η/Υ																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 580 1021 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1021 580 1356 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 640 1021 680">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1021 640 1356 680">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 680 1021 759">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1021 680 1356 759">86</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1043 1021 1081">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1021 1043 1356 1081">125 ώρες (5 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	86															Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη βιβλιογραφίας	86																							
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Βοσνιάδου, Σ.: *Εισαγωγή στην Ψυχολογία*, τ. Α' & Β', εκδ. Gutenberg, 2002.
- Bruner, J.: *Η διαδικασία της Παιδείας*, Αθήνα, εκδ. Καραβία.
- Δανασσής, Α.: *Μάθηση και Ανάπτυξη*, τ. Α', Αθήνα, 2000.
- Δανασσής, Α.: *Παιδαγωγική Ψυχολογία-Μάθηση και Ανάπτυξη*, τ. Α', Αθήνα, 2000.
- Καψάλης, Χ.: *Παιδαγωγική Ψυχολογία*, Θεσσαλονίκη, 1983.
- Kamii, C. & Devries, R.: *Η θεωρία του Jean Piaget και η προσχολική αγωγή*, Δίπτυχο.
- Κολιάδης, Ε.: *Θεωρίες μάθησης και Εκπαιδευτική Πράξη*, τόμος Β' (Κοινωνικογνωστικές θεωρίες), Αθήνα, 1997.
- Κολιάδης, Ε. : *Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτική πράξη*, τ. Α', Γ', Αθήνα, 1991.
- Μπασέτας, Κ., *Ψυχολογία της Μάθησης*, Ατραπός, Αθήνα, 2002.
- Παρασκευόπουλος, Ι.: *Εξελικτική Ψυχολογία*, τ. Α', Β', Γ', Αθήνα, 1985.
- Παρασκευόπουλος, Ι. & Χαραλαμπίδης, Ι.: *Ψυχολογία Ατομικών Διαφορών*, Αθήνα, 1974.
- Πιαζέ, Ζ.: *Η ψυχολογία της νοημοσύνης*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1987.
- Piaget, J.: *Το μέλλον της εκπαίδευσης*, Υποδομή, Αθήνα, 1979.
- Piaget, J.: *Ψυχολογία και παιδαγωγική*, Νέα σύνορα, Αθήνα, 1989.
- Rogers, C.: *A Theory of Therapy, Personality and Interpersonal Relationships as Developed in the Clientcentered Framework*, McGraw-Hillm, New York, 1959.
- Skinner, B. F.: *The Technology of Teaching*, New York, Appleton, 1968.
- Στεφανής Κ., Σολδάτος Κ., Μαυρέας Β.: *Ταξινόμηση ICD-10 Ψυχικών Διαταραχών της Συμπεριφοράς. Κλινικές περιγραφές και οδηγίες για τη διάγνωση*, εκδ. Βήτα, Αθήνα, 1992.
- Stones, E.: *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική ψυχολογία*, μτφρ. Α. Δανασσής-Αφεντάκη, Αθήνα, Γρηγόρης, 1978.
- Thorndike, E.L.: *Educational Psychology: The psychology of learning*, New York, Teachers College, 1913.
- Φράγκος, Χ.: *Ψυχοπαιδαγωγική (Θέματα Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας, Παιδείας, Διδακτικής και Μάθησης)*, Αθήνα, 1984.
- Φραγκουδάκη, Α.: *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 1985.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 25

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 615	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεθοδολογία έρευνας και συγγραφή επιστημονικής εργασίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.asfa.gr/courses/AHT3119/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος ΕΔΙΠ
Ώρες γραφείου:	Τρίτη 16:00-17:00, Τετάρτη 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	vroussou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- σχεδιάζει το αρχικό ερευνητικό στάδιο και να διατυπώνει τους στόχους και τα ερευνητικά/ές ερωτήματα/υποθέσεις της εργασίας του/της,
- ερευνά τη βιβλιογραφία/δικτυογραφία ή/και τα αρχεία εντοπίζοντας/επισημαίνοντας τα απαραίτητα για την εργασία του/της στοιχεία,
- διαχειρίζεται τις κάθε είδους ηλεκτρονικές πηγές (επιστημ. ιστότοπους, ψηφιοποιημένο υλικό κλπ.),
- αποδελτιώνει τις πηγές κρατώντας σημειώσεις,
- καταρτίζει ένα προσχέδιο της εργασίας του/της (δεδομένα, ερωτήματα, στόχοι, βασικές έννοιες κλπ.) και έναν αρχικό πίνακα περιεχομένων,
- συγγράφει την εργασία του/της: α) με συγκεκριμένη δομή (μέρη, πρόλογος, εισαγωγή, επιμέρους κεφάλαια, συμπεράσματα κλπ. - σύνδεση παραγράφων, μερών κλπ.) και με τεκμηρίωση ερμηνεύοντας και σχολιάζοντας τα αποτελέσματα της έρευνάς του/της βάσει της προετοιμασίας που έχει κάνει, β) με μορφή σύμφωνα με το τυπικό που ορίζει το Τμήμα (εξώφυλλα, περίληψη στην ελληνική ή/και ξένη γλώσσα, πρόλογος, πίνακας περιεχομένων κλπ.),
- επιμελείται γλωσσικά την εργασία του/της,
- γνωρίζει τα τρέχοντα συστήματα παραπομπών και αναγραφής βιβλιογραφίας, καθώς και τα είδη και τις συνέπειες της λογοκλοπής,
- ελέγχει με βάση συγκεκριμένη λίστα διορθώσεων και τα κριτήρια αξιολόγησης που έχει θέσει το Τμήμα την τελική μορφή της εργασίας του/της διορθώνοντας αβλεψίες/λάθη κλπ.,
- παρουσιάζει την εργασία του/της και να υποστηρίζει τις απόψεις και τα συμπεράσματά του/της σε καθορισμένο χρόνο προφορικά και με

υποστηρικτικό υλικό (εικόνες, ppt).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Γενικά για τη σύνταξη επιστημονικών εργασιών: είδη, επιλογή θέματος, αρχικά προβλήματα (μια διδακτική ενότητα)
- Μεθοδολογικός σχεδιασμός για την έναρξη της αρχικής έρευνας και το σχεδιασμό της εργασίας (μια διδακτική ενότητα)
- Αναζήτηση πηγών, βιβλιογραφική/δικτυογραφική-έρευνα ηλεκτρονικών πηγών/αρχαία έρευνα για την αναζήτηση του υλικού (δύο διδακτικές ενότητες-ασκήσεις)
- Έλεγχος και κριτική ανάγνωση του υλικού που έχει συγκεντρωθεί (μια διδακτική ενότητα)
- Σχεδιασμός, οργάνωση και δομή της εργασίας: πρόλογος, εισαγωγή, κεφάλαια, υποκεφάλαια, πίνακας περιεχομένων, περίληψη. Σύνδεση μερών και παραγράφων, τεκμηρίωση, σχολιασμός, ερμηνεία συμπερασμάτων κλπ. Ακαδημαϊκή γραφή, γλωσσική επιμέλεια (τρεις διδακτικές ενότητες)
- Παραθέματα-υποσημειώσεις-βιβλιογραφία: τρόποι παράθεσης (δύο διδακτικές ενότητες-ασκήσεις)
- Κριτήρια (αυτο)ελέγχου της εργασίας (μία διδακτική ενότητα)
- Παρουσίαση-υποστήριξη-δημιουργία υποστηρικτικού υλικού (εικόνες, ppt (δύο διδακτικές ενότητες-ασκήσεις)

	✓ Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας ✓ Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας / προφορικής εξέτασης

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία: Ανδρεαδάκης Ν. & Βάμβουκας Μ. 2011. <i>Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας (Πτυχιακής, Μεταπτυχιακής, Διδακτορικής)</i>. Αθήνα: διάδραση   Ζαφειρόπουλος, Κ., 2015. <i>Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών</i>. Αθήνα: Κριτική   Μπουρλιάσκος, Β. 2010. <i>Πώς γράφεται μια επιστημονική εργασία. Πρακτικός οδηγός, συγγραφή επιστημονικής εργασίας και βιβλιογραφική έρευνα</i>. Αθήνα: Διώνικος

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 26

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 036	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεθοδολογία της Ιστορίας της Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB246/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Χριστίνα Δημακοπούλου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Σε συνεννόηση με την διδάσκουσα
Email επικοινωνίας:	chdimakopoulou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα: -έχει μια συνολική εικόνα των κυριότερων τάσεων που συγκροτούν τη μεθοδολογική παράδοση της ιστορίας της τέχνης, -γνωρίζει τους σημαντικότερους εκπροσώπους αυτών των τάσεων και την επιστημονική συμβολή του καθενός, -έχει αποσαφηνίσει βασικές έννοιες και όρους της ιστορίας της τέχνης, -είναι σε θέση να αναγνώσει κριτικά ένα κείμενο ιστορίας της τέχνης αναγνωρίζοντας τη μεθοδολογική σκοπιά του συγγραφέα.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με την χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών. - Αυτόνομη εργασία. - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών. - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εποπτική παρουσίαση συγγραφέων και τάσεων που συγκροτούν τη μεθοδολογική, ιστοριογραφική και ακαδημαϊκή παράδοση της ιστορίας της τέχνης από τους νεότερους χρόνους έως την εποχή μας (βιογραφική ιστορία, ειδημοσύνη, μορφολογικές θεωρίες, εικονολογία, κοινωνική ιστορία της τέχνης, σύγχρονες προσεγγίσεις).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση ppt, ηλεκτρονική αλληλογραφία με φοιτητές/φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	13 τρίωρες διαλέξεις	39
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	136
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: ικανότητα γραπτής έκφρασης, βαθμός αφομοίωσης των βασικών σημείων του μαθήματος, κριτική σκέψη. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Δασκαλοθανάσης Ν., *Ιστορία της τέχνης. Η γέννηση μιας νέας επιστήμης από τον 19ο στον 20ό αιώνα*, Αθήνα, Άγρα, 2013.

Belting Hans, Dilly Heinrich, Kemp Wolfgang, Sauerländer Willibald, Warnke Martin (επιμ.), *Εισαγωγή στην Ιστορία της τέχνης*, μετάφραση: Λ. Γυιόκα, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Βάνιας, 1995.

Fernie Eric, *Art history and its methods. A critical anthology*, Λονδίνο/Νέα Υόρκη, Phaidon, 1995.

Hatt Michael & Klonk Charlotte, *Art History. A critical approach to its methods*, Manchester, Manchester University Press, 2006.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ιστορία της Τέχνης

SELVA JOURNAL

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 27

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η ζωγραφική του 17ου αιώνα στις Κάτω Χώρες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	nlitsardopoulou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά των έργων που συζητούνται στο μάθημα και να τα συνδέει με τα βασικά ιδεολογικά και κοινωνικά συγκείμενά τους.																		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
	.....																	
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η ζωγραφική παραγωγή στις Κάτω Χώρες κατά τον 17ο αιώνα. Βασική έμφαση δίνεται στη σύνδεση της παραγωγής αυτής με τους κατακτητικούς πολέμους της Ισπανίας, με τα κοινωνικά και ιδεολογικά ζητήματα που αναδύθηκαν μέσα από τους πολέμους αυτούς και με τις θρησκευτικές διαμάχες της περιόδου που απηχούνται στη χρήση και στη σημασιολόγηση της τέχνης. Σημαντικοί άξονες γύρω από τους οποίους εξετάζεται η ζωγραφική αυτή παραγωγή αποτελούν επίσης οι αντιλήψεις θεωρητικών και κριτικών της τέχνης της εποχής, συλλεκτικές και εργαστηριακές πρακτικές, λογοτεχνικές πηγές και αφηγηματικές παραδόσεις. Ένα καίριο ερώτημα που διατρέχει αυτή την επισκόπηση αφορά στην αντίληψη του όρου «μπαρόκ».

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας																											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Η διδασκαλία συνεπικουρείται από την προβολή Powerpoint με το φωτογραφικό υλικό του μαθήματος.																											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 577 1027 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 577 1353 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 640 1027 680">13 τρίωρες διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 640 1353 680">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 680 1027 757">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 680 1353 757">136</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1043 1027 1084">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1043 1353 1084">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	13 τρίωρες διαλέξεις	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	136																			Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																											
13 τρίωρες διαλέξεις	39																											
Μελέτη βιβλιογραφίας	136																											
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εξέταση Ερωτήσεις ανάπτυξης, συχνά βασισμένες σε έργα που έχουν συζητηθεί στις διαλέξεις του μαθήματος. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες : Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Γραπτή ή και προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας με επιπλέον διευκρινίσεις εφόσον ζητηθούν																											

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου. *Η Ζωγραφική Παραγωγή των Κάτω Χωρών κατά τον 17ο Αιώνα*. Αθήνα, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2015.

Rolf Toman. (επιμ.). *Μπαρόκ. Αρχιτεκτονική Γλυπτική Ζωγραφική*. Αθήνα: Ελευθερουδάκης, σς. 372-480.

Άλκης Χαραλαμπίδης. *Μπαρόκ. Αρχιτεκτονική Γλυπτική Ζωγραφική*. Θεσσαλονίκη: University Studio Pres, 2017.

Arnold Hauser. *Κοινωνική Ιστορία της Τέχνης. Αναγέννηση, Μανιερισμός, Μπαρόκ*. Τόμος Β'. Αθήνα: Κάλβος, 1984, σς. 215-280.

Heinrich Wölfflin. *Renaissance and Baroque*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, 1967.

Helen Hills (επιμ.). *Rethinking the Baroque*. Surrey: Ashgate Publishing, 2011.

Jonathan Israel. *The Dutch Republic. Its Rise, Greatness, and Fall. 1477-1806*. Oxford: Clarendon Press, 1998.

Henk van Nero. "Alva's Throne-making sense of the revolt of the Netherlands", στο Graham Darby (επιμ.). *The Origins and Development of the Dutch Revolt*. London, New York: Routledge, 2001, σς. 29-47.

Duncan Bull et al. *Rembrandt, Caravaggio*. Zwolle: Waanders, 2006.

Genevieve Warwick (επιμ.). *Caravaggio: realism, rebellion, reception*. Newark: University of Delaware Press, 2006.

Hans Vlieghe. *Flemish Art and Architecture. 1585-1700*. New Haven and London: Yale University Press, 1998.

Peter Sutton et al. *The Age of Rubens*. Boston, Ghent: Museum of Fine Arts, Ludion Press, 1993.

Kristin Lohse Belkin. *Rubens*. London: Phaidon Press, 1998.

David Freedberg. "The Representation of Martyrdoms During the Early Counter-Reformation in Antwerp". *The Burlington Magazine* CXVIII (March 1976), σς. 128-138.

Ronald Forsyth Millen, Robert Erich Wolf. *Heroic Deeds and Mystic Figures. A New Reading of Rubens' Life of Maria de' Medici*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1989.

Ger Luijten, Ariane van Suchtelen (επιμ.) *Dawn of the Golden Age. Northern Netherlandish Art 1580-1620*. Amsterdam, Zwolle: Rijksmuseum: Waanders

Uitgevers, 1993.

Ronni Baer et al. *Class distinctions: Dutch painting in the age of Rembrandt and Vermeer*. Boston: Museum of Fine Arts, 2015.

Seymour Slive. *Dutch Painting 1600-1800*. New Haven and London: Yale University Press, 1995.

Christopher Brown, Jan Kelch, Pieter van Thiel. *Rembrandt: The Master and his Workshop* (2 Τόμοι: *Paintings, Drawings and Prints*). New Haven and London: Yale University Press, National Gallery Publications, 1991.

Mariët Westermann, *Rembrandt*. London: Phaidon Press, 2000.

H. Perry Chapman. *Rembrandt's Self-Portraits. A Study in Seventeenth-Century Identity*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1990.

Ernst van de Wetering. *Rembrandt: the painter at work*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 1997.

Michael Zell. *Reframing Rembrandt: Jews and the christian image in seventeenth-century Amsterdam*. Berkeley: University of California Press, 2002.

Seymour Slive. *Rembrandt and his Critics*. New York: Hacker Art Books, 1988.

Αγγέλα Ταμβάκη (επιμ.). *Έλληνες θεοί και ήρωες στον καιρό του Ρούμπενς και του Ρέμπραντ*. Αθήνα, Dordrecht: Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, Ολλανδικό Ινστιτούτο, Dordrechts Museum, 2000.

Αγγέλα Ταμβάκη, Sander Paalberg (επιμ.). *Ο χρυσός αιώνας της ολλανδικής ζωγραφικής από τη συλλογή του Μουσείου της Dordrecht*. Αθήνα: Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, 2002.

Wouter Kloek. «Η ολλανδική ζωγραφική του 17^{ου} αιώνα. Η τέχνη των ταλαντούχων ειδικών», στο Ταμβάκη, Paalberg, σς. 19-37.

Eddy de Jongh. "Realism and Seeming Realism in Seventeenth-Century Dutch Painting", σς. 21-56, και Eric J. Sluijter, "Didactic and Disguised Meanings? Several Seventeenth-Century Texts on Painting and the Iconological Approach to Dutch Paintings of this Period", σς. 78-87, στο Wayne Franits, *Looking at Seventeenth-Century Dutch Art*. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.

Arthur K. Wheelock, Jr., Susan J. Barnes, Julius S. Held. *Anthony van Dyck*, Washington: National Gallery of Art, 1990.

Jeffrey Muller, "The Quality of Grace in the Art of Anthony van Dyck", στο Wheelock, Barnes, Held, σς. 27-38.

John Michael Montias. *Artists and Artisans in Delft. A Socio-Economic Study of the Seventeenth Century*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1982.

J.M. Montias, "Cost and Value in Seventeenth-Century Dutch Art", *Art History*, 10,

1987, 455-466.

Simon Schama. *The Embarrassment of Riches. An Interpretation of Dutch Culture in the Golden Age*. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press, 1987.

Jeffrey M. Muller. "Private Collections in the Spanish Netherlands: Ownership and Display of Paintings in Domestic Interiors", στο Sutton, 1993, σς. 195-206.

Svetlana Alpers. *Rembrandt's Enterprise. The Studio and the Market*. Chicago: The University of Chicago Press, 1988.

Walter S. Melion. *Shaping the Netherlandish Canon. Karel van Mander's Schilder-Boeck*. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1991.

Peter C. Sutton et al. *Masters of 17th-Century Dutch Landscape Painting*. Amsterdam, Boston, Philadelphia: Rijksmuseum, Museum of Fine Arts, Philadelphia Museum of Art, 1987.

Peter C. Sutton et al. *Masters of Seventeenth-Century Dutch Genre Painting*. London: Weidenfeld and Nicolson, 1984.

Jan Bremmer, Herman Roodenburg. *Πολιτισμική Ιστορία του Χιούμορ. Από την Αρχαιότητα έως τη Σημερινή Εποχή*. Αθήνα: Εκδόσεις Πολύτροπον, 2005.

Walter Liedtke, Michiel C. Plomp, Axel Ruger. *Vermeer and the Delft School*. New York, New Haven: The Metropolitan Museum of Art, Yale University Press, 2001.

Ernst van de Wetering. Stichting Foundation Rembrandt Research Project. *A Corpus of Rembrandt Paintings IV: The Self-Portraits*. Dordrecht: Springer, 2005.

Ernst van de Wetering. *Rembrandt. The Painter Thinking*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2016.

Jonathan Bikker, Gregor J. M. Weber (επιμ.). *Rembrandt. The Late Works*. London, Amsterdam: National Gallery, The Rijksmuseum, 2015.

Nafsika Litsardopoulou. "On the Expression of Emotions in Rembrandt's Art", in *Philosophia*, 2016. doi:10.1007/s11406-016-9788-6.

Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου. *Τα Συναισθήματα και το Υψηλό. Η Αντίληψη της Εκφρασής τους στην Ιστορική Ζωγραφική του Rembrandt*. Αθήνα, Εκδόσεις Ευρασία, 2019.

Nafsika Litsardopoulou. *The Emotions and the Sublime in Rembrandt's History Painting. Expression and Perception*. Αθήνα, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2021.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 28

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 613	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Από το αναλογικό στο ψηφιακό: μια εισαγωγή στις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Χρειάζεται γνώση της αγγλικής γλώσσας.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Δέσποινα Βαλατσού, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	dvalatsou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών ως αναδυόμενου γνωστικού πεδίου, • διακρίνει τις βασικές έννοιες, μεθόδους και πρακτικές στις οποίες συνίσταται, και να • συνθέτει επιχειρήματα αναφορικά με τις δυνατότητες και τα όριά του.																		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table> - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
	.....																	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιαστεί συστηματικά το σχετικά πρόσφατο γνωστικό πεδίο των Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών (Digital Humanities). Πρόκειται για ένα νέο διεπιστημονικό πεδίο που εντοπίζεται και διαμορφώνεται στο σημείο σύζευξης και συχνά ώσμωσης των ψηφιακών τεχνολογιών και των Ανθρωπιστικών Επιστημών. Με αναφορά στις σχετικές αναλύσεις θεωρητικών αυτού του νέου γνωστικού πεδίου, θα παρουσιαστούν και θα μελετηθούν οι βασικές θεωρητικές έννοιες, οι μέθοδοι αλλά και οι πρακτικές που το χαρακτηρίζουν. Θα διερευνηθεί επίσης το ερώτημα κατά πόσο η ψηφιακότητα επιδρά στην ίδια την οντολογία των Ανθρωπιστικών Επιστημών. Θα συζητηθούν ερωτήματα όπως ενδεικτικά «Τι είναι οι Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες;», «Ποια είναι η ιστορία τους;», «Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά τους;», «Υπάρχουν κριτικές προσεγγίσεις στο νέο αυτό γνωστικό πεδίο και ποιες είναι αυτές;». Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην παρουσίαση ποικίλων Digital Humanities Projects με στόχο την καλύτερη κατανόηση τόσο των χαρακτηριστικών όσο και των δυνατοτήτων αλλά και των ορίων του νέου γνωστικού πεδίου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης - Ασκήσεις κατανόησης: ανάλυση και συζήτηση επιστημονικών κειμένων και της σχετικής βιβλιογραφίας (στην ελληνική και αγγλική γλώσσα). Μικρές γραπτές ασκήσεις κριτικής ανάγνωσης και ανάλυσης κειμένων ή/και DH projects. - Επιστημονικοί διάλογοι: αν κριθεί απαραίτητο, υπάρχει η δυνατότητα πρόσκλησης ειδικών επιστημόνων για διεξαγωγή επιστημονικού διαλόγου με τη διδάσκουσα και εμπάθυνα σε επιμέρους ειδικά θέματα.																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Διάλεξη με χρήση υλικού αναρτημένου στο eClass (επιστημονικά κείμενα κ.ά.), παρουσιάσεις Powerpoint, χρήση προβολέα για προβολή βίντεο ή/και οπτικοακουστικών αρχείων, παρουσίαση και ανάλυση παραδειγμάτων DH projects κ.ά.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτικό (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 1131 1027 1189">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 1131 1361 1189">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 1189 1027 1229">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 1189 1361 1229">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1229 1027 1270">Γραπτές ασκήσεις</td> <td data-bbox="1027 1229 1361 1270">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1270 1027 1352">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 1270 1361 1352">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1352 1027 1393"></td> <td data-bbox="1027 1352 1361 1393"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1393 1027 1433"></td> <td data-bbox="1027 1393 1361 1433"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1433 1027 1473"></td> <td data-bbox="1027 1433 1361 1473"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1473 1027 1514"></td> <td data-bbox="1027 1473 1361 1514"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1514 1027 1554"></td> <td data-bbox="1027 1514 1361 1554"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1554 1027 1594"></td> <td data-bbox="1027 1554 1361 1594"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1594 1027 1635">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1594 1361 1635">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Γραπτές ασκήσεις	36	Μελέτη βιβλιογραφίας	100													Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Γραπτές ασκήσεις	36																							
Μελέτη βιβλιογραφίας	100																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης	Μέθοδοι αξιολόγησης: α/ Συμμετοχή στο μάθημα, β/ Γραπτές εξετάσεις στις καθορισμένες																							

Απάντηση, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	εξεταστικές περιόδους. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Μπιλάλης, Μήτσος, *Το παρελθόν στο δίκτυο. Εικόνα, τεχνολογία και ιστορική κουλτούρα στη σύγχρονη Ελλάδα (1994-2005)*, Αθήνα: Historein, EKT/EIE, 2015.
- Gold, Matthew K., (Ed.), *Debates in the Digital Humanities*, Minneapolis: University of Minnesota Press, 2012.
- Gold, Matthew K. και Lauren F. Klein (Eds.), *Debates in the Digital Humanities*, Minneapolis: University of Minnesota Press, 2016.
- Lunenfeld, Peter, Anne Burdick, Johanna Drucker, Todd Presner και Jeffrey Schnapp, *Digital_Humanities*, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2012.
- Schreibman, Susan, Ray Siemens, John Unsworth (Eds.), *A Companion to Digital Humanities*, Blackwell, 2004.
- Schreibman, Susan, Ray Siemens, John Unsworth (Eds.), *A New Companion to Digital Humanities*, Blackwell, 2016.
- Terras, Melissa, Julianna Nyhan and Edward Vanhoutte (Eds.), *Defining Digital Humanities: A Reader*, Ashgate, 2013.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 29

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 614	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η διαχρονικότητα της Παιδαγωγικής Επιστήμης στην εκπαιδευτική διαδικασία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μόνικα Παπά, μέλος ΕΔΙΠ ΤΕΤ
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	mpapa@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί το ρόλο των πολλών διαφορετικών παιδαγωγικών συστημάτων και ειδικότερα την αποστολή του παιδαγωγού, να βοηθήσει και να συμβάλει στην ελεύθερη γνωστική, συναισθηματική, ψυχοκινητική ανάπτυξη και εξέλιξη των μαθητών του/της,
- καλλιεργήσει τις δεξιότητες που απαιτούνται προκειμένου να μπορεί να επιλέξει κάθε φορά και να οργανώσει αποτελεσματικά και με επιτυχία, οποιαδήποτε μορφή διδασκαλίας και παιδαγωγικής επικοινωνίας, σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο,
- αντιλαμβάνεται τις προκλήσεις της εκπαίδευσης και να έχει την ικανότητα να επιλύει τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία
- βελτιώσει το παιδαγωγικό κλίμα σε όποιο περιβάλλον και αν βρίσκεται,
- αναδεικνύει τους πολλούς και διαφορετικούς τρόπους διαχείρισης της σχολικής τάξης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Ομαδική εργασία

- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΣΜΟΥ | Οι απόψεις του Ρατιχίου | Η συμβολή του Κομενίου — Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ | Ο εμπειρισμός του J. Locke | Ο φυσιολογισμός του J.J. Rousseau — Ο ΝΕΟΤΕΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ | Ο φιλανθρωπισμός του Basedow | Ο κατεχοχόν ανθρωπισμός | Η συμβολή του Pestalozzi | Η συμβολή του Frobel | Ενοποίηση της ζωής στην εργασία | Το παιχνίδι — Η ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ | Η συμβολή του Schleiermacher | Το σύστημα του Herbart | Ο ψυχικός κόσμος | Το διδακτικό σύστημα | Κριτική του ερβαρτιανού συστήματος — Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ | J. DEWEY | Ο πραγματισμός, Πορεία της διδασκαλίας | Η κοινωνικοποίηση του σχολείου | Καθοδηγούμενη αυτενέργεια | Η συμβολή του G. Kerschensteiner | Ελεύθερη διανοητική εργασία | Γνωρίσματα της σχολικής εργασίας — ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ | Το σύστημα του Claparede | Ατομικές διαφορές | Αρχές της λειτουργικής αγωγής | Έννοια και έρευνα της ευφυΐας | Η συμβολή του Dottrens | Προσωπική και κοινωνική αγωγή | Η μέθοδος Decroly | Η ελεύθερη ομαδική εργασία | Η θεωρία του Blonskij | Παράμετροι του Βιομηχανικού σχολείου | Η οργάνωση του σχολείου — Η ΑΝΤΙΑΥΤΑΡΧΙΚΗ ΑΓΩΓΗ | Βασικές αρχές της αντιαυταρχικής αγωγής | Κριτική του Summerhill | Η κριτική του E. Fromm — Η ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ | Η φαινομενολογία του σχολείου | Ivan Illich

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης διαλέξεις, ερωτήσεις, διάλογος	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Παρουσιάσεις με χρήση Η/Υ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	136
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Συλλογικό, *Οι μεγάλοι παιδαγωγοί. Από τον Πλάτωνα και τον Σωκράτη ως τον Τζων Ντιούι και τη Μαρία Μοντεσσόρι*, Μτφρ. Κώστας Ι. Κίτσος, Γλάρος, Αθήνα, 1983

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 30

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 627	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το κίνημα του συμβολισμού κατά τα τέλη του 19ου αιώνα: μελομανία, παρακμή, μυστικισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☒ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT3134/		
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Σπύρος Πετριτάκης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος		

Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 16:00-17:00
Email επικοινωνίας:	spetritakis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους σπουδαιότερους εκπροσώπους του συμβολιστικού κινήματος και να διακρίνει τα σημαντικότερα έργα τους,
- αντιλαμβάνεται το βασικό λεξιλόγιο της τεχνοκριτικής της εποχής και να διακρίνει τις διαφορετικές χρήσεις του αναφορικά με τα συμβολιστικά έργα,
- αποτιμήσει τις ιστορικές συνθήκες που οδήγησαν στη διαμόρφωση του συμβολιστικού κινήματος κατά τα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ού αιώνα,
- αναγνωρίζει τα σημαντικότερα μουσεία και τις συλλογές με έργα συμβολιστών καλλιτεχνών,
- εκτιμήσει το κατά πόσον εικαστικά έργα που παρήχθησαν στα τέλη του 19ου αιώνα στην Ελλάδα εγγράφονται στο ευρύτερο φαινόμενο του ευρωπαϊκού συμβολισμού,
- τοποθετηθεί κριτικά απέναντι στη χρήση των όρων «παρακμή» και «μυστικισμός»,
- αντιληφθεί, μέσα από το ιστορικό παράδειγμα του συμβολισμού, τον διαμορφωτικό ρόλο που είχε η τεχνοκριτική στη ρύθμιση του καλλιτεχνικού πεδίου, καθώς και στον καθορισμό και την επισφράγιση των καλλιτεχνικών ρευμάτων και πρακτικών,
- διαμορφώσει μια κριτική προσέγγιση αναφορικά με τις διαφορετικές και συχνά αντιδιασταλτικές ερμηνείες που αποκτούν τα έργα τέχνης μέσα από τους λόγους διαφορετικών ιστορικών υποκειμένων και μέσα σε διαφορετικά κοινωνικοπολιτικά πλαίσια.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα διερευνώνται οι ποικιλόμορφες εκφάνσεις των εικονογραφικών αναζητήσεων των συμβολιστών καλλιτεχνών και αναλύονται μέσα στο ιστορικο-πολιτικό και ευρύτερα πολιτισμικό τους συγκείμενο, ιδιαίτερα σε αντιδιαστολή προς άλλα λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά ρεύματα που προηγήθηκαν, όπως ο νατουραλισμός και ο ιμπρεσιονισμός. Παράλληλα, εξετάζονται κριτικά οι ιστοριογραφικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις του φαινομένου του συμβολισμού: Ήταν ο συμβολισμός μια ιστορική περίοδος, ένα πολιτιστικό κίνημα ή μια καλλιτεχνική προσέγγιση; Μέσα από ποιες κοινωνικές μορφές δράσης ή ποιους θεσμούς διαχέονται και προπαγανδίζονται οι συμβολιστικές ιδέες; Πρόκειται για ένα ελιτίστικο κίνημα, που θέτει τις προϋποθέσεις για μια «φυγή από την πραγματικότητα», ή θα μπορούσε να ερμηνευθεί μέσα από την εμπλοκή του με περισσότερο σύνθετες ιδέες αναφορικά με έναν κατακερματισμένο και ρευστό κόσμο; Ήταν ο συμβολισμός ένα παρακμιακό ή ένα νεωτερικό κίνημα; Η παράδοση εστιάζει στη διπλή αυτή προσήλωση των συμβολιστών προς ένα μυθοποιημένο παρελθόν και ένα επαναμαγεμένο μέλλον. Πώς συνδέεται η νοσταλγία για το παρελθόν με την έννοια της «παρακμής» και πώς ο φόβος για το μοντέρνο αναπτύσσεται μέσα από έναν πολιτισμικό πεσσιμισμό; Με κριτήριο την επαμφοτερίζουσα στάση των συμβολιστών απέναντι στις τεχνοεπιστημονικές εξελίξεις, στο μάθημα θα διερευνηθούν, επίσης, οι ποικίλες μυστικιστικές και χρωματομουσικές πρακτικές συμβολιστών και θεοσοφιστών ζωγράφων και μουσικών. Πώς το μυστήριο της εξεικόνισης του αόρατου πυροδότησε μια χορεία ρηξικέλευθων καλλιτεχνικών αναζητήσεων; Ένα επιπλέον αντικείμενο διερεύνησης αφορά στις διεθνικές συνδέσεις του συμβολιστικού κινήματος. Με αφορμή τις πρόσφατες περιοδεύουσες εκθέσεις, οι οποίες έχουν διατυπώσει ενδοιασμούς για τις γαλλοκεντρικές καταβολές του φαινομένου και έχουν στρέψει το ενδιαφέρον σε καλλιτέχνες από τα κράτη της Βαλτικής, το μάθημα επιδιώκει να αποτιμήσει τη διασπορά των συμβολιστικών ιδεών και μοτίβων μέσα από μια πανευρωπαϊκή και παγκόσμια προοπτική.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint, eClass, βίντεο, ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και ηλεκτρονικών βιβλίων. Πλήρης ανάρτηση του περιεχομένου του μαθήματος στο eClass, επαφή με φοιτητές/φοιτήτριες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και eClass.																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1" data-bbox="695 757 1353 1375"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 757 1027 824">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 757 1353 824">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 824 1027 898">Διαλέξεις από τον διδάσκοντα (13)</td> <td data-bbox="1027 824 1353 898">20 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 898 1027 1010">Μελέτη υλικού και βιβλιογραφίας που αναρτάται στο eClass</td> <td data-bbox="1027 898 1353 1010">30 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1010 1027 1084">Μελέτη για γραπτές εξετάσεις</td> <td data-bbox="1027 1010 1353 1084">122 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1084 1027 1158">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1027 1084 1353 1158">3 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1158 1027 1232"></td> <td data-bbox="1027 1158 1353 1232"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1232 1027 1305"></td> <td data-bbox="1027 1232 1353 1305"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1305 1027 1375">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1305 1353 1375">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις από τον διδάσκοντα (13)	20 ώρες	Μελέτη υλικού και βιβλιογραφίας που αναρτάται στο eClass	30 ώρες	Μελέτη για γραπτές εξετάσεις	122 ώρες	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	3 ώρες					Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις από τον διδάσκοντα (13)	20 ώρες																	
Μελέτη υλικού και βιβλιογραφίας που αναρτάται στο eClass	30 ώρες																	
Μελέτη για γραπτές εξετάσεις	122 ώρες																	
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	3 ώρες																	
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων. Παρέχεται η δυνατότητα επιλογής θεμάτων. Η γενική συμμετοχή στο μάθημα συνυπολογίζεται στην αξιολόγηση. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Κριτήρια αξιολόγησης: πληρότητα απάντησης, συγκριτική ή συνδυαστική σκέψη, σύνθεση λόγου, κριτική ικανότητα.																	

Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:
Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του
γραπτού.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Πρωτογενείς πηγές

- Bahr, Hermann. *Die Überwindung des Naturalismus*. Δρέσδη/Λειψία: E. Pierson's Verlag, 1891.
- Balzac, Honoré de. *Σεραφικά*, μτφρ. Μαρία Σπυριδοπούλου. Αθήνα: Ροές, 2012.
- Delville, Jean. *La Mission de l'art*, πρόλογος Édouard Schuré. Βρυξέλλες: Georges Balat, 1900. (Αγγλική μτφρ. Francis Colmer, *The new mission of art, a study of idealism in Art*, Λονδίνο: F. Griffiths, 1910).
- Denis, Maurice. *Théories. 1890–1910. Du symbolisme et de Gauguin vers un nouvel ordre classique*. Παρίσι: L. Rouart et J. Watelin, 4^η 1920 [Παρίσι: Bibliothèque de l' Occident, 1912].
- Gourmont, Remy de. *La Culture des idées*. Παρίσι: Société du Mercure de France, 1900.
- Huysmans, Joris-Karl. *À rebours*, σημ. και σχόλια Daniel Grojnowski. Παρίσι: Flammarion, 2004. Ελληνική μτφρ.: *Ανάποδα*, μτφρ. Συλβάνα Ζερβακάκη, Αθήνα: Τραυλός, 2000.
- Huysmans, *Écrits sur l'art*, επιμ. Jérôme Picon. Παρίσι: Flammarion, 2008.
- Kandinsky, Wassily. *Über das Geistige in der Kunst: insbesondere in der Malerei*. Μόναχο: R. Piper, 1911. Ελληνική μτφρ.: *Για το πνευματικό στην τέχνη*, Μηνάς Παράσχης, εισαγωγή Victor Ieronim Stoichiță. Αθήνα: Νεφέλη, 1981.
- Maurras, Charles. "Du Symbolisme". *L'Observateur français*, 5 Ιουλίου 1891, σελ. 1.
- Moréas, Jean. "Le Symbolisme". *Le Figaro. Supplément littéraire*, 18 Σεπτεμβρίου 1886, σελ. 150–151.
- Moreau, Gustave. *Écrits sur l'art*. Επιμέλεια Geneviève Lacambre και Peter Cooke. Δύο τόμοι, Φονφρουάντ: Bibliothèque artistique & littéraire, 2002.
- Péladan, Joséphin. *Catalogue du Salon de la Rose + Croix*, 1η Μαρτίου – 1η Απριλίου. Παρίσι: Galerie Durand-Ruel, 11 rue Le Peletier, 1892.
- Péladan, Joséphin. *L'art idéaliste et mystique*. Παρίσι: Chamuel, 1894.
- Redon, Odilon. *A soi-même, journal (1867-1915): notes sur la vie, l'art et les artistes*. Εισαγωγή Jacques Morland. Παρίσι: H. Floury, 1922.

- Sérusier, Paul. *A.B.C. de la peinture*. Παρίσι: La Douce France, Henri Floury, 1950 [1921].
- Symons, Arthur. *The Symbolist Movement in Literature*. Λονδίνο: William Heinemann, 1899.

Δευτερογενείς πηγές

- Balakian Anna, *The Symbolist Movement, A Critical Appraisal*. Νέα Υόρκη: New York University Press, 1977.
- Calloway, Stephen, Lynn Federle Orr και Esmé Whittaker. *The Cult of Beauty: The Aesthetic Movement, 1860-1900*, κατ. έκθ. Λονδίνο: V&A Publishing, 2011.
- Campen, Cretien van. *The Hidden Sense: Synesthesia in Art and Science*. Κέμπριτζ, Μασαχουσέτη: MIT Press, 2008.
- Clerbois, Sébastien. *L'Esotérisme et le Symbolisme belge*. Wijnegem: Pandora Publishers, 2012.
- Constable, Liz, Dennis Denisoff, και Matthew Potolsky. *Perennial Decay: On the Aesthetics and Politics of Decadence*. Φιλαδέλφεια: University of Pennsylvania Press, 1999.
- Delevoy, Robert L. *Der Symbolismus in Wort und Bild*. Μετάφραση Knud Lambrecht και Cornelia Niebler. Γενεύη: Skira, 1979 [*Journal du symbolisme*, 1977, *Le symbolisme*, ²1982, αγγλ. μτφρ. Barbara Bray, Λονδίνο: Macmillan, 1978, ²1982].
- Dorra, Henri (επιμ.). *Symbolist Art Theories: A critical Anthology*. Μπέρκλεϋ/Λος Άντζελες/Λονδίνο: University of California Press, 1994.
- Draguet Michel (επιμ.). *Der Kuss der Sphinx, Symbolismus in Belgien*, κατ. έκθ. Βιέννη: Hatje Cantz, 2007.
- Draguet, Michel κ.ά. (επιμ.). *Splendeurs de l'Idéal: Rops, Khnopff, Delville et leurs temps*, κατ. έκθ. Λιέγη: Snoeck-Ducaju & Zoon, 1996.
- Ehrhardt, Ingrid και Simon Reynolds (επιμ.). *Kingdom of the Soul: symbolist art in Germany 1870-1920*. Μόναχο/Λονδίνο/Νέα Υόρκη: Prestel Verlag, 2000.
- Facos, Michelle. *Symbolist Art in Context*. Μπέρκλεϋ/Λος Άντζελες: University of California Press, 2009.
- Hirsh, Sharon L. *Symbolism and Modern Urban Society*. Κέμπριτζ: Cambridge University Press, 2004.
- Hofstätter, Hans Hellmut. *Symbolismus und die Kunst der Jahrhundertwende*, Κολωνία: M. Du Mont Schauberg, 1965.
- Jullian, Philippe. *Idealistes et Symbolistes*, κατ. έκθ. Παρίσι. Παρίσι: Ed. Gaubert, 1973.

Αγγλ. μτφρ. Anne Stevens: *The Symbolists*. Λονδίνο/Νέα Υόρκη: Phaidon, 1977.

- Kopper, Erwin. *Dekadenter Wagnerismus: Studien zur europäischen Literatur des Fin de siècle*. Βερολίνο/Νέα Υόρκη: Walter de Gruyter, 1973.
- Kuenzli, Katherine M. *The Nabis and Intimate Modernism: Painting and the Decorative at the Fin-de-Siècle*. Λονδίνο κ.α.: Routledge, 2016.
- Larson, Barbara. *The Art of Evolution: Darwin, Darwinisms, and Visual Culture*. Χάνοβερ, Νιου Χάμσαϊρ: University Press of New England, 2016 [2009].
- Müller, Hermann. *Der Dichter und sein Guru. Hermann Hesse - Gusto Gräser. Eine Freundschaft*. Βέτσλαρ: Neuland, 1977.
- Neginsky, Rosina (επιμ.). *Symbolism, Its Origins and Its Consequences*. Νιούκαστλ επί του Τάιν: Cambridge Scholars, 2010.
- Peters, Hans Albert, και Ingrid Jenderko (επιμ.). *Symbolismus in Europa*, κατ. έκθ. Μπάντεν-Μπάντεν: Staatliche Kunsthalle, 1976.
- Pincus-Witten, Robert. *Occult Symbolism in France: Joséphin Péladan and the Salons de la Rose-Croix*. Νέα Υόρκη/Λονδίνο: Garland, 1976.
- Praz, Mario. *La carne, la morte e il diavolo nella letteratura romantica*, Μιλάνο: La Cultura, 1930. Αγγλ. μτφρ. Agnus Davidson: *The Romantic Agony* Λονδίνο/Νέα Υόρκη: Oxford University press, 1970 [1933].
- Rapetti, Rodolphe. *Le Symbolisme*. Παρίσι: Flammarion, 2005. Αγγλ. μτφρ. Deke Dusinberre: *Symbolism*. Παρίσι: Flammarion 2005.
- Ματθιόπουλος, Ευγένιος Δ. *Η τέχνη περοφυεί εν οδύνη: Η πρόσληψη του νεορομαντισμού στην Ελλάδα*. Αθήνα: Ποταμός, 2005.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Nineteenth-Century Art Worldwide

Journal of Victorian Culture

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 31

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 623	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά θέματα αγγλικής ορολογίας της τέχνης: χαρτογραφώντας το πολιτισμικό πεδίο 1		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Το μάθημα διαθέτει ηλεκτρονική τάξη (eClass).
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Βάρα, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ)
Ώρες γραφείου:	Πριν και μετά τις ώρες του μαθήματος και κατόπιν συνεννόησης μέσω e-mail
Email επικοινωνίας:	mvara@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί την ορολογία, τις γλωσσικές δομές και τα υφολογικά στοιχεία των ακαδημαϊκών συγγραμμάτων τέχνης στην Αγγλική γλώσσα,
- αναλύει στην Αγγλική γλώσσα έργα τέχνης, κριτικά κείμενα, δοκίμια και μελέτες για ζητήματα σχετικά με το αντικείμενο του μαθήματος,
- αξιοποιεί τις ιστοσελίδες μουσείων ως εργαλεία μελέτης έργων και σύνταξης κειμένων τέχνης στην Αγγλική γλώσσα,
- αναγνωρίζει τοπόσημα της Αθήνας και την περιγραφή τους στην Αγγλική γλώσσα,
- ερμηνεύει και να χειρίζεται κριτικά τις πρωτογενείς πηγές και τη δευτερογενή βιβλιογραφία των γνωστικών περιοχών του μαθήματος,
- χρησιμοποιεί σύγχρονες ηλεκτρονικές υπηρεσίες για την πρόσβαση σε αγγλόφωνη βιβλιογραφία,
- ακολουθεί τους κανόνες της επιστημονικής δεοντολογίας,
- γνωρίζει το σύστημα παραπομπών και αναγραφής βιβλιογραφίας MLA, καθώς και τα είδη και τις συνέπειες της λογοκλοπής,
- εκπονεί και να παρουσιάζει μικρή ερευνητική εργασία στα Αγγλικά με χρήση υποστηρικτικού υλικού (εικόνες, ppt).

Ως εκ τούτου, το μάθημα διαμορφώνει τις προϋποθέσεις ώστε ο/η φοιτητής/τρια να ενταχθεί αποτελεσματικά στο διεθνές περιβάλλον της αγοράς εργασίας που σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την εξειδικευμένη χρήση της Αγγλικής ορολογίας της Τέχνης (ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου με συγκεκριμένη θεματολογία/λεξιλόγιο) μέσω επικοινωνιακών δραστηριοτήτων στο πολιτισμικό πεδίο. Έμφαση δίνεται στις εξελίξεις που προέκυψαν από τον περιηγητισμό και την απαρχή του νεοελληνικού κράτους τον 19ο αιώνα καθώς και στη σχέση της ελληνικής καλλιτεχνικής παραγωγής με τα ευρωπαϊκά και διεθνή κινήματα, μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και επισκέψεων σε μουσεία και τοπόσημα της Αθήνας (νεοκλασική τριλογία, ερειπιώνες, κοιμητήρια).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Γίνεται προβολή οπτικοακουστικού υλικού (μέσω λογισμικού ppt), αξιοποίηση ιστοσελίδων μουσείων, παρουσίαση σύγχρονων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τον εντοπισμό ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, διαδικτυακές και δια ζώσης εκπαιδευτικές επισκέψεις σε αξιοθέατα, αίθουσες τέχνης και μουσεία. Το μάθημα διαθέτει eClass με το ανάλογο διδακτικό υλικό. (Τακτική επικοινωνία μέσω e-mail και eClass).	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTSαντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTSαντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTSαντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTSαντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39 ώρες
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	10 ώρες
	Συγγραφή / παρουσίαση εργασιών	30 ώρες
	Μελέτη	96 ώρες

Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:
Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της
ερευνητικής εργασίας και της γραπτής εξέτασης.
Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο των
σύντομων εβδομαδιαίων ερωτήσεων (μέσω
eClass).

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Aldrich, Megan, *Gothic Revival*, London: Phaidon, 1997.
- Andersen, Hans Christian, *A Poet's Bazaar: Pictures of Travel in Germany, Italy, Greece, and the Orient*, Hurd and Houghton, 1871.
- Beaton, Roderick, *Byron's War: Romantic Rebellion, Greek Revolution*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013.
- Black, Jeremy, *The British and the Grand Tour*, Routledge, 2011.
- Byron, George Gordon, Lord, *The works of Lord Byron. Complete in One Volume*. London: John Murray, 1840.
- Coldstream, Nicola, *Medieval Architecture*, Oxford: Oxford University Press, 2002.
- Daskalothanassis, Nikos, *Teaching Art: The History of the Athens School of Fine Arts through the Works of its Teachers 1840-1974*, Athens School of Fine Arts, 2004.
- Dodwell, Edward, *A Classical and Topographical Tour through Greece during the Years 1801, 1805 and 1806*. Vol. 1. London: Rodwell and Martin, 1819.
- Doherty, Tiarna and Anne T. Woollett, *Looking at Paintings: a Guide to Technical Terms*, Los Angeles: Paul Getty Museum, 2009.
- Eliot, C. W. J. "Gennadeion Notes, III: Athens in the Time of Lord Byron", *Hesperia: The Journal of the American School of Classical Studies at Athens*, vol. 37, no. 2, 1968, 134–58.
- Eliot, C. W. J., "Gennadeion Notes, IV: Lord Byron, Father Paul, and the Artist William Page", *Hesperia: The Journal of the American School of Classical Studies at Athens*, vol. 44, no. 4, 1975, 409–25.
- Fowden, Elizabeth Key, "Portraits of Ottoman Athens", *Cities as Palimpsests? Responses to Antiquity in Eastern Mediterranean Urbanism*, eds. E.K. Fowden, S. Cagaptay, E. Zychowicz-Coghill and L. Blanke, Oxbow Books, 2022.
- Hadjiaslani, Cornelia, *Morosini the Venetians and the Acropolis*, Gennadius Library, 1987.
- Hitchens, Christopher, *Parthenon Marbles: the Case for Reunification*, Verso, 2008.
- *MLA Handbook*. 9th ed., Modern Language Association of America, 2021.
- Redford, Bruce, *Dilettanti. The Antic and the Antique in Eighteenth-century*

England, Los Angeles, CA: Getty Publications, 2008.

- Schedel, Hartmann, *Liber Chronicarium*, Nuremberg, 1493.
- Smith, A. H. "Lord Elgin and his Collection", *Journal of Hellenic Studies* 36: 1916,163-372.
- Scully, Vincent, "Kleanthes and the Duchess of Piacenza", *Journal of the Society of Architectural Historians*, vol. 22, no. 3 (1963), 139-154.
- Smith, Tyler Jo and Dimitris Plantzos (eds.), *A Companion to Greek Art*, Wiley Blackwell, 2013.
- Stuart, James and Nicholas Revett, *The Antiquities of Athens Measured and Delineated by James Stuart F.R.S. and F.S.A. and Nicholas Revett, Painters and Architects*. vol. 1. London: John Haberkorn, 1762.
- Troyer, John, *Technologies of the Human Corpse*, The MIT Press, 2020.
- Thevet, André, *La Cosmographie Universelle. Tome Second*. Paris: Guillaume Chaudière, 1575.
- Turner, Jane, *The Grove Dictionary of Art: From Renaissance to Impressionism: Styles and Movements in Western Art 1400-1900*. St. Martin's Press, 2000.
- Vara, Maria, "Amongst the Ruins of a European Gothic Phantasmagoria in Athens", *Ruins in the Anglo-American Literary and Cultural Imagination*, eds. Efterpi Mitsi et al. London: Palgrave Macmillan, 2019, 23-46.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 32

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Τέχνη στην Ελλάδα μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ειρήνη Γερογιάννη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	egerogianni@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα:

- έχει αποκτήσει μια βασική κατανόηση της τέχνης στην Ελλάδα μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, σε επίπεδο τόσο πρακτικής όσο και θεωρίας,
- έχει εξοικειωθεί με μια σειρά έργων τέχνης Ελλήνων καλλιτεχνών, από τη μεταπολεμική περίοδο ως τις μέρες μας,
- είναι σε θέση να αναγνωρίζει τη σχέση της τέχνης με διάφορα κοινωνικά και πολιτικά πλαίσια της εποχής,
- είναι σε θέση να τοποθετεί την ελληνική μεταπολεμική τέχνη δίπλα σε ομόχρονες δυτικές καλλιτεχνικές τάσεις.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη σειρά αυτή διαλέξεων θα εξεταστεί ιστορικά η πορεία των διαφόρων μορφών εικαστικής έκφρασης στην Ελλάδα μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Πρόκειται για μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από την ολοένα και πιο γρήγορη σύγκλιση των εγχώριων τάσεων με τα διεθνή δρώμενα. Το αίτημα της «ελληνικότητας», χωρίς να έχει υποχωρήσει απολύτως, εντούτοις ειδικά από τη δεκαετία του 1960 και μετά εκφράζεται όλο και πιο υποτονικά στο λόγο περί εικαστικών και κυρίαρχο πλέον ζητούμενο είναι ο «συγχρονισμός» της εικαστικής παραγωγής της χώρας με αυτή των διεθνών κέντρων. Ξεκινώντας από τη σταδιακή κυριαρχία της Αφαίρεσης από τα μέσα της δεκαετίας του 1950 και τη διεθνή αναγνώριση εκπροσώπων της κατά τη δεκαετία του 1960, θα εξεταστούν εικαστικές μορφές που εξελίσσονται πλέον σ' ένα «διευρυμένο πεδίο» (χάπενινγκ, περφόρμανς κοκ.) και μπορούν να ενταχθούν στη σύγχρονη τέχνη όπου ζητούμενα πλέον είναι το ξεπέραςμα των στεγανών διακρίσεων ανάμεσα στα είδη, καθώς και η κριτική στους θεσμούς. Θα εξεταστεί επίσης ο ρόλος της δικτατορίας στον έλεγχο της εικαστικής παραγωγής της χώρας και το αν τελικά κατάφερε να καθυστερήσει εξελίξεις. Τέλος, ειδικά για τη μεταπολιτευτική εποχή θα απασχολήσει η όλο και πιο ισχυρή πρόσδεση της τέχνης της χώρας στα διεθνή κέντρα σ' ένα περιβάλλον που επαγγέλλεται τον πλουραλισμό την ίδια στιγμή που μέσω της αυτοκριτικής του αμφισβητεί την ύπαρξή του.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Αδαμοπούλου, Αρετή. *Ελληνική μεταπολεμική τέχνη. Εικαστικές παρεμβάσεις στο χώρο*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2000.
- Αδαμοπούλου, Αρετή, επιμ. *Η γλώσσα του σώματος. Σημειώσεις για την performance*. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 2014.
- Βακαλό, Ελένη. *Η φυσιognωμία της μεταπολεμικής τέχνης στην Ελλάδα, τ. Α': Αφαίρεση*. Αθήνα: Κέδρος, 1981.
- Βακαλό, Ελένη. *Η φυσιognωμία της μεταπολεμικής τέχνης στην Ελλάδα, τ. Γ': Ο μύθος της ελληνικότητας*. Αθήνα: Κέδρος, 1983.
- Βακαλό, Ελένη. *Η φυσιognωμία της μεταπολεμικής τέχνης στην Ελλάδα, τ. Δ': Μετά την αφαίρεση*. Αθήνα: Κέδρος, 1985.
- Γερογιάννη, Ειρήνη, *Η περφόρμανς στην Ελλάδα, 1968-1986*. Αθήνα: futura, 2019.
- Γερογιάννη, Ειρήνη. «“Η γροθιά που διακοσμεί το σαλόνι του συλλέκτη δε χτυπάει”»: τέσσερις εκθέσεις για την τέχνη του '70 στην Ελλάδα» στο *Μουσεία 06. Διαλέξεις και μελέτες για τις πολιτισμικές σπουδές και τις εικαστικές τέχνες*, επιμ. Λία Γυιόκα, 154-160. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτη, 2012.
- Γερογιάννη, Ειρήνη, Χριστόφορος Μαρίνος και Μπία Παπαδοπούλου, επιμ. *Μαρία Καραβέλα*. Αθήνα: AICA Hellas, 2015.
- Δασκαλοθανάσης, Νίκος. «Η χρήση των όρων “μοντέρνο” και “μοντερνισμός” στην ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα» στο *Η Ιστορία της Τέχνης στην Ελλάδα*, επιμ. Ευγένιος Ματθιόπουλος και Νίκος Χατζηνικολάου, 103-115. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2003.
- Δασκαλοθανάσης, Νίκος. «Μοντερνισμός και εικαστικές τέχνες: η ελληνική περίπτωση» στο *Restitutions. 14 κείμενα ιστορίας της τέχνης*. Αθήνα: Futura, 2015.
- Ζαχαρόπουλος, Ντένης, επιμ. *Οι Πρωτοπόροι* (κατ. έκθ.). Αθήνα: futura, 2003.
- Θόδωρος, *Α-λογος, Ά-τοπος, Ά-χρονος*. Θεσσαλονίκη: Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2009.
- Καραμπά, Ελπίδα και Κωστής Σταφυλάκης. «Το έργο των γυναικών

αποφοίτων της ΑΣΚΤ (1980-2004) και η πρόσληψή του από τον εγχώριο επιμελητικό και θεωρητικό λόγο.» [Διαθέσιμο στο http://www.asfa.gr/greek/activities/site_skaltsas/word/arxeio3.pdf]

- Κοντελετζίδου, Δωροθέα. *Η ιδέα ως υλικό, το υλικό ως ιδέα*. Αθήνα: Επίκεντρο, 2104.
- Κορνέτης, Κωστής. *Τα παιδιά της δικτατορίας. Φοιτητική Αντίσταση, Πολιτισμικές Πολιτικές και η μακρά δεκαετία του εξήντα στην Ελλάδα*. Μτφρ. Πελαγία Μαρκέτου. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις, 2015.
- Λεοπούλου, Αρετή. *Ευεργετικά παράσιτα. Προσεγγίσεις του καθημερινού από τους Λήδα Παπακωνσταντίνου, Αλεξάνδρα Κατσιάνη και Θανάση Χονδρό, Γιώργο Τσακίρη*. Αθήνα: Futura, 2017.
- Iocus athens, επιμ. *7 performances και μία συζήτηση*. Αθήνα: futura, 2006.
- Μαρίνος, Χριστόφορος, επιμ. *Το έργο της επιμέλειας. Κριτική και Τέχνη*, τχ. 4 (AICA Hellas, 2011).
- Μαθθιόπουλος, Ευγένιος. «Ιδεολογία και τεχνοκριτική: ελληνοκεντρισμός, ρεαλισμός, μοντερνισμός» στο *1949-1967. Η εκρηκτική εικοσαετία*, πρακτ. συν., 363-400. Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού, 2002.
- Μουτσόπουλος, Θανάσης, επιμ. *Μεγάλη Αναταραχή. 5 ουτοπίες στο '70, λίγο πριν, λίγο μετά* (κατ. έκθ.). Πάτρα: Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, 2006.
- Μπαχτσετζής, Σωτήρης, επιμ. *Women Only* (κατ. έκθ.). Αθήνα: futura, 2008.
- Μυκονιάτης, Ηλίας. *Ελληνική Τέχνη: Νεοελληνική Γλυπτική*. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών, 1996.
- Ξύδης, Αλέξανδρος. «Ελληνική τέχνη 1945-1970: Μια κριτική ανασκόπηση». *Θέματα χώρου και τεχνών*, τχ. 3 (1972): 148-156.
- Πανδή, Τίνα και Σταμάτης Σχιζάκης, επιμ. *Δημήτρης Αληθινός, Αναδρομική* (κατ. έκθ.). Αθήνα: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2013.
- Παπαδοπούλου, Μπία, επιμ. *Τα χρόνια της αμφισβήτησης. Η τέχνη του '70 στην Ελλάδα* (κατ. έκθ.). Αθήνα: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και futura: 2005.
- Παπανικολάου, Μιλτιάδης. *Ιστορία της Τέχνης στην Ελλάδα: Ζωγραφική και γλυπτική του 20ού αιώνα*, τ. Α'. Αθήνα: Εκδόσεις Αδάμ, 1999.
- Παυλίδης, Μάνος, επιμ. *Το σοκ του '70* (κατ. έκθ.). Αθήνα: Τεχνοχώρος Το Μήλο, 2002.

- Σαρόγλου, Ελένη, επιμ. *Λήδα Παπακωνσταντίνου, Performance, Film, Video 1969-2004*. Αθήνα: Cube Editions, 2005.
  - Σκαλτσά, Ματούλα και Δήμητρα Τσούχλου, επιμ. *Αίθουσες τέχνης στην Ελλάδα. Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 1920-1988*. Αθήνα: Άποψη, 1989.
  - Σπητέρης, Τώνης. *Η Τέχνη στην Ελλάδα μετά το 1945*. Αθήνα: Οδυσσέας, 1983.
  - Στεφανίδης, Μάνος. *Μικρή Πινακοθήκη. Πρόσωπα, κρίσεις και αξίες της νεοελληνικής τέχνης*. Αθήνα: Καστανιώτης, 2002.
  - Στεφανίδης, Μάνος, επιμ. *Εντός-εκτός. Σημειώσεις για τη δεκαετία του '60. Από τη συλλογή Μπέλτσιου* (κατ. έκθ.). Αθήνα: Ελληνοαμερικάνικη Ένωση, 2004.
  - Τζιρτζιλιάκης, Γιώργος, επιμ. *Π+Π=Δ. Νέα τέχνη από τις δεκαετίες του '70 και του '80. Επιλογές από το "Δεσμό"* (κατ. έκθ.). Αθήνα: Ίδρυμα ΔΕΣΤΕ και εκδόσεις futura, 1999.
- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*
- Ιστορία της Τέχνης
  - Journal of Greek Media and Culture

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 33

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 220	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρία και Κριτική της Τέχνης στην πράξη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		

ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB233/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Κων/νος Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Τρίτη, 13:00-15:00
Email επικοινωνίας:	kioannidis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα   Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.   Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α   • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης   • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β   • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχει σε θέση να: - αξιοποιήσει τις γνώσεις του/της στην ιστορία και τη θεωρία της τέχνης,   - μιλήσει και να γράψει για έργα/εκθέσεις της επιλογής του/της,   - κάνει χρήση διεπιστημονικών εργαλείων της σύγχρονης θεωρίας στην τεχνοϊστορική πρακτική,   - κρίνει και να αξιολογεί έργα τέχνης αλλά και κριτικά κείμενα.
Γενικές Ικανότητες   Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σεμιναριακός κύκλος που εστιάζεται στη συζήτηση σημαντικών κειμένων της κριτικής/θεωρίας της τέχνης από τα μέσα του 20ού αιώνα μέχρι και σχετικά πρόσφατα και κατόπιν στην παραγωγή από την πλευρά των φοιτητών/τριών κειμένων για τρέχουσες εκθέσεις. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος θα τεθούν υπό συζήτηση κείμενα της δεκαετίας του 1950 για τη ζωγραφική του Αφηρημένου Εξπρεσιονισμού (Cl. Greenberg, H. Rosenberg, M. Fried), το "Other Criteria" του L. Steinberg όπου απαντά πρώιμα (1972) ο όρος «μεταμοντερνιστική πρακτική», κείμενα του Β. ο' Doherty από τη δεκαετία του 1970 και του 1980 και άρθρα από τον κύκλο του περιοδικού *October* από τη δεκαετία του 1980 και μετά. Στόχος του πρώτου αυτού μέρους είναι να ανιχνευθεί ιστορικά το υπέδαφος της τρέχουσας θεωρητικής παραγωγής. Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/ήτριες θα κληθούν να επιλέξουν μια έκθεση και να γράψουν γι' αυτήν.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο παραδόσεις του διδάσκοντα (α' μέρος) και παρουσιάσεις εργασιών συμμετεχόντων/ουσών (β' μέρος)																	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Σε κάθε μάθημα γίνεται χρήση ppt τη χρήση του οποίου καλούνται να κάνουν και οι συμμετέχοντες/ουσες στις δικές τους παρουσιάσεις. Χρήση ηλεκτρονικών πηγών (βάσεις δεδομένων κλπ.) για την αναζήτηση της πληροφορίας.																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 873 1023 943">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1023 873 1355 943">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 943 1023 978">Διαλέξεις διδάσκοντα</td> <td data-bbox="1023 943 1355 978">27</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 978 1023 1048">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1023 978 1355 1048">118</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1048 1023 1084">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1023 1048 1355 1084">80</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1084 1023 1120"></td> <td data-bbox="1023 1084 1355 1120"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1120 1023 1155"></td> <td data-bbox="1023 1120 1355 1155"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1155 1023 1191"></td> <td data-bbox="1023 1155 1355 1191"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1191 1023 1234">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1023 1191 1355 1234">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις διδάσκοντα	27	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	118	Συγγραφή εργασίας	80							Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις διδάσκοντα	27																	
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	118																	
Συγγραφή εργασίας	80																	
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: δημόσια παρουσίαση και γραπτή εξέταση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: συστηματικότητα, πρωτοτυπία, καλή οργάνωση στη δόμηση και στο περιεχόμενο της προφορικής και της γραπτής παρουσίας Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίας εργασίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία: Buck-Morss S., <i>Η Διαλεκτική του Βλέπειν</i>. Ηράκλειο: ΠΕΚ 2009.   Bürger, Peter, <i>Θεωρία της Πρωτοπορίας</i> (μτφ. Γ. Σαγκριώτης). Αθήνα: Νεφέλη 2010 (1974).   Carrier, David, <i>Artwriting</i>. Amherst: The University of Massachusetts Press 1987.   Clark, T.J., <i>Farewell to an Idea. Episodes from a History of Modernism</i>. Νιου Χέιβεν και Λονδίνο: Yale University Press 1999.   Elkins, James, <i>Stories of Art</i>. Νέα Υόρκη και Λονδίνο: Routledge 2002.   Foster Hal, Krauss Rosalind κ.ά., <i>Η Τέχνη από το 1900. Μοντερνισμός, Αντιμοντερνισμός, Μεταμοντερνισμός</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο 2007 (2004).   Fried, Michael, <i>Absorption and Theatricality. Painting and Beholder in the Age of Diderot</i>, Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 1980.   Fried, Michael, <i>Art and Objecthood</i>, Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 1998.   Gaiger Jason and Wood Paul, <i>Art of the Twentieth Century. A Reader</i> (eds). Νιου Χέιβεν και Λονδίνο: Yale University Press 2003.   Greenberg, Clement, <i>Τέχνη και Πολιτισμός</i> (μτφρ.-επιμ. Ν. Δασκαλοθανάσης). Αθήνα: Νεφέλη 2007.   Harris, Jonathan, <i>Writing Back to Modern Art after Greenberg, Fried and Clark</i>. Νέα Υόρκη και Λονδίνο: Routledge 2005.   Harrison, Wood (eds.), <i>Art in Theory 1900-1990</i>. Οξφόρδη: Blackwell 1992.

Harrison, Charles, *Since 1950. Art and its criticism*, Νιου Χέιβεν και Λονδίνο: Yale University Press 2009.

Jones, Caroline, *Eyesight Alone: Clement Greenberg and the Bureaucratization of the Senses*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 2005.

Krauss, Rosalind E., *The Originality of the Avant-Grade and Other Modernist Myths*, Κέμπριτζ Μασ. και Λονδίνο: The MIT Press 1985.

Krauss, Michelson, Bois κ.ά., *October. The second decade, 1985-1996*, Κέμπριτζ Μασ. και Λονδίνο: The MIT Press 1997.

O' Brian, John (ed.), *Clement Greenberg. The Collected Essays and Criticism 1-4*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 1993.

O' Doherty, Brian, *Collected Essays* (ed. By Liam Kelly), Όκλαντ: University of California Press 2018.

Rosenberg, Harold, *The tradition of the new*, Νέα Υόρκη: Da Capo Press 1994 (1959).

Steinberg, Leo, *Other Criteria: Confrontations with Twentieth-Century Art*, Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press 2007 (1972).

Williams, Gilda, *How to write about contemporary art*, Λονδίνο: Thames & Hudson 2014.

Δασκαλοθανάσης, Νίκος (επιμ.), *Από τη μιμηταλιστική στην εννοιολογική τέχνη. Μια κριτική ανθολογία*. Αθήνα: ΑΣΚΤ 2006.

Ιωαννίδης, Κώστας, «Τείχη και περάσματα στη γλυπτική του R. Serra», *demo1* (MIET) 2014.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 34

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 222	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δυτικοευρωπαίοι καλλιτέχνες στην Ελλάδα, από τις αρχές του 19ου αιώνα έως το Μεσοπόλεμο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Ικανοποιητική γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα		Ελεονώρα Βρατσκίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:		Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:		evratskidou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα: • έχει αποκομίσει μια συνολική εικόνα των συνθηκών του καλλιτεχνικού ταξιδιού προς την Ελλάδα στο ευρύτερο πλαίσιο της κουλτούρας του περιηγητισμού, καθώς και των βασικών κατευθύνσεων της έρευνας πάνω στη συγκεκριμένη θεματική, • έχει εξοικειωθεί με τη μελέτη των συναφών πηγών και ιδιαίτερα της περιηγητικής εικονογραφίας, • είναι σε θέση να μελετά και να αντιλαμβάνεται τις διαφορετικές ιστορικές προσλήψεις του ελληνικού πολιτισμικού κεφαλαίου στο ευρωπαϊκό φαντασιακό εντάσσοντάς τις στο εκάστοτε συγκείμενο, καθώς και • να προσεγγίζει τα φαινόμενα των πολιτισμικών διασταυρώσεων που συνδέονται με την καλλιτεχνική κινητικότητα.																		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
	.....																	
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη της καλλιτεχνικής κινητικότητας που αναπτύχθηκε στον ελλαδικό χώρο από τις αρχές του 19ου αιώνα έως την περίοδο του Μεσοπολέμου.

Η εκ του σύνεγγυς μελέτη του Παρθενώνα, ένας εθνικοαπελευθερωτικός πόλεμος, τα ουτοπικά οράματα των σαινσιμονιστών, η σαγήνη της Ανατολής, η ζωγραφική των μοναστηριών του Άθω, η οικείωση της αναπάντεχα «μοντέρνας» κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής: τέτοια είναι ορισμένα μόνο από τα εναύσματα της έντονης καλλιτεχνικής κινητικότητας που αναπτύχθηκε στον ελλαδικό χώρο από τις αρχές του 19ου αιώνα έως την περίοδο του Μεσοπολέμου. Οι φοιτητές/ήτριες καλούνται να ασχοληθούν διεξοδικά με επιλεγμένα δείγματα καλλιτεχνικής παραγωγής αλλά και λόγου (επιστολές, ημερολόγια, δημοσιευμένα κείμενα και μελέτες), που προέκυψαν στο πλαίσιο ταξιδιών, επιστημονικών αποστολών ή και μακροχρόνιων παραμονών δυτικοευρωπαϊών αρχιτεκτόνων, ζωγράφων, γλυπτών και φωτογράφων στον ελλαδικό χώρο. Η προσέγγιση των τεκμηρίων αυτών επιτρέπει να διερευνήσουμε τις μεταμορφώσεις των αναπαραστάσεων και των προσλήψεων του ελληνικού μοντέλου στο ευρωπαϊκό φαντασιακό, αλλά και τα φαινόμενα των πολιτισμικών διασταυρώσεων που συνδέονται με την καλλιτεχνική κινητικότητα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης διαλέξεις Ασκήσεις στην τάξη: ανάλυση και συζήτηση επιλεγμένων έργων και ιστορικών τεκμηρίων με βάση έννοιες και θεματικές που αναπτύχθηκαν στην παράδοση Επισκέψεις/επιτόπια μελέτη συναφών αρχιτεκτονικών έργων και εικονογραφικών συνόλων στην πόλη Παρουσιάσεις εργασιών και ανατροφοδότηση μέσω της συζήτησης εν όψει της παράδοσης της γραπτής εργασίας																					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Διαλέξεις με χρήση οπτικοακουστικού υλικού Ανάρτηση υλικού στο eClass, αξιοποίηση επιλεγμένων ιστότοπων και βάσεων δεδομένων																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 1115 1026 1171">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1026 1115 1353 1171">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 1171 1026 1216">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1026 1171 1353 1216">33</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1216 1026 1261">Επισκέψεις</td> <td data-bbox="1026 1216 1353 1261">6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1261 1026 1339">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1026 1261 1353 1339">106</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1339 1026 1384">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1026 1339 1353 1384">80</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1384 1026 1429"></td> <td data-bbox="1026 1384 1353 1429"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1429 1026 1473"></td> <td data-bbox="1026 1429 1353 1473"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1473 1026 1518"></td> <td data-bbox="1026 1473 1353 1518"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1518 1026 1563"></td> <td data-bbox="1026 1518 1353 1563"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1563 1026 1619">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1026 1563 1353 1619">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	33	Επισκέψεις	6	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	106	Συγγραφή εργασίας	80									Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	33																					
Επισκέψεις	6																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	106																					
Συγγραφή εργασίας	80																					
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,	Μέθοδοι αξιολόγησης: προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική																					

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης αναπτύσσονται δημοσίως κατά τις παραδόσεις στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<u>Προτεινόμενα συγγράμματα:</u>   Τσιγκάγκου Φ.-Μ., <i>Η Αθήνα με τα μάτια των ζωγράφων - περιηγητών, 16ος - 19ος αιώνας</i>, Αθήνα, Οίστρος, 2007.   Τσιώμης Γ., <i>Η Αθήνα ξένη στον εαυτό της. Η γέννηση μιας νεοκλασικής πρωτεύουσας</i>, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2021.   ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ   Βρατσίδου Ε., «Το ταξίδι του Gottfried Semper στην Ελλάδα: 1831-1832/1858», Κύρτσης Α., Πεχλιβάνος Μ. (επιμ.), <i>Επιτομή των ελληνογερμανικών διασταυρώσεων</i>, 12.05.2022, URI: https://comdeg.eu/el/compendium/essay/110790/.   Κασιμάτη Ζ. (επιμ.), <i>Karl Krazeisen: οι αυθεντικές μορφές των ηρώων του '21, σχέδια, υδατογραφίες, λιθογραφίες 1826-1831</i> (κατάλογος έκθεσης), Ναύπλιο, Εθνική Πινακοθήκη, Παράρτημα Ναυπλίου, 2005.   Κασιμάτη Μαριλένα Ζ. (επιμ.), <i>Αθήνα – Μόναχο: Τέχνη και πολιτισμός στη νέα Ελλάδα</i> (κατάλογος έκθεσης), Αθήνα, Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, 2000.   Κουλούρη Χ., <i>Φουστανέλες και χλαμύδες. Ιστορική μνήμη και εθνική ταυτότητα 1821-1930</i>, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2020.   Κούρια Α., <i>Το Ναύπλιο των περιηγητών</i> (κατάλογος έκθεσης), Αθήνα, Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος, 2007.   Κούρια Α., <i>Η Ελλάδα στην περιηγητική εικονογραφία 15ος-19ος αιώνας: ταυτότητες, ετερότητες, μεταμορφώσεις</i>, Αθήνα, Ίδρυμα Παναγιώτη & Έφης Μιχελή, 2016.   Κωνσταντίνου Φ., Τσιγκάγκου Φ.-Μ. (επιμ.), <i>Φωτογραφίες του James Robertson "Αθήνα και Ελληνικές αρχαιότητες", 1853-1854, από το φωτογραφικό αρχείο του Μουσείου Μπενάκη</i>, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, 1998.   Λαγογιάννη-Γεωργακαράκου Μ. & Κουτσογιάννης Θ. (επιμ.), «Ένα όνειρο ανάμεσα σε υπέροχα ερείπια...»: <i>Περίπατος στην Αθήνα των περιηγητών 17ος-19ος αιώνας</i> (κατάλογος έκθεσης), Αθήνα, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, 2015.   Μενελάου-Trabalza E., <i>Η υποδοχή του ιταλικού φουτουρισμού στην Ελλάδα. Κρίσεις και επιδράσεις</i>, Αθήνα, Ηρόδοτος, 2021.

- Μουταφίδου Α. (επιμ.), *Ταξίδι, γραφή, αναπαράσταση: Μελέτες για την ταξιδιωτική γραμματεία του 18ου αιώνα*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2015.
- Μυκονιάτης Ι., *Το εικοσιένα στη ζωγραφική*, διδακτορική διατριβή, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 1979.
- Παπαγεωργίου-Βενετάς Α., *Αθήνα: ένα όραμα κλασικισμού*, Αθήνα, Καπόν, 2001.
- Παπανικολάου Μ., *Γερμανοί ζωγράφοι στην Ελλάδα κατά τον 19ο αιώνα (1826-1843)*, Θεσσαλονίκη, 1981.
- Παπανικολάου Μ., *Οι τοιχογραφίες του Μεγάρου της Βουλής*, Αθήνα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, 2007.
- Παπανικολάου-Κρίστενσεν Α., *Αθήνα 1818-1853, έργα Δανών καλλιτεχνών*, Αθήνα, Πνευματικό Κέντρο Δήμου, 1985.
- Παπανικολάου-Κρίστενσεν Α., *Χριστιανός Χάνσεν, επιστολές και σχέδια από την Ελλάδα*, Αθήνα, Ωκεανίδα, 1993.
- Παρίσι, Ρώμη, Αθήνα, περιήγηση γάλλων αρχιτεκτόνων στην Ελλάδα τον 19ο και 20ό αιώνα* (κατάλογος έκθεσης), Αθήνα, Εθνική Πινακοθήκη, 1982.
- Stoneman R., *Αναζητώντας την κλασσική Ελλάδα*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1996.
- Τόλιας Γ. (επιμ.), *Ο πυρετός των μαρμάρων: μαρτυρίες για τη λεηλασία των ελληνικών μνημείων 1800 – 1820*, Αθήνα, Ολκός, 1996.
- Τουρνικιώτης Π. (επιμ.), *Ο Παρθενώνας και η ακτινοβολία του στα νεότερα χρόνια*, Athens, Melissa, 1994.
- Τσιγκάγκου Φ.-Μ., *Ανακαλύπτοντας την Ελλάδα, Ζωγράφοι και περιηγητές του 19ου αιώνα*, Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., 1981.
- Τσιγκάγκου Φ.-Μ., *Βρετανικές εικόνες της Ελλάδας από τις συλλογές του Μουσείου Μπενάκη*, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, 1995.
- Τσιγκάγκου Φ.-Μ., *Η Ελλάδα του Edward Lear. Από τις συλλογές της Γενναδείου*, Θεσσαλονίκη, Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, 1997.
- Τσιγκάγκου Φ.-Μ., *Καλλιτεχνικές εκδοχές του Φιλελληνισμού, Η Συλλογή Μιχάλη και Δήμητρας Βαρκαράκη*, Αθήνα, Φιλελληνική Συλλογή Μιχαήλ και Δήμητρας Βαρκαράκη/Ίδρυμα Θεοχαράκη, 2015.
- Χατζηνικολάου Νίκος, «Σκέψεις σχετικά με τις ελληνογαλλικές σχέσεις στον χώρο των εικαστικών τεχνών κατά τον 19ο αιώνα», *Τα Ιστορικά*, τ. 28, τχ. 55, Δεκέμβριος 2011, σελ. 393-418.
- Athanassoglou-Kallmyer N., *French Images from the Greek War of Independence, 1821-1830*, New Haven, CT, Yale University Press, 1989.
- Bahrani Z., Çelik Z., Eldem E. (επιμ.), *Scramble for the Past. A Story of Archaeology in the*

Ottoman Empire, 1753–1914, Istanbul, SALT, 2011.

Baumstark R. Buttler A. (επιμ.), *Das neue Hellas: Griechen und Bayern zur Zeit Ludwigs I.*, München, Hirmer, 1999.

Fuhrmeister C. und Jooss B. (επιμ.), *Isar-Athen, Griechische Künstler in München – Deutsche Künstler in Griechenland*, München, Zentralinstitut für Kunstgeschichte, 2008.

Haugsted I., *Dream and Reality: Danish Antiquaries, Architects and Artists in Greece*, London, Archetype Publications, 1996.

Arnoux-Farnoux L., Kosmadaki P. (επιμ.), *Le double voyage: Paris-Athènes (1919-1939)*, Αθήνα, École française d'Athènes, 2018, ηλεκτρονική έκδοση: <https://books.openedition.org/efa/3743>.

Peltre C., *Retour en Arcadie: le voyage des artistes français en Grèce*, Paris, Klincksieck, 1997.

Peltre C., *Le voyage de Grèce: un atelier en Méditerranée*, Paris, Citadelles & Mazenod, 2011.

Stephan C., «Bayern und Byzanz: zum romantischen Byzantinismus deutscher Künstler im 19. Jahrhundert», *Mitteilungen zur spätantiken Archäologie und byzantinischen Kunstgeschichte*, 3.2002, 125-163.

Stoneman R., *A Luminous Land. Artists Discover Greece*, Los Angeles, J. Paul Getty Museum, 1998.

Spetsieri-Beschi C., Lucarelli E. (επιμ.), *Risorgimento greco e filellenismo italiano: lotte, cultura, arte* (κατάλογος έκθεσης), Rome, Edizioni Del Sole, 1986.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 35

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 217	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τόσο μακριά και τόσο κοντά: Βυζάντιο & Βενετία (11ος – 15ος αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Ολογράφως και αριθμητικά</i>	Τρεις (3)	Εννέα (9)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eClass Τόσο μακριά και τόσο κοντά: Βυζά... (asfa.gr)		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Καλλιρρόη Λινάρδου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	klinardou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα:

- έχει εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές της έρευνας, ανάλυσης, σύνθεσης και κριτικής αξιολόγησης δεδομένων και πληροφοριών που θα αντλεί από ένα σώμα διεθνούς, εξειδικευμένης και επίκαιρης βιβλιογραφίας η οποία άπτεται άμεσα του αντικειμένου του μαθήματος,
- είναι σε θέση να συντάσσει ένα άρτιο επιστημονικό κείμενο για το ζήτημα της αρεσκείας του/της που ωστόσο συνάδει με το αντικείμενο και τους γενικούς θεματικούς άξονες του εν λόγω σεμιναρίου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Λήψη αποφάσεων

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Κωνσταντινούπολη και η Βενετία, οι πιο πλούσιες και εμβληματικές χριστιανικές πόλεις του μέσου και ύστερου μεσαίωνα, απείχαν πολλά ναυτικά μίλια η μία από την άλλη και τουλάχιστον έξι εβδομάδες ταξιδιού δια θαλάσσης. Παρόλα αυτά οι τύχες τους δέθηκαν από μια μακρόχρονη παράδοση, αμοιβαίες αμυντικές ανάγκες, το εμπόριο και τον πολιτισμό. Σκοπός του σεμιναριακού μαθήματος είναι να εξετάσει την αμφίθυμη και πολυτάραχη σχέση ανάμεσα στις δύο αυτές πόλεις, αλλά και το συμβολικό τους αποτύπωμα, όπως αυτά μαρτυρούνται μέσα από την τέχνη και τον υλικό πολιτισμό.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κ.λπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Powerpoint, διαδίκτυο, προβολή υλικού εκπαιδευτικού χαρακτήρα	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση σεμιναριακών διαλέξεων (X 9 εβδομάδες)	27
	Άσκηση σεμιναρίου (X 4 εβδομάδες)	20
	Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	91
	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	10
	Συγγραφή εργασίας	77
	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Παρακολούθηση σεμιναρίου, συμμετοχή στις εβδομαδιαίες ασκήσεις, προφορική παρουσίαση και ποιότητα της γραπτής εργασίας Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί της εργασίας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- A. Διαλέτη, Γ. Πλακωτός, Α. Πούπου, *Ιστορία της Βενετίας και της Βενετικής Αυτοκρατορίας, 11ος – 18ος αι. Κοινωνία, Οικονομία, Πολιτισμός*, Αθήνα, 2015 (Κάλλιπος, <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/1854>)
- F. C. Lane, *Venice. A Maritime Republic*, London, 1973
- J. Martin and Dennis Romano, eds, *Venice Reconsidered. The History and Civilization of an Italian City-State, 1297-1797*, Baltimore and London, 2000 (ειδικά το κεφάλαιο από την Debra Pincus)
- H. Maguire and R. Nelson, eds, *San Marco, Byzantium and the Myths of Venice*, Washington D.C., 2010
- *The Treasury of San Marco*, The Metropolitan Museum of Art, exhibition catalogue, New York, 1984
- O. Demus, *The Church of San Marco in Venice: History, Architecture, Sculpture*, Washington, D.C., 1960
- O. Demus, *The Mosaics of Saint Marco in Venice*, 4 vols, Chicago and London, 1984
- *Η Βυζαντινή Τέχνη μετά την Τέταρτη Σταυροφορία. Η Τέταρτη Σταυροφορία και οι επιπτώσεις της*, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα, 2007
- P. Fortini Brown, *Venice and Antiquity: The Venetian Sense of the Past*, New Haven, 1996
- P. Fortini Brown, “The Self-Definition of the Venetian Republic”, in A. Mohlo, K. Raaflaub, and J. Emlen, eds, *City States in Classical Antiquity and Medieval Italy: Athens and Rome, Florence and Venice*, Stuttgart, 1991, 511-548
- J. Schultz, “Urbanism in Medieval Venice”, in A. Mohlo, K. Raaflaub, and J. Emlen, eds, *City States in Classical Antiquity and Medieval Italy: Athens and Rome, Florence and Venice*, Stuttgart, 1991, 419-446
- M. Georgopoulou, *Venice’s Mediterranean Colonies. Architecture and Urbanism*, Cambridge, 2001
- M. Georgopoulou, “Late Medieval Crete and Venice: An Appropriation of Byzantine Heritage”, *The Art Bulletin*, 77/3 (1995), 479-496
- M. Vickers, “Wandering Stones: Venice, Constantinople and Athens”, in K.-L. Selig and E. Sears, eds, *The Verbal and the Visual. Essays in Honor of William Sebastian Heckscher*, New York, 1990, 225-242
- Drandaki, A., “Between Byzantium and Venice: Icon Painting in Venetian Crete in the Fifteenth and Sixteenth Centuries”, in *The Origins of El*

Greco. Icon Painting in Venetian Crete, Onassis Foundation, 2009, 11-18

- Drandaki, A., “A Maniera Greca: Content, Context, and Transformation of a Term”, *Studies in Iconography*, 35 (2014), 39-72
- O. Gratsiou, “Venetian Monuments in Crete: a controversial heritage”, in D. Damaskos and D. Plantzos, eds, *A Singular Antiquity. Archaeology and Hellenic Identity in twentieth-century Greece*, Athens, 2008, 209-222
- O. Γκράτσιου, *Η Κρήτη στην Ύστερη Μεσαιωνική Εποχή. Η μαρτυρία της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2010
- O. Γκράτσιου, «Τόσο κοντά και τόσο μακριά. Κρήτη και Βενετία 1211-1669», *Κρητικά Χρονικά ΛΖ'* (2017), 63-92

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Δελτίο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Dumbarton Oaks Papers

Gesta

Studies in Iconography

Peregrinations

Byzantine and Modern Greek Studies

Cahiers archéologiques

Byzantinische Zeitschrift

Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 36

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 403	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορικές πρωτοπορίες και αρχιτεκτονική του 20ού και 21ου αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB178/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Κων/να Κάλφα, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	10:00-14:00
Email επικοινωνίας:	kkalfa@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/ήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να έχουν εξοικειωθεί με τις παραγόμενες μορφές της αρχιτεκτονικής του 20ού και 21ου αιώνα σε σχέση με τις ιστορικές πρωτοπορίες του τέλους του 19ου αιώνα και των δύο πρώτων δεκαετιών του 20ού.

Συγκεκριμένα, μετά το πέρας του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν και να ταξινομούν με επιστημονικό τρόπο τα ζητήματα σχετικά με την ιστορία και θεωρία της αρχιτεκτονικής και ιδιαίτερα τις σχέσεις της μοντέρνας και σύγχρονης αρχιτεκτονικής με τις ιστορικές καλλιτεχνικές πρωτοπορίες,
- αναγνωρίζουν στις παραγόμενες μορφές της αρχιτεκτονικής, τις επιρροές και συγκεκριμένες ιστορικές σχέσεις με τα ιστορικά avant-garde καλλιτεχνικά κινήματα,
- γνωρίζουν την κομβική σημασία των σχέσεων μεταξύ ιστορικών πρωτοποριών και νεότερης αρχιτεκτονικής,
- κατανοούν αυτές στις σχέσεις σε συνέχεια με τις σύγχρονες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις, και να μπορούν να προσδιορίζουν τις κεντρικές εννοιολογικές κατηγορίες και αξιολογικές κρίσεις του κάθε καλλιτεχνικού κινήματος και των σχέσεων του με τα αρχιτεκτονικά ρεύματα,
- επιχειρηματολογούν προφορικά έχοντας αναπτύξει την κριτική τους αντίληψη μέσα από τις οργανωμένες ομαδικές συζητήσεις του μαθήματος,
- λειτουργούν αυτόνομα σε ερευνητικές εργασίες, μεταφέροντας τη γνώση, που θα έχουν αποκομίσει από τις διαλέξεις, σε ικανότητα σύνταξης και οργάνωσης κειμένων, αξιοποίησης βιβλιογραφίας, αναζήτησης πληροφοριών στο διαδίκτυο, χρήσης των νέων τεχνολογιών και οργάνωσης παρουσίασης με Η/Υ.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
-Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών -Ομαδική εργασία -Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών -Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα -Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου -Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής -Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει ζητήματα όπως: ανάλυση του περιεχομένου κάθε κινήματος των ιστορικών πρωτοποριών (τέλη 19ου αιώνα-δεύτερη δεκαετία 20ού αιώνα). Εμβάθυνση στο πειραματικό έργο των αρχιτεκτόνων των ιστορικών πρωτοποριών. Συμβολή στη νέα ιδέα της μητρόπολης. Σχέσεις αρχιτεκτονικής και τέχνης στο εσωτερικό των πρωτοποριών. Μεταφορά και επίδραση των πρωτοποριών στην εκφραστική γλώσσα των εκδοχών του μοντέρνου κινήματος. Αντανακλάσεις των πρωτοποριών στη σύγχρονη αρχιτεκτονική, ως το κίνημα της αποδόμησης και τις εκφράσεις του 21ου αιώνα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση οπτικο-ακουστικού υλικού και διαδικτύου στις παραδόσεις, χρήση της πλατφόρμας eClass και του ακαδημαϊκού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις από τη διδάσκουσα (7)	21
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	13
	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	19
	Προφορική παρουσίαση	1
	Συγγραφή εργασίας / εργασιών	171
	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Η βαθμολογική αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα γίνει με τους εξής τρόπους: -Εργασία (ομαδική) προφορική παρουσίαση.....25% τελική παράδοση.....65% -Παρουσία και ενεργός συμμετοχή σε διαλέξεις και συζητήσεις .....10% Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης (προσβάσιμα στο eClass): Η αξιολόγηση του κάθε φοιτητή/της κάθε φοιτήτριας βασίζεται στη γενική συμμετοχή του/της στο μάθημα, στην ποιότητα της προφορικής παρουσίασης, καθώς και στην ποιότητα του περιεχομένου της γραπτής εργασίας. Για τη γραπτή εργασία, βασική κρίνεται η αυθεντικότητα/μη λογοκλοπή των γραπτών εργασιών αλλά και η σωστή αναγραφή της βιβλιογραφίας (για την οποία έχει αναρτηθεί σχετικό υπόμνημα στο eClass) Για την προφορική παρουσίαση, βασική κρίνεται η τήρηση του πρότυπου παρουσίασης (που έχει αναρτηθεί στο	

	eClass) όπως επίσης και η τήρηση του χρόνου. Εντός του προαποφασισμένου χρόνου παρουσίασης πρέπει να αναφέρονται τα βασικά σημεία της εργασίας (όπως προτείνονται στην πρότυπη παρουσίαση). Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Bürger, P., *Theory of the Avant-Garde* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1984)

Hannah, D., *Event-Space: Theatre Architecture and the Historical Avant-Garde* (New York, London: Routledge, 2018)

Ockman, J. (επιμ.), *Architecture production* (New York: Princeton Architectural Press, 1988)

Συλλογικό, *Έννοιες της Μοντέρνας Τέχνης: Από τον Φωβισμό στον Μεταμοντερνισμό* (Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2010)

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of the Society of Architectural Historians

Grey Room (MIT)

Journal of Architecture

Architectural Histories

Architecture and Culture

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 37

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 231	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η περφόρμανς στην Ελλάδα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ειρήνη Γερογιάννη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	egerogianni@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα: - έχει εξοικειωθεί με το έργο Ελλήνων/ίδων καλλιτεχνών της περφόρμανς από τα τέλη της δεκαετίας του '60 ως σήμερα, - είναι σε θέση να αναγνωρίζει τη σχέση της περφόρμανς με το κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο της εποχής παρουσίας της, καθώς και - να σκέφτεται και να συζητά για την περφόρμανς ως διακριτό μέσο, σε συνάρτηση όμως με τη σύγχρονή της ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	<i>.....</i>																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει την ιστορία της περφόρμανς στην Ελλάδα από τα τέλη της δεκαετίας του '60 ως σήμερα. Στόχοι είναι η εξοικείωση με το έργο Ελλήνων/ίδων καλλιτεχνών της περφόρμανς, η αναγνώριση των σχέσεων της περφόρμανς με το κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο της εποχής παρουσιάσής της και η ανάπτυξη της ικανότητας ανάλυσης της περφόρμανς ως διακριτού μέσου, σε συνάρτηση όμως με τη σύγχρονη της ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα. Οι φοιτητές/ήτριες θα αναζητήσουν τις πηγές τους στη βιβλιοθήκη της ΑΣΚΤ, αλλά και σε αρχεία, για τη συγγραφή τελικής εργασίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Σεμινάριο με προβολή εικόνων και βίντεο. Υλικό του μαθήματος αναρτάται στο eClass. Επικοινωνία με φοιτητές/ήτριες μέσω e-mail και υπηρεσία μηνυμάτων eClass.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	165
	Συγγραφή εργασίας	21
	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, δημόσια παρουσίαση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική, αγγλική Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

- *Η Τέχνη του 20ού αιώνα: Ιστορία, Θεωρία, Εμπειρία*. Πρακτικά Γ' Συνεδρίου Ιστορίας της Τέχνης, Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2009.
- Αγγελική Αυγητίδου και Ιφιγένεια Βαμβακίδου (επιμ.), *Performance Now V. 1: Επιτελεστικές πρακτικές στην τέχνη και δράσεις in situ*, Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων, 2013.
- Ελένη Σαρόγλου (επιμ.), *Λήδα Παπακωνσταντίνου, Performance, Film, Video 1969-2004*, Αθήνα: Cube Editions, 2005.
- Ειρήνη Γερογιάννη, *Η περφόρμανς στην Ελλάδα, 1968-1986*, Αθήνα: futura, 2019.
- Ειρήνη Γερογιάννη, Χριστόφορος Μαρίνος και Μπία Παπαδοπούλου (επιμ.), *Μαρία Καραβέλα*, Αθήνα: AICA Hellas, 2015.
- Λία Γυιόκα και Παναγιώτης Μπίκας (επιμ.), *Εικαστικές Τέχνες και Αρχιτεκτονική την Επταετία 1967-1974*, Αθήνα: Εκδόσεις της Εταιρείας Ελλήνων Ιστορικών Τέχνης, 2021.
- *Live Art on Camera: Performance and Photography*, κατ. έκθ., Σαουθάμπτον: John Hansard Gallery, 2007.
- Μπία Παπαδοπούλου (επιμ.), *Τα χρόνια της αμφισβήτησης. Η τέχνη του '70 στην Ελλάδα*, Αθήνα: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και futura: 2005.
- *Μοντέρνο-Μεταμοντέρνο*, πρακτ. συν., Αθήνα: Σμίλη, 1988.
- Iocus Athens (επιμ.), *7 performances και μία συζήτηση*, Αθήνα: futura, 2006.
- Τίνα Πανδή και Σταμάτης Σχιζάκης (επιμ.), *Δημήτρης Αληθεινός, Αναδρομική*, Αθήνα: Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2013.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 38

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 404	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Οθωμανικής πόλης: η Κοινωνία, ο Χώρος, οι Πολιτιστικές Συνιστώσες, το Φύλο και οι αναπαραστάσεις τους		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB236/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Παναγιώτης Κοντόλαιμος, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Πέμπτη, 16:00-17:00
Email επικοινωνίας:	pkontolaimos@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- αντιλαμβάνεται τους συσχετισμούς ανάμεσα στις κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις και τη διαμόρφωση του αστικού χώρου,
- αντιλαμβάνεται το φαινόμενο της αστικοποίησης μέσα σε ευρύτερα γεωγραφικά και οικονομικά πλαίσια,
- κατανοεί την Οθωμανική κοινωνία στην ιστορική της διάσταση αναγνωρίζοντας τους σημαντικότερους θεσμούς και κοινωνικές ομάδες που συνδιαμορφώνουν τον χώρο,
- αντιλαμβάνεται τις διάφορες υποπεριόδους της Οθωμανικής αστικής ιστορίας,
- εντάσσει μνημεία και αστικές εμπειρίες που είναι αντιληπτά στο παρόν στην αρχική ιστορική τους συνθήκη,
- ξεχωρίζει τις διάφορες μορφές αστικής μορφολογίας των Οθωμανών,
- γνωρίζει ζητήματα καλλιτεχνικής αναπαράστασης του αστικού χώρου μέσα από τη μελέτη των έργων τέχνης και λογοτεχνίας που ανέπτυξαν οι Οθωμανοί για τις πόλεις τους,
- αντιλαμβάνεται το ρόλο του φύλου στη διαμόρφωση και πρόσληψη του αστικού χώρου,
- αναζητά πηγές για την έρευνά του/της,
- αξιολογεί εικονιστικά ή λογοτεχνικά τεκμήρια ως πηγές για τον αστικό χώρο,
- συντάσσει μια επιστημονική εργασία εκφραζόμενος/η συνοπτικά και με ακρίβεια, αναπτύσσοντας επιχειρήματα,
- “διαβάζει” τον αστικό χώρο εντοπίζοντας ίχνη της ιστορικότητάς του,
- καταπολεμήσει τη μισαλλοδοξία και τον εθνικισμό έχοντας μάθει για αστικές συμβιώσεις ανθρώπων με διαφορετική θρησκεία, γλώσσα και κοινωνική θέση,
- γνωρίζει καλύτερα τις διαφορές ανάμεσα σε μια νεωτερική κοινωνία όπως η δική μας και μια προ/πρωτο-νεωτερική.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό αναδεικνύεται η Οθωμανική πολεοδομική παράδοση ως ο βασικός πυλώνας ενός κατ' εξοχήν αστικού πολιτισμού. Αναλύονται εδώ όχι μόνο η πολεοδομική ιστορία των Οθωμανών, που φυσικά συμβαδίζει με την πολιτική και οικονομική ιστορία τους, αλλά και οι πολλαπλές αναπαραστάσεις που παρήγαγαν οι Οθωμανοί για τις πόλεις τους. Σώζονται, πράγματι, πολλαπλές πηγές της περιόδου που σχετίζονται τόσο με την έννοια της πόλης για τους Οθωμανούς όσο και με κάποιες συγκεκριμένες υπαρκτές πόλεις, τις οποίες και αναπαριστούν σε κείμενα ή σε εικόνες. Η μελέτη του υλικού αυτού, ειδικά στο πλαίσιο του Τμήματος ΘΙΣΤΕ ιδιαίτερα προσανατολισμένου στην ανάλυση του κειμένου και της εικόνας, μπορεί να είναι καινοτόμα και να αποτελέσει απαραίτητο συμπλήρωμα για την καλύτερη κατανόηση της Ελληνικής πολιτιστικής εμπειρίας της εποχής σε όλη την ποικιλία των εκφάνσεων της.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint Προβολή βίντεο Χρήση eClass Χρήση φοιτητολογίου Αναφορά σε ψηφιακά προγράμματα ανάλυσης χώρου																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 817 1027 875">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 817 1364 875">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 875 1027 949">ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ (9)</td> <td data-bbox="1027 875 1364 949">27</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 949 1027 1023">ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ</td> <td data-bbox="1027 949 1364 1023">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1023 1027 1097">ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ</td> <td data-bbox="1027 1023 1364 1097">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1097 1027 1205">ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ</td> <td data-bbox="1027 1097 1364 1205">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1205 1027 1279">ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ</td> <td data-bbox="1027 1205 1364 1279">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1279 1027 1317">ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</td> <td data-bbox="1027 1279 1364 1317">169</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1317 1027 1355">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1317 1364 1355">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ (9)	27	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	10	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ	3	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ	15	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	1	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	169	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ (9)	27																	
ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	10																	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ	3																	
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ	15																	
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	1																	
ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	169																	
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Η βαθμολογική αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα γίνει με τους εξής τρόπους: -Εργασία (ατομική) προφορική παρουσίαση.....25% τελική παράδοση.....65% -Παρουσία και ενεργός συμμετοχή σε διαλέξεις και συζητήσεις .....10% Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Θα ανακοινωθούν δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:																	

	Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Bierman Irene, Preziosi Donald, Rifa'at Abu El Haj, *The Ottoman city and its Parts. Urban Structure and Social Order*, New Rochelle/New York, Aristide Caratzas, 1991

Cagaptay Suna, Prousa/Bursa, a city within the city: Chorography, conversion and choreography, *Byzantine and Modern Greek Studies*, τ. 35, αρ. 1 (2011), 45-69

Cerasi Maurice, *Osmanli kenti. Osmanli Imparatorlugu'nda 18 ve 19 Yüzyillarda Kent Uygurluđi ve Mimarisi*, Y.K.Y., Istanbul 1999

Γερόλυμπου-Καραδήμου Αλέκα, *Μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Θεσσαλονίκη και βορειοελλαδικές πόλεις στο τέλος του 19^{ου} αιώνα*. University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 2004

Gabriel Albert, *Une capitale turque: Brousse, Bursa*, Paris, 1958

Hamadeh Shirine, *The City's Pleasures: Istanbul in the 18th century*, University of Washington Press, 2008

Inalcik Halil, Quataert Donald, *Οικονομική και Κοινωνική Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Τόμος Α, 1300-1600*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2008

Inalcik Halil, Quataert Donald, *Οικονομική και Κοινωνική Ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Τόμος Β. 1600-1914*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2011

Ιναλτζλίκ Χαλίλ, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η κλασική εποχή, 1300-1600*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1995

Kafescioglu Cigdem, *Constantinopolis/Istanbul. Cultural Encounter, Imperial Vision, and the Construction of the Ottoman Capital*. The Pennsylvania State University press, Pennsylvania, 2009

Καρύδης Δημήτρης, *Χωρογραφία Νεωτερική ή Λόγος για την εξέλιξη των Ελληνικών πόλεων από τον 15^ο στον 19^ο αιώνα με βάση αδημοσίευτες Οθωμανικές και Δυτικο-Ευρωπαϊκές αρχειακές πηγές*, Εκδόσεις Συμμετρία, Αθήνα, 2000

Karidis Dimitris, *Athens from 1456 to 1920: the town under Ottoman rule and the 19th-century capital city*, Archeopress, London, 2014

Κιουσοπούλου Τόνια, *Οι Αόρατες Βυζαντινές Πόλεις στον Ελλαδικό Χώρο (13^{ος}-15^{ος} αιώνας)*, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα 2013

Κονταράτος Σάββας, *Ουτοπία και Πολεοδομία*, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα, 2015

Κοντόλαιμος Παναγιώτης, *Ο Ρόλος των Βακουφιών και των Χορηγών τους στην Ανάπτυξη της Πρώιμης Οθωμανικής Πόλης στην Θράκη και την Βιθυνία (1370-1420). Αρχαιολογικά, Αρχιτεκτονικά και Ιστορικά Τεκμήρια*, Δημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών, Αθήνα, 2015

Kontolaimos Panagiotis, The formation of Early Ottoman Urban Space. Edirne as Paradigm, στο *The Heritage of Edirne in Ottoman and Turkish Times. Continuities, Disruptions and Reconnections*, (επιμ.) Birgit Krawietz and Florian Riedler, De Gruyter, Berlin, 2020, 44-66

Kontolaimos Panagiotis, “Small Places Lange Issues: Didimoteicho and Early Ottoman Urban Practices in the Balkans from the Middle 14th to the end of 15th Century”, *Journal of the Ottoman and Turkish Studies Association*, τ. 5, αρ. 1 (2018), 147-163

Kontolaimos Panagiotis, “From Zaviye to Mosque. Aspects of the social evolution in the Early Ottoman Balkans in late fourteenth century Gumulcine/Komitini”, *Journal of Ottoman and Turkish Studies Association*, τ. 7, αρ. 1 (2020), 87-109

Κοτζαγεώργης Φωκίων, *Μικρές Πόλεις της Ελληνικής Χερσονήσου κατά την Πρώιμη Νεότερη Εποχή. Η περίπτωση της Ξάνθης (15^{ος} – 17^{ος} αιώνας)*, Ιερά Μητρόπολη Ξάνθης και Περιθεωρίου, Ξάνθη 2008

Κοτζαγεώργης Φωκίων, *Πρώιμη Οθωμανική Πόλη. 7 περιπτώσεις από τον Νοτιοβαλκανικό Χώρο*, Εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα 2019

Lowry Heath, *The Islamization and Turkification of the city of Trabzon (Trebizond) 1461-1583*, The IISIS Press, Istanbul, 2009

Taeschner Franz, *Zünfte und Bruderschaften im Islam*, München, 1979

Tezcan Baki, *The Second Ottoman Empire. Political and Social Transformation in the Early Modern World*, Cambridge University Press, Cambridge/New York 2010

Τοντόροφ Νικολάι, *Η Βαλκανική Πόλη 15^{ος}-19^{ος} αιώνας. Τόμος Α' και Β'*, Αθήνα 1986, Εκδόσεις Θεμέλιο

Van Leeuwen Richard, *Waqfs and Urban structures. The case of Ottoman Damascus*, Leiden/ Boston/ Koln 1999, Brill Publications

Wolper Sara Ethel, *Cities and Saints. Sufism and the Transformation of Urban Space in Mediaval Anatolia*. The Pennsylvania State University Press, Pennsylvania, 2003

Yaycioglu Ali, *Partners of the Empire. The crisis of the Ottomans order in the Age of Revolutions*, Stanford University Press, California 2016

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Ottoman and Turkish Studies Association

Balkan Studies

Turkica

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 39

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 920	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνη και Πολιτική Δράση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνικά Χρήσιμη η γνώση της αγγλικής γλώσσας για την κατανόηση τμήματος της βιβλιογραφίας.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT3133/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Παπανικολάου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Πέμπτη και Παρασκευή, 16:00-17:00, κατόπιν ραντεβού
Email επικοινωνίας:	maripapa22@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: 1) αντιληφθεί τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά πρακτικών, οι οποίες βρίσκονται στο μεταίχμιο δύο πεδίων: της τέχνης και της πολιτικής δράσης, 2) κατανοήσει την σύνδεση της τέχνης με την προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να γνωρίζει το σχετικό νομικό, θεσμικό και θεωρητικό πλαίσιο, 3) χρησιμοποιεί ορολογία σχετική με τα κοινωνικά κινήματα, τον πολιτικό ακτιβισμό, μορφές διαμαρτυρίας στο δημόσιο χώρο, τη δημόσια τέχνη κ.ά., 4) συντάξει μια επιστημονική εργασία και να επιχειρηματολογήσει πάνω στο θέμα αυτό αξιοποιώντας τη θεωρία την οποία διδάχτηκε στο μάθημα και τη σχετική βιβλιογραφία.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	<i>.....</i>																		

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξειδικεύει στην επισκόπηση και ανάλυση καλλιτεχνικών πρακτικών, οι οποίες λειτουργούν και ως μορφές διαμαρτυρίας ή λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο μιας πολιτικής δράσης. Έμφαση δίδεται σε περιπτώσεις έργων τα οποία λογοκρίθηκαν για το ανατρεπτικό τους περιεχόμενο και κρίθηκαν παράνομα, σε περιπτώσεις καλλιτεχνών οι οποίοι μετέφεραν μηνύματα ενάντια σε απολυταρχικά καθεστώτα και συλλήφθηκαν, σε ευφάνταστες μορφές διαμαρτυρίας, οι οποίες προσιδιάζουν σε καλλιτεχνικές πρακτικές, σε ομάδες καλλιτεχνών, οι οποίοι χρησιμοποίησαν το έργο τους για να ασκήσουν κριτική σε αναχρονιστικές νομοθεσίες και να προωθήσουν την αναθεώρηση νόμων για την προστασία ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, την αντιμετώπιση της ομοφοβίας, του ρατσισμού, την απαγόρευση της άμβλωσης, το μεταναστευτικό κ.ά. Οι φοιτητές/ήτριες θα εξοικειωθούν με θεωρητικές έννοιες και όρους, όπως η παραχάραξη, η εκτροπή-επανοικειοποίηση, ο σημειολογικός ανταρτοπόλεμος, ο πολιτισμικός ακτιβισμός, η αντικουλτούρα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης στο χώρο του πανεπιστημίου	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	• Δημιουργία αλληλουχίας διαφανειών για κάθε διάλεξη, αποτελούμενη από κείμενο, γραφήματα, εικόνες και βίντεο. • Χρήση ενεργών συνδέσμων σε ψηφιακές σημειώσεις βασισμένες στην παραπάνω παρουσίαση, οι οποίες αναρτώνται μετά από κάθε μάθημα στο eClass. • Οργάνωση του εκπαιδευτικού υλικού σε φακέλους, τα οποία γίνονται προσβάσιμα στις φοιτήτριες/φοιτητές μέσω eClass και υπηρεσιών αποθήκευσης και συγχρονισμού αρχείων (one drive, ΔΗΛΟΣ 365). • Αξιοποίηση αρχείου κοινής χρήσης μέσω ΔΗΛΟΣ 365 και eClass για την αλληλεπίδραση των φοιτητών/τριών, τη συμβολή τους στο μάθημα και την εκπόνηση ομαδικών ασκήσεων. • Ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού, συνδέσμων, ασκήσεων και στο eClass.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη βιβλιογραφίας και εκπαιδευτικού υλικού Προετοιμασία παρουσίασης στο μάθημα Επικοινωνία με την διδάσκουσα σχετικά με τη μεθοδολογία της έρευνας σχετικά με την εργασία και την εκπόνησή της	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 53 25 3

ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Εκπόνηση άσκησης σχετικά με τη βιβλιογραφία του μαθήματος	5
	Εκπόνηση εργασίας εξαμήνου	100
	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα βαθμολογηθούν βάσει της: ○ συμμετοχής στο μάθημα. Εδώ αξιολογείται η προετοιμασία των φοιτητριών/φοιτητών βάσει της μελέτης του αναρτημένου εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και η αξιοποίηση των προσφερόμενων τεχνολογικών μέσων, η συμμετοχή στη συζήτηση κατά τη διάρκεια του μαθήματος, η λήψη πρωτοβουλιών στις λοιπές εκπαιδευτικές μεθόδους, κ.ά. ○ προφορικής παρουσίασης εργασίας κατά τη διάρκεια του μαθήματος. ○ γραπτής τελικής εργασίας. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Κριτήρια αξιολόγησης παρουσίασης και εργασίας: • Η επιλογή του θέματος βάσει των θεματικών κατευθύνσεων (αξόνων) του σεμιναρίου. • Η πληρότητα και η συνοχή της παρουσίασης. • Η διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων και η υπόδειξη τρόπων απάντησής τους στην γραπτή εργασία. • Η εύρεση και μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας. • Η σύνδεση της παρουσίασης με τη γραπτή εργασία. • Η δυνατότητα του/της φοιτητή/ήτριας να συζητήσει τη θεματική και να προσεγγίσει	

	κριτικά ένα ζήτημα αξιοποιώντας τα κατάλληλα μεθοδολογικά και θεωρητικά εργαλεία. • Η εύρεση κατάλληλου θέματος από τους άξονες του μαθήματος για την εκπόνηση της εργασίας και η σύνδεσή του με το μάθημα «Τέχνη και Πολιτική Δράση» και τις θεματικές που εξετάστηκαν στο πλαίσιο των διαλέξεων. • Η τεκμηρίωση της θέσης του φοιτητή ή της φοιτήτριας και η αξιοποίηση της βιβλιογραφίας του μαθήματος για τον σκοπό αυτό. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: • Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας • Γραπτό σχόλιο φοιτητή/ήτριας στο eClass (προαιρετικό) ή προφορική συζήτηση κατόπιν αιτήματος κατά τις ώρες γραφείου (προαιρετικό).

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ανδριωτάκης, Μανώλης. *Πολιτισμικός Ακτιβισμός*. Αθήνα: Εκδόσεις Futura, 2003

Αυγητίδου, Αγγελική (επιμ.). *Δημόσια Τέχνη-Δημόσια Σφαίρα*. Αθήνα: University Studio Press, 2021.

Δαρέλλη, Δήμητρα *In Art We Trust. Η Ελευθερία της Τέχνης στις ΗΠΑ*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2016.

Δουζίνας, Κώστας. *Νόμος και Αισθητική: Λογοτεχνία, Τέχνη, Δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ, 2005.

Ζαϊμάκης, Γιάννης. «Φωνές διαμαρτυρίας στους δρόμους της πόλης. Προσλήψεις της κρίσης μέσα στο Πολιτικό-εκφραστικό Γκραφίτι». *Κοινωνιολογική Επιθεώρηση* 2-3 (2015): 119-143.

Ζιώγας, Γιάννης και Λεωνίδας Καραμπίνης, Γιάννης Σταυρακάκης, Δημήτρης Χριστόπουλος (επιμ.). *Όψεις Λογοκρισίας στην Ελλάδα*. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη, 2008.

Ζιώγας, Γιάννης. *Απαγορεύεται! Εικαστική Λογοκρισία στην Ελλάδα (1949-2016)*. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, 2016.

Παπανικολάου, Μαρία. *Καλλιτεχνικές πρακτικές στον δημόσιο χώρο της Αθήνας: Η περίπτωση του μη-αδειοδοτημένου γκραφίτι (1985-2020)*. Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα, Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2022.

Θεοδόσης, Δημήτρης και Πausανίας Καραθανάσης. *Γκραφίτι και Πολιτική Διεκδίκηση*.

Εκδόσεις στο Περιθώριο: Αθήνα, 2019.

Κολοβός, Ιωάννης. *Νεανικές υποκουλτούρες και συγκρότηση κοινωνικής ταυτότητας: Η περίπτωση των πανκ στην Αθήνα, 1979-2013*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, 2013.

Μουτσόπουλος, Θανάσης. *No feelings: Το Εικαστικό Punk*. Αθήνα: Εκδόσεις Futura, 1998.

ντε Σερτώ, Μισέλ. *Επινοώντας την Καθημερινή Πρακτική. Η Πολύτροπη Τέχνη του Πράττειν*. Σμίλη: Αθήνα, 2010.

Ντεμπόρ, Γκυ. *Έκθεση περί της Κατασκευής Καταστάσεων*. Μετ. Νίκος Β. Αλεξίου, επιμ. Νίκος Κούρκουλος. Αθήνα: Ελεύθερος Τύπος, 1998.

Πάγκαλος, Ορέστης. *Η Συνάντηση του Writer με την Εξουσία. Το Γκραφίτι ως Τρόπος Επικοινωνίας και ως Τέχνη στον Δημόσιο Χώρο*. Διδακτορική Διατριβή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2017.

Παπανικολάου, Μαρία, «Η Τέχνη της Διαμαρτυρίας». Σε *Αντι-κουλτούρα: Η Ανάδυση Ενός Νέου Κοινωνικού Υποκειμένου μετά το 1980*, επιμ. Παντελής Αραπίνης, 103-112. Σπάρτη: Εκδόσεις Ιδιομορφή, 2012.

Παπανικολάου, Μαρία. «Μεταστροφή: Η Αυθεντική Συλλογή Κωστάκη». Σε *Urban Conflicts*, επιμ. Κώστας Αθανασίου, Ελένη Βασδέκη, Ελίνα Καπετανάκη et al., 253-265. Θεσσαλονίκη: Εργαστήριο Συναντήσεις και Συγκρούσεις στην Πόλη, 2015.

Πετσίνη, Πηνελόπη και Δημήτρης Χριστόπουλος (επιμ.). *Η Λογοκρισία στην Ελλάδα*. Αθήνα: Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, 2016.

Σούζας, Νίκος. «Σταμάτα να μιλάς για θάνατο μωρό μου». *Πολιτική και Κουλτούρα στο Ανταγωνιστικό Κίνημα στην Ελλάδα (1974-1998)*. Θεσσαλονίκη: Ναυτίλος, 2015.

Σταυρακάκης, Γιάννης και Κωστής Σταφυλάκης, επιμ. *Το Πολιτικό στη Σύγχρονη Τέχνη*. Αθήνα: Εκδόσεις Εκκρεμές, 2008.

Σταυρίδης, Σταύρος. *Κοινός Χώρος. Η Πόλη ως Τόπος Κοινών*. Angelus Novus: Αθήνα, 2018.

Τάκης, Ανδρέας. *Για την Ελευθερία της Τέχνης. Δοκίμιο Πολιτικής και Συνταγματικής Θεωρίας*. Αθήνα: Σαββάλας ΑΕ, 2008.

Τσίχλα, Μαρκέλλα-Ελπίδα. *Η λογοκρισία στην Τέχνη. Περιπτώσεις Λογοκρισίας στη Μεταπολεμική Ελληνική Σκηνή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βάνιας, 2019.

Χατζηστεφάνου, Άρης. *Δεκέμβρης '08. Ιστορία Ερχόμαστε... Κοίτα τον Ουρανό*. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Λιβάνη, 2009.

Anramidis Konstantinos, *Live your Greece in Myths': Reading the Crisis on Athens' Walls*, Working paper no. 8. Trento: Professional Dreamers, 2012.

Boletsi, Maria. "From the subject of the crisis to the subject in crisis: Middle voice on Greek walls". *Journal of Greek Media & Culture*, 2/1 (2016). Doi: 10.1386/jgmc.2.1.3_1

Day, Richard J.F. *Το Τέλος της Ηγεμονίας. Αναρχικές Τάσεις στα Νεότερα Κοινωνικά Κινήματα*. Μετ. Παναγιώτης Καλαμαράς. Αθήνα: Ελευθεριακή Κουλτούρα, 2005.

Dery, Mark. «Ανταρτοπόλεμος στην Αυτοκρατορία των Σημείων». *Futura* 6 (1999):150-173.

Felshin, Nina. *But Is It Art?: The Spirit of Art as Activism*. Seattle: Bay Press, 1995.

Ford, Simon. *The Situationist International, a User's Guide*. London: Black Dog, 2005.

Foster, Hall. "Subversive Signs". In: Charles Harrison and Paul Wood (eds.), *Art in theory*,

1900-1990. USA Blackwell, 1992.

Graeber, David. *Possibilities: Essays on Hierarchy, Rebellion, and Desire*. Edinburgh: AK Press, 2007.

Internationale Situationiste. *Το ξεπέραςμα της Τέχνης*. Μετ. – επιμ. Γιάννης Δ. Ιωαννίδης. Αθήνα: Ύψιλον, 1999.

Internationale Situationniste. *Το Αισθητικό και το Πολιτικό, Ανθολογία Κειμένων από την Cobra στην Καταστασιακή Διεθνή*. Μετ. Πάνος Τσαχαγέας και Νίκος Β. Αλεξίου. Αθήνα: Ελεύθερος Τύπος, 1996.

Jappe, Anselm. *Το Τέλος της Τέχνης στον Αντόρνο και τον Ντεμπόρ*. Μετ. – επίμετρο Λία Γυιόκα. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις των ξένων, 2007.

Klein, Naomi. *No Logo*. Λιβάνη, Αθήνα: 2005.

Lefebvre, Henri. *Δικαίωμα στην Πόλη. Χώρος και Πολιτική*. Κουκκίδα: Αθήνα, 2006.

Ley, David. «Artists, Aestheticisation and the Field of Gentrification». *Urban Studies* 40 (2003): 2527-2544.

MissInformation. *Guerilla Installation: Ταχύτητα, Δημόσιος Χώρος και η Τέχνη της Παρενόχλησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Futura, 2011.

Papanikolaou, Maria. *Activist Art: The Art of Resisting. Art Resisting*. Bachelor's Thesis. The Hague: Royal Academy of Art, 2008.

Reed, Christopher. «Μεταμοντερνισμός και Τέχνη της Ιδιαίτερης Ταυτότητας». Σε *Ένοιες της Μοντέρνας Τέχνης. Από τον Φωβισμό στον Μεταμοντερνισμό*, επιμ. Νίκος Στάγκος, 377-409. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2010.

Shepard, Benjamin Heim., and Ronald Hayduk, eds. *From ACT UP to the WTO: Urban Protest and Community Building in the Era of Globalization*. London: Verso, 2002.

Tsilimpounidi, Myrto and Aylwyn Walsh, eds. *Remapping 'Crisis': A guide to Athens*. Winchester: Zero Books, 2013.

Varnedoe, Kirk, and Adam Gopnik. *High and Low: Modern Art and Popular Culture*. New York, NY: Museum of Modern Art, 1990.

Zweifel, Stefan, Juri Steiner, and Heinz Stahlhut, eds. *In Girum Imus Nocte Et Consumimur Igni: The Situationist International (1957-1972)*. Zürich: JRP/Ringier, 2006.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 40

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 625	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χώρος, χρόνος και αίσθηση εαυτού: από τη Βοστώνη και την Αϊτή το 18ο αιώνα μέχρι την Αθήνα και το Black Lives Matter τον 21ο αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Άντα Διάλλα, Καθηγήτρια, και Δρ. Μιχάλης Σωτηρόπουλος (British School of Athens)
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 13:00-15:00
Email επικοινωνίας:	adialla@asfa.gr m.sotiropoulos@qmul.ac.uk

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων										
Οι, τα φοιτητ@ μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • κατανοούν και να μελετούν την πολυσήμαντη, πολύπλευρη, αμφίσημη, ρευστή και συνάμα κεντρική για τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες έννοια της νεωτερικότητας, • στοχάζονται πάνω στην έννοια της ιστορικότητας και των διαδικασιών των ιστορικών μεταβολών κατά τη νεωτερική εποχή με βάση δύο κεντρικές και αλληλοδιαπλεκόμενες έννοιες: ο εαυτός και ο χώρος, • κάνουν χρήση πολλαπλών, πολυαισθητηριακών ειδών πηγών και τεκμηριών: γραπτών, οπτικών, εικαστικών, ακουστικών, • στοχάζονται πάνω στη έννοια του «ιστορικού δρώντα», λαμβάνοντας υπόψη και τον παράγοντα φύλο/φύλα, καθώς επίσης • θα έχουν βασικές γνώσεις της παγκόσμιας ιστορίας κατά τη νεώτερη και σύγχρονη εποχή.										
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου		Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων									
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα									
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον									
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου									
	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής									

Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τι εννοούμε όταν αναφερόμαστε στη νεωτερικότητα; Τι ήταν αυτό που άλλαξε στους νεότερους χρόνους και πώς μπορούμε να αντιληφθούμε τις αλλαγές; Και τι σχέση έχουν με όλα αυτά με τα ξύλινα δόντια του Ουάσιγκτον, τις βωμολοχίες/βρισιές του Καραϊσκάκη, την κινούμενη κάμερα του Βερτόφ ή τη μουσική του Λεξ και του Pop Smoke; Συνήθως η μετάβαση στη νεωτερικότητα αναλύεται με αναφορά σε μεγάλες διαδικασίες και με σχετικά ασαφείς κατηγορίες (εκβιομηχάνιση, εκδημοκρατισμός, πολιτικοποίηση των μαζών, συγκρότηση εθνών-κρατών κοκ.). Σε αντίθεση με αυτήν την προσέγγιση, το μάθημα έχει ως στόχο να δώσει στους μετασχηματισμούς αυτούς σάρκα και οστά. Θα το κάνει με τρεις τρόπους: α/ πρώτον, επικεντρώνοντας στις κρίσιμες εκείνες στιγμές που οι άνθρωποι «ξύνουν το εσωτερικό του νοητικού τους κόσμου» (επαναστάσεις, εξεγέρσεις, κινήματα, κοκ.), β/ δεύτερον, δίνοντας έμφαση στο πώς βίωσαν οι άνθρωποι τους παραπάνω μετασχηματισμούς και στον ενεργό ρόλο που είχαν σε αυτούς, γ/ τρίτον, υποστηρίζοντας ότι, αν και τα βιώματα ήταν ποικίλα, τρία είναι που συμπυκνώνουν μια διαφορετική κατανόηση του κόσμου: η αίσθηση του χώρου, του χρόνου και του εαυτού. Επιπροσθέτως, τις αλλαγές αυτές δεν θα τις δούμε μόνο σε λέξεις και σε κείμενα, αλλά και σε ρούχα, σε λιθογραφίες και αφίσες, σε ψυγεία και καρτ ποστάλ, σε τραγούδια που τραγουδιούνται και χορεύονται αλλιώς, σε σώματα που χορεύουν και που γίνονται σύμβολα της νέας εποχής.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διδασκαλία πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση νέων τεχνολογιών μέσα στην αίθουσα και στην επικοινωνία με τ@ φοιτητ@ eClass, Powerpoint, data bases, websites	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	100
	Σύντομα συλλογικά projects	36
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: συγκρότηση γραπτού λόγου και συνεκτικότητα σκέψης και πληρότητα περιεχομένου Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας. Οι, τα φοιτητ@ μπορούν να δουν τα αποτελέσματα της γραπτής εξέτασης με τις αναλυτικές αξιολογικές παρατηρήσεις.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:*

Λιάκος, Αντώνης, *Ο Ελληνικός 20ός αιώνας*, Αθήνα, Εκδόσεις Πόλις, 2020.

Σένετ, Ρίτσαρντ, *Η τυραννία της οικειότητας. Ο δημόσιος και ο ιδιωτικός χώρος στον δυτικό πολιτισμό*, Αθήνα, Νεφέλη, 1999.

1821: What Made it Greek? What Made it Revolutionary?, Special Issue, *Historein* 20, no 1 (2021), Ada Dialla and Yanni Kotsonis (eds).

Bayly, C.A., *Η γέννηση του νεωτερικού κόσμου*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2004.

Beckert, Sven, *Η αυτοκρατορία του βαμβακιού. Μια παγκόσμια ιστορία*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2022.

Coleman, Charly, *The Virtues of Abandon. An Anti-individualist History of the French Enlightenment*, Stanford University Press, 2014.

Goldstein, Jan, *The Post-Revolutionary Self. Politics and Psyche in France, 1750-1850*, Harvard University Press, 2005.

Levine, Philippa (επιστημονική επιμέλεια), Άννα Καρακατσούλη (μετ.), *Φύλο και Αυτοκρατορία*, Αθήνα, Πεδίο, 2016.

Seigel, Jerrold, *The Idea of the Self*, Cambridge University Press, 2005.

Wahrman, Dror, *The Making of the Modern Self. Identity and Culture in Eighteenth-Century England*, Yale University Press, 2004.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Global History <https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-global-history>

Historein. A Review of the Past and Other Stories,
<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/historein>

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 41

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 022	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ρομανική Τέχνη (11ος-12ος αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eClass Ρομανική τέχνη (11ος-12ος αιώνας... (asfa.gr)		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Καλλιρρόη Λινάρδου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	klinardou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων															
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να αναζητά, αναλύει και συνθέτει δεδομένα και πληροφορίες, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών, αναφορικά με τις εξελίξεις στην τέχνη του δυτικοευρωπαϊκού Μεσαίωνα κατά τον 11ο και τον 12ο αιώνα.															
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>.....</td> </tr> </table>		Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων														
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον														
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου														
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής														
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....														
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...														
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....														
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα															

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η επισκόπηση των εξελίξεων στην τέχνη του δυτικοευρωπαϊκού Μεσαίωνα κατά τους 11ο και 12ο αιώνες. Το ρομανικό (Romanesque) υφολογικό ιδίωμα κυριάρχησε για περίπου 200 χρόνια και παρά το γεγονός ότι εκφράστηκε με κατά τόπους διαφοροποιήσεις και προσαρμογές, παραμένει μια διακριτή περίοδος στην ιστορία της τέχνης του δυτικού Μεσαίωνα. Θα εξεταστούν τα βασικά χαρακτηριστικά της ναοδομίας, η τέχνη και ο πολιτισμός των μεγάλων προσκυνηματικών κέντρων, οι εξελίξεις στη μνημειακή ζωγραφική και τα έργα μικροτεχνίας και η ρομανική γλυπτική (αρχιτεκτονική γλυπτική και ολόγλυφα λατρευτικά αντικείμενα) σε συνάρτηση με τις κοινωνικές και ιστορικές

εξελίξεις που σφράγισαν τη συγκεκριμένη περίοδο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία Powerpoint, διαδίκτυο, προβολή υλικού εκπαιδευτικού χαρακτήρα	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (X 13 εβδομάδες)	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	136
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: συμπερασματική με ερωτήσεις ανάπτυξης & προφορική εξέταση όπου απαιτείται Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: σαφήνεια και ακρίβεια της διατύπωσης, βαθμός κατανόησης του ερωτήματος, σωστή χρήση της ειδικής ορολογίας, ελευθερία της έκφρασης Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Anderson, R. and Aidan Bellenger, D., eds., *Medieval Worlds. A Sourcebook*, Routledge, London 2003.
- Bleeke, M., 'Romansque', *Studies in Iconography*, 33 (2012), 257-267
- Camille, M., 'How New York Stole the Idea of Romanesque Art': Medieval, Modern, and Postmodern in Meyer Schapiro', *The Oxford Art Journal*, 17/1 (1994), 65-75
- Charles, V. and Karl, K.H., *Romanesque Art*, New York, 2008
- Dale, T., *Relics, Prayer, and Politics in Medieval Venetia. Romanesque Painting in the Crypt of Aquileia Cathedral*, Princeton, 1997
- Dale, T., 'The Nude at Moissac: Vision, Phantasia, and the Experience of Romansque Sculpture', in Maxwell, R.A. and Ambrose, K., eds, *Current Directions in Eleventh- and Twelfth-century Sculpture Studies*, Brepols, 2010
- Dale, T., 'Transcending the Major/Minor Divide: Romanesque Mural Painting, Color, and Spiritual Seeing', in Hourihane, C., *From Minor to Major: The Minor Arts in Medieval Art History*, Princeton, 2012, 23-42
- Davis-Weyer, C., *Early Medieval Art 300-1150: Sources and Documents*, Englewood Cliffs, N.J., 1971
- Demus, O., *Romanesque Mural Painting*, Abrams, 1970
- Derbes, A., 'A Crusading Fresco Cycle at the Cathedral of Le Puy', *The Art Bulletin*, 73/4 (1991), 561-576
- Dodwell, C.R., *The Pictorial Arts of the West 800-1200*, Yale University Press, 1993
- Glass, D.F., 'Quo Vadis': The Study of Italian Romanesque Sculpture at the Beginning of the Third Millenium', *Studies in Iconography*, 28 (2007), 1-22
- Maxwell, R.A. and Ambrose, K., eds, *Current Directions in Eleventh- and Twelfth-century Sculpture Studies*, Brepols, 2010
- *Romanesque-Picasso*, Museu Nacional d'Art de Catalunya, exhibition catalogue, Barcelona, 2016
- Rudolph, C., *A Companion to Medieval Art*, Oxford, 2006 (ειδικά τα κεφάλαια 14-17)
- Schapiro, M., 'From Mozarabic to Romanesque in Silos', *The Art Bulletin*, 21/4 (1939), 313-374 (Περιέχεται στο *Romanesque Art*.)
- Schapiro, M., *Romanesque Art*, London 1977 (Υπάρχει στην

βιβλιοθήκη της ΑΣΚΤ.)

- Soifer, M., “Beyond convivencia: critical reflections on the historiography of interfaith relations in Christian Spain”, *Journal of Medieval Iberian Studies*, 1/1 (2009), 19-35
- *The Art of Medieval Spain A.D. 500-1200*, exhibition catalogue The Metropolitan Museum of Art, New York, 1993 (ειδικά οι σελίδες 167-204)
- Toman, R., ed., *Romanesque. Architecture, Sculpture, Painting*, Ullman & Könemann 2007
- Webb, D., *Pilgrims and Pilgrimage in the Medieval West*, New York, 2001

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Dumbarton Oaks Papers

Gesta

Studies in Iconography

Peregrinations

The Art Bulletin

Art History

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 42

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 611	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική μεθοδολογία στην εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μόνικα Παπά, μέλος ΕΔΙΠ ΤΕΤ
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	mpapa@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • λειτουργεί αυτόνομα σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό περιβάλλον και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τη σχολική τάξη, • συνθέτει δημιουργικά τις διαφορετικές μεθόδους διδασκαλίας, με κριτική και διαλεκτική σκέψη, • διαχειρίζεται εξατομικευμένα τις όποιες δυσκολίες προκύπτουν κατά τη διδασκαλία, • οργανώνει και να υλοποιεί προγράμματα διδασκαλίας με τρόπο δημιουργικό αναδεικνύοντας τις δυνατότητες των μαθητών.																		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
	.....																	
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Ομαδική εργασία - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ιστορικό και φιλοσοφικό πλαίσιο της διδασκαλίας, οργανωτικές διαστάσεις στο μεθοδολογικό σχεδιασμό του σχολείου, μοντέλα διδασκαλίας, σκοποί και στόχοι της διδασκαλίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αναλυτικά προγράμματα και curricula στην κοινωνία της γνώσης, λειτουργική και επιστημονική διάσταση, ολιστικό-οικολογικό Αναλυτικό Πρόγραμμα, η φαντασία και η δημιουργικότητα στο σχολείο, διδακτικές αρχές μεθοδολογίας, στρατηγικές διδασκαλίας, δασκαλοκεντρική διδασκαλία, μαθητοκεντρική διδασκαλία, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, διαφοροποιημένη διδασκαλία, διαχρονικό, επικοινωνιακό, διαθεματικότητα, ο ρόλος του εκπαιδευτικού.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης διαλέξεις, ερωτήσεις, διάλογος	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Παρουσιάσεις με χρήση Η/Υ	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

[Στο συγκεκριμένο μάθημα δίνονται σημειώσεις.]

- Γκότοβος, Α., Μαυρογιώργος, Γ. & Παπακωνσταντίνου, Π. (2000). *Κριτική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Πράξη*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κοσσυβάκη, Φ. (1998). *Κριτική επικοινωνιακή διδασκαλία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Φλουρής, Γ. (1995). *Αναλυτικά Προγράμματα για μια Νέα Εποχή στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Φρυδάκη, Ε. (2009). *Η Διδασκαλία στην τομή της Νεωτερικής και της Μετανεωτερικής Σκέψης*. Αθήνα: Κριτική.
- Χατζηγεωργίου, Γ. (1998). *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και Ειδικά Θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής*. Αθήνα: Ατραπός.
- Χρυσ αφίδης, Κ. (2000). *Βιωματική – επικοινωνιακή διδασκαλία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Frey, K. (1998). *“Η Μέθοδος Project”*. Μια μορφή συλλογικής εργασίας στο σχολείο ως θεωρία και πράξη. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Highet, G. (1954). *Η τέχνη να διδάσκεις*. Αθήνα: Ίκαρος.
- Stenhouse, L. (2000) [1975]. *Εισαγωγή στην Έρευνα και την Ανάπτυξη του Αναλυτικού Προγράμματος, μετ. Αθ. Τσάπελης*. Αθήνα: Σαββάλας.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 43

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Οθωμανικής Αρχιτεκτονικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB235/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Παναγιώτης Κοντόλαιμος, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Πέμπτη, 16:00-17:00
Email επικοινωνίας:	pkontolaimos@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- αντιλαμβάνεται τους συσχετισμούς ανάμεσα στη φιλοσοφία, την πολιτική και τη διαμόρφωση των αρχιτεκτονικών μορφών στον οθωμανικό πολιτισμό,
- αντιλαμβάνεται την οθωμανική αρχιτεκτονική ως προϊόν σχεδιασμού υψηλού επιπέδου, πέρα από παλιότερες θεωρήσεις περί “παραδοσιακής αρχιτεκτονικής”,
- κατανοεί την Οθωμανική κοινωνία στην ιστορική της διάσταση αναγνωρίζοντας τους σημαντικότερους θεσμούς και κοινωνικές ομάδες που συνδράμουν την ανέγερση κτηρίων μέσα από το θεσμό του Βακουφιού,
- αντιλαμβάνεται τις διάφορες υποπεριόδους της Οθωμανικής αρχιτεκτονικής ιστορίας,
- εντάσσει μνημεία και αστικές εμπειρίες που είναι αντιληπτά στο παρόν στην αρχική ιστορική τους συνθήκη ως εκφράσεις παλαιότερων αλλά σημαντικών πολιτιστικών κατακτήσεων,
- ξεχωρίζει τις ποικίλες μορφές και χρήσεις της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς των Οθωμανών,
- αντιληφθεί ζητήματα καλλιτεχνικής αναπαράστασης της αρχιτεκτονικής μέσα από τη μελέτη των έργων τέχνης και λογοτεχνίας που ανέπτυξαν οι Οθωμανοί για τις πόλεις τους και την αρχιτεκτονική τους,
- αντιληφθεί το ρόλο του φύλου στη διαμόρφωση και πρόσληψη της αρχιτεκτονικής,
- αναζητά πηγές για την έρευνά του/της,
- αξιολογεί εικονιστικά ή λογοτεχνικά τεκμήρια ως πηγές για την αρχιτεκτονική,
- αναγνωρίζει τις μορφές της τέχνης και της γραμματείας της Ανατολής,
- συντάσσει μια επιστημονική εργασία εκφραζόμενος/η συνοπτικά και με ακρίβεια, αναπτύσσοντας επιχειρήματα,
- “διαβάζει” τον αστικό χώρο εντοπίζοντας ίχνη της ιστορικότητάς του,
- καταπολεμήσει τη μισαλοδοξία και τον εθνικισμό μαθαίνοντας για αστικές συμβιώσεις ανθρώπων με διαφορετική θρησκεία, γλώσσα και κοινωνική θέση,
- κατανοήσει καλύτερα τις διαφορές ανάμεσα σε μια νεωτερική κοινωνία όπως η δική μας και μια προ/πρωτο-νεωτερική,

- επανεξετάσει την Οθωμανική αρχιτεκτονική κληρονομιά και την αντίστοιχη ιστορική εμπειρία του ελληνισμού, με οδηγό τα πορίσματα της επιστήμης,
- γνωρίζει την σκέψη και τους όρους της Ανατολής για την αισθητική και την τέχνη,
- γνωρίζει τη σχέση της Οθωμανικής αρχιτεκτονικής με την Ιταλική Αναγέννηση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ενώ η ιστορία της αρχιτεκτονικής εν γένει καλύπτεται ικανοποιητικά στα ελληνικά ΑΕΙ, η Οθωμανική αρχιτεκτονική παράδοση και η κληρονομιά της δεν έχει ανάλογη μεταχείριση. Ωστόσο, οι αξίες που προεβέβει, μέσω και της σχέσης της με την αρχαία ελληνική φιλοσοφία, οι αρχιτεκτονικές της ποιότητες που αποτελούν αντικείμενο μελέτης διεθνώς στα πλαίσια της ιστορικής Μεσογειακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και το πλήθος των υψηλότατου επιπέδου παραδειγμάτων της στην ελληνική επικράτεια, θα ήταν ικανοί λόγοι για τη διδασκαλία του αντικειμένου στο ελληνικό πανεπιστήμιο. Επιπλέον, οι σχέσεις με τη Δύση που η κληρονομιά αυτή εμπεριέχει, συμπληρώνει πολλαπλώς την ήδη καθιερωμένη και παγιωμένη διδακτέα ύλη. Η κατανόηση της Οθωμανικής κληρονομιάς στα οικεία σε εμάς ιστορικά και γεωγραφικά συμφραζόμενα θα μπορούσε να αποτελέσει μια νέα, εναλλακτική πρόταση για την κατανόηση της ελληνικής ιστορικής νεωτερικής εμπειρίας σχετικής με την αρχιτεκτονική και την πόλη, καθώς και της πολυπλοκότητας των πολιτικών, ιδεολογικών και καλλιτεχνικών συσχετισμών στην περιοχή μας από το 14ο ως το 19ο αιώνα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint Προβολή βίντεο Χρήση eClass Χρήση φοιτητολογίου Αναφορά σε βάσεις δεδομένων για το αντικείμενο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ (9)	27
	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	109
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ	3
	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ	15
	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	1
	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	20
	Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Η βαθμολογική αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα γίνει με τους εξής τρόπους: -Εργασία (ατομική), προφορική παρουσίαση και τελική παράδοση.....20% -Παρουσία και ενεργός συμμετοχή σε διαλέξεις και συζητήσεις.....10% -Γραπτή εξέταση.....70% Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: συμμετοχή στο μάθημα, εκπόνηση προαιρετικής εργασίας, παρουσίασή	

	της και μελέτη της βιβλιογραφίας που είναι αναρτημένη στο eClass Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες : Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Aslanapa Oktay, *Turkish Art and Architecture*, Faber and Faber, London, 1971.

Brotton Jerry, *The Renaissance Bazaar. From the Silk Road to Michelangelo*. Oxford University Press, Oxford, 2003.

Crane Howard, *Risale-I Mimariyye. An early 17th century Ottoman treatise on Architecture*. Brill, Leiden, New York, Köln, 1987.

Curatola Giovanni, *Turkish art and architecture. From the Seljuks to the Ottomans*, Abbeville Press Publishers, New York, 2010.

Curcic Slobodan, *Architecture in the Balkans. From Diocletian to Suleyman the Magnificent*, Yale University Press, New Heaven and London, 2010.

Gabriel Albert, *Une capitale turque: Brousse, Bursa*, Paris, 1958.

Goodwin Godfrey, *A History of the Ottoman Architecture*, Thames and Hudson, London, 1971.

Hartmuth Maximilian, *Centers and Peripheries in Ottoman Architecture. Rediscovering a Balkan Heritage*, Cultural Heritage Without Borders, Sarajevo, 2011.

Howard Crane, *The Ottoman Sultan's Mosque. Icons of Imperial legitimacy. In The Ottoman city and its Parts. Urban Structure and Social Order*, (eds) Irene Bierman, Donald Preziosi, Rifa'at Abu El Haj. New Rochelle/New York, Aristide Caratzas, 1991.

Kafesçioğlu Çigdem, "In the Image of Rum: Ottoman Architectural Patronage in Sixteenth Century Aleppo and Damascus", *Muqarnas: An Annual on the Visual Culture of the Islamic World*, XVI (1999), 70-96.

Kiel Machiel, "Observations on the History of Northern Greece during the Turkish Rule. Historical and architectural description of the Turkish monuments of Komotini and Serres, Their place in the development of Ottoman Turkish architecture and their present condition", *Studies on the Ottoman Architecture of the Balkans*, Aldershot, London, 1990, 415-444.

Kontolaimos Panagiotis, "Zaviye, T- Shape Buildings and the Early Ottoman City in the Balkans. Some Thoughts on the Context of those Buildings and their Possible Use(s)", *Balkan Studies*, τ. 51 (2017), 243-265.

Konuk Neval, *Ottoman Architecture in Greece*, Άγκυρα, 2010.

Kuran Aptullah, *The Mosque in Early Ottoman Architecture*, The University of Chicago Press, Chicago/London, 1970.

Lowry Heath, *The Shaping of the Ottoman Balkans 1350-1550. The conquest, settlements and infrastructural Development of Northern Greece*. Bahcesehir University Press, Istanbul, 2008.

Μπρούσκαρη Έρση (επιμ), *Η Οθωμανική Αρχιτεκτονική στην Ελλάδα*, Υπουργείο Πολιτισμού, Αθήνα, 2008.

Necipoglu Gülru, *Architecture, Ceremonial, and Power: The Topkapi Palace in the Fifteenth and Sixteenth Centuries*, Architectural History Foundation, New York, 1991.

Necipoglu Gulru, “Visual Cosmopolitanism and creative translation: artistic conversations with renaissance Italy in Mehmet II’s Constantinople”, *Muqarnas*, τ. 29 (2012), 1-82.

Necipoglu Gulru, *The Age of Sinan*, London, Reaction Books, 2005.

Unsal Behcet, *Turkish Islamic Architecture, Seljuk to Ottoman 1071-1923*, Academy Editions, London/New York, 1973.

Yalman Suzan, “From Plato to the Shahnama: Reflections on Sainly Veneration in Seljuk Konya”, in *Proceedings of the 11th International ANAMED Annual Symposium Sacred spaces and urban networks*, ed. Yalman Suzan Ugurlu A. Hilal, Istanbul ANAMED, 119-140.

Yerasimos Stefanos, *Suleymaniye*, YKY, Istanbul, 2002.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Ottoman and Turkish Studies Association

Balkan Studies

Muqarnas

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 44

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 038	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μια «Ιστορία» της Μεταμοντέρνας Τέχνης – Διαμεσικά έργα και υβριδικές εικόνες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Τρεις (3)	Επτά (7)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☒ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	Γιάννης Κουκουλάς, Ακαδημαϊκός Υπότροφος		

Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή, 8:00–14:00 Τρίτη, 11:00–14:00
Email επικοινωνίας:	gkouloulas@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/φοιτήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- ορίζει χρονολογικά την έναρξη της μεταμοντέρνας εποχής με βάση τις διατυπώσεις διαφορετικών διανοητών και τα διαφορετικά κριτήρια καθώς και τις διαφορετικές προσεγγίσεις που έχουν προταθεί,
- αντιλαμβάνεται τα βασικά χαρακτηριστικά ενός μεταμοντέρνου έργου με βάση τόσο τη μορφή του όσο και το περιεχόμενό του.
- κατανοεί τη διαφοροποίηση της μεταμοντέρνας καλλιτεχνικής παραγωγής από την πρότερη μοντέρνα και να εντοπίζει τέτοια διαφοροποιητικά στοιχεία στο έργο, στην πρόσληψή του από το κοινό, στη θεσμική του θωράκιση και ένταξη κ.λπ.,
- ερμηνεύει την έλευση της μεταμοντέρνας εποχής με βάση την προηγούμενη κατάσταση και να οδηγείται σε αυτήν μέσω των προγενέστερων καλλιτεχνικών ρευμάτων και τάσεων,
- περιγράφει τις βασικές αρχές που διατυπώθηκαν από θεμελιωτές της μεταμοντέρνας σκέψης και κριτικής όπως ο Φρανσουά Λυοτάρ, ο Ζαν Μποντριγιάρ κ.ά. αλλά και από διανοητές που ασκούν κριτική και πολεμική στη μεταμοντέρνα κατάσταση όπως ο Φρέντρικ Τζέιμσον, ο Ντέιβιντ Χάρβεϊ κ.ά.,
- αναφέρει και να περιγράφει σημαντικά και εμβληματικά παραδείγματα έργων της μεταμοντέρνας παραγωγής και να εντοπίζει τις συσχετίσεις, τις ιδιαιτερότητες και την πρωτοτυπία που τα χαρακτηρίζει,
- περιγράφει τα ουσιώδη και βασικά χαρακτηριστικά των μεταμοντέρνων έργων σε διαφορετικά καλλιτεχνικά πεδία όπως οι εικαστικές τέχνες, η λογοτεχνία, ο κινηματογράφος κ.ά.,
- αναφέρει και να περιγράφει πρόσφατες και σύγχρονες καινοτόμες τάσεις της εικαστικής παραγωγής που χαρακτηρίζονται μεταμοντέρνες καθώς και βασικούς εκπροσώπους τους και να συσχετίζει τα έργα τους με τις τεχνολογικές εξελίξεις, τις θεσμικές πολιτικές, τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες κ.ά.,
- κατανοεί και να περιγράφει έννοιες που σχετίζονται με τη μεταμοντέρνα παραγωγή όπως διακαλλιτεχνικότητα, διαμεσικότητα, υβριδισμός, δεικονικότητα, ειρωνεία, διακειμενικότητα, παλίμψηστο κ.ά.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο

Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με την έννοια του μεταμοντερνισμού, τόσο στο κοινωνικοπολιτικό πεδίο όσο και, κυρίως, στο καλλιτεχνικό.

Ως προς το πρώτο θα γίνει σαφές ότι η έννοια είναι τόσο πολύσημη και σύνθετη που αποτελεί αυταπάτη η πίστη προς την εύρεση ενός ενιαίου και ευρέως αποδεκτού ορισμού. Θα εξεταστούν ωστόσο μια σειρά από θεωρίες και διατυπώσεις που ερμηνεύουν το φαινόμενο στα πολιτικοκοινωνικά του συμφραζόμενα και το συσχετίζουν με το παρελθόν –άλλοτε ως ρήξη και άλλοτε ως διαδοχή– (μοντερνισμός/νεωτερικότητα) αλλά και το μέλλον (προοπτικές και διαφαινόμενες τάσεις).

Ως προς το δεύτερο θα μελετηθούν πολλά έργα της καλλιτεχνικής παραγωγής από τις εικαστικές τέχνες, τον κινηματογράφο, τη λογοτεχνία, τα κόμικς κ.ά. που μπορούν να θεωρηθούν μεταμοντέρνα και θα εντοπιστούν/ερευνηθούν τα συστατικά τους, οι προθέσεις των καλλιτεχνών, οι προσλήψεις από το κοινό και τους κριτικούς, η αντιμετώπισή τους από το θεσμικό πλαίσιο κ.λπ. που επιτρέπουν μια τέτοια ένταξη. Απώτερο σκοπό του μαθήματος αποτελεί η απόκτηση της δυνατότητας από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να αντιλαμβάνονται τις θεμελιώδεις διαφορές των σύγχρονων/μεταμοντέρνων έργων τέχνης από τα παλαιότερα (ως προς τη μορφή και το περιεχόμενο), να κατανοούν την πολυεπίπεδη αλληλοσυσχέτιση των τεχνών (διαμεσικότητα, διακαλλιτεχνικότητα, υβριδισμός κ.ά.) και να συσχετίζουν την τέχνη της εποχής μας με την μεταμοντέρνα κατάσταση εντός της οποίας δημιουργείται.

Αναλυτικά:

1. Εισαγωγή: Μια αντιδιαστολή ή μια λογική συνέχεια; Μοντερνισμός Vs ή και

Μεταμοντερνισμός – Βασικές έννοιες

2 και 3. Οι απαρχές του μεταμοντέρνου και η θεωρητική κάλυψη και ερμηνεία του από τον Λυοτάρ

4. Το μεταμοντέρνο κατά τον Τζέιμσον ως πολιτισμική λογική και πρακτική του ύστερου καπιταλισμού

5 και 6. Το πέρασμα από τη νεωτερικότητα στη μετανεωτερικότητα και τη σύγχρονη κουλτούρα

7. Τα ομοιώματα, η προσομοίωση, η καταναλωτική κοινωνία και η πολιτισμική ανακύκλωση κατά τον Μποντριγιάρ

8 και 9. Η εμπειρία (και η εμμονή για την κατάργησή;) των ορίων στη σύγχρονη τέχνη κατά τη Νάταλι Χάινιτς

10. Εκλεπτύψεις της ορολογίας – Θετικές και αρνητικές προσεγγίσεις του μεταμοντέρνου έργου τέχνης

11. Ο μεταμοντέρνος κινηματογράφος

12. Αρχιτεκτονική, Μουσική, Λογοτεχνία, Κόμικς και Μεταμοντερνισμός
13. Συμπεράσματα

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κ.λπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint κατά τη διδασκαλία, επίδειξη βίντεο, animation, κατεύθυνση σε ηλεκτρονικές πηγές και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και βιβλιογραφίας κ.λπ. Χρήση ηλεκτρονικών βιβλίων (Κάλλιπος κ.λπ.) Πλήρης ανάρτηση του περιεχομένου του μαθήματος στο eClass, επαφή με φοιτητές/φοιτήτριες μέσω eClass, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κ.λπ.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTSαντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTSαντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTSαντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTSαντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1" data-bbox="699 629 1353 1137"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 629 1027 696">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 629 1353 696">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 696 1027 730">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 696 1353 730">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 730 1027 801">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1027 730 1353 801">6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 801 1027 875">Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 801 1353 875">128</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 875 1027 909">Τελική εξέταση</td> <td data-bbox="1027 875 1353 909">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 909 1027 943"></td> <td data-bbox="1027 909 1353 943"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 943 1027 976"></td> <td data-bbox="1027 943 1353 976"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 976 1027 1010"></td> <td data-bbox="1027 976 1353 1010"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1010 1027 1043"></td> <td data-bbox="1027 1010 1353 1043"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1043 1027 1077"></td> <td data-bbox="1027 1043 1353 1077"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1077 1027 1137">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1077 1353 1137">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	6	Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	128	Τελική εξέταση	2											Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	6																							
Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	128																							
Τελική εξέταση	2																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις κλειστού τύπου (πολλαπλής επιλογής και σωστού/λάθους) και ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων με δυνατότητα επιλογής των θεμάτων που θα απαντήσει ο φοιτητής/η φοιτήτρια Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Στις ερωτήσεις κλειστού τύπου: επιλογή ορθής απάντησης. Στις ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων: πληρότητα απάντησης, συγκριτική ικανότητα, σύνθεση λόγου, ιστορική ακρίβεια, κατανόηση του ιστορικού γίνεσθαι. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/φοιτήτριες: Ανάρτηση στο eClass ενδεικτικών απαντήσεων,																							

	βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού, αξιολογικές παρατηρήσεις και περιγραφικές αιτιολογήσεις όταν ζητηθούν, γραπτές αιτιολογήσεις όταν ζητηθούν. Δυνατότητα προφορικής εξέτασης σε άτομα που το αιτούνται τεκμηριωμένα.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη βιβλιογραφία (μέσω Εύδοξου):

Το Μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού

Συγγραφέας: Fredric Jameson

Μετάφραση: Γιώργος Βάρσος

Εκδόσεις Νεφέλη, 1999

ISBN: 9789602119662

Η Κατάσταση της Μετανεωτερικότητας, Διερεύνηση των απαρχών της πολιτισμικής μεταβολής

Συγγραφέας: David Harvey

Μετάφραση: Ελένη Αστερίου

Εκδόσεις Μεταίχμιο, 2009

ISBN: 9789604555406

Το Παράδειγμα της Σύγχρονης Τέχνης

Συγγραφέας: Nathalie Heinich

Μετάφραση: Κωνσταντίνος Βασιλείου

Εκδόσεις Πλέθρον, 2015

ISBN: 9789603482666

Ιστορία της Τέχνης 1945 – 1975

Συγγραφέας: Νίκος Δασκαλοθανάσης

Εκδόσεις Futura, 2021

ISBN: 9786185553067

-Βοηθητική βιβλιογραφία (διαθέσιμη στο «ράφι» του καθηγητή της Βιβλιοθήκης):

Hal Foster, Rosalind Kraus, Yve-Alain Bois, Benjamin Buchloh, David Joselit, *Η Τέχνη από το 1900 – Μοντερνισμός, Αντιμοντερνισμός, Μεταμοντερνισμός* (μτφρ. Ιουλία Τσολακίδου, Δημοσθένης Κούλουθρος), εκδ. Επίκεντρο, Αθήνα, 2018.

Ιορδάνης Κουμασίδης, *Αισθητικό και Πολιτικό στη Μετανεωτερικότητα*, διδακτορική διατριβή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, ΑΠΘ, 2014.

Αναστασία Αντωνοπούλου, Αικατερίνη Καρακάση, Παρασκευή Πετροπούλου, «Διακαλλιτεχνικότητα–Διαμεσικότητα» [Κεφάλαιο] στο Αντωνοπούλου, Α., Καρακάση, Α., & Πετροπούλου, Π. 2015. *Συγκριτολογία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. κεφ 8. <http://hdl.handle.net/11419/4337>
Μαρίνα Λαμπράκη – Πλάκα, “Ο Μεταμοντερνισμός και η Έκρηξη του Φανταστικού

Μουσείου” στο Γιώργος Αριστηνός, Άννα Καφέτση, Αντρέας Μπελεζίνης, Σωτήρης Σορόγκας (επιμ.), *Μοντέρνο – Μεταμοντέρνο*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα, 1988. (σελ. 208-224)

Nigel Wheale, *The Postmodern Arts*, Routledge, Λονδίνο και Νέα Υόρκη, 1995.

Linda Hutcheon, *A Poetics of Postmodernism, History, Theory, Fiction*, Λονδίνο και Νέα Υόρκη, Routledge, 1988.

Ζαν Φρανσουά Λυοτάρ, *Η Μεταμοντέρνα Κατάσταση* (μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης), εκδ. Γνώση, Αθήνα, 2008.

Μπερνάρ Μπλιστέν, *Ο Φιλόσοφος και ο Επιμελητής – Ένας Διάλογος με τον Ζαν – Φρανσουά Λυοτάρ* (μτφρ. Παναγιώτης Παπαδόπουλος), εκδ. Principia, Αθήνα, 2011.

Douglas Kellner, Zygmunt Bauman, David Roberts, *Μεταμοντερνισμός* (μτφρ. Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, Στέφανος Ροζάνης), εκδ. Ύψιλον, Αθήνα, 2018.

Cynthia Freeland, *Μα Είναι Αυτό Τέχνη;* (μτφρ. Μάντυ Αλμπάνη), εκδ. Πλέθρον, Αθήνα, 2005.

Arthur Danto, *Τι Είναι Αυτό που το Λένε Τέχνη* (μτφρ. Ανδρέας Παππάς), εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα, 2013. (σελ. 38-80)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Leonardo
ArtForum

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 45

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 624	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά θέματα αγγλικής ορολογίας της τέχνης: χαρτογραφώντας το πολιτισμικό πεδίο 2		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Το μάθημα διαθέτει ηλεκτρονική τάξη (eClass).
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Βάρα, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ)
Ώρες γραφείου:	Πριν και μετά τις ώρες του μαθήματος και κατόπιν συνεννόησης μέσω e-mail
Email επικοινωνίας:	mvara@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί την ορολογία, τις γλωσσικές δομές και τα υφολογικά στοιχεία των ακαδημαϊκών συγγραμμάτων τέχνης στην Αγγλική γλώσσα,
- αναλύει στην Αγγλική γλώσσα έργα τέχνης, κριτικά κείμενα, δοκίμια και μελέτες για ζητήματα σχετικά με το αντικείμενο του μαθήματος,
- αξιοποιεί τις ιστοσελίδες μουσείων ως εργαλεία μελέτης έργων και σύνταξης κειμένων τέχνης στην Αγγλική γλώσσα,
- εξοικειωθεί με έργα τέχνης-τοπόσημα της Αθήνας και την περιγραφή τους στην Αγγλική γλώσσα,
- ερμηνεύει και να χειρίζεται κριτικά τις πρωτογενείς πηγές και τη δευτερογενή βιβλιογραφία των γνωστικών περιοχών του μαθήματος,
- χρησιμοποιεί σύγχρονες ηλεκτρονικές υπηρεσίες για την πρόσβαση σε αγγλόφωνη βιβλιογραφία,
- ακολουθεί τους κανόνες της επιστημονικής δεοντολογίας,
- γνωρίζει το σύστημα παραπομπών και αναγραφής βιβλιογραφίας MLA καθώς και τα είδη και τις συνέπειες της λογοκλοπής,
- εκπονεί και να παρουσιάζει μικρή ερευνητική εργασία στα Αγγλικά με χρήση υποστηρικτικού υλικού (εικόνες, ppt).

Ως εκ τούτου, το μάθημα διαμορφώνει τις προϋποθέσεις ώστε ο/η φοιτητής/ήτρια να ενταχθεί αποτελεσματικά στο διεθνές περιβάλλον της αγοράς εργασίας που σχετίζεται με τις τέχνες και τον πολιτισμό.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την εξειδικευμένη χρήση της Αγγλικής ορολογίας της Τέχνης (ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου με συγκεκριμένη θεματολογία/λεξιλόγιο) μέσω επικοινωνιακών δραστηριοτήτων στο πολιτισμικό πεδίο. Έμφαση δίνεται στη σύγχρονη καλλιτεχνική σκηνή, σε έργα καταξιωμένων καλλιτεχνών σε διεθνείς εκθέσεις (Μπιενάλε Αθήνας, Μπιενάλε Θεσσαλονίκης, Μπιενάλε Βενετίας). Εξετάζονται οι πρόσφατες κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις σε σχέση με την καλλιτεχνική παραγωγή μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και επισκέψεων σε μουσεία, κέντρα πολιτισμού, αίθουσες τέχνης και άλλες τοποθεσίες της Αθήνας (Αττικό Μετρό).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Γίνεται προβολή οπτικοακουστικού υλικού (μέσω λογισμικού ppt), αξιοποίηση ιστοσελίδων μουσείων, παρουσίαση σύγχρονων ηλεκτρονικών υπηρεσιών για τον εντοπισμό ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, διαδικτυακές και δια ζώσης εκπαιδευτικές επισκέψεις σε αξιοθέατα, αίθουσες τέχνης και μουσεία. Το μάθημα διαθέτει eClass με το ανάλογο διδακτικό υλικό. (Τακτική επικοινωνία μέσω e-mail και eClass).																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTSαντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTSαντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTSαντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTSαντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 611 1027 680">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 611 1361 680">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 680 1027 748">Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1027 680 1361 748">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 748 1027 781">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1027 748 1361 781">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 781 1027 848">Συγγραφή / παρουσίαση εργασιών</td> <td data-bbox="1027 781 1361 848">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 848 1027 882">Μελέτη</td> <td data-bbox="1027 848 1361 882">96</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 882 1027 918"></td> <td data-bbox="1027 882 1361 918"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 918 1027 954"></td> <td data-bbox="1027 918 1361 954"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 954 1027 990"></td> <td data-bbox="1027 954 1361 990"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 990 1027 1025"></td> <td data-bbox="1027 990 1361 1025"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1025 1027 1061"></td> <td data-bbox="1027 1025 1361 1061"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1061 1027 1097">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1061 1361 1097">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	10	Συγγραφή / παρουσίαση εργασιών	30	Μελέτη	96											Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	10																							
Συγγραφή / παρουσίαση εργασιών	30																							
Μελέτη	96																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή μικρές εργασίες ανάπτυξης (μέσω eClass) σε κάθε μάθημα, εκπόνηση και προφορική παρουσίαση μικρής ερευνητικής εργασίας, προφορική ή γραπτή τελική εξέταση. Γλώσσα αξιολόγησης: Αγγλική. Κριτήρια αξιολόγησης: Συμμετοχή στο μάθημα, συνέπεια στην ενασχόληση με τις εβδομαδιαίες ερωτήσεις/ εργασίες στο eClass, σαφήνεια και ακρίβεια στη διατύπωση, σωστή χρήση της ειδικής ορολογίας κατά την εκπόνηση και προφορική παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας.																							

Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:
Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της ερευνητικής εργασίας και της γραπτής εξέτασης. Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο των σύντομων εβδομαδιαίων ερωτήσεων (μέσω eClass).

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Acton, Mary, *Learning to Look at Modern Art*, London: Routledge, 2004.
- Arnold Dana and David Corbett (eds), *A Companion to British Art: 1600 to the Present*, Wiley Blackwell, 2016.
- Bolis, Yiannis and Maria Tsantsanoglou, (eds), *Light Negative Positive, the Greekness of Chryssa*, Momus, 2022.
- Bolis, Yiannis and Dimitris Pavlopoulos, (eds), *In the Sculptor's Studio*, MOMus, 2022.
- Chilvers, Ian, *The Oxford Dictionary of Art and Artists*, Oxford University Press, 2009.
- Chilvers, Ian and John Graves-Smith, *A Dictionary of Modern and Contemporary Art*, Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Clarke, Michael and Deborah, *The Concise Dictionary of Art Terms*, Oxford: Oxford University Press, 2010.
- Doherty, Tiarna and Anne T. Woollett, *Looking at Paintings: a Guide to Technical Terms*, Los Angeles: Paul Getty Museum, 2009.
- Elderfield, John (ed.), *Modern Painting and Sculpture: 1880 to the Present at the Museum of Modern Art*, New York: Museum of Modern Art, 2004.
- Galenson, David W., *Conceptual Revolutions in Twentieth-Century Art*, Cambridge University Press, 2013.
- Guerrilla Girls, *The Guerrilla Girls' Bedside Companion to the History of Western Art*, Penguin Books, 1998.
- Hamalidi, Elena, (ed.), *Contemporary Greek Artists*, Melissa Publishing House, 2004.
- Kolokytha, Chara, "Destroy...Alexander Iolas: The Villa-Museum and the Relics of a Lost Collection", *Arts* 2014, 3 (1), 105-115.
- *MLA Handbook*. 9th ed., Modern Language Association of America, 2021.
- Morgan, Ann Lee, *Historical Dictionary of Contemporary Art*, Rowman & Littlefield, 2016.
- Nelson, Robert S. and Richard Shiff, (eds), *Critical Terms for Art History*, Chicago: The University of Chicago Press, 2003.
- Smith, Terry, *One and Five Ideas. On Conceptual Art and Conceptualism*, Duke University Press, 2016.

- Smith, Tyler Jo and Dimitris Plantzos, (eds.), *A Companion to Greek Art*, Wiley Blackwell, 2013.
- Wilson, Simon and Jessica Lack, *The Tate Guide to Modern Art Terms*, London: Tate Publishing, 2008.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 46

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 013	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα Ιστορίας της Αρχαίας Τέχνης: Μετασχηματισμοί του κλασικού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Παναγιώτης Κωσταντινίδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	panagiotis_konstantinidis@hotmail.com

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																	
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: (α) αναγνωρίζει και να περιγράφει εικονογραφικούς τύπους της κλασικής αρχαιότητας όπως αυτοί προσλαμβάνονται και μετασχηματίζονται στη νεότερη τέχνη, (β) κατανοεί την εκάστοτε πρόσληψη μέσα στα ιστορικά, αισθητικά και πολιτιστικά της πλαίσια, καθώς και τις μορφικές σχέσεις μεταξύ προσλαμβανόμενου και προσλαμβάνοντος, (γ) αξιολογεί την επιρροή της κλασικής τέχνης στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτισμικής ταυτότητας.																	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>																
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>																
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Από τα ελληνορωμαϊκά χρόνια μέχρι σήμερα η κλασική παράδοση αποτελεί κομβικό σημείο αναφοράς για τη συγκρότηση, αναδιαμόρφωση και μετεξέλιξη της δυτικής τέχνης. Στο μάθημα παρουσιάζονται και συζητούνται σημαίνοντα ορόσημα

της εικαστικής πρόσληψης του κειμενικού και υλικού πολιτισμού της κλασικής αρχαιότητας από τον ύστερο Μεσαίωνα έως τη σύγχρονη εποχή και δίνεται βάρος στην ανάλυση των ιστορικών και καλλιτεχνικών συμφραζομένων εντός των οποίων λαμβάνει χώρα η συνάντηση «κλασικού» και (εκάστοτε) «σύγχρονου». Οι προσληπτικές διαδικασίες δεν εξετάζονται υπό την οπτική γωνία μιας στατικής-μμητικής ενσωμάτωσης αρχαίων εικονογραφικών θεμάτων και τεχνικών, αλλά ως μια δυναμική-δημιουργική, συνεχώς ανανεούμενη και ανακαθοριζόμενη ενασχόληση με το κλασικό, μέσω της οποίας καλλιτέχνες, παραγγελιοδότες και θεατές αναδιατάσσουν και επανερμηνεύουν την κλασική κληρονομιά σύμφωνα με τα εικαστικά, ιστορικά, ιδεολογικά και κοινωνικά προτάγματα που επιθυμούν να διατυπώσουν. Πέραν του δυτικοευρωπαϊκού χώρου, συζητείται παραδειγματικά και η ελλαδική πρόσληψη του κλασικού στη γλυπτική, ζωγραφική και αρχιτεκτονική του 19ου και 20ού αιώνα.

Διδακτικές ενότητες:

1. Εισαγωγή και βασικές έννοιες.

Ιστορική ανασκόπηση της πρόσληψης της κλασικής τέχνης

2. Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδος

3. Βυζάντιο και δυτικός Μεσαίωνας

4-5. Η περίοδος της Αναγέννησης

6. Η περίοδος του Μπαρόκ

7-8. Το κίνημα του Νεοκλασικισμού

9. Ο 19ος αιώνας

10. Ο 20ός αιώνας

11-12. Η πρόσληψη της αρχαιότητας στη νεοελληνική τέχνη (19ος – 20ός αι.)

13. Ανακεφαλαίωση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στο αμφιθέατρο																											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή παρουσιάσεων ppt και εκπαιδευτικών video κατά την παράδοση, ανάρτηση κειμένων, επιστημονικών άρθρων και λοιπού εκπαιδευτικού εποπτικού υλικού στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eClass. Η επικοινωνία με τους φοιτητές για θέματα του μαθήματος γίνεται τόσο δια ζώσης (ώρες υποδοχής) όσο και ηλεκτρονικά (email – Webex).																											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="691 819 1027 887">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 819 1362 887">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="691 887 1027 1003">Παραδόσεις θεωρίας στο αμφιθέατρο (13 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1027 887 1362 1003">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1003 1027 1120">Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία τελικής εξέτασης</td> <td data-bbox="1027 1003 1362 1120">136</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1120 1027 1151"></td> <td data-bbox="1027 1120 1362 1151"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1151 1027 1182"></td> <td data-bbox="1027 1151 1362 1182"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1182 1027 1214"></td> <td data-bbox="1027 1182 1362 1214"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1214 1027 1245"></td> <td data-bbox="1027 1214 1362 1245"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1245 1027 1276"></td> <td data-bbox="1027 1245 1362 1276"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1276 1027 1308"></td> <td data-bbox="1027 1276 1362 1308"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1308 1027 1339"></td> <td data-bbox="1027 1308 1362 1339"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1339 1027 1370"></td> <td data-bbox="1027 1339 1362 1370"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1370 1027 1402"></td> <td data-bbox="1027 1370 1362 1402"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1402 1027 1442">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1402 1362 1442">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Παραδόσεις θεωρίας στο αμφιθέατρο (13 εβδομάδες)	39	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία τελικής εξέτασης	136																			Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																											
Παραδόσεις θεωρίας στο αμφιθέατρο (13 εβδομάδες)	39																											
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία τελικής εξέτασης	136																											
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Τελική γραπτή εξέταση και προαιρετική γραπτή εργασία (λογίζεται για το 30% του τελικού βαθμού). Από την αρχή του εξαμήνου αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (eClass) έπειτα από κάθε μάθημα το αρχείο ppt των διαλέξεων, καθώς και συνοδευτικό εκπαιδευτικό υλικό. Οι φοιτητές/ήτριες γνωρίζουν, επίσης, εξ αρχής την ύλη, τα διδακτικά συγγράμματα και τη σχετική βιβλιογραφία.																											

	Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών γίνεται με βάση τις τελικές γραπτές εξετάσεις (με συνυπολογισμό της προαιρετικής γραπτής εργασίας για το 30% του τελικού βαθμού). Τα ερωτήματα στο εξεταστικό δοκίμιο είναι διαφόρων τύπων (ερωτήσεις πολλαπλών απαντήσεων – αναγνώριση μνημείων και σύντομος σχολιασμός τους μέσα από εικόνες – ερωτήσεις ανάπτυξης θέματος). Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού και της προαιρετικής εργασίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Βουτυράς Μ. – Γουλάκη-Βουτυρά Αλ., *Η αρχαία ελληνική τέχνη και η ακτινοβολία της*, Θεσσαλονίκη 2012, 327-428.

Boardman, J. *Ελληνική Πλαστική. Ύστερη κλασική περίοδος και γλυπτική στις υπερπόντιες αποικίες*, Αθήνα 1999 (μτφρ. Α. Καλλεγιά). – το μέρος Δ' σχετικό με τον νεοκλασικισμό και τον συλλεκτισμό στην Ευρώπη από τον 18ο αι. κ.ε.

Δασκαλοθανάσης, Ν. (επιμ.), *Προσεγγίσεις της Καλλιτεχνικής Δημιουργίας από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας*, Αθήνα 2008.

Duby, G., Daval, J.L. (επιμ.), *Sculpture, from Antiquity to the Present*, London/New York 2013.

Έργουιν, Ντ. *Νεοκλασικισμός*, Αθήνα 1999 (εκδ. Καστανιώτη – Σειρά Τέχνη και Ιδέες).

Haskell F., Penny N., *Taste and the Antique. The Lure of Classical Sculpture 1500-1900*, New Haven 1981.

Λυδάκης Στ., *Αρχαία ελληνική ζωγραφική και οι απηχήσεις της στους νεότερους χρόνους*, Αθήνα 2002.

Prettejohn E., *The Modernity of Ancient Sculpture. Greek Sculpture and Modern Art from Winckelmann to Picasso*, London/New York 2012.

Τουρνικιώτης Π. (επιμ.), *Ο Παρθενώνας και η ακτινοβολία του στα νεώτερα χρόνια*, Αθήνα 1994.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 47

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 616	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην τέχνη του θεάτρου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	Τρεις (3)	Επτά (7)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	• Υποχρεωτικό • <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> • Γενικού υποβάθρου • <u>Ειδικού υποβάθρου</u> • Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB202/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Γρηγόρης Ιωαννίδης, Επίκουρος Καθηγητής ΕΚΠΑ
Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 12:00 – 14:00 (Φιλοσοφική Σχολή, 9 ^{ος} όροφος, κυψέλη 916)
Email επικοινωνίας:	grioann@theatre.uoa.gr

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																
Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη διαδικασία και την ιδιομορφία της θεατρικής τέχνης. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες θα: - έχουν μια συνολική αντίληψη των διαδικασιών που αφορούν την παραγωγή του θεατρικού λόγου, - έχουν αποκτήσει μια πρώτη επαφή για τομείς όπως η δραματουργία, η σκηνοθεσία, η σκηνογραφία, η μουσική και ο φωτισμός για το θέατρο, - έχουν θέσει τις βάσεις για τα μαθήματα Δραματολογίας και Ιστορίας του Θεάτρου, - είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν το θέατρο σαν χώρο καλλιτεχνικής δημιουργίας αλλά και ατομικής ολοκλήρωσης.																
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td></td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων															
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα															
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον															
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου															
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής															
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης															
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																
Το μάθημα προάγει, μεταξύ άλλων, τις εξής ικανότητες των φοιτητών/τριών: - Την αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών. - Την αυτόνομη εργασία με βάση το αντικείμενο. - Την ομαδική εργασία μέσω ανταλλαγής ιδεών και διαλόγου. - Την εργασία σε διεθνές περιβάλλον και ξένη βιβλιογραφία. - Την παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών σχετικά με το θέατρο. - Το σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, ακολουθώντας τα πρότυπα της ελεύθερης καλλιτεχνικής παραγωγής.																

7. Την άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής μέσω της εργασίας.
8. Την προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του/της φοιτητή/ήτριας.

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μια εισαγωγή στους κυριότερους συντελεστές, στις αρχές και τις συνθήκες δημιουργίας του θεατρικού φαινομένου. Περιλαμβάνονται αναφορές στα θεατρικά είδη, στους δραματουργικούς κανόνες, στην εργασία και στην τέχνη του Σκηνοθέτη, του Ηθοποιού, του Σκηνογράφου και του Θεατρικού Κριτικού. Επίσης, το μάθημα δίνει μια γενική εικόνα του θεατρικού χώρου, όπως και βασικές γνώσεις της θεατρικής αρχιτεκτονικής. Συγκεκριμένα:

Τέχνη, τέχνες και καλές τέχνες, οι «δίστιγμες» τέχνες: μουσική - χορός - θέατρο, σχέση του θεάτρου με τις άλλες τέχνες, ο ανθρωπολογικός πυρήνας του θεάτρου, ανάλυση της συνθετικότητας και συλλογικότητας της θεατρικής τέχνης, της συγχρονικότητας παραγωγής και λήψης στη θεατρική παράσταση, εισαγωγή στη μορφολογία και φαινομενολογία του θεάτρου και του δράματος, ιδιότυπες μορφές θεάτρου, γενική θεώρηση των περιόδων του παγκοσμίου θεάτρου, οι φάσεις του ευρωπαϊκού και του νεοελληνικού θεάτρου, η θεατρικότητα του θεάτρου και του κοινωνικού βίου. Θεατρική παραγωγή: Από τη συγγραφή ενός θεατρικού έργου στη σκηνοθεσία. Σχολές σκηνοθεσίας. Βασικοί συντελεστές της θεατρικής παράστασης: Σκηνογραφία, Φωτισμός και Μουσική. Ο ηθοποιός και η υποκριτική τέχνη. Χρόνος και χώρος στο θέατρο. Θεατρική Κριτική. Κοινό και θεατές.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο, διαλέξεις στο αμφιθέατρο											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Οι διαλέξεις στηρίζονται στη χρήση διαφανειών μέσω Powerpoint, στην προβολή αποσπασμάτων από κινηματογραφημένες και μαγνητοφωνημένες παραστάσεις, και σε κάθε ηλεκτρονικό υλικό υπάρχει στη διάθεση του διδάσκοντος. Η επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες γίνεται στην πλατφόρμα του eClass, με ανταλλαγή υλικού και πληροφοριών, όπως και με τη συχνή ανταλλαγή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="692 1368 1023 1429">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 1368 1351 1429">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="692 1429 1023 1462">Διαλέξεις (13 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1027 1429 1351 1462">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1462 1023 1529">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 1462 1351 1529">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1529 1023 1597">Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td data-bbox="1027 1529 1351 1597">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="692 1597 1023 1691">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1027 1597 1351 1691">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	36	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	100	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175 ώρες (7 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39											
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	36											
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	100											
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	175 ώρες (7 ECTS)											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή τελική εξέταση με επιλογή θεμάτων Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική											

Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Κριτήρια αξιολόγησης: σύνδεση με την προβληματική του μαθήματος, συλλογιστική ικανότητα (επαγωγική, παραγωγική, αναλογική σκέψη), κριτική σκέψη, σαφήνεια και ακρίβεια της διατύπωσης, βαθμός κατανόησης του ερωτήματος, ικανότητα στη διαχείριση εννοιών και συνδέσεων με μια προσωπική προβληματική, γλωσσική δεξιότητα
Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Balme, Christopher B., *Εισαγωγή στις θεατρικές σπουδές*, Αθήνα: Πλέθρον, 2012.
- Brockett, Oscar G. - Ball, Robert J., *The Essential Theatre, Enhanced*, Wadsworth Cengage Learning, 2014 (10th ed.).
- Gainor, J. Ellen - Garner, Stanton B. - Puchner, Martin, *The Norton Anthology of Drama*, W. W. Norton & Company, 2014.
- Missouri, William - Wright, Downs - Ramsey, Erik, *The Art of Theatre: Then and Now*, Wadsworth Publishing: 2012.
- Puchner, Walter, *Μια εισαγωγή στην επιστήμη του θεάτρου*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2011.
- Wilson, Edwin - Goldfarb, Alvin, *Theater: the lively art*. Boston, McGraw-Hill, 2010 (7th ed.).
- (ιστοσελίδα του Βασίλη Ρίτσου:) <http://www.britsos.gr>

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 48

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 221	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η τέχνη ως οικολογική ανταπόκριση: πορτραίτα γυναικών από τον Leonardo στην Bio Art		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική, Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ασημίνα Κανιάρη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	akaniari@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: - προσεγγίζει κριτικά την ιστορία της τέχνης στο πλαίσιο μιας σύγχρονης θεώρησης των έργων τέχνης σε διάλογο με τον καιρό, το κλίμα, τα φυσικά φαινόμενα και τα στοιχεία (νερό, αέρας) και να αναζητά μοτίβα και διαφορές ανάμεσα σε τρόπους αναπαράστασης της ανθρώπινης φιγούρας στην τέχνη σε διάλογο με αυτά, - συνδέει βιωματικά δεδομένα με την ιστορία της τέχνης, - συνδέει την ιστορία της τέχνης με την ιστορία της επιστήμης.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table> - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	<i>.....</i>																		

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η τέχνη της Αναγέννησης μέσα από τη ματιά των Ιστορικών Τέχνης του 20ού αλλά και του 19ου αιώνα τοποθετεί σε ένα νέο πλαίσιο τη ζωγραφική και την ανθρώπινη φιγούρα στα όρια του καμβά σε διάλογο με τη φύση. Από τα παράθυρα στον

εσωτερικό χώρο στα αίθρια και τέλος μέσα στη φύση, στα έργα του Leonardo, στα ρομαντικά τοπία της ζωγραφικής του 19ου αλλά και σύγχρονες προσεγγίσεις σε διάλογο με αυτά όπως αυτή του Hockney, η ανθρώπινη φιγούρα συνυπάρχει με τα φυσικά φαινόμενα, τον ουρανό, τα σύννεφα, τον αέρα, το νερό. Θα εξετάσουμε μια σειρά από έργα στο πλαίσιο της ιστοριογραφίας της τέχνης και θα συζητήσουμε σύγχρονες κατευθύνσεις στην τέχνη και την ιστοριογραφία αναφορικά με τη συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης σαν ένα διάλογο ανάμεσα στην τέχνη και την επιστήμη, στην ιστορία και ιστοριογραφία της τέχνης αναφορικά με τα φυσικά φαινόμενα και την ανθρώπινη εμπειρία τους μέσα από την άμεση παρατήρηση του ίδιου του καλλιτέχνη και τις εγγραφές της στην επίπεδη επιφάνεια του καμβά αλλά και στο χώρο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης Διαλέξεις, συζητήσεις και παρουσιάσεις στην τάξη, καθώς και επισκέψεις και συναντήσεις σε αίθουσες τέχνης και εκθέσεις ενδιαφέροντος																											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Χρήση Powerpoint στη διδασκαλία																											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 687 1046 741">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1053 687 1364 741">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 745 1046 822">Διαλέξεις/εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1053 745 1364 822">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 826 1046 902">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1053 826 1364 902">136</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 907 1046 983">Σύνταξη/παρουσίαση εργασίας</td> <td data-bbox="1053 907 1364 983">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 987 1046 1014"></td> <td data-bbox="1053 987 1364 1014"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1019 1046 1046"></td> <td data-bbox="1053 1019 1364 1046"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1050 1046 1077"></td> <td data-bbox="1053 1050 1364 1077"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1081 1046 1108"></td> <td data-bbox="1053 1081 1364 1108"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1113 1046 1140"></td> <td data-bbox="1053 1113 1364 1140"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1144 1046 1171"></td> <td data-bbox="1053 1144 1364 1171"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1176 1046 1202"></td> <td data-bbox="1053 1176 1364 1202"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1207 1046 1234"></td> <td data-bbox="1053 1207 1364 1234"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1238 1046 1265">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1053 1238 1364 1265">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις/εκπαιδευτικές επισκέψεις	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	136	Σύνταξη/παρουσίαση εργασίας	50																	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																											
Διαλέξεις/εκπαιδευτικές επισκέψεις	39																											
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	136																											
Σύνταξη/παρουσίαση εργασίας	50																											
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, προφορική παρουσίαση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας																											

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Institutional Critique to Hospitality: Bio Art Practice Now. Ed. Assimina Kaniari (Athens, 2017).

Kaniari, Assimina, 'Hair as Landscape: Pater's nineteenth-century (post human) portrait of Renaissance womanly beauty', Στο Ν. Δασκαλοθανάσης (επιμ.) *Ιστορία και Θεωρία της Τέχνης. Τιμητικός Τόμος για τη Νίκη Λοϊζίδη* (Αθήνα, 2019), 229-244.

Papapetros, Spyros, *On the Animation of the Inorganic: Art, Architecture, and the Extension of Life* (Chicago, 2012).

Pater, Walter, *Η Αναγέννηση. Μελέτες για την τέχνη και την ποίηση* (Αθήνα, 2011).

Kemp, Martin, *Leonardo Da Vinci: The Marvellous Works of Nature and Man* (Oxford, 1981).

Mark Dion: Theatre of the Natural World (Whitechapel Art Gallery, 2018).

Anker, Suzanne, *The molecular gaze* (New York, 2004).

Nature. Documents in Contemporary Art (London and Cambridge, MA, 2012).

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 49

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 924	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη τέχνη και το πολιτικό		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ειρήνη Γερογιάννη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	egerogianni@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα:

- έχει αποκτήσει μια βαθιά κατανόηση της σχέσης της σύγχρονης τέχνης με το πολιτικό, σε επίπεδο τόσο θεωρίας όσο και πρακτικής,
- έχει εξοικειωθεί με μια σειρά έργων τέχνης από τα μέσα του εικοστού αιώνα ως σήμερα,
- αναγνωρίζει τη σχέση της τέχνης με διάφορα κοινωνικά και πολιτικά πλαίσια της εποχής,
- έχει αναπτύξει τις γνώσεις τους/της γύρω από τις θεωρητικές συζητήσεις που αναλύουν και τροφοδοτούν τις πρακτικές της σύγχρονης τέχνης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο χαρτογραφεί τις διαφορετικές εκφάνσεις του πολιτικού στη σύγχρονη τέχνη, μέσω εννοιών όπως το φύλο, η φυλή, ο χώρος, οι γεωγραφίες, οι κοινοτικότητες και οι κινητικότητες. Θα μας απασχολήσουν οι σύγχρονες κριτικές καλλιτεχνικές πρακτικές, τόσο εντός των θεσμών της σύγχρονης τέχνης, όσο και εκτός, ως μέρος ευρύτερων διεκδικήσεων για δημοκρατία και κοινωνική δικαιοσύνη.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Σεμινάριο με προβολή εικόνων και βίντεο. Υλικό του μαθήματος αναρτάται στο eClass. Επικοινωνία με φοιτητές/ήτριες μέσω e-mail και υπηρεσία μηνυμάτων eClass.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	165
	Συγγραφή εργασίας	21
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης,	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, δημόσια	

Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	παρουσίαση. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική, αγγλική. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Αθανασίου, Αθηνά. *Ζωή στο όριο. Δοκίμια για το σώμα, το φύλο και τη βιοπολιτική*. Αθήνα: Εκκρεμές, 2007.
- Μπάτλερ, Τζούντιθ. «Παραστασιακές επιτελέσεις και συγκρότηση του φύλου: Δοκίμιο πάνω στη φαινομενολογία και τη φεμινιστική θεωρία», μτφρ. Μαργαρίτα Μηλιώρη, στο *Φεμινιστική θεωρία και πολιτισμική κριτική*, επιμ. Αθηνά Αθανασίου, 381-407. Αθήνα: Νήσος, 2006.
- Δημητρακάκη, Άντζελα. *Τέχνη και παγκοσμιοποίηση. Από το μεταμοντέρνο σημείο στη βιοπολιτική αρένα*. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 2013.
- Godfrey, Tony. *Εννοιολογική Τέχνη*. Αθήνα: Καστανιώτης, 2003.
- Goldberg, RoseLee. *Performance Art. From Futurism to the Present*. Λονδίνο & Νέα Υόρκη: Thames & Hudson, 2001.
- Jameson, Fredric, *Το μεταμοντέρνο ή Η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, μτφρ. Γιώργος Βάρσος. Αθήνα: Νεφέλη, 1999.
- Ελπίδα Καραμπά και Ίρις Λυκουριώτη (επιμ.), *Φεμινιστικές θεωρίες, αισθητικές πρακτικές και παγκοσμιοποιημένες τεχνολογίες*. Βόλος, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας & Κέντρο Νέων Μέσων και Φεμινιστικών Πρακτικών στον Δημόσιο Χώρο, 2022.
- McEvelly, Thomas. *The Triumph of Anti-Art. Conceptual and Performance Art in the Formation of Post-Modernism*. Νέα Υόρκη: McPherson & Company, 2005.
- Σταυρακάκης, Γιάννης και Κωστής Σταφυλάκης, επιμ. *Το πολιτικό στη σύγχρονη τέχνη*. Αθήνα: Εκκρεμές, 2008.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- ARTMargins
- n.paradoxa/international feminist art journal
- Third Text
- Parallax

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 50

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 918	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανιχνεύοντας το πορτραίτο του καλλιτέχνη σε έργα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT3135/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος ΕΔΙΠ
Ώρες γραφείου:	Τρίτη, 16:00-17:00 Τετάρτη, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	vroussou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει σημαντικά κείμενα της ευρωπ. λογοτεχνίας που έχουν ως χαρακτήρες καλλιτέχνες,
- αναγνωρίζει τις πλευρές του καλλιτέχνη που κυρίως αναπαριστά η λογοτεχνία (βίος, έργο, τρόπος εργασίας, απόψεις για την τέχνη κλπ.),
- κατανοεί τα μέσα και τις τεχνικές λόγου που χρησιμοποιούνται στη λογοτεχνία για να αποδοθεί το πορτραίτο του καλλιτέχνη,
- γνωρίζει τις αλλαγές που συνέβησαν στο χρόνο αναφορικά με το ρόλο, την εικόνα, τη ζωή του καλλιτέχνη και την πρόσληψή τους από τη λογοτεχνία,
- αναγνωρίζει τις διαφορετικές αναπαραστάσεις του καλλιτέχνη στις διάφορες εποχές και τα λογοτεχνικά ρεύματα (ρομαντισμός, συμβολισμός, ρεαλισμός, μοντερνισμός),
- συγκρίνει τα κείμενα μεταξύ τους για να αναγνωρίζει τις παραπάνω αλλαγές στην αναπαράσταση του καλλιτέχνη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο διερευνώνται ζητήματα σχετικά με την αποτύπωση/απεικόνιση/διαχείριση του πορτρέτου του εικαστικού καλλιτέχνη σε λογοτεχνικά κείμενα (μυθιστορήματα, μυθιστορηματικές βιογραφίες, διηγήματα, ποιήματα), δηλαδή πώς ένας συγγραφέας με μέσο το λόγο σχηματίζει την εικόνα ενός εικαστικού καλλιτέχνη. Ειδικότερα εξετάζεται: ποια είναι τα κύρια χαρακτηριστικά που αποδίδει η λογοτεχνία στον καλλιτέχνη; Είναι στερεότυπα και επαναλαμβανόμενα ή μεταβλητά και πόσο αυτά επηρεάζονται από τις κάθε είδους ιστορικές αλλαγές (κοινωνικοπολιτικές αλλά και καλλιτεχνικές/λογοτεχνικές); Με ποιους τρόπους/τεχνικές/λόγους συγκροτείται η αναπαράσταση του καλλιτέχνη; Ιστορική αναδρομή στην εικόνα του καλλιτέχνη από την αρχαιότητα έως τη σύγχρονη εποχή.

Παραδειγματικά κείμενα:

Η εικόνα του αρχαίου καλλιτέχνη στη λογοτεχνία: Κ. Θεοτόκης, *Απελλής*

Η εικόνα του καλλιτέχνη της Αναγέννησης: Βαζάρι. Μικελάντζελο, *Σονέτα*

Η εικόνα του καλλιτέχνη στο 17^ο και 18^ο αιώνα

19^{ος} αιώνας 1: Μπαλζάκ, *Άγνωστο αριστούργημα*. Ζολά, *Το δημιούργημα*

19^{ος} αιώνας 2: Ντελακρουά, *Ημερολόγιο*

Χατζής, *Το φονικό της Ιζαμπέλας Μόλναρ*, Φάϊς, *Το μέλι και η στάχτη του Θεού*

Η γυναίκα καλλιτέχνης: Λασκαρίδου, *Ημερολόγια*. Γαλανάκη, *Ελένη ή ο κανένας*

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία: ppt/διαφάνειες, βίντεο Επικοινωνία μέσω eClass και e-mail	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	75
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Συγγραφή εργασίας	120
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Προφορική παρουσίαση εργασίας Τελική γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα Οργάνωση και προφορική παρουσίαση της εργασίας (δομή, διαφάνειες, λόγος, χρήση βιβλιογραφίας) Τελική γραπτή εργασία: βαθμός κατανόησης και διαχείρισης του θέματος Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:	

	✓ Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας ✓ Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίας εργασίας / προφορικής εξέτασης

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Δασκαλοθανάσης, Ν. (2012). *Ο Καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο από τον 19ο στον 21ο αιώνα*, Αθήνα Άγρα

Sitzia, E. (2004). *L'artiste entre mythe et réalité dans trois oeuvres de Balzac, Goncourt et Zola*, Abo Akademi University

L'artiste en représentation, (1993). Actes du colloque Paris III-Bologne, Paris, éditions Desjonquères

Ehrard, A. (1983). "Emile Zola, l'art de voir et la passion de dire" στο *La Critique artistique un genre littéraire*, Publication de l'université de Rouen, Paris PUF

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 51

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 914	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Με πρώτη ύλη το παρελθόν: ιστορία και τέχνη στον ψηφιακό χώρο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική Απαραίτητη η γνώση της αγγλικής γλώσσας		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Δέσποινα Βαλατσού, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	dvalatsou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

α/ αναγνωρίζει τους βασικούς άξονες της προβληματικής γύρω από την επιρροή της ψηφιακότητας στην Ιστορία και στην Τέχνη, ειδικά σε ό,τι αφορά την πρόσληψη, αναπαράσταση, αφήγηση και επιτέλεση του παρελθόντος,

β/ κατανοεί συναφείς έννοιες, όπως “ψηφιακότητα”, “ψηφιακή αφήγηση” κ.ά.,

γ/ γνωρίζει τη βασική βιβλιογραφία στο εν λόγω πεδίο,

δ/ αξιολογεί τα υπό εξέταση θέματα μέσα από την παρουσίαση και ανάλυση παραδειγμάτων ψηφιακής διαπραγμάτευσης του παρελθόντος στο πλαίσιο ιστορικών μελετών, καλλιτεχνικών έργων και εν γένει ψηφιακών προγραμμάτων ιστορικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επικεντρώνεται στις σχέσεις της ιστορίας με τη σύγχρονη τέχνη στο ψηφιακό περιβάλλον. Στο πλαίσιο της ψηφιακής εποχής, τόσο η ιστορία όσο και η σύγχρονη τέχνη υφίστανται μεγάλες αλλαγές που επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε το παρελθόν ως αντικείμενο μελέτης αλλά και καλλιτεχνικής πράξης. Ολοένα και συχνότερα, ιστορία και τέχνη συμπλέκονται και αλληλοεπηρεάζονται στην πράξη, καθώς στα ψηφιακά συγκείμενα διαμορφώνονται νέες ακαδημαϊκές, popular και καλλιτεχνικές πρακτικές νοηματοδότησης του παρελθόντος (αφήγηση, αναπαράσταση, επιτέλεση).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση εποπτικού υλικού (έντυπου και ηλεκτρονικού) Χρήση παρουσιάσεων Powerpoint Χρήση προβολέα για προβολή βίντεο ή/και ηχητικών αρχείων																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 705 1021 763">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1021 705 1361 763">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 763 1021 804">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1021 763 1361 804">38</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 804 1021 882">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1021 804 1361 882">136</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 882 1021 1003">Προφορική παρουσίαση εργασίας στην τάξη</td> <td data-bbox="1021 882 1361 1003">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1003 1021 1160">Συγγραφή τελικής γραπτής εργασίας & παράδοση στη διδάσκουσα</td> <td data-bbox="1021 1003 1361 1160">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1160 1021 1200"></td> <td data-bbox="1021 1160 1361 1200"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1200 1021 1240"></td> <td data-bbox="1021 1200 1361 1240"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1240 1021 1281"></td> <td data-bbox="1021 1240 1361 1281"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1281 1021 1321"></td> <td data-bbox="1021 1281 1361 1321"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1321 1021 1361"></td> <td data-bbox="1021 1321 1361 1361"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1361 1021 1402">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1021 1361 1361 1402">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	38	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136	Προφορική παρουσίαση εργασίας στην τάξη	1	Συγγραφή τελικής γραπτής εργασίας & παράδοση στη διδάσκουσα	50											Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	38																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136																							
Προφορική παρουσίαση εργασίας στην τάξη	1																							
Συγγραφή τελικής γραπτής εργασίας & παράδοση στη διδάσκουσα	50																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: α/ Υποχρεωτική παρακολούθηση και συμμετοχή στο σεμινάριο β/ Προφορική παρουσίαση εργασίας στην τάξη γ/ Συγγραφή τελικής γραπτής εργασίας & παράδοση στη διδάσκουσα Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες.																							

	Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Προτεινόμενα Συγγράμματα (ΕΥΔΟΞΟΣ):

1. Κούρος, Πάνος & Καραμπά, Ελπίδα. *Archive Public. Επιτελέσεις αρχείων στη δημόσια τέχνη. Τοπικές Παρεμβάσεις*. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών και Εκδόσεις Κύβος, 2012. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 22771071
2. Πεντάζου, Ιουλία. *Ιστορία σε Έκθεση: Πρακτικές Ψηφιακού Σχεδιασμού*. Αθήνα: εκδόσεις ΕΑΠ Α.Ε., 2019. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 86183319

Βασική Βιβλιογραφία:

Bentkowska Kafel, Anna, Cashen, Trish, Gardiner, Hazel (eds.). *Digital Art History. A subject in transition*. Bristol: Intellect Books, 2005.

Cauvin, Thomas. *Public History*. New York: Routledge, 2016.

Cohen, Daniel J., & Roy Rosenzweig. *Digital History: A Guide to Gathering, Preserving and Presenting the Past on the Web*. Philadelphia, Pennsylvania: University of Pennsylvania Press, 2005.

Dixon, Steve. *Digital Performance. A History of New Media in Theater, Dance, Performance Art, and Installation*. Massachusetts: MIT Press, 2015.

Gold, Matthew K. (Ed.). *Debates in the Digital Humanities*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2012.

Gold, Matthew K. και Lauren F. Klein (Eds.). *Debates in the Digital Humanities*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2016.

Greene, Rachel. *Internet Art*. London: Thames & Hudson, 2004.

Manovich, Lev. *Η γλώσσα των νέων μέσων*. Αθήνα: ΑΣΚΤ, 2016.

Parry, Ross (Ed.). *Museums in a Digital Age*. New York: Routledge, 2010.

Paul, Christiane. *Digital Art*. London: Thames & Hudson, 2003.

Rinehart, R. and Ippolito, J.. *Re-collection: Art, New Media, and Social Memory*.

Massachusetts: MIT Press, 2014.

Rosenzweig, Roy & David Thelen. *The Presence of the Past. Popular Uses of History in American Life*. New York: Columbia University Press, 1998.

Rush, Michael. *New Media in Art*. London: Thames & Hudson, 2005.

Samuel, Raphael. *Theatres of Memory: Past and Present in Contemporary Culture*. London: Verso, 2012.

Simon, Nina. *The Participatory Museum*. Santa Cruz, California: MUSEUM 2.0, 2010.

Weller, Toni (Ed.). *History in the Digital Age*. Oxford: Routledge, 2013.

Βασιλείου, Κωνσταντίνος. *Προς την Τεχνολογία της Τέχνης. Από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη*. Αθήνα: Πλέθρον, 2012

Κούρος, Πάνος, Καραμπά, Ελπίδα. *Archive Public. Επιτελέσεις αρχείων στη δημόσια τέχνη. Τοπικές Παρεμβάσεις*. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Πανεπιστημίου Πατρών και Εκδόσεις Κύβος, 2012.

Μπιλάλης, Μήτσος. *Το παρελθόν στο δίκτυο. Εικόνα, τεχνολογία και ιστορική κουλτούρα στη σύγχρονη Ελλάδα (1994-2005)*. Αθήνα: Historein, ΕΚΤ/ΕΙΕ, 2015.

Πεντάζου Ιουλία. *Ιστορία σε Έκθεση: Πρακτικές Ψηφιακού Σχεδιασμού*. Αθήνα: εκδόσεις ΕΑΠ Α.Ε., 2019.

Σαντοριναίος, Μάνθος κ.ά.. *Από τις σύνθετες Τέχνες στα υπερμέσα και τους νέους εικονικούς – δυνητικούς χώρους. Ένα εγχειρίδιο για τον καλλιτέχνη που ασχολείται με την ψηφιακή Τέχνη*. Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα - Αποθετήριο «Κάλλιπος», 2016.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 52

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 215	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προκολομβιανοί Πολιτισμοί και Τέχνη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Αρτούρο Βάργκας, Αναπληρωτής Καθηγητής ΕΚΠΑ
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	avargas@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων		
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • αναγνωρίζει την ιστορική, κοινωνική εξέλιξη της Ισπανοαμερικάνικης Τέχνης από τα προκολομβιανά χρόνια μέχρι και σήμερα και τα σημαντικότερα έργα των διαφόρων περιόδων, • διακρίνει τις ομοιότητες και τις διαφορές κάθε περιόδου, • ταξινομεί τα διάφορα έργα στο ευρύτερο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο της εποχής, με βάση τα κύρια χαρακτηριστικά της, • συγκρίνει, να διαφοροποιεί και να συνδυάζει ιστορικές και πολιτισμικές καταστάσεις, χρησιμοποιώντας την κατάλληλη μεθοδολογία και σύγχρονη ορολογία στην ισπανική γλώσσα, • εξηγεί και να διατυπώνει κρίσεις σχετικά με ερμηνευτικά ζητήματα ιστορικού και πολιτισμικού περιεχομένου στην Ισπανοαμερικάνικη Τέχνη, χρησιμοποιώντας την ισπανική γλώσσα, • αξιολογεί τα σημαντικότερα έργα της Ισπανοαμερικάνικης Τέχνης, με βάση τα κύρια χαρακτηριστικά της και να αντιμετωπίζει κριτικά και συγκριτικά τα έργα αυτά, • επιδεικνύει κριτική ικανότητα και ικανότητα σύνθεσης.		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td> Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών </td> <td> Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... ..... </td> </tr> </table> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες...	

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγικό μάθημα ειδίκευσης στην Ισπανοαμερικάνικη Τέχνη από την προκολομβιανή εποχή μέχρι σήμερα, με έμφαση στην ιστορική, κοινωνική και καλλιτεχνική ανάπτυξη.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει οι φοιτητές/ήτριες να εμβαθύνουν στην ιστορική εξέλιξη της τέχνης τις διάφορες ιστορικές περιόδους που συντέλεσαν στη διαμόρφωση της Ισπανοαμερικάνικης Τέχνης. Με αυτή την έννοια, το μάθημα εμβαθύνει στην εξέλιξη της τέχνης στη Λατινική Αμερική, από την προκολομβιανή εποχή μέχρι και σήμερα. Τέλος, βασικός στόχος του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την εξέλιξη της Ισπανοαμερικάνικης Τέχνης, με τις διάφορες μορφές πολιτιστικού συγκρητισμού και με τα σημαντικότερα έργα (ζωγραφικής, γλυπτικής και αρχιτεκτονικής).

I. Εισαγωγή

α. Στόχοι

β. Η Λατινοαμερικάνικη Ταυτότητα

II. Η Τέχνη στην Προκολομβιανή Αμερική

α. Προέλευση του ανθρώπου της Αμερικής

β. Έμπνευση και έκφραση

γ. Η Πέτρα

1. Παλαιοϊνδιάνικη εποχή

2. Αρχαϊκή εποχή

δ. Η Ίνα

III. Η Τέχνη στην Προκολομβιανή Αμερική

α. Ο Πηλός

1. Εποχή του Σχηματισμού

β. Τα Μέταλλα

1. Κλασική εποχή

γ. Η Προκολομβιανή Αρχιτεκτονική

1. Η Αρχιτεκτονική Εξέλιξη

2. Ύστερη Κλασική εποχή

IV. Η Τέχνη στη Μετακολομβιανή Αμερική

α. Η Τέχνη στην Αποικιοκρατική Αμερική

1. Εικαστική Επιβολή

2. Το Τετκίκη

3. Το Αμερικάνικο Μπαρόκ

β. Η Λατινοαμερικάνικη Τέχνη στο 19ο αι.

1. Η Ακαδημία

γ. Η Λατινοαμερικάνικη Τέχνη στον 20ό αι.

1. Πρωτοποριακά Κινήματα

2. Ο Μουραλισμός

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο. Η διδασκαλία του μαθήματος δίνει τη δυνατότητα διαλόγου μεταξύ φοιτητών/τριών και διδάσκοντος. Επιδιώκεται η ενασχόληση των φοιτητών/τριών με εποπτευόμενες εργασίες/ασκήσεις και γενικότερα η αυτόνομη μάθηση. Παρέχεται έντυπη και ηλεκτρονική βιβλιογραφία.																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	- Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας eClass - Παρουσιάσεις–διδασκαλία με εξειδικευμένο λογισμικό (ppt κλπ.) - Αξιοποίηση του Ίντερνετ και των μηχανών αναζήτησης για την εύρεση σχετικού ψηφιακού υλικού - Χρήση e-mail στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>136</td> </tr> <tr> <td>Σύνταξη εργασίας</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136	Σύνταξη εργασίας	50													Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136																							
Σύνταξη εργασίας	50																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία</i>	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία (3.000																							

Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	λέξεις) Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Αρχαία Αμερικανική Τέχνη. Εικονογραφημένη Εγκυκλοπαίδεια Τέχνης. Ελευθερουδάκης: Αθήνα, 2008.
- Baoudin, Louis. *A Socialist Empire: The Incas of Peru*. D. Van Nostrand Company: New York, 2011.
- Bethell, Leslie (Ed.). *The Cambridge History of Latin America*. T. I & T. II. Cambridge University Press: Cambridge, 1984.
- Bushnell, Geoffrey. *Peru*. Thames & Hudson: New York, 1961.
- Castedo, Leopoldo. "Historia del Arte Iberoamericano". 2 tomos. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Coe, Michael D. and Koontz, Rex. *Mexico. From the Olmecs to the Aztecs*. Thames & Hudson: New York, 2010.
- Coe, Michael D. and Houston Stephen D. *The Mayas*. Thames & Hudson: New York, 2009.
- Fiedel, Stuart J. *Prehistory of America*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
- Gutiérrez, Ramón y Gutiérrez V., Rodrigo "Historia del Arte Iberoamericano". Barcelona: Ed. Lunweg, 2006.
- Kroeber, Alfred and Kluckhohn Clyde. *Culture: A critical review of concepts and definitions*. Vintage Books: New York, 1952.
- Kubler, George. "Arte y Arquitectura en la América Precolonial". Manuales Arte Cátedra. Madrid: Cátedra, 2003.
- Sejourne, Laurette. *América Latina. I. Antiguas Culturas Precolombinas*. Historia Universal Siglo XXI. Editorial SIGLO XXI. Madrid, 1987.
- Varios. "Pintura, escultura y artes útiles en Iberoamérica, 1500-1825". Manuales Arte Cátedra. Editor Ramón Gutiérrez. Madrid: Cátedra, 1997.
- Varios. "Pintura, escultura y fotografía en Iberoamérica, siglos XIX y XX". Manuales Arte Cátedra. Editores Rodrigo Gutiérrez y Ramón Gutiérrez. Madrid: Cátedra, 1997.
- Willey R. Gordon and Phillips Philip. *Method and Theory in American Archaeology*. The University Chicago Press. Chicago, 1958.
- Γκαλεάνο, Εδουάρδο. *Ανοιχτές Φλέβες της Λατινικής Αμερικής*. Αθήνα: Κουκκίδα, 2009.
- Γκαλεάνο, Εδουάρδο. *Μνήμης της Φωπιάς*. Αθήνα: Πάπυρος, 2011.

- Λουγκένα, Μαρία & Άλβα, Γκουάλτερ. *Ίνκα – Λαοί και Πολιτισμοί των Άνδεων*. Εκ. Καρακωτσόγλου: Αθήνα, 2000.
- Λουγκένα, Μαρία. *Μάγια και Αζτέκοι – Ιστορία και Πολιτισμός των Προκολομβιανών Λαών του Αρχαίου Μεξικού*. Εκ. Καρακωτσόγλου: Αθήνα, 2002.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 53

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 714	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολιτικές προσεγγίσεις της αισθητικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB240/		
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: <i>Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα</i>	Θωμάς Συμεωνίδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος		

Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 12:00 – 14:00
Email επικοινωνίας:	thsymeonidis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να προσεγγίζει τη σχέση ανάμεσα σε αισθητική, τέχνες και πολιτική προκειμένου να έχει μια διευρυμένη κατανόηση της λειτουργίας τους μέσα από τη θεώρηση των νέων δεδομένων που διαμορφώνονται από το περιβαλλοντικό ζήτημα και τη δημόσια υγεία, τη συνεχή αίσθηση επισφάλειας και τη βία σε όλες τις μορφές της, τα μεταβαλλόμενα τοπία του νεοφιλελευθερισμού και της δημοκρατίας, των επιστημών και της τεχνολογίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Βασικός σκοπός του σεμιναρίου είναι η προσέγγιση της σχέσης ανάμεσα σε αισθητική, τέχνες και πολιτική προκειμένου να υπάρξει μια διευρυμένη κατανόηση της λειτουργίας τους μέσα από τη θεώρηση των νέων δεδομένων που διαμορφώνονται από το περιβαλλοντικό ζήτημα και τη δημόσια υγεία, τη συνεχή αίσθηση επισφάλειας και τη βία σε όλες τις μορφές της, τα μεταβαλλόμενα τοπία του νεοφιλελευθερισμού και της δημοκρατίας, των επιστημών και της τεχνολογίας. Σε αυτό το πλαίσιο θα υπάρξει εξοικείωση με τη σκέψη σύγχρονων στοχαστών στο μεταίχμιο αισθητικής και πολιτικής με έμφαση στον Ζακ Ρανσιέρ και τη σύγχρονη κριτική θεωρία. Θα υπάρξει επίσης μια εισαγωγή στη σκέψη του Μπρούνο Λατούρ και τις συνεισφορές του στο πεδίο των σπουδών επιστήμης και τεχνολογίας, στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής, των θεωρήσεων της δημοκρατίας και του πραγματισμού, τον πειραματισμό στις τέχνες και την πολιτική, αλλά και της Τζούντιθ Μπάτλερ και την προβληματική που αναπτύσσει για τη σχέση της ηθικής και της πολιτικής και τις προεκτάσεις για την αισθητική και τις τέχνες. Τέλος, προτείνεται μια εισαγωγή στην πρακτική και τις μεθοδολογίες της ερευνητικής ομάδας Forensic Architecture με έμφαση στο περιεχόμενο που δίνουν στον όρο *αισθητική*.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Πλατφόρμα eClass Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Προβολή διαφανειών, διαδικασίες αναζήτησης σε βάσεις δεδομένων, εικόνων και πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1" data-bbox="695 680 1355 1122"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 εβδομάδες)</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>91</td> </tr> <tr> <td>Σύνταξη εργασίας</td> <td>95</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	91	Σύνταξη εργασίας	95													Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39																							
Μελέτη βιβλιογραφίας	91																							
Σύνταξη εργασίας	95																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, παρουσίαση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: σύνδεση με την προβληματική του μαθήματος, συλλογιστική ικανότητα (επαγωγική, παραγωγική, αναλογική σκέψη), σαφήνεια και ακρίβεια της διατύπωσης, βαθμός κατανόησης του ερωτήματος, ικανότητα στη διαχείριση εννοιών και συνδέσεων με μια προσωπική προβληματική / αναζήτηση Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:																							

	Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Βασική ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ρανσιέρ Ζ. (2018). *Δυσφορία στην αισθητική*. Μτφ. Συμεωνίδης, Θ. Αθήνα, Εκκρεμές.
2. Μπάτλερ Τ. (2018). *Σημειώσεις για μια επιτελεστική θεωρία της συνάθροισης*. Μτφ. Λαλιώτης, Μ. Αθήνα, Angelus Novus.
3. Βάιτμαν Ε. (2021). *Forensic architecture. Η βία στο μεταίχμιο της ανιχνευσιμότητας*. Μτφρ. Καπράνου, Δ. Αθήνα, Νήσος.
4. Latour Β. (2019). *Πού θα προσγειωθούμε; Δοκίμιο πολιτικού προσανατολισμού στο Νέο Κλιματικό Καθεστώς*. Μτφρ. Μουταφίδης Α. Αθήνα, Πόλις.

Γενική ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγκάμπεν, Τ. (2020). *Μέσα χωρίς σκοπό. Σημειώσεις για την πολιτική & Τι είναι μία διάταξη*; Μτφ. Παπαναγιώτου, Α. και Ζαρταλούδης, Θ. Νήσος.
- Αθανασίου, Α. (επ.), (2011). *Επιτελεστικότητα και επισφάλεια. Η Τζούντιθ Μπάτλερ στην Αθήνα*. Νήσος.
- Μπάτλερ, Τ. (2016). *Απ-αλλοτρίωση. Η επιτελεστικότητα στο πολιτικό*. Μτφ. Κιουπκιολής, Α. Τόπος.
- Αλεξάκης, Δ. (2017). *John Dewey. Πειραματισμός και δημοκρατία*. Τόπος.
- Αντόρνο, Τ.Β. (2000). *Αισθητική Θεωρία*. Μτφρ. Αναγνώστου, Λ. Αλεξάνδρεια.
- Λόουτς, Κ. & Λουί, Ε. (2021). *Διάλογος για την τέχνη και την πολιτική*. Μτφρ. Ζουμπουλάκη, Σ. Αντίποδες.
- Μπάτλερ, Τ. (2017α). *Σημειώσεις για μια επιτελεστική θεωρία της συνάθροισης*. Μτφρ. Λαλιώτης, Μ. Angelus Novus.
- (2017β). *Τι είναι κριτική; Ένα δοκίμιο για την Αρετή στον Φουκώ*. Μτφρ. Λάγιος, Θ. Πλέθρον.
- (2009α). *Η ψυχική ζωή της εξουσίας*. Μτφρ. Μπέτζελος, Τ. Πλέθρον.

- (2009β). *Λογοδοτώντας για τον εαυτό*. Μτφρ. Λαλιώτης, Μ. Εκκρεμές.
- Ντάντο, Α. (2004). *Η μεταμόρφωση του κοινότοπου*. Μτφρ. Καρρά, Μ. Μεταίχμιο.
- Ρανσιέρ Ζακ (2008). *Ο χειραφετημένος Θεατής*. Μτφρ. Κιουπκιολής, Α. Εκκρεμές.
- (2012). *Ο μερισμός του αισθητού. Αισθητική και πολιτική*. Μτφρ. Παραδέλλης, Θ. Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
- Τζαίμς, Ο. (2006). *Πραγματισμός*. Μτφρ. Σταματέλος, Χ. Εκκρεμές.
- Φουκώ, Μ. (2020). *Για την κυβέρνηση των ζωντανών. Μαθήματα στο Κολέγιο της Γαλλίας, 1979-1980*. Μτφρ. Καράμπελας, Γ. και Μπουρλάκης, Π. Βιβλιοπωλείον της Εστίας.
- (2016). *Τι είναι κριτική?* Μτφρ. Λάγιος, Θ. Πλέθρον.
- (2012). *Η γέννηση της βιοπολιτικής. Παραδόσεις στο Κολλέγιο της Γαλλίας (1978-1979)*. Μτφρ. Πατσογιάννης Β. Πλέθρον.
- Arenes, A., Ait-Touati, F. & Gregoire A. (2019). *Terra forma, Manuel de cartographie potentiel*, B42.
- Bleiker, R. (2009). *Aesthetics and world politics*. Palgrave Macmillan
- (2001). 'The Aesthetic Turn in International Political Theory'. *Millennium*, 30 (3), 509-533.
- Butler, J. & Worms, F. (2021). *Le vivable et l'invivable*. PUF.
- De Landa, M. (2006). *A New Philosophy of Society: Assemblage Theory and Social Complexity*, Continuum International Publishing Group Ltd., New York.
- Dewey, J. (2019). *Φιλελευθερισμός κοινωνική δράση*. Μτφρ. Τσεβρένη, Μ. Πόλις.
- (2016). *Δημοκρατία και εκπαίδευση. Μια εισαγωγή στη φιλοσοφία της εκπαίδευσης*. Μτφρ. Τερζάκης, Φ. Ηριδανός.
- (2007 | 1916). *Essays in Experimental logic*. SIU Press.
- (2005 | 1934). *Art as experience*. The Berkley publishing group.
- (1991 | 1933). *How we think*. Great Books in philosophy.
- Edelman, M. (1995). *From Art to Politics: How Artistic Creations Shape Political Conceptions*. University of Chicago Press.
- Frost, L. (2010). 'Aesthetics and politics'. *Global Society* 24, no. 3, 433-43.
- Graham, H. (2018). *Object oriented ontology, a new theory to everything*. Pelican.
- Halsall, F. (2016). 'Actor-Network Aesthetics. The Conceptual Rhymes of Bruno Latour and Contemporary Art', *New Literary History*, Volume 47, Numbers 2 & 3, Spring & Summer, pp. 439-461.
- Hellyer, G. & Murphet, J. (ed.), (2016). *Rancière and literature*. Edinburg University Press.
- Kompridis, N. (2012). *The Aesthetic Turn in Political thought*. Continuum.
- Latour, B. & Weibel, P. (2020). *Critical Zones. The Science and Politics of Landing on*

Earth. The MIT Press.

- (2011). ‘Some Experiments in Art and Politics’, *e-flux Journal*, Issue #23: <http://www.e-flux.com/journal/some-experiments-in-art-and-politics/>
- (2010). ‘An attempt to a ‘‘Compositionist Manifesto’’, *New literary history*, 41, 471-490.
- (2009). ‘Spheres and Networks: Two Ways to Reinterpret Globalization’, *Harvard Design Magazine* 30, 138-44.
- Weibel, P. (eds.) (2005). *Making things public. Atmospheres of democracy*. MIT Press.
- (2004). *Politics of Nature: How to Bring the Sciences into Democracy*. Harvard University Press.
- Leibovici, F. & Pihet, V. (2011). ‘Pour une école des arts politiques ?’, *Tracés. Revue de Sciences humaines* [En ligne], #11 URL: <http://traces.revues.org/5286>.
- Morton, T. (2016). *Dark Ecology: For a Logic of Future Coexistence*. Columbia University Press, New York.
- (2013). *Realist Magic: Objects, Ontology, Causality*, Open Humanities Press, London.
- Nixon, R. (2011). *Slow Violence and the Environmentalism of the Poor*, Harvard University Press, Cambridge.
- Papapetros, S. (2012). *On the Animation of the Inorganic: Art, Architecture and the Extension of Life*, The University of Chicago Press, Chicago.
- Patterson M. & Kristen R. (1998). ‘Narrative in political sciences’. *Annual Review of Political Science*, 1, 315-331.
- Serres, M. (1995). *The Natural Contract*, University of Michigan Press, Ann Arbor.
- Weizman, E. (2018). *Forensic architecture. Violence at the threshold of detectability*. Zone Books.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of aesthetics and education

Χρονικά αισθητικής

Paragraph

e-flux

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 54

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 908	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μουσειολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μιχαήλ Δουλγερίδης, Ανάθεση Άντα Διάλλα, Υπεύθυνη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	mdoulgeridis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει και να προσδιορίζει τις σύγχρονες τάσεις της μουσειολογίας (αρχιτεκτονικό κέλυφος, εκθεσιακούς χώρους μουσείων κτλ.),
- εκτιμά το σύγχρονο εκπαιδευτικό ρόλο των μουσείων ως χώρων δια βίου μάθησης και τις προεκτάσεις τους σε όλες τις κοινωνικές ομάδες συμπεριλαμβανομένων των μειονοτήτων (ΑμΕΑ, μετανάστες κλπ.),
- κρίνει τη συμβολή της κοινωνιολογίας και της ψυχολογίας ως εργαλεία προσέγγισης του κοινού για τη διάχυση της πολιτιστικής ανάτασης και ευεξίας,
- εκτιμά την αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών στην υπηρεσία της πολιτιστικής και πολιτικής του μουσείου (Στην Ιαπωνία, για παράδειγμα, με καλώδια αλλά και με οπτικές ίνες μεταδίδονται πληροφορίες για όλες τις δραστηριότητες του μουσείου. Πρόκειται για μια αέναη δυνατότητα γνώσης και ανάγνωσης των εκθεμάτων του μουσείου. Ακόμα σε αρκετά μουσεία η περιήγηση γίνεται εκτός των χώρων του μουσείου, με τη βοήθεια της τρισδιάστατης οπτικής εμπειρίας, VR / Intelligent Museum),
- αξιολογεί το Marketing στους χώρους του Μουσείου,
- διευρύνει τον πληροφοριακό του/της ορίζοντα,
- εμπλουτίζει το γνωστικό επίπεδο της επιστήμης του/της με καινοτόμα και ρηξικέλευθη διάσταση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	.....
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι οι σύγχρονες τάσεις στη μουσειολογία και στόχος του η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το εν λόγω πεδίο μελέτης και εμπειρίας.

Τα περιεχόμενα του μαθήματος έχουν οργανωθεί ως εξής:

- 1) Η Γέννηση του μουσείου
- 2) Η διακίνηση των ιδεών στο μουσείο διαμέσου των εκθέσεων
- 3) Το μουσείο ως χώρος διαφύλαξης και προβολής της πολιτισμικής μνήμης
- 4) Η διοικητική οργάνωση του μουσείου
- 5) Οργανωτική διάρθρωση των χώρων του μουσείου
- 6) Νέες τάσεις της Μουσειολογίας
- 7) Η Αρχιτεκτονική των μουσείων και η στρατηγική της ανάδειξης των μουσειολογικών αντικειμένων.

Τα παραπάνω θα δέχονται αλλαγές και προσαρμογές για το βέλτιστο αποτέλεσμα του σκοπού του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης Το μάθημα καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων τόσο μέσω θεωρητικών διαλέξεων και σεμιναριακών συαντήσεων όσο και μέσω επισκέψεων σε μουσεία με ιδιαίτερο μουσειολογικό ενδιαφέρον. Για την επίτευξη αυτού του στόχου υπάρχει ήδη επικοινωνία και συμφωνία με πολύπειρους και έμπειρους επιμελητές εκθέσεων, καθώς και επιστήμονες όλων των κλάδων, για να καταθέσουν τη σοφία τους και την εμπειρία τους.																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και eClass																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="691 992 1021 1048">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1021 992 1353 1048">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="691 1048 1021 1167">Διαλέξεις και εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1021 1048 1353 1167">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1167 1021 1245">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1021 1167 1353 1245">136</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1245 1021 1285">Σύνταξη εργασίας</td> <td data-bbox="1021 1245 1353 1285">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1285 1021 1326"></td> <td data-bbox="1021 1285 1353 1326"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1326 1021 1366"></td> <td data-bbox="1021 1326 1353 1366"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1366 1021 1406"></td> <td data-bbox="1021 1366 1353 1406"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1406 1021 1447"></td> <td data-bbox="1021 1406 1353 1447"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1447 1021 1487"></td> <td data-bbox="1021 1447 1353 1487"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1487 1021 1527"></td> <td data-bbox="1021 1487 1353 1527"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1527 1021 1568">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1021 1527 1353 1568">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις και εκπαιδευτικές επισκέψεις	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	136	Σύνταξη εργασίας	50													Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις και εκπαιδευτικές επισκέψεις	39																							
Μελέτη βιβλιογραφίας	136																							
Σύνταξη εργασίας	50																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία και προφορική παρουσίαση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια																							

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Hooper-Greenhill-Eilean, *Το μουσείο και οι πρόδρομοί του*, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΟΜΙΛΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, 2006

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 55

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 922	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ήχος του χρώματος: από τον Charles Baudelaire στον John Cage		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☒ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT3136/		
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Σπύρος Πετριτάκης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος		

Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 16:00-17:00
Email επικοινωνίας:	spetritakis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- διακρίνει ανάμεσα σε βασικές έννοιες της ιστορίας της τέχνης και της μουσικής,
- προσδιορίζει την ποικιλία των χρήσεων των όρων «χρώμα», «ηχόχρωμα», «χρωματικότητα», «αρμονία», «συμφωνία» και «διαφωνία» στο ιστορικό συγκείμενο των αρχών του 20ού αιώνα,
- εκτιμά τη σημασία των λόγων για την τέχνη κατά τη διαμόρφωση της εικαστικής παραγωγής,
- χειρίζεται μουσικοτεχνικό λεξιλόγιο για να περιγράψει εικαστικά έργα,
- σκέπτεται κριτικά και αναλυτικά, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την κατανόηση δύσκολων θεωρητικών κειμένων,
- αντιλαμβάνεται πως η θεωρητική-καλλιτεχνική σκέψη είναι απότοκο ευρύτερων κοσμοθεωρητικών και ιδεολογικών αντιλήψεων,
- αντιλαμβάνεται πως οι θεωρητικοί λόγοι δεν παράγονται σε ένα ιστορικό κενό, αλλά διαμορφώνονται μέσα σε συγκεκριμένες ιστορικο-πολιτικές συνθήκες και ιδεολογικά πλαίσια.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Συμβαδίζοντας με τη ρήση του Walter Pater πως όλη η τέχνη υψιπετεί πιστά προς μια μουσική κατάσταση, μια σημαντική μερίδα τεχνοκριτικών στα τέλη του 19ου αιώνα ισχυρίστηκε πως κάθε τέχνη οφείλει να διαθέτει, όπως πρωτίστως συμβαίνει με τη μουσική, τις δικές τις καθορισμένες και ανεξάρτητες ποιότητες, τη δική της γραμματική και το δικό της συντακτικό. Η στροφή των εικαστικών τεχνών προς το μουσικό παράδειγμα λειτούργησε, ωστόσο, και ως πεδίο προβολής ευρύτερων αιτημάτων που σχετίζονταν με τις επιβεβαιώσεις ή απορρίψεις καθιερωμένων αισθητικών-αισθητηριακών ιεραρχήσεων και αφηγηματικών σχημάτων. Παράλληλα, στο πλαίσιο αυτό εικαστικοί καλλιτέχνες οικειοποιήθηκαν έννοιες και όρους από το πεδίο της μουσικής στην προσπάθειά τους να δηλώσουν την ανεξαρτησία και την πρωτοτυπία τους. Στο μάθημα εξετάζονται οι πολύπλευρες διασταυρώσεις μεταξύ των πεδίων της μουσικής και των εικαστικών τεχνών κατά την περίοδο που καλύπτει την εμφάνιση των κινημάτων του μοντερνισμού, περίπου από το 1849 έως το 1950. Θα διερευνηθεί ο τρόπος με τον οποίο κωδικοποιούνται οι κοινές αισθητικές και ιδεολογικές αναζητήσεις και πρακτικές των εικαστικών καλλιτεχνών και των μουσικών και θα αναλυθούν οι στρατηγικές χρήσεις του μουσικοτεχνικού λεξιλογίου μέσα στο ιστορικό και πολιτισμικό συγκείμενο. Ενδεικτική αναφορά καλλιτεχνών και συγγραφέων που θα συζητηθούν στο σεμινάριο: Charles Baudelaire, Richard Wagner, Henri Fantin-Latour, T odor de Wyzewa, James Abbott McNeill Whistler, Arnold Sch nberg, Wassily Kandinsky, Arthur Dove, Robert Delaunay, Georgia O'Keeffe, Marsden Hartley, Alexander Scriabin, Alexander L szl , Claude Bragdon, Thomas Wilfred, Luigi Russolo, Arnaldo και Bruno Corradini, L opold Survage, Serge Charchoune, Konstantinas  iurlionis, František Kupka, Paul Klee, Johannes Itten, Lyonel Feininger, Mark Rothko, John Cage και Robert Rauschenberg.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint, eClass, βίντεο, ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και ηλεκτρονικών βιβλίων. Πλήρης ανάρτηση του περιεχομένου του μαθήματος στο eClass, επαφή με φοιτητές/φοιτήτριες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και eClass.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1" data-bbox="695 757 1353 1267"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Σεμινάρια</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Υλικό που αναρτάται στο eClass</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία για την παρουσίαση</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Εργασία</td> <td>140</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	20	Υλικό που αναρτάται στο eClass	40	Προετοιμασία για την παρουσίαση	24	Παρουσίαση	1	Εργασία	140									Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Σεμινάρια	20																							
Υλικό που αναρτάται στο eClass	40																							
Προετοιμασία για την παρουσίαση	24																							
Παρουσίαση	1																							
Εργασία	140																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: εργασία (ατομική) και προφορική παρουσίαση Προφορική παρουσίαση: 40% Τελική παράδοση εργασίας: 60% Η παρουσίαση της εργασίας είναι υποχρεωτική. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Κριτήρια αξιολόγησης: συμμετοχή στο σεμινάριο, συγκριτική ή συνδυαστική σκέψη, σύνθεση λόγου, κριτική ικανότητα. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:																							

Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας.
Γραπτές και αξιολογικές παρατηρήσεις σε περίπτωση που αυτές ζητηθούν.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Πρωτογενής βιβλιογραφία

Baudelaire, Charles. *Art in Paris, 1845-1862: Salons and Other Exhibitions*.

Επιμέλεια και μετάφραση Jonathan Mayne. Λονδίνο: Phaidon Press, 1965.

Baudelaire, Charles. “De la couleur.” Στο *Œuvres complètes de Charles Baudelaire*,

Παρίσι: Michel Levy frères, 1868, τόμ. II: curiosités esthétiques, “Salon de 1846”, σελ. 77–198.

Baudelaire, Charles. *Du vin et du hachisch suivie de Les Paradis artificiels*. Πρόλογος

και σχόλια Jean-Luc Steinmetz. Παρίσι: Le Livre de Poche, 2012.

Cage, John. *Silence: Lectures and Writings*. Μασαχουσέτη: MIT Press, 1967 [The

Wesleyan University Press, 1961].

Denis, Maurice. *Théories. 1890–1910. Du symbolisme et de Gauguin vers un nouvel*

ordre classique. Παρίσι: L. Rouart et J. Watelin, ⁴1920 [Παρίσι: Bibliothèque de l'Occident, 1912].

Itten, Johannes. *Kunst der Farbe: subjektives Erleben und objektives Erkennen als*

Wege zur Kunst: Studienausgabe. Ράβενσμπουργκ: Maier, 1970.

Kandinsky, Wassily. *Über das Geistige in der Kunst: insbesondere in der Malerei*,

επιμ. Jelena Hahl-Fontaine, Βέρνη: Benteli, ²2006 [2003] [Μόναχο: R. Piper, 1911]· μτφρ. στα Ελληνικά: Wassily Kandinsky, *Για το πνευματικό στην τέχνη*, μτφρ. Μηνάς Παράσχης, εισαγωγή Victor Ieronim Stoichiță, Αθήνα: Νεφέλη, 1981.

Klee, Paul. *Schriften, Rezensionen und Aufsätze*, επιμ. Christian Geelhaar. Κολωνία:

DuMont, 1976.

Russolo, Luigi. *L'Arte dei rumori*. Μιλάνο: Edizioni Futuriste di Poesia, 1916.

Sabanejew, Leonid. “Prometheus von Skrjabin”, στο *Der Blaue Reiter*, επιμ. Wassily

Kandinsky και Franz Marc. Μόναχο: R. Piper, ¹¹2009 [¹1912, ²1914], σελ. 107–124.

Scriabine, Alexandre. *Notes et réflexions: carnets inédits*. Παρίσι: Klincksieck, 1979.

Whistler, McNeill James. *The Gentle Art of Making Enemies*. Λονδίνο: W. Heinemann, 1892.

Δευτερογενής βιβλιογραφία

Adorno, Theodor W. “Über einige Relationen zwischen Musik und Malerei.” Στο *Vorträge aus der Reihe Grenzen und Konvergenzen der Künste in der Akademie der Künste Berlin*, 1965-1966, Schriftenreihe der Akademie, τχ. 12. Βερολίνο: Akademie der Künste, 1967.

Alexaki, Eugenia. *Sehen, Hören, Erleben. Multimediale Kunsttendenzen seit 1945 am Beispiel drei griechischer Künstler der Diaspora. Takis, Iannis Xenakis, Anestis Logothetis*, διδακτορική διατριβή, Βερολίνο: Freie Universität, 1996.

Baker, James M. “Prometheus and the Quest for Color-Music: The World Premier of Scriabin’s *Poem of Fire with Lights*, New York, March 20, 1915”. Στο *Music and Modern Art*, επιμ. James Leggio. Νέα Υόρκη/Λονδίνο: Routledge, 2002, σελ. 61-95.

Benjamin, Walter. *Σαρλ Μπωντλαίρ: Ένας λυρικός στην ακμή του καπιταλισμού*. Επίμετρο: Theodor W. Adorno, Rolf Tiedemann, Susan Buck-Morss. Μετάφραση Γιώργος Γκουζούλης. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2002 [1994] [Φρανκφούρτη επί του Μάιν: Suhrkamp, 1955, 1969, 1974].

Bosseur, Jean-Yves. *Musique et arts plastiques: interactions au XXe siècle*. Παρίσι: Minerve, 2006 [1998].

Brougher, Kerry, Jeremy Strick, Ari Wiseman και Judith Zilcher (επιμ.). *Visual Music: Synaesthesia in Art and Music since 1900*. Κατάλογος έκθεσης, Hirshhorn Museum and Sculpture Garden, Ουάσιγκτον / Museum of Contemporary Art, Λος Άντζελες. Λονδίνο: Thames & Hudson, 2005.

Duplaix, Sophie, Marcella Lista (επιμ.). *Sons & lumières: une histoire du son dans l’art du XXe siècle*. Κατάλογος έκθεσης, Centre Pompidou, Παρίσι, 22 Σεπτεμβρίου 2004 – 3 Ιανουαρίου 2005. Παρίσι: Éditions du Centre Pompidou, 2004.

Frisch, Walter. *German Modernism, Music and the arts*, Μπέρκλεϊ/Λος Άντζελες/Λονδίνο: University of California Press, 2005.

Gott dang, Andrea. *Vorbild Musik: die Geschichte einer Idee in der Malerei im deutschsprachigen Raum 1780-1915*. Μόναχο/Βερολίνο: Deutscher Kunstverlag,

- 2004.
- Jewanski, Jörg. “Von der Farbe-Ton-Beziehung zur Farblichtmusik.” Στο *Farbe – Licht – Musik: Synästhesie und Farblichtmusik*. Επιμέλεια Jörg Jewanski και Natalia Sidler. Βέρνη κ.α.: Peter Lang, 2006, σελ. 131–210.
- Kagan, Andrew. *Paul Klee. Art & Music*. Ίθακα/Λονδίνο: Cornell University Press, 1983.
- Leggio, James (επιμ.). *Music and Modern Art*. Νέα Υόρκη/Λονδίνο: Routledge, 2002.
- Lemoine, Serge και Pascal Rousseau (επιμ.). *Aux origines de l'abstraction, 1800 – 1914*. Κατάλογος έκθεσης, Musée d'Orsay, Παρίσι, 3 Νοεμβρίου 2003 – 22 Φεβρουαρίου 2004. Παρίσι: Éditions de la Réunion des musées nationaux, 2003.
- Leonard, Anne. “Picturing Listening in the Late Nineteenth Century”. *The Art Bulletin*, τόμ. 89, τχ. 2, 2007, 266–286.
- Lockspeiser, Edward, *Music and painting. A Study in Comparative Ideas from Turner to Schoenberg*. Λονδίνο: Cassell, 1973.
- Maur, Karin von (επιμ.). *Vom Klang der Bilder. Die Musik in der Kunst des 20. Jahrhunderts*. Κατάλογος έκθεσης, Staatsgalerie Στουτγάρδη, 6 Ιουλίου – 22 Σεπτέμβρη 1985. Μόναχο: Prestel, 1985.
- Mille, Charlotte de (επιμ.). *Music and Modernism, c. 1849-1950*. Νιουκάστλ επί του Τάιν: Cambridge Scholars Pub., 2011.
- Morton, Marsha L. και Peter L. Schmunk (επιμ.). *The arts entwined: music and painting in the nineteenth century*. Νέα Υόρκη/Λονδίνο: Routledge, 2000.
- Shaw-Miller, Simon. *Visible Deeds of Music: Art and Music from Wagner to Cage*. Νιου Χέιβεν/Λονδίνο: Yale University Press, 2002.
- Silverthorne, Diane V. “Music, Modernism and the Vienna Secession: Musical Form in *Ver Sacrum* (1898-1903)”. Στο *Music and Modernism, c. 1849-1950*, επιμ. Charlotte de Mille. Νιούκαστλ επί του Τάιν: Cambridge Scholars Publishing, 2011, σελ. 26-52.
- Vergo, Peter. *The Music of Painting: Music, Modernism and the Visual Arts from the Romantics to John Cage*. Λονδίνο: Phaidon, 2010.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Imago Musicae

Leonardo

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 56

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 018	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νίκος Δασκαλοθανάσης, Υπεύθυνος Καθηγητής Ανδρέας Ιωαννίδης, Ομότιμος Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	aioannidis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • κατανοεί και να αναγνωρίζει ότι μέσω του διπλόλου υλικό-φόρμα ο καλλιτέχνης μάς παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο βλέπει τον εαυτό του και τον κόσμο, • αναγνωρίζει, ερμηνεύει και συγκρίνει τις κοσμοαντιλήψεις των καλλιτεχνών είτε ως συλλογικά υποκείμενα (άτομο-ομάδα) είτε ως ατομικά (άτομο-μονάδα).																		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
	.....																	
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θα ασχοληθούμε με τον τρόπο που νοηματοδοτούνται οι εικαστικές μορφές και τα υλικά τους: σχέδιο, χρώμα, υφή, σύνθεση, χώρος ...

Παράλληλα θα γίνεται αναφορά στο ιστορικό πλαίσιο του έργου και ότι περιλαμβάνει αυτό: οικονομία, κοινωνικές σχέσεις, ιδεολογίες (θρησκεία, πολιτική κ.λπ.) και πώς μεταπλάθονται σε εικαστική φόρμα. Πώς αποδίδονται δηλαδή μέσω της άρρηκτης εικαστικής γλώσσας.

Θα επικεντρωθούμε σε μεγάλες πολιτισμικές ενότητες πριν τον Μοντερνισμό, Αίγυπτο, αρχαιότητα, Μεσαίωνα (δυτικό και ανατολικό), Αναγέννηση και εξής, μέχρι τον Ρομαντισμό, τότε δηλαδή που το υποκείμενο-δημιουργός είναι, άλλοτε περισσότερο και άλλοτε λιγότερο, συλλογικής υφής και όχι ατομικής.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης Διαλέξεις, συζήτηση																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTSαντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTSαντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTSαντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTSαντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 656 1027 712">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 656 1361 712">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 721 1027 777">Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1034 721 1361 777">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 786 1027 842">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 786 1361 842">136</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1115 1027 1149">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1115 1361 1149">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136															Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή τελική εξέταση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού. Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας.																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Το χρονικό της τέχνης

Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 59369634

Έκδοση: 1^η έκδοση/1998

Συγγραφείς: E.H. Gombrich

ISBN: 978-960-250-144-3

Τύπος: Σύγγραμμα

Διαθέτης (Εκδότης): ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 57

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 023	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της Τέχνης και Θεσμοί		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT3132/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Χριστίνα Δημακοπούλου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	chdimakopoulou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τους θεσμούς που συνδέονται με την παραγωγή, διάχυση και πρόσληψη της τέχνης.
- έχει μια εποπτική εικόνα σε σχέση με την ιστορική συγκρότηση και τους όρους λειτουργίας του θεσμικού πεδίου της τέχνης από τον 19ο αιώνα έως τις μέρες μας.
- αναγνωρίζει τη στενή συνάφεια μεταξύ τέχνης και θεσμών,
- προσεγγίζει ιστορικά την τέχνη εντάσσοντας στην ερμηνεία του/της και τον θεσμικό παράγοντα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με την χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών.

- Αυτόνομη εργασία.

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εστίαση σε ζητήματα που αφορούν την αμφίδρομη σχέση μεταξύ τέχνης και θεσμικού πλαισίου (πανεπιστήμιο, μουσείο, συλλογές, νομοθεσία, εκδοτική δραστηριότητα, επιστημονικοί και επαγγελματικοί φορείς, συνέδρια) εντός του οποίου συγκροτούνται τάσεις και ρεύματα που εξετάζει η ιστορία της τέχνης από τον 19ο αιώνα έως την εποχή μας. Ιδιαίτερα ενδιαφέρει η περίπτωση της Ελλάδας. Το μάθημα οργανώνεται σε τρεις μεγάλες θεματικές ενότητες (1. Ακαδημαϊσμός και θεσμοί, 2. Μοντέρνα τέχνη και θεσμοί, 3. Σύγχρονη τέχνη και θεσμοί) και αφιερώνεται σε μια εποπτική παρουσίαση του συστήματος των καλλιτεχνικών θεσμών, όπως αυτό συγκροτείται και μετεξελίσσεται από τον 19ο έως τις μέρες μας σε συνάρτηση με τρία καλλιτεχνικά παραδείγματα: την ακαδημαϊκή, μοντέρνα και σύγχρονη τέχνη.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint, ηλεκτρονική αλληλογραφία με φοιτητές/φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	13 τριώρες διαλέξεις	39
	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	136
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: ικανότητα γραπτής έκφρασης, βαθμός αφομοίωσης των βασικών σημείων του μαθήματος, κριτική σκέψη Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού/της εργασίας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Boime Albert, *The Academy and French Painting in the Nineteenth Century*, New Haven/Λονδίνο, Yale University Press, 1986.

Δασκαλοθανάσης Νίκος, *Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο από τον 19ο στον 21ο αιώνα*, Αθήνα, Άγρα, 2004.

Mainardi Patricia, *The End of the Salon: Art and the State in the Early Third Republic*, Cambridge, Cambridge University Press, 1993.

Monnier Gérard, *L'art et ses institutions en France. De la Révolution à nos jours*, Paris, Gallimard, 1995.

White Harrison & Cynthia, *Canvases and Careers: Institutional Change in the French Painting World*, Νέα Υόρκη, John Wiley, 1965.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ιστορία της Τέχνης, Artl@s Bulletin

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 58

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 619	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορικές και Θεωρητικές Προσεγγίσεις των Κόμικς		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Τρεις (3)	Επτά (7)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT3128/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ	Γιάννης Κουκουλάς, Ακαδημακός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή, 08:00 – 14:00 Τρίτη, 11:00 – 14:00
Email επικοινωνίας:	gkouloulas@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/φοιτήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- διακρίνει τα βασικά στοιχεία και να διατυπώνει την κατάλληλη ορολογία της τέχνης των κόμικς (σενάριο, σχέδιο, χρώμα, ντεκουπάζ, διαδοχή, αφήγηση κ.ά.),
- επισημαίνει τη συμβολή των παρακειμενικών στοιχείων και των “παρέργων” στη διαμόρφωση της αφήγησης (τίτλοι, πλαίσια, στήσιμο σελίδας, ονοματοποιίες, γραμματσοειρές, “άλλες εικόνες”, κλπ.),
- κατανοεί τις χρονικές εξελίξεις στην τέχνη των κόμικς και να τις συσχετίζει με τα ιστορικά, πολιτικά, κοινωνικά κ.ά. γεγονότα, καθώς τα κόμικς κατά κανόνα αποτελούν μια μαζική τέχνη με απεύθυνση σε μαζικό κοινό,
- κάνει περιοδολογήσεις της τέχνης των κόμικς με βάση διαφορετικά κριτήρια όπως η τεχνική, η θεματολογία, το μέσο δημοσίευσης κλπ.,
- ερμηνεύει τη θεματολογία των κυρίαρχων κόμικς κάθε εποχής με βάση την περιρρέουσα ατμόσφαιρα σε κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό, πολιτισμικό επίπεδο,
- κατανοεί τη σημασία που είχε σε κάθε συγκεκριμένη εποχή η άνθιση συγκεκριμένων ειδών κόμικς και να μπορεί να ανακαλέσει στη μνήμη του/της χαρακτηριστικά δείγματα κάθε εποχής και τους/τις δημιουργούς τους,
- ξεχωρίζει τα διαφορετικά είδη κόμικς με βάση τη θεματική τους, τα σχέδιά τους, τις ιστορίες τους και να μπορεί να τα εντάξει σε γενικές κατηγορίες,
- αντιλαμβάνεται ότι τα κόμικς είναι μια τέχνη με τεράστια παραγωγή και αμέτρητα είδη που απευθύνεται σε ένα δυνητικά απεριόριστο κοινό, επομένως δεν έχουν νόημα οι ισοπεδωτικές γενικεύσεις παρά μόνο η ανίχνευση τάσεων,
- αντιλαμβάνεται τα βασικά χαρακτηριστικά ξεχωριστών “σχολών” των κόμικς όπως τα manga ή τα underground και να τα εντοπίζει μετά από μια σύντομη ανάγνωση/θέαση,
- αντιλαμβάνεται τις γενικές διαφορές και ομοιότητες ανάμεσα σε έργα διαφορετικών εποχών (μοντερνισμός, μεσοπόλεμος, μεταπολεμική εποχή, underground, μεταμοντερνισμός, σύγχρονη εποχή κλπ.) και διαφορετικών τοπικών παραγωγών (αμερικανικά, ευρωπαϊκά, ιαπωνικά κλπ.),
- εντοπίζει βασικά στοιχεία της λειτουργίας της γλώσσας των κόμικς και να διατυπώνει εν συντομία και με σαφήνεια ορισμένες από τις θεμελιώδεις αρχές της θεωρίας γύρω από αυτά,
- περιγράψει εν συντομία τη χρονολογική εξέλιξη και τη διαμόρφωση της ελληνικής σκηνής των κόμικς.

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή, Ορολογία, Βασικές έννοιες.
2. Τα “κόμικς” της προ-ιστορίας – Μια διαδρομή μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα (Bayeux Tapestry, Topffer, Rowlandson, Hogarth, Von Goez, Epinal, Penny Dreadfuls κ.ά.).
3. Κόμικς και Μοντερνισμός 1: Τα κόμικς στις εφημερίδες των ΗΠΑ κατά το 1900. Από τον Jacob Riis στο Yellow Kid του Outcault.
4. Κόμικς και Μοντερνισμός 2: Winsor McCay και Little Nemo, George Herriman και Krazy Kat, Frank King και Gasoline Alley, Lyonel Feininger, Tijuana Bibles κ.ά.
5. Τα κόμικς του μεσοπολέμου: ηρωισμοί, περιπέτειες και χιούμορ. Το έργο του Segar και ο Popeye. Ο Ταρζάν, ο Buck Rogers και η σταδιακή επέκταση των χωρικών και χρονικών πλαισίων δράσης των ηρώων.
6. Τα κόμικς με υπερήρωες: οι φιλοσοφικές διαστάσεις, οι καινοτομίες, η εξέλιξη. Η εποχή της αποδόμησης με τους Watchmen και τον Dark Knight.
7. Τα κόμικς, τα κινούμενα σχέδια και η βιομηχανία διασκέδασης του Walt Disney. Οι πολιτικές προεκτάσεις, οι υπερασπιστές και οι πολέμοι.
8. Από το MAD στα Underground Comics: Η παρωδία απέναντι σε κινηματογράφο, διαφήμιση, καταναλωτισμό, μαζική κουλτούρα κ.ά. και η αμφισβήτηση ως πολιτική πράξη.
9. Εισαγωγή στα εναλλακτικά κόμικς: Οι δημιουργοί της νέας θεματογραφίας και των νέων ανθολογιών πέρα από τους περιορισμούς του mainstream.
10. Τα ευρωπαϊκά (και τα ελληνικά) κόμικς.
11. Τα ιαπωνικά κόμικς (manga).
12. Τα κόμικς ως πηγή έμπνευσης από εικαστικούς καλλιτέχνες (Lichtenstein, Warhol, Polke, Fahlstrom, Erro, Koons, Banksy, English κ.ά) και οι αντιδράσεις από τους δημιουργούς κόμικς.
13. Θεωρία και Αισθητική των κόμικς: από την τέχνη της διαδοχής του Eisner ως τις “άλλες εικόνες” του McCloud και από τους Κήνσορες και Θεράποντες του Eco ως τις φιλοσοφικές διαστάσεις του Carrier.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint κατά τη διδασκαλία, επίδειξη βίντεο, animation, κατεύθυνση σε ηλεκτρονικές πηγές και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και βιβλιογραφίας κλπ. Χρήση ηλεκτρονικών βιβλίων (Κάλλυπος κλπ.) Πλήρης ανάρτηση του περιεχομένου του μαθήματος στο eClass, επαφή με φοιτητές/φοιτήτριες μέσω eClass, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κλπ.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 678 1027 745">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 678 1361 745">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 745 1027 786">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 745 1361 786">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 786 1027 864">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1027 786 1361 864">6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 864 1027 981">Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 864 1361 981">128</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 981 1027 1021">Τελική εξέταση</td> <td data-bbox="1027 981 1361 1021">2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1021 1027 1061"></td> <td data-bbox="1027 1021 1361 1061"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1061 1027 1102"></td> <td data-bbox="1027 1061 1361 1102"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1102 1027 1142"></td> <td data-bbox="1027 1102 1361 1142"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1142 1027 1182"></td> <td data-bbox="1027 1142 1361 1182"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1182 1027 1223"></td> <td data-bbox="1027 1182 1361 1223"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1223 1027 1263">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1223 1361 1263">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	6	Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	128	Τελική εξέταση	2											Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	6																							
Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	128																							
Τελική εξέταση	2																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εξέταση με ερωτήσεις κλειστού τύπου (πολλαπλής επιλογής και σωστού/λάθους) και ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων με δυνατότητα επιλογής των θεμάτων που θα απαντήσει ο φοιτητής/η φοιτήτρια Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Στις ερωτήσεις κλειστού τύπου: επιλογή ορθής απάντησης. Στις ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων: πληρότητα απάντησης, συγκριτική ικανότητα, σύνθεση λόγου, ιστορική ακρίβεια, κατανόηση του ιστορικού γίνεσθαι.																							

	Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/φοιτήτριες: Ανάρτηση στο eClass ενδεικτικών απαντήσεων, βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού, αξιολογικές παρατηρήσεις και περιγραφικές αιτιολογήσεις όταν ζητηθούν, γραπτές αιτιολογήσεις όταν ζητηθούν. Δυνατότητα προφορικής εξέτασης σε άτομα που το αιτούνται τεκμηριωμένα.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία (μέσω Εύδοξου):

Τα Ελληνικά Κόμικς – Αντανακλάσεις Ιδεών στις Σελίδες των Κόμικς

Συγγραφέας: Solour

Εκδόσεις Τόπος, 2012

ISBN: 9789604990481

Κήνσορες και Θεράποντες

Συγγραφέας: Ουμπέρτο Έκο

Μετάφραση: Έφη Καλλιφατίδη

Εκδόσεις Γνώση, 1994

ISBN: 9789602352700

- Βοηθητική βιβλιογραφία (διαθέσιμη στο «ράφι» του καθηγητή της Βιβλιοθήκης):

Roger Sabin, *Κόμικς ή Κόμιξ; Η Ιστορία μιας (σχεδόν) τέχνης* (μτφρ. Γιώργος Μπαρουξής), εκδ. Terzo Books, 1997 (Το βιβλίο παρέχεται ηλεκτρονικά μέσω του eClass.)

Λευτέρης Ταρλαντέζος, *Ιστορία των Κόμικς*, εκδ. Αιγόκερως, 2006

Γιάννης Κουκουλάς, *Ένατη Τέχνη – Από το Παρελθόν στο Μέλλον*, εκδ. Futura, 2006

Bart Beaty, *Comics Versus Art*, University of Toronto Press, 2012

Scott McCloud, *Κατανοώντας τα Κόμικς* (μτφρ. Νίκος Καμπουρόπουλος), εκδ. Web Comics, 2014

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

The Comics Journal

Image Text

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 59

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψυχρός πόλεμος και ιδεολογία στην τέχνη και την αρχιτεκτονική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB214/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Κων/να Κάλφα, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	14:00-17:00
Email επικοινωνίας:	kkalfa@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Οι φοιτητές/ήτριες αναμένεται να εξοικειωθούν με τις παραγόμενες μορφές της τέχνης και της αρχιτεκτονικής στη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου. Συγκεκριμένα, μετά το πέρας του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να: -αναγνωρίζουν στα παραγόμενα καλλιτεχνικά και αρχιτεκτονικά έργα της περιόδου τις συγκεκριμένες επιρροές από το ιστορικό και πολιτικό σκηνικό του Ψυχρού Πολέμου, -κατανοήσουν τον κομβικό πολιτικό ρόλο που μπορεί να ενσαρκώσουν τόσο η τέχνη όσο και η αρχιτεκτονική, -προσδιορίζουν τις κεντρικές μορφολογικές και εννοιολογικές κατηγορίες της υπό εξέτασης περιόδου, -επιχειρηματολογούν προφορικά έχοντας αναπτύξει την κριτική τους αντίληψη μέσα από τις οργανωμένες ομαδικές συζητήσεις του μαθήματος, -λειτουργούν αυτόνομα σε ερευνητικές εργασίες, μεταφέροντας τη γνώση που αποκόμισαν από τις διαλέξεις σε ικανότητα σύνταξης και οργάνωσης κειμένων, αξιοποίησης βιβλιογραφίας, αναζήτησης πληροφοριών στο διαδίκτυο, χρήσης των νέων τεχνολογιών και οργάνωσης παρουσίασης με Η/Υ.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		.....
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	.....																		
-Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών -Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα -Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου -Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής -Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει την πολιτισμική και πολιτική δύναμη της τέχνης και της αρχιτεκτονικής. Εστιάζει συγκεκριμένα στους τρόπους με τους οποίους η τέχνη και η αρχιτεκτονική έγιναν εργαλείο πολιτικής προπαγάνδας κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου –ενός πολέμου που διεξάχθηκε κυρίως με «άλλα» μέσα. Εξετάζει το πώς η τέχνη, ως μια πρακτική στην οποία ο πολιτισμός μας έχει αποδώσει τη δυνατότητα για πνευματική ανάπλαση, από τη μια χρησιμοποιήθηκε ως μέσο προπαγάνδας αλλά και πώς, από την άλλη, εξέφρασε την ηχηρή αντίθεσή της στην καταπιεστική νέα συνθήκη αυτού του καθολικού Πολέμου. Εξετάζει τέλος το πώς η αρχιτεκτονική –μια πολιτισμική πρακτική που ήδη από το μεσοπόλεμο επέδειξε την ικανότητά της να απευθύνεται στις μάζες– έγινε επίσης εργαλείο προπαγάνδας, μεταφέροντας μηνύματα και επιβάλλοντας πρότυπα ζωής και κοινωνικής συνεύρεσης αλλά και το πώς και αυτή επίσης αντέδρασε σε αυτήν της τη χρησιμοποίηση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση οπτικο-ακουστικού υλικού και διαδικτύου στις παραδόσεις Χρήση της πλατφόρμας eClass και του ακαδημαϊκού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1" data-bbox="695 575 1355 875"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 575 1027 636">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 575 1355 636">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 645 1027 705">Διαλέξεις από τη διδάσκουσα (13)</td> <td data-bbox="1034 645 1355 705">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 714 1027 775">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 714 1355 775">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 784 1027 844">Μελέτη για γραπτή εξέταση</td> <td data-bbox="1034 784 1355 844">110</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 853 1027 875">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 853 1355 875">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις από τη διδάσκουσα (13)	39	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	26	Μελέτη για γραπτή εξέταση	110	Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις από τη διδάσκουσα (13)	39											
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	26											
Μελέτη για γραπτή εξέταση	110											
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Η βαθμολογική αξιολόγηση των φοιτητών/τριών βασίζεται στη γενική συμμετοχή τους στο μάθημα, και στην τελική γραπτή εξέταση (κατά 2% και 98% αντίστοιχα). Η γραπτή εξέταση είναι ένας συνδυασμός δοκιμασίας πολλαπλής επιλογής και ερώτησης-ανάπτυξης κρίσης (αξιολόγηση κριτικής ικανότητας). Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Για τη γραπτή εξέταση, βασική κρίνεται η αφομοίωση της ύλης με κριτικό τρόπο. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου των απαντήσεων στην τελική γραπτή εξέταση											

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Colomina, B. (επιμ.), *Cold War Hothouses: Inventing Postwar Culture, from Cockpit to Playboy* (New York: Princeton Architectural Press, 2004)

Crowley, D. και Jane Pavitt (επιμ.), *Cold War Modern: design 1945-1970* (London: V&A Publishing, 2008)

Lindey, C., *Art in the Cold War: From Vladivostok to Kalamazoo, 1945-1962* (Amsterdam: New Amsterdam books, 1991)

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of the Society of Architectural Historians

Grey Room (MIT)

Journal of Architecture

Architectural Histories

Architecture and Culture

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 60

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 671	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία της επιμέλειας εκθέσεων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB247/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νικόλαος Πεγιούδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης με τον διδάσκοντα
Email επικοινωνίας:	npegiodis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- εκφέρει θεωρητικά καταρτισμένη και κριτική άποψη που θα δηλώνει εξοικείωση με τους βασικούς άξονες του μαθήματος (μορφολογικά, ιστορικά, κοινωνικά και θεωρητικά ζητήματα της ιστορίας της επιμέλειας εκθέσεων). Εκτός από το χώρο της τάξης, η συζήτηση ενθαρρύνεται μέσα από επισκέψεις εκθέσεων και επιτόπιου διαλόγου με επιμελήτριες/τές,
- κατανοεί, μέσα από ενδεικτικά παραδείγματα τη σημασία της επιμέλειας εκθέσεων, τα διαφορετικά μοντέλα επιμέλειας και τον τρόπο που συνδιαμορφώνουν τον κριτικό λόγο και τις πρακτικές της σύγχρονης τέχνης,
- γνωρίζει την ιστορία της διαμόρφωσης του επαγγέλματος του επιμελητή τέχνης και τις πολιτικές, ιδεολογικές, οικονομικές και κοινωνικές συνιστώσες του.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει το ρόλο της επιμέλειας στη διαμόρφωση της σύγχρονης τέχνης από τη δεκαετία του 1960 κι έπειτα στην Ευρώπη, την Αμερική, την Ελλάδα και στο νέο παγκοσμιοποιημένο τοπίο. Συγκεκριμένα, τίθεται στο επίκεντρο το προφίλ του επιμελητή ως διαχειριστή και επόπτη του εκάστοτε καλλιτεχνικού περιεχομένου και οι μεταβολές που ο ρόλος του επιμελητή υπέστη στην πορεία της θεσμικής συγκρότησης του επαγγέλματός του (για παράδειγμα, μέσα από τη θέσπιση ειδικών προγραμμάτων σπουδών). Εξετάζονται σε μια ιστορική προοπτική παραδείγματα συγκεκριμένων επιμελητικών προσεγγίσεων που συνέβαλαν στην αποκαλούμενη «επιμελητική στροφή» (curatorial turn).

Εβδομαδιαίες ενότητες

1. Εισαγωγή στην ιστορία της συλλογής και έκθεσης έργων τέχνης

Σύντομη επισκόπηση της ιστορίας της συλλογής και της έκθεσης στην Ευρώπη, την Ελλάδα και τις Η.Π.Α. μέχρι το 1960.

2. Η φύση των Μουσείων

Τι είναι το Μουσείο; Μουσεία μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης από το 1960 μέχρι σήμερα. Μουσεία και πολιτικές συλλογής και έκθεσης αντικειμένων.

3. Εκθέσεις από τον Ψυχρό Πόλεμο στην παγκοσμιοποιημένη αγορά

Οι Μπιενάλε και η ίδρυση νέων θεσμών έκθεσης σύγχρονης τέχνης. Η επέκταση της αγοράς τέχνης: εκθέσεις σε γκαλερί μετά το 1960 και η καθιέρωση των art fairs.

4. Πέρα από τις ατομικές, ομαδικές και θεματικές εκθέσεις – νέες τυπολογίες έκθεσης

Τυπολογίες, ταξινομήσεις και κατασκευή κανόνων. Ποιος καθορίζει τον κανόνα κι επομένως την ιστορία των εκθέσεων; Με ποιους τρόπους; Εξετάζοντας την ορολογία του διαλόγου γύρω από την έκθεση και την επιμέλειά της.

5. Η έκθεση και το αρχείο

Τι είναι ένα αρχείο; Επιμελητικές πρακτικές διαχείρισης του αρχείου του Μουσείου

και της αίθουσας τέχνης. Η «αρχαιακή στροφή» (archival turn) στη σύγχρονη τέχνη.

6. Εκθέσεις και επιμέλεια στην Ελλάδα στο β' μισό του 20ού αιώνα

Θεσμοί έκθεσης τέχνης στην μεταπολεμική Ελλάδα. Η άνθηση των ιδιωτικών αιθουσών τέχνης. Συλλογή και αγορά τέχνης στην Ελλάδα. Διαμόρφωση και εξέλιξη του επαγγέλματος του επιμελητή στην Ελλάδα.

7. Η «επιμελητική στροφή»

Ο Seth Siegelauβ και η «απομυστικοποίηση» της διαδικασίας έκθεσης.

8. Μουσείο, εκθέσεις και κοινό τον 21ο αιώνα

Η επιμέλεια εκθέσεων και η κουλτούρα των Μπιενάλε. Ο επιμελητής ως καλλιτέχνης / ο καλλιτέχνης ως επιμελητής. Από τον Harald Szeemann και την Lucy Lippard στη σύγχρονη επιμέλεια εκθέσεων.

9. Συμμετοχική και ακτιβιστική τέχνη

Τέχνη, διαμεσολάβηση και κοινό στον 21ο αιώνα. Τα όρια συμμετοχής του κοινού στη σύγχρονη τέχνη. Τέχνη, πολιτική και αγορά. Διεύρυνση του χώρου έκθεσης τέχνης. Έκθεση ή επιτέλεση τέχνης;

10. Ψηφιακή τεχνολογία, νέα μέσα και επιμέλεια

Νέα μέσα, νέοι χώροι και τρόποι έκθεσης – νέα σχέση καλλιτέχνη-κοινού; Οι καλλιτέχνες ως επιμελητές του έργου τους.

11. Τέχνη, επιμέλεια και θεσμική κριτική

Ο θεσμός ως μέσο και η επιμέλεια ως θεσμική κριτική: όρια και δυνατότητες – το παράδειγμα της documenta.

12. Εκθέσεις σε χώρους διαχειριζόμενους από καλλιτέχνες

Εκθέσεις τέχνης εκτός των επίσημων θεσμών. Παραδείγματα από Ελλάδα, Ευρώπη και Η.Π.Α.: Σωζόπολις (Αθήνα), Transmission Gallery (Γλασκώβη), Co-Prosperity (Chicago), Curatorial Collective for Public Art (Βερολίνο). Συνομιλίες με εκπροσώπους των χώρων.

13. Κατασκευάζοντας ταυτότητες και νοήματα

Εκθέσεις και επιμέλεια σήμερα. Ανακεφαλαίωση του μαθήματος και συζήτηση με τους/τις φοιτητές/ήτριες.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή οπτικοακουστικού υλικού στην αίθουσα, εξοικείωση με ψηφιακή μέσα έρευνας, αλλά και περιήγησης μουσείων και ψηφιακών συλλογών.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 575 1027 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 575 1361 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 640 1027 678">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 640 1361 678">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 678 1027 757">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 678 1361 757">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 757 1027 835">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1034 757 1361 835">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 835 1027 954">Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης</td> <td data-bbox="1034 835 1361 954">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 954 1027 1032">Προετοιμασία τελικής εργασίας μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 954 1361 1032">56</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1032 1027 1070"></td> <td data-bbox="1034 1032 1361 1070"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1070 1027 1108"></td> <td data-bbox="1034 1070 1361 1108"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1108 1027 1146"></td> <td data-bbox="1034 1108 1361 1146"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1146 1027 1184"></td> <td data-bbox="1034 1146 1361 1184"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1184 1027 1234">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1184 1361 1234">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	10	Προετοιμασία τελικής εργασίας μαθήματος	56									Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	50																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20																							
Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	10																							
Προετοιμασία τελικής εργασίας μαθήματος	56																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: διαμορφωτική, προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: επάρκεια ανταπόκρισης στο θέμα της εργασίας και, κυρίως, δυνατότητα διατύπωσης συνεκτικού και κριτικού λόγου Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Καννελουπούλου, Χάρης, επιμ., *Κριτική + Τέχνη 6. Σύγχρονη Τέχνη και Αρχείο: αρχειακές συλλογές, καλλιτεχνικές πρακτικές, προβληματισμοί* (AICA Ελλάς 2016).
- Κανιάρη, Ασημίνα, *Το μουσείο ως χώρος της ιστορίας της τέχνης: Εκθέσεις, συλλογές και η τέχνη από τον 19ο στον 20ό αιώνα*, Αθήνα, Γρηγόρης, 2013.
- Καραμπά, Ελπίδα, επιμ., «*Curating*»: *Απόψεις για την επιμελητική δράση. 9 συν 1 απραγματοποίητα πρότζεκτ*, Αθήνα, Futura, 2005.
- Μαρίνος, Χριστόφορος, επιμ., *Κριτική + Τέχνη 4. Το έργο της επιμέλειας* (AICA Ελλάς 2012).
- Τσιάρα, Συραγώ, *Η επιμέλεια του βλέμματος: Σύγχρονη τέχνη και επιμελητική πρακτική*, Αθήνα, Νήσος, 2021.
- Φωτιάδη, Εύα, «Ο επιμελητής εκθέσεων σύγχρονης τέχνης και ο 'κανόνας' του δημιουργικού υποκειμένου», *Ιστορία της Τέχνης 1* (Δεκέμβριος 2013).
- AAM (American Association of Museums), *Characteristics of Excellence for Us Museums 2013*. Washington, DC, AAM. AAM (2000), *Code of Ethics for Museums*. <http://www.aam-us.org/resources/ethics-standards-and-bestpractices/code-of-ethics-for-museums> (2012).
- Altshuler, Bruce, επιμ., *MJ Manifesta Journal 11: The Canon of Curating* (5/2011).
- Altshuler, Bruce, "A Canon of Exhibitions", *Manifesta Journal 11* (2010/2012): 5-12.
- Barker, Emma, *Contemporary cultures of display*, New Haven, Yale University Press in association with Open University Press, 1999.
- Bennett, Tony, *The Birth of the Museum: History, Theory, Politics*, London, Routledge, 1995.
- Bishop, Claire, *Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship*, London, Verso Books, 2012.
- Callahan, Sara, *Art + Archive: Understanding the Archival Turn in Contemporary Art*, Manchester, Manchester University Press, 2022.

- Crimp, Douglas and Louise Lawler, *On the Museum's Ruins*, London and Cambridge, Mass, MIT Press, 1993.
- Conn, Steven, *Do Museums Still Need Objects?*, Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 2010.
- Dudley, Sandra et al., επιμ., *The Thing About Museums: Objects and Experience, Representation and Contestation*, London/New York, Routledge, 2012.
- Ferguson, Bruce W., Reesa Greenberg, and Sandy Nairne, eds, *Thinking About Exhibition*, New York, Routledge, 1996.
- ICOM, *Code of Ethics*. <http://icom.museum/who-we-are/the-vision/code-of-ethics.html> (2004).
- Krauss, Rosalind, "The Cultural Logic of the Late Capitalist Museum", *October* 54 (1990): 3-17.
- Martinon, Jean-Paul, ed., *The Curatorial: A Philosophy of Curating*, London, Bloomsbury Academic, 2015.
- Obirst, Hans Ulrich, *A Brief History of Curating*, Zurich, JRP Ringier, 2011.
- O' Neil, Paul, ed., *The Culture of Curating and the Curating of Culture(s)*, London, Cambridge, Mass, MIT Press, 2012.
- _____ ed., *Curating Subjects*, Amsterdam, De Appel, 2007.
- O' Neil, Paul and Mick Wilson, eds., *Curating and the Educational Turn*, Amsterdam, Open Editions, 2010.
- Osborne, Peter, *Anywhere Or Not At All: Philosophy of Contemporary Art*, London, Verso, 2013.
- Pearce, Susan M., *Museums, Objects, and Collections: A Cultural Study*, Washington, DC, Smithsonian Books, 1993.
- Preziosi, Donald, *Brain of the Earth's Body: Art, Museums, and the Phantasms of Modernity*, Minneapolis, University of Minnesota Press, 2003.
- Rand, Steven, and Harriet Kouris, eds, *Cautionary Tales: Critical Curating*, New York, Apexart, 2007.
- Rounthwaite, Adair, *Asking the Audience: Participatory Art in 1980s*, New York, Minneapolis, University of Minnesota Press, 2017.
- Serota, Nicholas, *Εμπειρία ή ερμηνεία: Το δίλημμα των μουσείων*

μοντέρνας τέχνης, μτφρ. Ανδρέας Παππάς, Αθήνα, Άγρα, 2012.

- Zorloni, Alessia, *The Economics of Contemporary Art: Markets, Strategies and Stardom*, New York, Springer, 2013.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Curatorial Studies, ISSN: 20455836
- <https://on-curating.org> (επιλεγμένα άρθρα)

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 61

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 626	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνη και Δίκαιο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνικά Χρήσιμη η γνώση της αγγλικής γλώσσας για την κατανόηση τμήματος της βιβλιογραφίας		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT4135/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Παπανικολάου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Πέμπτη και Παρασκευή, 16:00-17:00 κατόπιν ραντεβού
Email επικοινωνίας:	maripapa22@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοήσει βασικά θεωρητικά, μεθοδολογικά και πρακτικά ζητήματα από το πεδίο της νομικής επιστήμης, ώστε να μπορέσει να αντιληφθεί τη σχέση της τέχνης με το δίκαιο,
- εξοπλιστεί με ειδικές γνώσεις, όπως η συνταγματική κατοχύρωση της ελευθερίας της τέχνης και η νομική προστασία των δημιουργών ή/και των έργων τους κ.ά.,
- διευρύνει την κριτική του/της αντίληψη σε ήδη γνωστά ζητήματα στον τομέα της θεωρίας και ιστορίας της τέχνης. Στον στόχο αυτό θα συμβάλλουν επί παραδείγματι αναλύσεις σχετικές με την εννοιολογική προσέγγιση της τέχνης από νομικούς επιστήμονες, τη δυσκολία ορισμού του έργου τέχνης στο δίκαιο, την πρόσληψη του έργου τέχνης από τους ενόρκους και τους δικαστές κ.ά.,
- να προσεγγίζει διεπιστημονικά ζητήματα στον κλάδο του/της,
- συντάξει μια επιστημονική εργασία και να επιχειρηματολογήσει πάνω στο θέμα αυτό αξιοποιώντας τη θεωρία την οποία διδάχτηκε στο μάθημα και τη σχετική βιβλιογραφία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα επικεντρώνεται στη διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στην τέχνη και το δίκαιο. Η καλλιτεχνική δημιουργία, δηλαδή η έρευνα, παραγωγή και έκθεση ενός έργου στο κοινό, αποτελείται από «πράξεις», οι οποίες εμπίπτουν σε ένα δίκτυο κανόνων δικαίου και νόμων, όπως και όλες οι υπόλοιπες πράξεις των ανθρώπων σε μια κοινωνία. Κρίνεται όμως το καλλιτεχνικό έργο ως προς την νομιμότητά του, όπως και όλες οι υπόλοιπες πράξεις; Σε σωρεία παραδειγμάτων στην ιστορία της τέχνης αλλά και τη νομολογία, ο καλλιτέχνης φαίνεται να εισάγει μια αμφισβήτηση μέσα από το έργο του για το τι είναι νόμιμο. Με την σειρά του ο δικαστής επιχειρεί να αξιολογήσει αν η πράξη του καλλιτέχνη αποτελεί τέχνη, αν έχει καλλιτεχνική αξία, αν έχει κοινωνικό όφελος ή αν είναι απλά μια παράνομη πράξη. Συχνά ο δικαστής καταλήγει να εξετάζει ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο της θεωρίας και ιστορίας της τέχνης (πχ. τι είναι ωραίο, τι είναι τέχνη). Από την άλλη, ο καλλιτέχνης ενώπιον του νόμου καλείται συχνά να αποδείξει ότι η ελευθερία του λόγου και της έκφρασης δικαιολογεί τυχόν παρέκκλιση από το θεσμοθετημένο πλαίσιο. Σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρούμε ότι ο καλλιτέχνης προβαίνει σε πράξεις οι οποίες την εποχή που τις τελεί είναι παράνομες, αλλά όχι σήμερα. Το έργο του και η συζήτηση που προκύπτει μέσω αυτού «ανοίγει» ενίοτε το δρόμο για την αναθεώρηση της νομοθεσίας, με αποτέλεσμα οι πράξεις αυτές να καθίσταται νόμιμες σε μεταγενέστερες δεκαετίες. Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την παραπάνω συζήτηση και εξετάζει την αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στο νόμο και την τέχνη.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις δια ζώσης στο χώρο του πανεπιστημίου	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	• Δημιουργία αλληλουχίας διαφανειών για κάθε διάλεξη, αποτελούμενη από κείμενο, γραφήματα, εικόνες και βίντεο. • Χρήση ενεργών συνδέσμων σε ψηφιακές σημειώσεις βασισμένες στην παραπάνω παρουσίαση, οι οποίες αναρτώνται μετά από κάθε μάθημα στο eClass. • Οργάνωση του εκπαιδευτικού υλικού σε φακέλους, τα οποία γίνονται προσβάσιμα στις/στους φοιτήτριες/φοιτητές μέσω υπηρεσιών αποθήκευσης και συγχρονισμού αρχείων (one drive, ΔΗΛΟΣ 365). • Αρχεία κοινής χρήσης word και φακέλων για την αλληλεπίδραση των φοιτητών/τριών, τη συμβολή τους στο μάθημα και την εκπόνηση ομαδικών ασκήσεων, όπως η εικονική δίκη στο τέλος του εξαμήνου.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175	Δραστηριότητα Διαλέξεις (παρακολούθηση) Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Προετοιμασία για την εικονική δίκη Τελική εξέταση Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 128 6 2 175 ώρες (7 ECTS)

ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα βαθμολογηθούν βάσει της γραπτής δοκιμασίας στο τέλος του εξαμήνου. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: • Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού • Προφορική συζήτηση κατόπιν αιτήματος κατά τις ώρες γραφείου (προαιρετικό)

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γαρουφαλιά, Όλγα Δ. <i>Τα Εικαστικά Έργα και η Νομική τους Προστασία</i>. Αθήνα: Σάκκουλας, 2001.   Δαρέλλη, Δήμητρα <i>In Art We Trust. Η Ελευθερία της Τέχνης στις ΗΠΑ</i>. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2016.   Δασκαλοθανάσης, Νίκος (επιμ.). <i>Brançusi κατά Ηνωμένων Πολιτειών, η ιστορική δίκη 1927-1928</i>. Αθήνα: Ύψιλον, 2004.   Δουζίνας, Κώστας. <i>Νόμος και Αισθητική: Λογοτεχνία, Τέχνη, Δίκαιο</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ, 2005.   Ζιώγας, Γιάννης και Λεωνίδα Καραμπίνης, Γιάννης Σταυρακάκης, Δημήτρης Χριστόπουλος (επιμ.). <i>Όψεις Λογοκρισίας στην Ελλάδα</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη, 2008.   Ζιώγας, Γιάννης. <i>Απαγορεύεται! Εικαστική Λογοκρισία στην Ελλάδα (1949-2016)</i>. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα

Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, 2016.

Θεοδόσης, Γεράσιμος. *Η Ελευθερία της Τέχνης*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 2001.

Μαρκεζίνης, Βασίλειος. *Το Καλό και το Κακό στην Τέχνη και το Δίκαιο*. Αθήνα: Λιβάνη, 2009.

Μουσταΐρα, Ελίνα. *Σχέση Δικαίου και Τέχνης*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα, 2006.

Νταρτβέλ, Π., Ντενί, Φ., Ρόμπιν, Γ., Δημούλης, Δ. (επιμ.), *Δικαίωμα στη Βλασφημία*, Μαύρη Λίστα, Αθήνα 2000.

Πάγκαλος, Ορέστης. *Η Συνάντηση του Writer με την Εξουσία. Το Γκραφίτι ως Τρόπος Επικοινωνίας και ως Τέχνη στον Δημόσιο Χώρο*. Διδακτορική Διατριβή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2017.

Παπανικολάου, Μαρία. *Η Εικαστική Προσέγγιση της Φυλακής: Μια Διαδρομή από την Φυλάκιση στην Απόδραση*. Διπλωματική Εργασία. Αθήνα, Τμήμα Μεταπτυχιακό Εικαστικών Τεχνών, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2011.

Παπανικολάου, Μαρία. *Καλλιτεχνικές πρακτικές στον δημόσιο χώρο της Αθήνας: Η περίπτωση του μη-αδειοδοτημένου γκραφίτι (1985-2020)*. Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα, Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2022.

Πετσίνη, Πηνελόπη και Δημήτρης Χριστόπουλος (επιμ.). *Η Λογοκρισία στην Ελλάδα*. Αθήνα: Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, 2016.

Τάκης, Ανδρέας. *Για την Ελευθερία της Τέχνης. Δοκίμιο Πολιτικής και Συνταγματικής Θεωρίας*. Αθήνα: Σαββάλας ΑΕ, 2008.

Τσακυράκης, Σ. *Η ελευθερία του λόγου στις Η.Π.Α.* Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα, 1997.

Τσίχλα, Μαρκέλλα-Ελπίδα. *Η λογοκρισία στην Τέχνη. Περιπτώσεις Λογοκρισίας στη Μεταπολεμική Ελληνική Σκηνή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Βάνιας, 2019.

Φωτιάδου, Αλκμήνη. *Σταθμίζοντας την ελευθερία του λόγου – Δικαστικές τεχνικές και ελευθερία του λόγου στις Η.Π.Α. και στην Ελλάδα*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα, 2006.

Lefebvre, Henri. *Δικαίωμα στην Πόλη. Χώρος και Πολιτική*. Κουκκίδα: Αθήνα, 2006.

McClellan, Daniel (επιμ.). *The Trials of Art*. Λονδίνο: Ridinghouse, 2007.

- Moustaira, Elina. *Art Collections, Private and Public: A Comparative Legal Study*. Χαΐδελβέργη: Springer Cham, 2015.
- Papanikolaou, Maria. *Activist Art: The Art of Resisting. Art Resisting*. Bachelor's Thesis. The Hague: Royal Academy of Art, 2008.
- Rahn, Janice. *Painting Without Permission: Hip-Hop Graffiti Subculture*. Westport, Connecticut; London: Bergin & Garvey, 2002.
- Rogers v. Koons, 960 F.2d 301 (2d Cir. 1992).
- Roth v. United States, 354 U.S. 476 (1957).
<https://supreme.justia.com/cases/federal/us/354/476/>, Πρόσβαση την 1η Αυγούστου 2022.
- Schacht v. United States, 398 U.S. 58 (1970).
- Serra v. US General Services Admin., 667 F. Supp. 1042 (S.D.N.Y. 1987).
- Varnedoe, Kirk, and Adam Gopnik. *High and Low: Modern Art and Popular Culture*. New York, NY: Museum of Modern Art, 1990.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 62

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	ΠΡΑ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πρακτική Άσκηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Ολογράφως και αριθμητικά</i>	Οκτώ (8)	Επτά (7)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://dasta.asfa.gr/frontend/articles.php?cid=3
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια (έως 31/12/2022) Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (από 1/1/2023)
Ώρες γραφείου:	Γραφείο Πρακτικής Άσκησης: Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη: 11:00-15:00
Email επικοινωνίας:	internship@asfa.gr vroussou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων											
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης θα: • έχει έρθει σε επαφή με τις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες της αγοράς εργασίας, η οποία διαφέρει σημαντικά από την εμπειρία στον ακαδημαϊκό χώρο, • έχει γνωρίσει τον τρόπο της λειτουργίας χώρων που σχετίζονται με την τέχνη (ιδιωτικές γκαλερί, μουσεία, διάφοροι φορείς, δημόσιοι και ιδιωτικοί κ.λπ.), • έχει αποκτήσει εργασιακή εμπειρία στους παραπάνω χώρους, • έχει εμπλουτίσει στην πράξη τις γνώσεις που έχει αποκτήσει κατά τις σπουδές του, • έχει καλλιεργήσει τις σχετικές δεξιότητές του.											
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>		<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>										
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>										
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>										
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>										
	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>										

<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>Άλλες...</i>
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>.....</i>
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Ομαδική εργασία - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Άσκηση διάρκειας 100 ωρών σε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα σχετικό με καλλιτεχνικές δραστηριότητες.

Φορείς μπορούν να αποτελέσουν όλες οι επιχειρήσεις και όλοι οι οργανισμοί ανεξαρτήτως μεγέθους.

Ο/η εργαζόμενος/η εντός του φορέα που καθοδηγεί τον/την ασκούμενο/η φοιτητή/ήτρια ονομάζεται Επόπτης. Όλες οι συνεννοήσεις για ζητήματα που αφορούν την υλοποίηση της πρακτικής εντός του φορέα γίνονται μεταξύ ασκούμενου/ης φοιτητή/ήτριας και Επόπτη. Ο τελευταίος ενημερώνει ιδίως το/τη φοιτητή/ήτρια για το αντικείμενο των εργασιών του φορέα/τμήματος στο οποίο θα υλοποιηθεί η άσκηση, καθώς και για τους κανονισμούς λειτουργίας και ασφάλειας που ισχύουν στο συγκεκριμένο εργασιακό περιβάλλον. Ο φορέας υποχρεούται να απασχολεί το/τη φοιτητή/ήτρια σε θέση σχετική με το αντικείμενο σπουδών του.

Ο/η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η του μαθήματος μπορεί να επικοινωνήσει με τον Επόπτη κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της Πρακτικής Άσκησης για να ενημερωθεί για την πορεία υλοποίησής της.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 63

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 233	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρία της Τέχνης της Ιταλικής Αναγέννησης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

ΝΑΙ/ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	nlitsardopoulou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να πλαισιώνει τα εικαστικά έργα της Ιταλικής Αναγέννησης με βασικές πρωτογενείς θεωρίες περί τέχνης.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι να εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/ήτριες με κεντρικές έννοιες και αντιλήψεις που συναντώνται συστηματικά σε πρωτογενή κείμενα περί τέχνης. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται οι θεωρίες των Alberti, Leonardo, Castiglione, Vasari, Dolce, Aretino, Federico Zuccaro, Ghiberti, η αυτοβιογραφία

του Cellini, οι επιστολές των Raffaello, Bronzino και Michelangelo. Οι αντιλήψεις αυτές συζητούνται απέναντι σε ορισμένες πρακτικές, π.χ. καλλιτεχνικά συμβόλαια, και με άξονες βασικές ιδέες της περιόδου που αφορούν στην *istoria*, στο σχέδιο, στο χρώμα, στην προοπτική, στην έκφραση, στη «ρεαλιστική» αποτύπωση της φύσης, στη μίμηση αρχαίων προτύπων. Το κύρος των ζωγράφων και η σχετική σπουδαιότητα της ζωγραφικής (*paragone*), η σχέση με σημαντικούς πάτρωνες της τέχνης, το κοινωνικό δίκτυο μέσα στο οποίο κινούνται οι καλλιτέχνες κατέχουν σημαντική θέση στη συζήτηση. Ταυτόχρονα, παρουσιάζονται εξελικτικά σχήματα, π.χ. των Vasari και Dolce, όπως και ο βασικός προβληματισμός ανάμεσα στους θεωρητικούς της περιόδου, που αφορά στην αξιολογική σύγκριση ανάμεσα στη φλωρεντινή και στη βενετσιάνικη τέχνη.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Στην αίθουσα διδασκαλίας Πρόσωπο με πρόσωπο																					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Η διδασκαλία συνεπικουρείται από την προβολή Powerpoint με το φωτογραφικό υλικό του μαθήματος.																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 651 1026 712">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 651 1361 712">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 719 1026 757">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 719 1361 757">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 763 1026 835">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 763 1361 835">136</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 842 1026 880">Σύνταξη εργασίας</td> <td data-bbox="1034 842 1361 880">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 887 1026 925"></td> <td data-bbox="1034 887 1361 925"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 931 1026 969"></td> <td data-bbox="1034 931 1361 969"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 976 1026 1014"></td> <td data-bbox="1034 976 1361 1014"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1021 1026 1059"></td> <td data-bbox="1034 1021 1361 1059"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1066 1026 1104"></td> <td data-bbox="1034 1066 1361 1104"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1111 1026 1149">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1111 1361 1149">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136	Σύνταξη εργασίας	50											Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136																					
Σύνταξη εργασίας	50																					
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: συμμετοχή στο μάθημα, προφορικές παρουσιάσεις, τελική γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας																					

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

Δοξαράς, Παναγιώτης (μτφ.), Ιωάννου Κ. Παναγιώτης (επιμ.). *Λεονάρντο Ντα Βίντσι, Λέον Μπαττίστα Αλμπέρτι, Αντρέα Πότσο. Δια την ζωγραφίαν. Οι πρώτες μεταφράσεις κειμένων τέχνης*. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2016

Προσεγγίσεις της Καλλιτεχνικής Δημιουργίας από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας. (Πρόλογος: Νίκη Λοϊζίδη, Επιμέλεια: Νίκος Δασκαλοθανάσης). Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη, 2008

Alberti, Leon Battista. *Περί Ζωγραφικής*. (μτφ.-εισαγ.-σχόλια: Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα). Αθήνα: Καστανιώτης, 2008

Da Vinci, Leonardo. *Treatise on Painting*. (μτφ.-σχόλια: A. Philip McMahon). Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1956

Καστιλιόνε, Μπαλτασάρε. *Το Εγχειρίδιο του Καλού Αυλικού*. (μτφ: Κωνσταντίνα Παπαπετροπούλου). Αθήνα: Ερατώ, 2010

Vasari, Giorgio. *Καλλιτέχνες της Αναγέννησης*. (εισαγ.-μτφ.-σχόλια: Στέλιος Λυδάκης). Αθήνα: Εκδόσεις Κανάκη, 1995

Roskill, Mark. W. *Dolce's "Aretino" and Venetian Art Theory of the Cinquecento*. New York: New York University Press, 1968

Λεωτσάκος, Γιώργος (προλεγόμενα και μτφ). *Η Ζωή του Μπενβενούτο Τσελλίνι, Φλωρεντινού Ιστορημένη από τον ίδιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Άγρα, 1994

Ασημακοπούλου, Ιάνθη, Πυτιχούτης Ντίνος (μτφ.). «Paragone ή η άμιλλα μεταξύ των τεχνών. Οι επιστολές του Bronzino και του Μιχαήλ Άγγελου στον Benedetto Varchi (1549)». *Ιστορία της Τέχνης*. Τεύχος 5 (Καλοκαίρι 2016), σς. 162-167

Ιωάννου, Παναγιώτης (επιμ., μτφ.). «Επιστολή του Ραφαήλ στον πάπα Λέοντα Ι'». *Ιστορία της Τέχνης*. Τεύχος 2 (Καλοκαίρι 2014), σς. 128-142

Ιωάννου, Παναγιώτης (επιμ. μτφ.). «Οι Βίοι του Giorgio Vasari. Τα προοίμια στις τρεις εποχές (1550, 1568). Προοίμιο [στην Πρώτη εποχή]». *Ιστορία της Τέχνης*. Τεύχος 5 (Καλοκαίρι 2016), σς. 141-161

Giovanni Pico della Mirandola. *Oration on the dignity of Man*. (μτφ: Robert Caponigri). Chicago: Henry Regnery, 1956

Λαμπράκη Πλάκα, Μαρίνα. *Οι Πραγματείες Περί Ζωγραφικής. Αλμπέρτι και Λεονάρντο*. Ηράκλειο Κρήτης: Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, 1988

Alberti, Leone Battista. *Ten Books on Architecture*. (μτφ: James Leoni, επιμ. Joseph Rykwert). London: Alec Tiranti, 1955

Alberti, Leon Battista. *On Painting and On Sculpture*. (εισαγ.-μτφ.-σχόλια: Cecil Grayson).

London: Phaidon Press, 1972

Ιωάννου, Παναγιώτης. «*Trattato della pittura: Ο άφαντος Λεονάρντο. Γύρω από την προϊστορία την επώαση και την υποδοχή της πρώτης έκδοσης της Πραγματείας περί ζωγραφικής του da Vinci (1651), στο Προσεγγίσεις της Καλλιτεχνικής Δημιουργίας από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σς. 297-319*

Ιωάννου, Παναγιώτης. «Εκδόσεις της «Πραγματείας περί Ζωγραφικής» του Leonardo da Vinci: βιβλιογραφικός προσανατολισμός». *Ιστορία της Τέχνης*. Τεύχος 1 (Χειμώνας 2013), σς. 175-178

Kemp, Martin. *Leonardo da Vinci. The Marvellous Works of Nature and Man*. Oxford: Oxford University Press, 2007

Farago, Claire. *Leonardo da Vinci's Paragone: A Critical Interpretation with a New Edition of the Text in the Codex Urbinas*. Leiden: Brill, 1992

Cennini, Cennino. (μτφ: Παναγιώτης Τέτσης). *Το βιβλίο της τέχνης, ή, πραγματεία περί της ζωγραφικής*. Αθήνα: Artigraf, 1990

Vasari, Giorgio. *Lives of the Painters, Sculptors and Architects*. (μτφ: Gaston du C. de Vere). New York, London, Torino: Alfred A. Knopf, 1996 (2 Τόμοι)

Jim Harris. "Lorenzo Ghiberti and the language of praise". *Sculpture Journal* 2017 26:1, σς. 107-118

Javitch, Daniel (επιμ.). *The Book of the Courtier*. New York, London: W.W. Norton and Company, 2002

Hanning, Robert W., David Rosand (επιμ.). *Castiglione. The Ideal and the Real in Renaissance Culture*. New Haven and London: Yale University Press, 1983

Gardner, Victoria C. "Homines non nascuntur, sed figuntur: Benvenuto Cellini's Vita and Self-Presentation of the Renaissance Artist". *The Sixteenth Century Journal*. Vol. 28 (Summer 1997), σς. 447-465

Aretino, Pietro. *Lettres de l' Arétin. (1492-1556)*. (μτφ: André Chastel, Nadine Blamoutier). Editions Scala, 1988

Εμμανουήλ, Αιμιλία (εισαγ.-μτφ.). *Μιχαήλ Άγγελος. Σονέτα*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, 2019

Stokes, Adrian. *Michelangelo. A Study in the Nature of Art*. London and New York: Routledge, 2002

Μουμπτζίδου, Φανή. «Αφηγηματική ζωγραφική και εκκλησιαστικοί θεσμοί κατά την ύστερη Αναγέννηση: Η περίπτωση Paolo Veronese», στο *Προσεγγίσεις της Καλλιτεχνικής Δημιουργίας από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας, σς. 359-377*

Bellori, Giovan Pietro. *The lives of the modern painters, sculptors and architects*. Cambridge: Cambridge University Press, 2005

Mancini, Giorgio, Baglione, Giovanni, Bellori, Giovanni Pietro. *Lives of Caravaggio*. London:

Pallas Athene, 2005

Bellori, Giovanni Pietro. «Η Ιδέα του ζωγράφου, του γλύπτη και του αρχιτέκτονα, επιλεγμένη από τις φυσικές ομορφιές, η οποία υπερβαίνει τη φύση (1664)» (επιμ., μτφ. Τιτίνα Κορνέζου). *Ιστορία της Τέχνης*. Τεύχος 1 (Χειμώνας 2013), σς. 150-161

Κλάγκα, Νότη. «Η κριτική στον Καραβάτσο κατά τον 17^ο αιώνα», στο *Προσεγγίσεις της Καλλιτεχνικής Δημιουργίας από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας*, σς. 321-358

Warwick, Genevieve (επιμ.). *Caravaggio: realism, rebellion, reception*. Newark: University of Delaware Press, 2006

Richardson, Carol M., Kim W. Woods, Michael W. Franklin (επιμ.). *Renaissance Art Reconsidered. An Anthology of Primary Sources*. Malden, MA: Blackwell Publishing, 2007

Klein, Robert, Henri Zerner (επιμ.). *Italian art 1500-1600: sources and documents*. Evanston, Illinois: Northwestern University Press, 2001

Sohm, Philip. *Style in the art theory of early modern Italy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001

Elkin, James, Robert Williams (επιμ.). *Renaissance Theory*. New York, London: Routledge, 2008

Helton, Tinsley (επιμ.). *The Renaissance. A Reconsideration of the Theories and Interpretations of the Age*. Westport, Connecticut: Greenwood Press, 1980

Ames-Lewis, Francis. *The Intellectual Life of the Early Renaissance Artist*. New Haven and London: Yale University Press, 2002

Blunt, Anthony. *Artistic Theory in Italy 1450-1600*. Oxford: Clarendon Press, 1959

Baxandall, Michael. *Words for Pictures. Seven Papers on Renaissance Art and Criticism*. New Haven and London: Yale University Press, 2003

Kristeller, Paul Oscar. *Renaissance Thought and the Arts. Collected Essays*. Princeton: Princeton University Press, 1990

Smith, Paul, Carolyn Wilde (επιμ.). *A Companion to Art Theory*. Oxford: Blackwell, 2002

Burke, Peter. *The Italian Renaissance. Culture and Society in Italy*. Princeton: Princeton University Press, 2000

Kren, Thomas, Jill Burke, Stephen J. Campbell (επιμ.). *The Renaissance nude*. Los Angeles: Getty Publications, 2018

Gregory, Mina, Μαρίνα Λαμπράκη - Πλάκα. *Το φως του Απόλλωνα: Ιταλική Αναγέννηση και Ελλάδα*. Αθήνα: Εθνική Πινακοθήκη - Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, 2003

Belting, Hans. *Likeness and Presence. A History of the Image before the Era of Art*. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1994, σς. 546-556

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 64

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 906	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η κρυφή ζωή των έργων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μιχαήλ Δουλγερίδης, Ανάθεση Ναυσικά Λιτσαρδοπούλου, Υπεύθυνη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	mdoulgeridis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: -αντιληφθεί τα νέα σχήματα ανάλυσης και σύνθεσης της εικονογραφικής πληροφορίας, -εκτιμά την αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών στην υπηρεσία της πολιτιστικής και πολιτικής διάσωσης μελέτης και ερμηνείας της πολιτιστικής μνήμης, -αξιολογεί το Marketing των έργων τέχνης στο διεθνή χώρο, -διευρύνει τον πληροφοριακό του/της ορίζοντα και να εμπλουτίσει το γνωστικό επίπεδο της επιστήμης του/της με καινοτόμα και ρηξικέλευθη διάσταση.																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td><i>.....</i></td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>.....</i></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		<i>.....</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	<i>.....</i>																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η σύγχρονη προσέγγιση του τρόπου ανάγνωσης των έργων τέχνης, (α) συμπληρώνοντας στα ιστορικά και αισθητικά δεδομένα και εκείνα που προέρχονται από τη μελέτη και έρευνα των υλικών της τεχνικής αλλά και της αθέατης τελετουργίας εξέλιξης και ολοκλήρωσης ενός έργου τέχνης, και (β) δημιουργώντας έναν καινούριο τρόπο επικοινωνίας ανάμεσα στην ιστορία, στην αισθητική, στην ανάλυση και στην οργάνωση της σύνθεσης και της εικονογραφικής πληροφορίας.

Τα περιεχόμενα του μαθήματος -σεμιναρίου- έχουν οργανωθεί ως εξής:

1-Ανακαλύπτοντας τον άγνωστο κόσμο του ζωγραφικού έργου μέσω της σύγχρονης τεχνολογίας

Michelangelo Merisi da Caravaggio Francesco Boneri.

2-Ανακαλύπτοντας τον άγνωστο κόσμο του ζωγραφικού έργου μέσω της σύγχρονης τεχνολογίας

Δομίνικος Θεοτοκόπουλος.

3-Ανακαλύπτοντας τον άγνωστο κόσμο του ζωγραφικού έργου μέσω της σύγχρονης τεχνολογίας

Luca Giordano

Το θαύμα στην κολυμβήθρα Βηθεσδά

4-Ο καλλιτέχνης – το δημιούργημα και η ταυτότητά του – η υπογραφή του...

Μέρος Πρώτον

5-Ο καλλιτέχνης – το δημιούργημα και η ταυτότητά του – η υπογραφή του...

Μέρος Δεύτερον

6-Ο καλλιτέχνης – το δημιούργημά του, οι συντεχνίες-συνεχιστές των έργων του... – η αρτιότητα – αυθεντικότητα

7-Επέμβαση του ζωγράφου στο έργο του...

8-Ο ιστορικός της τέχνης – το έργο τέχνης και οι καλλιτέχνες...

9-Η δυσκολία της απόδοσης των έργων στον ίδιο το δημιουργό τους

10-Όταν οι εργαστηριακές μελέτες αποκαλύπτουν νέες πληροφορίες για τη ζωγραφική σύνθεση που εμπνεύστηκαν οι ίδιοι καλλιτέχνες...

11-Ιδιαίτερες γνώσεις που μπορεί να ανιχνεύσει ο ερευνητής ενός έργου τέχνης

12-Το έργο τέχνης – ο καλλιτέχνης και το Μουσείο

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Δια ζώσης Το μάθημα καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα θεμάτων τόσο μέσω θεωρητικών διαλέξεων και σεμιναριακών συναντήσεων. Υπάρχει ήδη επικοινωνία και συμφωνία με πολύπειρους και έμπειρους επιμελητές, ερευνητές και καλλιτέχνες, καθώς και επιστήμονες όλων των κλάδων, για να καταθέσουν τη σοφία τους και την εμπειρία τους.																											
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου																											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>136</td> </tr> <tr> <td>Σύνταξη εργασίας</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136	Σύνταξη εργασίας	50																	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																											
Διαλέξεις	39																											
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136																											
Σύνταξη εργασίας	50																											
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																											
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια</i>	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, προφορική παρουσίαση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες.																											

αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:
Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας
Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- M. Valari, Y. Chryssoulakis and M. Chassery, “Measurement of colour using a non-destructive method for the study of painted works of art”, Meas. Sci, Technol. 5, UK, 1994.
- Manolis Chatzidakis, “Another Icon of Christ at Sinai”, Byzantine East, Latin West / Art Historical Studies in Honor of Kurt Weitzmann, Department of Art and Archaeology, Princeton University, 1995.
- Βεροϊόπουλου Ιωάννη, Νικάκη Κωνσταντίνου, Παναγιωτόπουλου Βασιλείου, «Προσέγγιση δύο ελαιογραφιών με προηγούμενες επεμβάσεις συντήρησης. Μελέτη της κατάστασης διατήρησής τους και προβληματισμοί αποκατάστασης» (πτυχιακή εργασία), Εισήγηση: Ασημάκου Φλωρεντία, ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Συντήρησης Έργων Τέχνης & Αρχαιοτήτων, Αθήνα, 1996.
- Χαριάτη-Σισμάνη Κατερίνας, *Μαθητεύοντας κοντά στον Μπουζιάνη*, προλογίζουν Μιχάλης Παπαϊωάννου, Γιώργος Πετρής, εκδ. Μπάστα-Πλέσσα, Αθήνα, Αύγουστος 1985.
- Καλλιγά Μαρίνου, *Νικόλαος Γύζης*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα, 1981.
- Βλάσση Δημήτρη, «Γ. Ν. Ροϊλός – Πρακτικές εφαρμογές συντήρησης και τεκμηρίωσης», ΤΕΙ Αθήνας / Σχολή Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών, Τμήμα Συντήρησης Έργων Τέχνης & Αρχαιοτήτων, Εισηγητής: Τάσος Κουτσούρης, Αθήνα, Μάιος 1994.
- Mauro Matteini - Arcangelo Moles, “Scienza e restauro – metodi di indagine”, Nardini editore, Firenze, 1984.
- Αλεξοπούλου-Αγοράνου Αθηνάς, Ιωακείμογλου Ελένης, Μοίρα Παναγιώτας, *Ανάλυση των υλικών κατασκευής των ζωγραφικών έργων με φυσικοχημικές τεχνικές*, εκδ. Γκόνη, Αθήνα, 1992.
- “Ultraviolet Laser Facility”, Reports 1990-91, Foundation for Research and Technology – Hellas (FO.R.T.H.), Institute of Electronic Structure & Laser, Laser Interactions and Applications Division”, C. Fotakis (Project Coordinator), Heraklion/Crete, May 1991.
- «Εφαρμογές της ανάλυσης και επεξεργασίας εικόνας στην επιστήμη και την τέχνη», Ελληνογαλλικός Επιστημονικός και Τεχνικός Σύνδεσμος, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα, 5 Οκτ. 1987.
- Ακαδημία Αθηνών – Κέντρο Έρευνας της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης, «Μνήμη Μανόλη Χατζηδάκη – Εικόνες της Ζακύνθου», Ακαδημία

Αθηνών 23 Φεβρουαρίου 1999, Αθήνα, 1999.

- Κουσιάκη Φωτεινής, “Νικόλαος Λύτρας: Αισθητική και ιστορική θεώρηση – Φυσικοχημική διερεύνηση των δομικών στοιχείων – Κατάσταση διατήρησης, παθολογία, προτάσεις συντήρησης των έργων ‘Το ψάθινο καπέλο’ και ‘Το γαϊδουράκι’” (πτυχιακή εργασία), Επιβλέπουσα: Αθηνά Αλεξοπούλου-Αγοράνου, ΤΕΙ κλπ. (βλ. παραπ.), Αθήνα, 1995.
- “Τέχνη & Τεχνολογία”, πρακτικά επιστημονικού συμποσίου, Αθήνα, 13 & 14 Νοεμβρίου 1993.
- Ιωακείμογλου Ε. Ελένης, *Τα οργανικά υλικά στην τέχνη και την αρχαιολογία*, Τόμος Α’ (Λίπη και έλαια. Φυσικές ρητίνες και φυσικά κεριά), εκδ. Τροχαλία, Αθήνα, 1993.
- Αλεξοπούλου-Αγοράνου Αθηνάς & Χρυσουλάκη Γιάννη, “Θετικές επιστήμες και έργα τέχνης”. Μέρος Α’: Η Φυσική των Χρωστικών και των χρωματικών στρωμάτων, Μέρος Β’: Φυσικοχημικές διαγνωστικές μέθοδοι, εκδ. Γκόννη, Αθήνα, 1993.
- Yannis Chrysoulakis & Jean Marc Chassery, *The Application of Physicochemical Methods of Analysis and Image Processing Techniques to Painted Works of Art*, Athens, 1989.
- International Conference “LACONA III – Lasers in the Conversation of Artworks”, Abstract Book, Florence, Italy, April 26-29, 1999, Consiglio Nazionale delle Ricerche, Area Della Ricerca di Firenze.
- Umberto Baldini, *Teoria del restauro e unita di metodologia*, Nardini editore, Firenze, 1978.
- Roberto Monticolo, *Meccanismi dell’opera d’arte, Da un corso di disegno per il restauro*, Nardini editore, Firenze, 1987.
- L. Burgio, R. J. H. Clark, Th. Stratoudaki, M. Doulgeridis and D. Anglos, “Pigment Identification in Painted Artworks: A Dual Analytical Approach Employing Laser-Induced Breakdown Spectroscopy and Raman Microscopy”, University College London, Foundation for Research and Technology-Hellas, Institute of Electronic Structure and Laser, Heraklion, Greece and National Gallery of Athens, Greece, Volume 54, Number 4, 2000.
- 5th International Conference and Euroconference OWLS V, “Biomedicine and Culture in the Era of Modern Optics and Lasers” (organized by Foundation for Research and Technology-Hellas (FO.R.T.H.) and University of Crete, 13-16 October, 1998, Heraklion, Crete, Greece.
- Αλεξοπούλου Α. & Χρυσουλάκη Γ., *Η φυσική των χρωστικών και των χρωματικών στρωμάτων*, ΤΕΙ Αθήνας, Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών-Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, Αθήνα, 1986.
- Madeleine Hours, *La vie mysterieuse des chefs-d oeuvre – La science au service de l’art*, Editions de la Reunion des musées nationaux, Paris, 1980.
- Αλεξοπούλου-Αγοράνου Αθηνάς, «Συνεισφορά της επεξεργασίας εικόνας στη φυσικοχημική μελέτη των βυζαντινών και μεταβυζαντινών εικόνων – Μέτρηση του συντελεστή ανακλαστικής ικανότητας των χρωματικών στρωμάτων» (διδασκτορική διατριβή), Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο-Τμήμα Χημικών Μηχανικών/Τομέας Επιστήμης και Τεχνικής των Υλικών, Αθήνα,

1990.

- Ζεργιώτη Ιωάννας, «Ανάπτυξη σκληρών λεπτών επικαλύψεων TIC και TIB2 με τη μέθοδο της φωτοαποδόμησης με παλμικό Laser» (διδακτορική διατριβή), Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας-Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Βιομηχανίας, Βόλος, 1997.
- Gino Piva, *Manuale pratico di tecnica pittorica*, quinta edizione, editore Ulrico Hoepli, 1975, Milano.
- *Analysis-An International Journal on Analytical Chemistry*, Published under the auspices of the Federation of European Chemical Societies (WPAC), Dossier «L' étude des matériaux anciens», Volume 24, No 7, September 1996.
- Λυδάκη Στέλιου, *Ανδρέας Γεωργιάδης ο Κρης (1892-1981)*, έκδ. Φιλολογικού Συλλόγου Χανίων «Ο Χρυσόστομος», Χανιά, 1999.
- Δουλγερίδη Β. Μιχαήλ, *Ο Λόγος του έργου τέχνης και ο Χωρόχρονος*, εκδ. Μπάστα, Αθήνα, 2000.
- Δουλγερίδη Β. Μιχαήλ, «Σημαντικοί σταθμοί της Νεοελληνικής Ζωγραφικής 19ος -20ός αιώνας», Εισαγωγικό κείμενο για την *Ιστορία της Νεοελληνικής Τέχνης*, Ελληνική Τράπεζα, Ιανουάριος 2006.
- Δουλγερίδη Β. Μιχαήλ, «ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ». *Τόπος εν ω καλλιεργούνται τα γράμματα και τέχναι*, εκδόσεις Αγγελάκη, Αθήνα, Οκτώβριος 2006 (Κυκλοφορεί σε Β' έκδοση και έχει δοθεί ως πανεπιστημιακό βιβλίο.).
- Δουλγερίδη Β. Μιχαήλ, «Υλικά και τεχνικές της ζωγραφικής στο πέρασμα του χρόνου», εκδόσεις Αγγελάκη, Αθήνα, 2008 (Κυκλοφορεί σε Β' έκδοση και έχει δοθεί ως πανεπιστημιακό βιβλίο.).
- Δουλγερίδη Β. Μιχαήλ – Ρηγάτου Αθηνάς, «Έλληνες ζωγράφοι χθες στο Φως, σήμερα στο σκοτάδι (1800-1930)», έκδοση Ίδρυμα Ε.Π. Μιχελή, Απρίλιος του 2014.
- Giorgio Vasari, *Καλλιτέχνες της Αναγέννησης*, εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Στέλιου Λυδάκη, εκδ. Κανάκη, Αθήνα, 1995.
- *A cura di Jose Alvarez Lopera, El Greco-Identita e trasformazione. Creta. Italia. Spagna*. Skira editore, Milano, 1999.
- Μισριλή Νέλλης, *Γύζης*, εκδ. Αδάμ, Αθήνα, 1996.
- Λεοντακιανάκου Ειρήνης, «Η μελέτη των χρωστικών στην υπέρυθη και υπεριώδη περιοχή του φάσματος» (πτυχιακή εργασία), ΤΕΙ Αθήνας-Τμήμα Συντήρησης Έργων Τέχνης, Αθήνα, 1993.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 65

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 909	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχαία και μουσεία στην ψηφιακή εποχή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Χρειάζεται γνώση της αγγλικής γλώσσας.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Δέσποινα Βαλατσού, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	dvalatsou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: - περιγράφει τα χαρακτηριστικά της ψηφιακής στροφής στις ιστορικές, αρχειονομικές και μουσειολογικές σπουδές, - προσδιορίζει συναφείς έννοιες, όπως “ψηφιακότητα”, “ψηφιακή αφήγηση”, - ταξινομεί τη βασική βιβλιογραφία στο εν λόγω πεδίο, - αξιολογεί τα υπό εξέταση θέματα μέσα από την παρουσίαση και ανάλυση παραδειγματικών ψηφιακών αρχείων και μουσειακών εκθέσεων/συλλογών στο διαδίκτυο.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η αποκαλούμενη ψηφιακή στροφή στις

ανθρωπιστικές επιστήμες και στόχος του η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την εν λόγω συζήτηση στο πλαίσιο των ιστορικών, αρχειονομικών και μουσειολογικών σπουδών.

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα μελετηθούν αρχεία και μουσεία στα σύγχρονα ψηφιακά συμφραζόμενα. Η ψηφιακή στροφή στα αρχεία και στα μουσεία την εποχή του Web 2.0 αποτελεί ταυτόχρονα τεχνολογική και πολιτισμική μετάβαση σε μεθόδους και πρακτικές εξοικείωσης με το παρελθόν και τον πολιτισμό οι οποίες χαρακτηρίζονται από την ενεργητική συμμετοχή του σύγχρονου υποκειμένου στην παραγωγή και επικοινωνία ιστορικής και πολιτισμικής πληροφορίας και περιεχομένου. Θα διερευνηθούν οι τρόποι με τους οποίους η ψηφιακή τεχνολογία (ενδεικτικά: υπολογιστικές υποδομές, βάσεις δεδομένων, διαδίκτυο) αφενός επιδρά και αλλάζει την έννοια και τη λειτουργία του αρχείου, αφετέρου μετασχηματίζει το σύγχρονο μουσείο τόσο σε επίπεδο μουσειολογικού σχεδιασμού και οργάνωσης, όσο και σε επίπεδο διαχείρισης και διάχυσης μουσειακών πολιτιστικών εγχειρημάτων στο ευρύ κοινό. Θα μελετηθούν ζητήματα όπως η ιστορία και ο πολιτισμός ως βιωμένη εμπειρία, ο ψηφιακός πολιτισμός και η παραγωγή ψηφιακών προϊόντων με ιστορικό και πολιτισμικό περιεχόμενο, η δημόσια ιστορία και σύγχρονες πρακτικές, ο πληθοπορισμός, που σηματοδοτούν μια τομή μεταξύ θεωρίας και πρακτικής, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύουν μια νέα στροφή στη συμμετοχικότητα στην παραγωγή και διάχυση της γνώσης. Θα δοθεί έμφαση, μεταξύ άλλων, στους εξής άξονες: παρουσίαση εξελικτικών φάσεων-περιόδων της ψηφιακής ιστορίας, βασικές έννοιες της ιστορικής επιστήμης στην ψηφιακή εποχή, αρχειακή επιστήμη και ψηφιακότητα, ψηφιακά εκθέματα, ζητήματα ψηφιακού μουσειολογικού σχεδιασμού, ψηφιακές αφηγήσεις ιστορικού και πολιτισμικού περιεχομένου, δημόσια ιστορία κ.ά.

Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.		<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1032 141 1351 181"></td> <td data-bbox="1032 181 1351 226"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1032 181 1351 226">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1032 226 1351 271">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </table>			Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		Μέθοδοι αξιολόγησης: α/Υποχρεωτική ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ στο σεμινάριο, β/ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ στην τάξη, γ/ΤΕΛΙΚΗ ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (περίπου 3.000 λέξεις συμπεριλαμβανομένων βιβλιογραφίας και υποσημειώσεων) Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας				

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία: • Cauvin, Thomas, <i>Public History</i>, New York: Routledge, 2016.   • Cohen, Daniel J. & Roy Rosenzweig. <i>Digital History: A Guide to Gathering, Preserving and Presenting the Past on the Web</i>. Philadelphia, Pennsylvania: University of Pennsylvania Press, 2005.   • Gold, Matthew K. (Ed.), <i>Debates in the Digital Humanities</i>, Minneapolis: University of Minnesota Press, 2012.   • Gold, Matthew K. και Lauren F. Klein (Eds), <i>Debates in the Digital Humanities</i>, Minneapolis: University of Minnesota Press, 2016.   • Parry, Ross (Ed.), <i>Museums in a Digital Age</i>, New York: Routledge, 2010.   • Rosenzweig, Roy & David Thelen, <i>The Presence of the Past. Popular Uses of History in American Life</i>, New York: Columbia University Press, 1998.   • Samuel, Raphael, <i>Theatres of Memory: Past and Present in Contemporary Culture</i>, London: Verso, 2012.   • Sayer, Faye, <i>Public History (A Practical Guide)</i>, London: Bloomsbury,

2015.

- Simon, Nina, *The Participatory Museum*, Santa Cruz, California: MUSEUM 2.0, 2010.
- Weller, Toni (Ed.), *History in the Digital Age*, Oxford: Routledge, 2013.
- Μπιλάλης, Μήτσος, *Το παρελθόν στο δίκτυο. Εικόνα, τεχνολογία και ιστορική κουλτούρα στη σύγχρονη Ελλάδα (1994-2005)*, Αθήνα: Historein, ΕΚΤ/ΕΙΕ, 2015.
- Μπούνια, Αλεξάνδρα, Ν. Νικονάνου, Μ. Οικονόμου, *Η τεχνολογία στην υπηρεσία της πολιτισμικής κληρονομιάς*, Αθήνα: ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ & ΣΙΑ ΟΕ, 2008.
- MacDonald, Sharon (επίμ.), *Μουσείο και Μουσειακές Σπουδές. Πλήρης οδηγός*, Αθήνα: ΠΙΟΠ, 2012.
- Παπατσικουράκης, Χρήστος και Ανέστης Σίτας, *Από τη βιβλιοθηκονομία στην επιστήμη της πληροφόρησης*, Αθήνα: Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε., 2005.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 66

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 232	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία του καλλιτεχνικού επαγγέλματος στην Ελλάδα (19ος αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ελεονώρα Βρατσκίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	evratskidou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: - γνωρίζει επαρκώς τις ιστορικές διεργασίες και το θεσμικό πλαίσιο διαμόρφωσης του καλλιτεχνικού επαγγέλματος στην Ελλάδα και να αποτιμά τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής περίπτωσης σε σχέση με χώρες της Δυτικής Ευρώπης αλλά και άλλες περιφερειακές χώρες, - αναλύει έργα και ιστορικά τεκμήρια που σχετίζονται με την παραγωγή της εικόνας του καλλιτέχνη και του συνολικότερου φαντασιακού γύρω από την καλλιτεχνική δημιουργία.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα πραγματεύεται την ανάδυση του εικαστικού καλλιτέχνη στην Ελλάδα του 19ου αιώνα ως νέας επαγγελματικής κατηγορίας, η οποία προϋποθέτει ένα σύνολο τεχνικών και διανοητικών δεξιοτήτων διαφορετικών από αυτών του παραδοσιακού τεχνίτη. Κεντρικό ρόλο στην ιστορική αυτή διαδικασία κοινωνικής παραγωγής του καλλιτέχνη κατείχε το Σχολείο των Τεχνών, ένας θεσμός που υπήρξε, ιδιαίτερα κατά τις πρώτες δεκαετίες της λειτουργίας του, μοναδικό κέντρο καλλιτεχνικής εκπαίδευσης συλλογικού χαρακτήρα, χώρος εκθέσεων όσο και διάχυσης κριτικού και θεωρητικού λόγου. Οι καλλιτεχνικές εταιρείες και ιδιαίτερα οι σύλλογοι καλλιτεχνών αποτελούν ένα δεύτερο θεσμικό πόλο που υποστήριξε τη συγκρότηση του καλλιτεχνικού επαγγέλματος, αλλά και τις διεκδικήσεις αυτονομίας του εκκολαπτόμενου καλλιτεχνικού πεδίου της χώρας, οροθετώντας παράλληλα τις σχέσεις των καλλιτεχνών με το κράτος. Οι στάσεις των καλλιτεχνών σε συλλογικό επίπεδο ανιχνεύονται μέσα από το λόγο και τις πρακτικές τέτοιων θεσμών, ενώ παράλληλα διερευνάται και ο βαθμός εξάρτησης από αντίστοιχους νομιμοποιητικούς θεσμούς του εξωτερικού, εκπαιδευτικούς και εκθεσιακούς. Για τη μελέτη των επιτελέσεων της καλλιτεχνικής ταυτότητας σε ατομικό επίπεδο επιστρατεύονται τα ίδια τα έργα και τα γραπτά καλλιτεχνών (αυτοπροσωπογραφίες, αμοιβαία πορτραίτα, προγραμματικά κείμενα, κείμενα κριτικής, ημερολόγια, επιστολογραφία). Τέλος, μέσα από την εξέταση ενός ευρύτερου φάσματος πηγών, που διατρέχει τα πεδία της αισθητικής, της βιογραφίας αλλά και της λογοτεχνίας, αναλύονται οι αξίες και οι αναπαραστάσεις (π.χ. οι έννοιες της πρωτοτυπίας ή της ιδιοφυΐας), που ορίζουν την εικόνα του καλλιτέχνη και, συνολικότερα, η συγκρότηση του συλλογικού φαντασιακού γύρω από την καλλιτεχνική δημιουργία στον ελληνικό 19ο αιώνα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Δια ζώσης διαλέξεις Ασκήσεις στην τάξη: ανάλυση και συζήτηση επιλεγμένων τεκμηρίων (εικόνων, κειμένων, βίντεο, ταινίες). Επίσκεψη στη βιβλιοθήκη, αρχείο και πινακοθήκη της ΑΣΚΤ Επισκέψεις σε μουσειακές συλλογές, εκθέσεις ή/και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις συναφείς προς τη θεματική του μαθήματος																					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Διαλέξεις με προβολή οπτικοακουστικού υλικού Ανάρτηση υλικού στο eClass																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις – εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>136</td> </tr> <tr> <td>Σύνταξη εργασίας</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις – εκπαιδευτικές επισκέψεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136	Σύνταξη εργασίας	50											Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																					
Διαλέξεις – εκπαιδευτικές επισκέψεις	39																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136																					
Σύνταξη εργασίας	50																					
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i>	Μέθοδοι αξιολόγησης: προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις																					

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

φοιτητές/ήτριες.

Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:
Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας
Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Βρατσίδου Ε., «Αρχαιολογία και ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα: η διδασκαλία του Γρηγόριου Παπαδόπουλου και του Στυλιανού Κωνσταντινίδη στο Σχολείο των Τεχνών Ι-ΙΙ», *Ιστορία της Τέχνης*, τχ. 1 χειμώνας 2013, σ. 10-45, τχ. 3, χειμώνας 2014, σελ. 38-68.
- Δασκαλοθανάσης Ν. (επιμ.), *Διδάσκοντας την τέχνη: η ιστορία της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών μέσα από το έργο των δασκάλων της, 1840-1974*, κατάλογος έκθεσης, Αθήνα, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2004.
- Δασκαλοθανάσης Ν., *Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο από τον 19ο στον 21ο αιώνα*, Αθήνα, Άγρα, 2012.
- *Έλληνες καλλιτέχνες στην Ακαδημία του Μονάχου τον 19ο και 20ό αιώνα*, κατάλογος έκθεσης, Θεσσαλονίκη, Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών-ΑΠΘ, 2006.
- Ιωαννίδης Κ. (επιμ.), *Το εργαστήριο του καλλιτέχνη*, Αθήνα, ΕΛΙΑ-ΜΙΕΤ, 2016.
- Μακρής Κ., *Χιονιαδίτες ζωγράφοι, 65 λαϊκοί ζωγράφοι από το χωριό Χιονιάδες της Ηπείρου*, Αθήνα, Μέλισσα, 1981.
- Μαρκάτου Δ., «Η κοινωνική θέση του καλλιτέχνη στην Ελλάδα του 19ου αιώνα», Δασκαλοθανάσης Ν. (επιμ.), *Προσεγγίσεις της καλλιτεχνικής δημιουργίας από την Αναγέννηση ως τις μέρες μας*, Αθήνα, Νεφέλη, 2008, σελ. 185-210.
- Ματθιόπουλος Ε. Δ., *‘Η τέχνη περοφυεί εν οδύνη’. Η πρόσληψη του νεορομαντισμού στην Ελλάδα*, Αθήνα, Ποταμός, 2005.
- Μαυρομιχάλη Ε., «Οι καλλιτεχνικοί σύλλογοι και οι στόχοι τους (1880-1910)», *Μνήμων*, 23, 2001.
- Μεντζαφού-Πολύζου Ο. (επιμ.), *Παρίσι-Αθήνα: 1836-1940*, κατάλογος έκθεσης, Αθήνα, ΕΠΜΑΣ, 2006.
- Μερτύρη Α., *Η καλλιτεχνική εκπαίδευση των νέων στην Ελλάδα (1836-1945)*, Αθήνα, ΙΑΕΝ, 2000.
- Μορτάκη Σ., *Η μετανάστευση Ελλήνων καλλιτεχνών στο Παρίσι από το 19ο στον 20ό αιώνα. Η περίπτωση του Κωνσταντίνου Ανδρέου*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2014.
- Μοσχονάς Σ., *Καλλιτεχνικά σωματεία και ομάδες τέχνης κατά το α΄ μισό του 20ού αιώνα: η σημασία και η προσφορά τους*, αδημ. διδ. διατριβή, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 2010.
- Μόσχου Μ., *Ο Θεόφιλος Χατζημιχαήλ βιογραφούμενος*, αδημ. διδ. διατριβή, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 2004.
- Μπόλης Γ., *Οι καλλιτεχνικές εκθέσεις: Οι καλλιτέχνες και το κοινό τους στην Αθήνα του 19ου αιώνα*, αδημ. διδ. διατριβή, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, 2000.
- Πετρήs Γ., *Λαϊκή τέχνη. Πρώτη προσέγγιση*, Γνώση, 1988.
- Σχολινάκη-Χελιώτη Χ., *Ελληνίδες ζωγράφοι, 1800-1922*, αδημ. διδ. διατριβή, Αθήνα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, 1990.
- Barker E. (ed.), *The changing status of the artist*, New Haven, London, Yale University Press, 1999.

- Bättschmann O., *Ausstellungskünstler: Kult und Karriere im Modernen Kunstsystem*, Köln, DuMont Buchverlag, 1997.
- Barolsky P., *A Brief History of the Artist from God to Picasso*, University Park, Pa., Penn State, 2010.
- Barthes R., « La mort de l'auteur » [1968], in *Le Bruissement de la langue*, Paris, Seuil, 1984, σελ. 61-67.
- Bond A., Woodall J. (επιμ.), *Self portrait: Renaissance to contemporary* (κατάλογος έκθεσης), London, National Portrait Gallery, 2005.
- Guercio G., *The Artist's Monograph and its Project*, MIT Press, 2006.
- Heinich N., *Du peintre à l'artiste. Artisans et académiciens à l'âge classique*, Paris, Éditions de Minuit, 1993.
- Heinich N., *L'Élite artiste. Excellence et singularité en régime démocratique*, Paris, Gallimard, 2005.
- Jones A., "Clothes Make the Man': The Male Artist as a Performative Function", *Oxford Art Journal*, 18:2 (1995), p. 18-32.
- Kris E., Kurz O., *Legend, Myth, and Magic in the Image of the Artist. A Historical Experiment*, New Haven, London, Yale University Press, 1979.
- Pollock G., "Artists, Mythologies and Media Genius, Madness & Art History", *Screen*, 21/3 (December 1980), p. 57-96.
- Ruppert W., *Der moderne Künstler. Zur Sozial- und Kulturgeschichte der kreativen Individualität in der kulturellen Moderne im 19. und frühen 20. Jahrhundert*, Frankfurt a.M., Suhrkamp, 1998.
- Shiner L., *The Invention of Art: A Cultural History*, Chicago, University of Chicago Press, 2001.
- Soussloff C., *The Absolute Artiste. Historiography of a concept*, Minneapolis, University of Minnesota Press, 1997.
- Sturgis A. (επιμ.), *Rebels and Martyrs. The Image of the Artist in the Nineteenth Century* (κατάλογος έκθεσης), London, National Gallery, 2006.
- Vratskidou E., *L'émergence de l'artiste en Grèce au XIXe siècle*, Paris, Mare & Martin, 2022.
- Warnke M., *The Court Artist. On the Ancestry of the Modern Artist*, translated by David McLintock. Cambridge, Cambridge University Press, 1993 [1985].
- Wittkower R. & M., *Born under Saturn. The Character & Conduct of Artists: A Documented History from Antiquity to the French Revolution*, London, Weidenfeld and Nicolson, 1963.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 67

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 915	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: λόγος και εικόνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Η γνώση της αγγλικής γλώσσας θεωρείται σημαντική για τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Άντα Διάλλα, Καθηγήτρια Επικουρική συμμετοχή: Μαρία Χατζή, μέλος ΕΔΙΠ
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	adialla@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να προσεγγίζει τη νεότερη και σύγχρονη ιστορία από την οπτική της ιστορίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων																			
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td><i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td><i>Άλλες...</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....	<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>		.....
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																		
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																		
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																		
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																		
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																		
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																		
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	.....																		
<i>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σήμερα πολλοί είναι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα υπερισχύουν όλων των άλλων αξιών, συμπεριλαμβανομένων των εθίμων ή της πρόσδεσης σε μια κοινότητα ή ένα πολιτισμό. Είναι όμως έτσι τα πράγματα; Πότε γεννήθηκε η σύγχρονη αντίληψη για τα ανθρώπινα δικαιώματα; Η Ιστορία τους ξεκινάει στον 20ό αιώνα με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων

Δικαιωμάτων ή πηγαίνει πιο πίσω, στον 18^ο αιώνα, στην εποχή των Επαναστάσεων; Στο σεμινάριο η έμφαση θα δοθεί στη σχέση της λογοτεχνίας και ευρύτερα των τεχνών με την ανάδυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ενσυναίσθηση (empathy) -που είναι ζωτικής σημασίας στην καλλιέργεια των ανθρωπιστικών συναισθημάτων και βασική προϋπόθεση της ανάδυσης της έννοιας των δικαιωμάτων στη νεότερη εποχή- καλλιεργείται μέσα από τη λογοτεχνία και τις τέχνες περί τα τέλη του 18ου αιώνα. Τα ανθρώπινα δικαιώματα υποτίθεται πως διακρίνονται για τις παρακάτω αλληλένδετες αξίες: πρέπει να είναι φυσικά (τα φέρει κάθε ανθρώπινη ύπαρξη), είναι ίσα (είναι ίδια για όλ@s) και οικουμενικά (εφαρμόζονται παντού). Ωστόσο, ένα βασικό θέμα που θα απασχολήσει το σεμινάριο είναι το ερώτημα «ποιος έχει το δικαίωμα να έχει δικαιώματα» (Hannah Arendt). Στο πλαίσιο αυτό θα εξετάσουμε τις δυσκολίες συνάρθρωσης των πολιτικών και ρητορικών αξιώσεων για την καθολικότητα των δικαιωμάτων με την άνοδο του εθνικισμού σε συνδυασμό με την ξενοφοβία και το ρατσισμό που ενδυναμώθηκε κατά το 19ο αιώνα εξαιτίας της αποικιοκρατίας και του ιμπεριαλισμού.

Το σεμινάριο διαρθρώνεται ως εξής:

- Διαφωτισμός και Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Η Αμερικάνικη και η Γαλλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων
- Θρησκευτικές μειονότητες και Δικαιώματα
- Ο αγώνας εναντίων της δουλείας και του εμπορίου των σκλάβων
- Η σημασία της λογοτεχνίας και των τεχνών στην καλλιέργεια της έννοιας του ατόμου και της ενσυναίσθησης
- Διαμόρφωση διεθνούς κοινής γνώμης και διεθνών «κοινοτήτων ενσυναίσθησης»
- Οι σχέσεις μεταξύ ανθρωπιστικών συναισθημάτων, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανθρωπιστικών επεμβάσεων

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης Το μάθημα έχει δομηθεί στη βάση παρουσιάσεων της διδάσκουσας και τη συζήτηση κειμένων με τους/τις φοιτητές/ήτριες. Κατά τις τελευταίες εβδομάδες του εξαμήνου, σε τακτές ημερομηνίες, οι φοιτητές/ήτριες παρουσιάζουν προφορικά τις εργασίες τους, τα θέματα των οποίων έχουν επιλεγεί σε συνεργασία με τη διδάσκουσα.																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση eClass και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 860 1027 913">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 860 1355 913">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 922 1027 954">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 922 1355 954">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 963 1027 1034">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 963 1355 1034">135</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1043 1027 1075">Παρουσίαση εργασίας</td> <td data-bbox="1034 1043 1355 1075">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1084 1027 1115">Σύνταξη εργασίας</td> <td data-bbox="1034 1084 1355 1115">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1124 1027 1155"></td> <td data-bbox="1034 1124 1355 1155"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1164 1027 1196"></td> <td data-bbox="1034 1164 1355 1196"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1205 1027 1236"></td> <td data-bbox="1034 1205 1355 1236"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1245 1027 1276"></td> <td data-bbox="1034 1245 1355 1276"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1285 1027 1317"></td> <td data-bbox="1034 1285 1355 1317"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1326 1027 1357">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1326 1355 1357">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	135	Παρουσίαση εργασίας	1	Σύνταξη εργασίας	50											Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	135																							
Παρουσίαση εργασίας	1																							
Σύνταξη εργασίας	50																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας Οι διδακτικές μέθοδοι ακολουθούν τον κανονισμό του Τμήματος ως προς το Πρόγραμμα Σπουδών και πιο συγκεκριμένα ως προς τη διεξαγωγή των σεμιναρίων. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική																							

	Κριτήρια αξιολόγησης: Το μάθημα αξιολογείται με βάση την τελική γραπτή εργασία, την προφορική παρουσίασή της, καθώς και τη συμμετοχή των φοιτητών/τριών στις συζητήσεις που αφορούν στα ερευνητικά ζητήματα που τίθενται στο πλαίσιο του σεμιναρίου. Τα επιμέρους κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίας εργασίας Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Εύδοξος:

MICHELINE R. ISHAY, *Η Ιστορία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων*, Αθήνα: Σαββάλας, 2008.

Βιβλιογραφία:

- Benjamin, Walter, *The Work of Art in the Age of its Technological Reproducibility, and Other Writings on Media*, Harvard: Harvard University Press, 2008.
- Crary Jonathan, "Géricault, the Panorama, and Sites of Reality in the Early Nineteenth Century", *Grey Room*, No. 9 (Autumn, 2002), pp. 5-25.
- DeGooyer, Stephanie Alastair Hunt, Lida Maxwell, Samuel Moyn (eds), *The Right to have Rights*, London: Verso, 2018.
- Δουζίνας, Κώστας, *Το τέλος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων*, Αθήνα: Παπαζήση, 2006.

- Erdman, David V., "Blake's Vision of Slavery", *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, 15, 3/4 (1952), pp. 242-252.
- Fisch, Audrey, *American Slaves in Victorian England: Abolitionist Politics in Popular Literature and Culture*, Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
- Heracleides, Alexis and Ada Dialla, *Humanitarian Intervention in the Long Nineteenth Century: Setting the Precedent*, Manchester University Press, 2015.
- Huhtamo, Erkki, "Global Glimpses for Local Realities: The Moving Panorama, a Forgotten Mass Medium of the 19th Century", *Art Inquiry* 4, 13 (2002), 193-223.
- Hunt, Lynn, *Inventing Human Rights*, New York: W.W. Norton and Company Press, 2007.
- Ishay, Micheline, *The Human Rights Reader*, New York: Routledge, 2007.
- Klose, Fabian, *The Emergence of Humanitarian Intervention*, Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
- Moyn, Samuel, *The Last Utopia: Human Rights in History*, Harvard University Press, 2010.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 68

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 712	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Επίδραση των Επιστημών στη Σύγχρονη Τέχνη και Αισθητική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB234/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νίκος Ερηνάκης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	nerinakis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα:

- έχουν εποπτική εικόνα της εξέλιξης της μοντέρνας και σύγχρονης τέχνης και των επιστημών των αντίστοιχων εποχών,
- εξοικειωθούν αφενός με μεθόδους ανάλυσης και αφετέρου με τρόπους προσέγγισης σύνθετων αισθητικών και επιστημονικών ζητημάτων,
- καλλιεργήσουν κριτική δυνατότητα αναφορικά με τα επίδικα ζητήματα ανάμεσα στην καλλιτεχνική πρακτική και την επιστημονική έρευνα,
- κατανοούν τη μοντέρνα και σύγχρονη τέχνη σε σχέση με σύγχρονες επιστημονικές θεωρίες,
- αντιλαμβάνονται τόσο το διακριτό χαρακτήρα όσο και τα υβριδικά σημεία τομής μεταξύ τέχνης και επιστήμης σε επίπεδο οντολογίας, μεθόδων, εργαλείων και σκοπών, αλλά και την ανάγκη συνεργασίας καλλιτεχνών και επιστημόνων για τη διεύρυνση των ανθρώπινων δυνατοτήτων,
- κατανοήσουν τα βασικά μεθοδολογικά προβλήματα στην έρευνα της τέχνης και της αισθητικής, όπως αυτά διαμορφώνονται σε αλληλεπίδραση με πεδία των επιστημών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην επίδραση των επιστημονικών εξελίξεων πάνω στη σύγχρονη τέχνη και την αισθητική, διερευνώντας διαφορετικές πτυχές αυτής της πολύπλοκης σχέσης. Πολλοί καλλιτέχνες συνεργάζονται με επιστήμονες, όπως στην περίπτωση του William Kentridge και του φυσικού Peter Gallison, ενώ πολλές επιστήμες συνιστούν βάση για νέες τοποθετήσεις στην αισθητική θεωρία, όπως η επίδραση της ψυχολογίας Γκεστάλτ στην αισθητική της δημιουργικής όρασης και των νευροεπιστημών στην ανάπτυξη της νευρο-αισθητικής. Διερευνώνται επίσης οι επιδράσεις των νέων γενετικών και τεχνολογικών εξελίξεων στη βιοτέχνη (bioart), της ιατρικής (πλαστική χειρουργική, μεταμοσχεύσεις) στην προσθετική τέχνη, της εικονικής πραγματικότητας αλλά και της επιστημονικής φαντασίας στις εικαστικές τέχνες και στον κινηματογράφο. Έμφαση δίδεται στις φιλοσοφικές και θεωρητικές συζητήσεις που αφορούν τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση, τη ζωή και το σύμπαν, καθώς και σε κριτικές προσεγγίσεις που αφορούν τη σχέση επιστήμης και τέχνης/αισθητικής.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Πλατφόρμα eClass Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 586 1021 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 586 1356 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 645 1021 721">Διαλέξεις (13 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1034 645 1356 721">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 725 1021 801">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 725 1356 801">91</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 806 1021 837">Σύνταξη εργασίας</td> <td data-bbox="1034 806 1356 837">95</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1079 1021 1120">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1079 1356 1120">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	91	Σύνταξη εργασίας	95													Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39																							
Μελέτη βιβλιογραφίας	91																							
Σύνταξη εργασίας	95																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: σύνδεση με την προβληματική του μαθήματος, συλλογιστική ικανότητα (επαγωγική, παραγωγική, αναλογική σκέψη), σαφήνεια και ακρίβεια της διατύπωσης, βαθμός κατανόησης του ερωτήματος, ικανότητα στη διαχείριση εννοιών και συνδέσεων ανάμεσα στα διαφορετικά ρεύματα της αισθητικής σκέψης Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

- R. Arnheim, *Τέχνη και οπτική αντίληψη: Η ψυχολογία της δημιουργικής όρασης*, Θεμέλιο, 1999/2005, κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ 31363
- S. Zeki, *Εσωτερική όραση: Μια εξερεύνηση της τέχνης και του εγκεφάλου*, Παν/κές Εκδ. Κρήτης, 2002, κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ 622
- Φ. Ζήκα, *Απορία τέχνες και σκέψεις κατεργάζεται: Φιλοσοφικές έρευνες στη σύγχρονη τέχνη*, Άγρα, 2018 / Κωδικός ΕΥΔΟΞΟΣ: 77117094
- M.S. Livingstone, *Όραση και τέχνη: Η βιολογία της όρασης*, Επιστημονικές Εκδ. Παρισιάνου, 2010, κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ 48930

- Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Burnham, Jack (1974), *Great western salt works; essays on the meaning of post-formalist art*. New York, G. Braziller: 11-38.
- Burnham, Jack (1980), "Art and Technology: The Panacea That Failed", anthologized in Woodward, Kathleen, ed., *The Myths of Information: Technology and Postindustrial Culture*. Madison, WI 1980: 200-15.
- Cole, K.C. , "The Universe and the Teacup: The Mathematics of Truth and Beauty." Chapter 4.
- Cavanagh, Patrick (2005), "The artist as neuroscientist". *Nature* 434: 301-307.
- Chatterjee, Anjan (2010), "Neuroaesthetics: A Coming of Age Story". *Journal of Cognitive Neuroscience* 23:1, 53-62.
- Chatterjee, Anjan (2010), "Disembodying Cognition". *Language and Cognition* 2-1: 79-116.
- da Costa, Beatriz and Kavita, Philip, eds. (2008), "Contents," "Theory and Practice: Biology as Ideology -- 1. Interview with Richard Lewontin", in their *Tactical biopolitics: art, activism, and technoscience*. MIT: 3-23.
- Daston, Lorraine and Galison, Peter (1992), "The Image of Objectivity". *Representations*: 81-128.
- Daston, Lorraine and Galison, Peter (Autumn 1992), "The Image of Objectivity". *Representations* No. 40, Special Issue: Seeing Science: 81-128.
- Daston, Lorraine and Park, Katharine (1998), *Wonders and the Order of Nature*. Zone, Read "Wonders of Art, Wonders of Nature/ Art and Nature Opposed" (ch. 7): 255-276.
- Daston, Lorraine (2007), *The Glass Flowers". Things that Talk: Object Lessons for Art and Science*. Cambridge, MIT Press: 223-257.
- Dilthey, Wilhelm (1976), "Introduction to the Human Sciences" together with "Editor's Introduction", from W. Dilthey, *Selected Writings*, edited, translated and introduced by H.P. Rickman. Cambridge University Press: 157-167.
- Doane, Mary Ann, "Technophilia: Technology, Representation and the

Feminine". *The Gendered Cyborg: A Reader*.

- Dumit, Joseph. "Neuroexistentialism," in Jones, *Sensorium*: 182-89.
- Dunne, Antony and Raby, Fiona (2001), *Design Noir: The Secret Life of Electronic Objects*. Berlin: Birkhauser.
- Edgerton, Samuel Y. (1991), "Geometrization of Astronomical Space: Galileo, Florentine Disegno, and the 'Strange Spottedness' of the Moon", in his *The heritage of Giotto's geometry: art and science on the eve of the scientific revolution*. Ithaca, Cornell University Press: 223-53.
- Epstein, R. & Kanwisher, N. (1998), "A Cortical Representation of the Local Visual Environment", *Nature* 392: 598-601.
- Epstein, R., Stanley, D., Harris, A., & Kanwisher, N. (2000), "The Parahippocampal Place Area: Perception, Encoding, or Memory Retrieval?". *Neuron* 23: 115-125.
- Freedberg, David (2002), "A Note to Historians of Science" with "Introduction: Saving the Appearances" (xi-10), plus excerpts from "The Telescope" (101-112), "Conflicts of Truth" (127-137) and "The Fate of Pictures: Appearance, Truth, and Ambiguity" (397-416), in his *The Eye of the Lynx: Galileo, his Friends, and the Beginnings of Modern Natural History*.
- Galison, Peter (2006), "Nanofecture," in Jones, *Sensorium*. MIT: 171-73.
- Γέμτου, Ε. (2018), *Τέχνη και Επιστήμη. Ερμηνευτικές Προσεγγίσεις στη Μοντέρνα και Σύγχρονη Τέχνη μέσα από την Επίδραση της Επιστήμης, Επίκεντρο*.
- Gibson, J. L. (1986), "Introduction" and "The Optical Information for Self-Perception", in his *The Ecological Approach to Visual Perception*. Hillsdale, NJ: Erlbaum Associates: 1- 4, 111-126.
- Hacking, Jan (1983), Ch. 1, "What is Scientific Realism?", in his *Representing and Intervening*. Cambridge University Press: 21-31.
- Haraway, Donna J. (1991), "A Cyborg Manifesto: Science, Technology, and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century", in *Simians, Cyborgs, and Women: The Reinvention of Nature*. New York, Routledge: 149-81.
- Haraway, Donna, "Compoundings", in *Sensorium*: 119-124.
- Hauser, Jens, "Observations on an Art of Growing Interest; Toward a Phenomenological Approach to Art Involving Biotechnology," in *Tactical Biopolitics*: 83- 104.
- Hoffman, Roald (2000), "Modes of Representation", in *A Quark for Mister Mark*, ed. M. Riordan and J. Turney, London: Faber and Faber.
- Jones, Caroline A. and Galison, Peter, editors, with Slaton, Amy (1998), *Picturing science, producing art*. New York: Routledge.
- Jones, Caroline (1998/2003), "The Sex of the Machine: Mechanomorphic Art, New Women, and Francis Picabia's Neurasthenic Cure", in *Picturing Science, Producing Art*. Routledge: 145-80.
- Jones, Caroline (2008), "Arts and Neuroscience: Connecting Blazons and Neurons," review of Barbara Maria Stafford's *Echo Objects*. *Science* No. 319: 35-36.
- Jones, Caroline (2008), "Going beyond the body?", in Fan Di'an and Zhang Ga, eds., *Synthetic Times: Media Art China*. Beijing and Cambridge: 30-50.
- Jones, Caroline (2009), "Biomimetics," in *Sensorium*: 115-118.
- Jones, Caroline A. and Galison, Peter (1998), "Introduction", in *Picturing Science, Producing Art*. New York, Routledge: 1-23.
- Jones, Caroline and Haraway, Donna, "Zoon," in *Sensorium*: 241-45.

- Kac, Eduardo (2005), "The Emergence of Biotelematics and Biorobotics: Integrating Biology, Information Processing, Networking, and Robotics", in Kac, *Telepresence and Bio Art*. Ann Arbor, Michigan: 217-35.
- Kepes, Gyorgy (1944), *Language of vision*, with introductory essays by Giedion, S. and Hayakawa, S. I. Chicago, P. Theobald: 6-14, 44-51, 218-28.
- Kuhn, Thomas (1977), "Comment on Relations of Science and Art". *Essential tension: selected studies in scientific tradition and change*. Chicago, University of Chicago Press: 340-353.
- Latour, Bruno (1990), "Drawing Things Together," in M. Lynch and S. Woolgar, eds, *Representation in Scientific Practice*. MIT Press: 16-68.
- Latour, Bruno, "Air", in Jones, ed., *Sensorium*: 105-07.
- Mach, Ernst (1959), "Introductory Remarks: Antimetaphysical", in his *The Analysis of Sensations and the relation of the physical to the psychical* [1886, translation from the first German edition by C. M. Williams in 1897]. New York, Dover: 1-37.
- Mitchell, Robert (2010), *Bioart and the vitality of media*. Seattle: University of Washington Press.
- Nesbit, Molly (1991), "The Language of Industry", plus discussion, in DeDuve, Thierry, ed., *The Definitely Unfinished Marcel Duchamp*. MIT: 350-394.
- Onians, John (2005), "NeuroArt History: First Principles", *Journal of neuroaesthetics* (Neidlich, Warren, ed.).
- Panofsky, Erwin (1956), "Galileo as a Critic of the Arts: Aesthetic Attitude and Scientific Thought", in *Journal of the History of Ideas*, XLVII: 3-15.
- Reinhold, Martin (2003/2005), "Pattern-Seeing", in his *The Organizational Complex: Architecture, Media, and Corporate Space*. MIT: 42-79.
- Roosth, Sophia (2009), "Screaming Yeast: Sonocytology, Cytoplasmic Milieus, and Cellular Subjectivities", *Critical Inquiry* vol. 35, no. 2: 332-350
- Shapiro, Lawrence (2011), "Introduction" and "Concluding Thoughts", in *Embodied Cognition*. New York, Routledge: 1-6, 201-210.
- Snow, C. P. (Percy, Charles) (1959), *The two cultures*, with introduction by Stefan Collini. London, Cambridge University Press, 1993: vii-xvii, 1-21.
- Stafford, Barbara Maria (2007), "Form as Figuring it Out: Toward a Cognitive Theory of Images", in *Echo Objects: The Cognitive Work of Images*. Chicago: 9-43.
- Στάγκος, Νίκος (2003), *Έννοιες της Μοντέρνας Τέχνης. Από τον Φωβισμό στον Μεταμοντερνισμό*, Αθήνα: MIET.
- Stevens, Jacqueline, "Biotech Patronage and the Making of Homo DNA", in *Tactical Biopolitics*: 43-61.
- Voskuhl, Adelheid, "Producing Objects, Producing Texts: Accounts of Android Automata in Late 18th-century Europe", *Studies in History and Philosophy of Science* (2007): 422-444.
- Wilson, Elizabeth (2010), "Introduction: The Machine has no Fear" (3-7), ch 1: "The Positive Affects of Alan Turing," (32-57) and ch 4: "Walter Pitts and the Inhibition of Affect" (109-132 and notes), in *Affect and Artificial Intelligence*. Seattle: University of Washington.
- Wilson, Stephen (2002), *Information arts: intersections of art, science, and technology*. Cambridge, Mass: MIT Press.

- Wilson, Stephen, "Corpus", in *Sensorium*: 128-32.
- Winner, Langdon, "Do Artefacts Have Politics?", in Winner, Langdon, *The Whale and the Reactor*. Chicago: University of Chicago Press, 1986.
- Wittgenstein, Ludwig (1997), *Philosophical Investigations*, trans. G.E.M. Anscombe. Oxford, Blackwell Publishers: 193-200.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 69

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 919	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Τέχνη του Βιβλίου στον Αραβικό Κόσμο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική & Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Σάρδη, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 13:00 - 14: 00
Email επικοινωνίας:	sardimaria@hotmail.com

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- εντοπίζει τις διάφορες καλλιτεχνικές σχολές μικρογραφίας ισλαμικών χειρογράφων,
- αποδίδει εικονογραφημένα ισλαμικά χειρόγραφα στις αντίστοιχες χρονικές περιόδους κατασκευής τους,
- διακρίνει την εικονογράφηση θρησκευτικών, κοσμικών, επιστημονικών ή λογοτεχνικών κειμένων,
- διακρίνει τα πρώιμα από τα μεταγενέστερα χειρ/φα του Κορανίου με βάση τη γραφή και τον διάκοσμο τους,
- αναγνωρίζει τους βασικούς τύπους Αραβικής καλλιγραφίας,
- εντοπίζει τις ομοιότητες και διαφορές στην εικονογράφηση ισλαμικών χειρ/φων σε σχέση με αντίστοιχα χειρ/φα Βυζαντινής τεχνοτροπίας,
- εντοπίζει τις πολιτισμικές επιδράσεις (βυζαντινές, υστερορωμαϊκές, περσικές) στη διακόσμηση Αραβικών χειρογράφων,
- εντοπίζει τις διάφορες τεχνικές βιβλιοδεσίας και τα μέρη του βιβλίου,
- αναζητά πηγές για την έρευνά του/της σε ηλεκτρονικά περιοδικά και βιβλιοθήκες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές/ήτριες θα εξοικειωθούν με τις τεχνικές της ισλαμικής βιβλιοδεσίας καθώς και με τις διάφορες μορφές αραβικής καλλιγραφίας και της διακόσμησης χειρογράφων με μικρογραφίες, όπως διαμορφώθηκαν στις περιοχές της Εγγύς Ανατολής όπου κυριάρχησαν οι Άραβες από τον 7ο αιώνα έως την Οθωμανική κατάκτηση της Αιγύπτου στις αρχές του 16ου αιώνα μ.Χ.

Θα μελετήσουν την εξέλιξη της μικρογραφίας ισλαμικών χειρογράφων από τα πρώτα σωζόμενα δείγματα έως τον 16^ο αι. Παράλληλα, θα αναζητηθούν ομοιότητες και διαφορές με τις τεχνικές κατασκευής και διακόσμησης των βυζαντινών χειρόγραφων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	-Προβολή βίντεο και podcast -Χρήση Powerpoint -Πρόσβαση σε ψηφιοποιημένα Αραβικά χειρ/φα μεγάλων συλλογών -Διαδικτυακή ξενάγηση -Χρήση eClass -Χρήση φοιτητολογίου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	39
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ & ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	4
	ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	30
	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	30
	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ & POWERPOINT	25
	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	1
	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	96
	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: -Προφορική παρουσίαση εργασίας..... 25% -Τελική γραπτή εργασία ..... 65% -Παρουσία και συμμετοχή σε διαλέξεις και συζητήσεις ..... 10 % Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Παρακολούθηση σεμιναρίου, συμμετοχή στις διαλέξεις και παρουσιάσεις, ποιότητα	

	και πρωτοτυπία προφορικής παρουσίασης. Για τη γραπτή εργασία, βασική κρίνεται η αυθεντικότητα της εργασίας, σωστή αναγραφή και χρήση κατάλληλης βιβλιογραφίας και το πλήθος των πηγών. Για την προφορική παρουσίαση, βασική κρίνεται η τήρηση του χρόνου και το πλήθος του εποπτικού υλικού που θα χρησιμοποιηθεί. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες : -Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας -Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας και βιβλιογραφίας -Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση -Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία: → S. Blair & J. Bloom, <i>Ισλαμικές Τέχνες</i>, Καστανιώτης.   → Ε. Κονδύλη, <i>Αραβικός Πολιτισμός</i>, Πεδίο, 2016.   → Ε. Masood, <i>Επιστήμη και Ισλάμ</i>, Εκδ. Τραυλός, 2009.   → A. K. M. Yaqub Ali, <i>Muslim Calligraphy: Its beginning and major styles</i>, <i>Islamic Studies</i> 23/4, 1984, pp. 373-379.   → B. O' Kane, <i>The Quranic Art of Calligraphy Illumination</i>, M. Lings, Interlink Publishing, 1976.   → B. O' Kane, 'Monumental Calligraphy in Fatimid Egypt: Epigraphy in Stone, Stucco, and Wood', στο <i>The World of the Fatimids</i> (exhibition catalogue), ed. A.S. Melikian-Chirvani, Toronto, Aga Khan Museum, 2018, pp. 142-58.   → Y. Tabbaa, "The Transformation of Arabic Writing: Part I, Qur'anic Calligraphy", <i>Ars Orientalis</i> 21, 1991, pp. 119-148.   → G. Alain, 'Calligraphy, Colour and Light in the Blue Qur'an', <i>Journal of Qur'anic Studies</i> 11/1, 2009, pp. 75-125.   → J.M. Bloom, <i>Paper Before Print. The History and Impact of Paper in the Islamic World</i>, Yale University Press, 2001, pp. 46-90, 202-213.   → Α. Λαΐου, 'Γραφική ύλη - Έγγραφα - Βιβλία', στο Ν. Οικονομίδης, <i>Οικονομική Ιστορία του Βυζαντίου, από τον 7ο έως τον 15ο αιώνα</i>, Τόμος Β', σ. 309-314.   → D. Haldane, <i>Islamic Bookbinding in the Victoria & Albert Museum</i>, 1983, pp. 20-66, 190-200.   → R. Ettingshausen, 'Near Eastern Book Covers and Their Influence on European Bindings: A Report on the Exhibition "History of Bookbinding" at the Baltimore Museum of Art', 1957-58, <i>Ars Orientalis</i> 3, 1959, pp. 113-131.   → K. Hirschler, <i>The Written Word in the Medieval Arabic Lands: A Social and Cultural History of Reading Practices</i>, Edinburgh, 2012.   → Sardi, M., 'Books as diplomatic gifts in medieval Islam', στο <i>Le livre. Texte, image, objet</i>, ed. Niki Tsironis, <i>Études Balkaniques</i> 2020/1 (n° 24), pp. 251-285.   → D. Behrens-Abouseif, <i>The Book in Mamluk Egypt and Syria (1250-1517): Scribes, Libraries and Market</i>, Brill, 2019.

- A. Contadini, *Arab Painting: Text and Image in Illustrated Arabic Manuscripts*, Brill, 2010.
- O. Pancaroglu, 'Socializing Medicine. Illustrations of the Kitab al-Diryaq', *Muqarnas* XVIII, 2001, pp. 155-172.
- E. Hoffman, "The Beginnings of the Illustrated Arabic Book: An Intersection between Art and Scholarship", *Muqarnas* 17, 2000, pp. 37–52.
- R. Etingshausen, *Arab Painting*, 1962.
- O. Grabar, "Pictures or Commentaries: The Illustrations of the Maqamat of al-Hariri." στο *Islamic Visual Culture, 1100-1800, volume II, Constructing the Study of Islamic Art*, 2006, pp. 85-104.
- O. Grabar, 'A Newly Discovered Illustrated Manuscript of the "Maqāmāt" of Ḥariri', *Ars Orientalis* 5, 1963, pp. 97-109.
- S.S. Jallad, *Το Βιβλίο του Καλίλα και του Ντίμνα*, Λιβάνης, 2006.
- E. Hoffman, 'The Author Portrait in Thirteenth-Century Arabic Manuscripts: A New Islamic Context for a Late-Antique Tradition', *Muqarnas X: An Annual on Islamic Art and Architecture*, 1993, pp. 6-20.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

→ *Ars Orientalis*

→ *Muqarnas*

→ *Journal of Qur'anic Studies*

→ *Islamic Studies*

→ *Mamluk Studies Review*

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 70

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 923	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ατονικότητα και αφαίρεση στις αρχές του 20ού αιώνα: Arnold Schönberg και Wassily Kandinsky		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT4136/		
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Σπύρος Πετριτάκης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος		

Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 16:00-17:00
Email επικοινωνίας:	spetritakis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- προσδιορίζει την ποικιλία των χρήσεων των όρων «χρώμα», «ηχόχρωμα», «χρωματικότητα», «αρμονία», «συμφωνία» και «διαφωνία» στο ιστορικό συγκείμενο των αρχών του 20ού αιώνα,
- διακρίνει τα στοιχεία εκείνα που διαφοροποιούν ένα τονικό από ένα ατονικό μουσικό κομμάτι, καθώς και έναν αναπαραστατικό από έναν μη αναπαραστατικό πίνακα,
- διακρίνει τα πολλαπλά στάδια εξέλιξης της καλλιτεχνικής παραγωγής του Wassily Kandinsky και του Arnold Schönberg,
- χειρίζεται μουσικοτεχνικό λεξιλόγιο για να περιγράψει εικαστικά έργα,
- σκέπτεται κριτικά και αναλυτικά, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την κατανόηση δύσκολων θεωρητικών κειμένων,
- συνειδητοποιήσει πως η θεωρητική-καλλιτεχνική σκέψη είναι απότοκο ευρύτερων κοσμοθεωρητικών και ιδεολογικών αντιλήψεων,
- συνειδητοποιήσει πως οι θεωρητικοί λόγοι δεν παράγονται σε ένα ιστορικό κενό αλλά διαμορφώνονται μέσα σε συγκεκριμένες ιστορικο-πολιτικές συνθήκες και ιδεολογικά πλαίσια.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα εξετάζεται η καλλιτεχνική πορεία του Βασίλι Καντίνσκι από την αναπαραστατικότητα προς την αφαίρεση αντιστικτικά με εκείνη του Άρνολντ Σένμπεργκ από την τονική αρμονία προς την ατονικότητα. Θα εξεταστεί το αίτημα της χειραφέτησης της ζωγραφικής από το θέμα στη βάση μιας συζήτησης γύρω από τη στοιχειοθέτηση της μουσικής ως γόνιμο παράδειγμα για τις εικαστικές τέχνες. Παράλληλα, μέσα από επιστολιμαία τεκμήρια θα διερευνηθούν οι κοινές ιδεολογικές προϋποθέσεις που υπογράμμιζαν τις αισθητικές αναζητήσεις των δύο καλλιτεχνών. Η καθολική χειραφέτηση της μουσικής από τη μιμητική υπακοή στη φύση, που της επιτρέπει να μη χρειάζεται να δανειστεί εξωτερικές μορφές από αλλού, αλλά να στηριχθεί στη δική της γλώσσα, υποδεικνύει στον Καντίνσκι το δρόμο εκείνο που θα πρέπει να διέλθει η ζωγραφική για να μπορέσει να απεγκλωβιστεί από τα δεσμά της αναπαραστατικότητας. Όπως ο μουσικός διαθέτει τη δική του πηγή άντλησης γραμματικών κανόνων, έτσι και ο ζωγράφος, εξηγεί ο Καντίνσκι, οφείλει να κατασκευάσει ένα συνεχές βάσιμο [General-bass] για τη ζωγραφική. Δεν ήταν, όμως, μόνο η αϋλότητα [Immaterialität], το άκτιστο, το ασώματο και η επέκταση στο χρόνο, τα στοιχεία εκείνα που σαγήνευσαν τους καλλιτέχνες. Προπάντων, ήταν η ισχυρή πεποίθηση ότι ο κόσμος της μουσικής είναι περισσότερο ορθολογικά διαρθρωμένος, πιο συστηματικός και συνεπής από εκείνον της ζωγραφικής. Ο Καντίνσκι με αφορμή την περίφημη συναυλία του Σένμπεργκ του 1911, η οποία θα εξεταστεί στο μάθημα, και έχοντας ανταλλάξει με το συνθέτη μια στοιχειώδη αλληλογραφία, τού γράφει: «Σας φθονώ πολύ! Έχετε στο τυπογραφείο ήδη τη Διδασκαλία της Αρμονίας [Harmonielehre] [...] Πόσο καιρό θα πρέπει να περιμένει η ζωγραφική για κάτι τέτοιο;». Όχι πολύ, αν λάβουμε υπόψη ότι ο Καντίνσκι γράφει την επιστολή αυτή το 1911.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint, eClass, βίντεο, ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και ηλεκτρονικών βιβλίων. Πλήρης ανάρτηση του περιεχομένου του μαθήματος στο eClass, επαφή με φοιτητές/φοιτήτριες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και eClass.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1" data-bbox="695 757 1355 1267"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Σεμινάρια</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Υλικό που αναρτάται στο eClass</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία για την παρουσίαση</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Εργασία</td> <td>140</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	20	Υλικό που αναρτάται στο eClass	40	Προετοιμασία για την παρουσίαση	24	Παρουσίαση	1	Εργασία	140									Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Σεμινάρια	20																							
Υλικό που αναρτάται στο eClass	40																							
Προετοιμασία για την παρουσίαση	24																							
Παρουσίαση	1																							
Εργασία	140																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: εργασία (ατομική) και προφορική παρουσίαση Προφορική παρουσίαση: 40% Τελική παράδοση εργασίας: 60% Η παρουσίαση της εργασίας είναι υποχρεωτική. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: συμμετοχή στο σεμινάριο, συγκριτική ή συνδυαστική σκέψη, σύνθεση λόγου, κριτική ικανότητα Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες:																							

Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας.
Γραπτές και αξιολογικές παρατηρήσεις σε περίπτωση που αυτές ζητηθούν.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Πρωτογενής βιβλιογραφία

Hahl-Koch, Jelena (επιμ.). *Arnold Schönberg, Wassily Kandinsky: Briefe, Bilder und Dokumente einer außergewöhnlichen Begegnung*. Σάλτσμπουργκ/Βιέννη: Residenz Verlag, 1980.

Hahl-Koch, Jelena (επιμ.). *Kandinsky, die gesammelten Schriften*. Βέρνη: Benteli, 1980.

Kandinsky, Wassily και Franz Marc. *Der Blaue Reiter*. Επιμέλεια Klaus Lankheit. Μόναχο: R. Piper, ¹2009 [¹1912, ²1914].

Kandinsky, Wassily, Arnold Schönberg. *Der Briefwechsel*. Στουτγάρδη: Hatje, 1993.

Kandinsky, Wassily. “Über die Formfrage.” Στο *Der Blaue Reiter*. Επιμέλεια Klaus Lankheit. Μόναχο: R. Piper, ¹2009 [¹1912, ²1914], σελ.132–188.

Kandinsky, Wassily. “Der Gelbe Klang. Eine Bühnenkomposition”, στο *Der Blaue Reiter*, επιμ. Wassily Kandinsky και Franz Marc. Μόναχο: R. Piper, 2009 [1912, ²1914], σελ. 210–229.

Kandinsky, Wassily. “Über Bühnenkomposition”, στο *Der Blaue Reiter*, επιμ. Wassily Kandinsky και Franz Marc. Μόναχο: R. Piper, 2009 [1912, ²1914], σελ. 189–208.

Kandinsky, Wassily. *1901–1913 [Rückblicke]*. Βερολίνο: Der Sturm, 1913 [επανέκδοση: *Rückblick*. Επιμέλεια Ludwig Grote. Μπάντεν-Μπάντεν: Woldemar Klein, 1955].

Kandinsky, Wassily. *Über das Geistige in der Kunst: insbesondere in der Malerei*, επιμ. Jelena Hahl-Fontaine, Βέρνη: Benteli, ²2006 [2003] [Μόναχο: R. Piper, 1911]· μτφρ. στα Ελληνικά: Wassily Kandinsky, *Για το πνευματικό στην τέχνη*, μτφρ. Μηνάς Παράσχος, εισαγωγή Victor Ieronim Stoichiță, Αθήνα: Νεφέλη, 1981.

Kandinsky, Wassily. *Σημείο, Γραμμή, Επίπεδο. Συμβολή στην Ανάλυση των ζωγραφικών στοιχείων*. Μετάφραση Έφη Μαλάκη-Σταθάκη. Αθήνα: Εκδόσεις

Δωδώνη 2013 [*Punkt und Linie zu Fläche: ein Beitrag zur Analyse der malerischen Elemente*. Μόναχο: Albert Langen, 1926, ²1928].

Lindsay, Kenneth C. και Peter Vergo (επιμ.). *Kandinsky, Complete Writings on Art*. Νέα Υόρκη: Da Capo Press, 1994.

Schönberg, Arnold. *Harmonielehre*. Βιέννη/Λειψία: Verlagseigentum der Universal-Edition, 1911.

Schönberg, Arnold. *Style and Idea: Selected Writings*. Επιμέλεια Leonard Stein. Λονδίνο: Faber and Faber, 1984.

Δευτερογενής βιβλιογραφία

Behr, Shulamith. “Kandinsky and Theater: The Monumental Artwork of the Future.” Στο *Vasily Kandinsky: From Blaue Reiter to the Bauhaus, 1910–1925*. Κατάλογος έκθεσης, επιμ. Jill Lloyd, Neue Galerie, Νέα Υόρκη. Νέα Υόρκη: Hatje Cantz, 2013, σελ. 65–85.

Bowl, John E. και Rose-Carol Washton Long. *The Life of Vasilii Kandinsky in Russian Art: A Study of “On the Spiritual in Art.”* Νιούτονβιλ Μασαχουσέτης: Oriental Research Partners, 1984.

Friedel, Helmut, και Annegret Hoberg (επιμ.). *Kandinsky: das druckgrafische Werk*. Μόναχο: Städtische Galerie im Lenbachhaus und Kunstbau, 2008.

Gollek, Rosel (επιμ.). *Der Blaue Reiter im Lenbachhaus München. Katalog der Sammlung in der Städtischen Galerie*. Μόναχο: Prestel, 1982.

Grohmann, Will. *Wassily Kandinsky: Leben und Werk*. Κολωνία: DuMont Schauberg, 1958.

Hahl-Koch, Jelena. *Kandinsky*. Στουτγάρδη: Gerd Hatje, 1993.

Haldemann, Matthias (επιμ.). *Harmonie und Dissonanz: Gerstl, Schönberg, Kandinsky: Malerei und Musik im Aufbruch*. Λουκέρνη: Hatje Cantz, 2006.

Leggio, James. “Kandinsky, Schoenberg, and the Music of the Spheres.” Στο *Music and Modern Art*, επιμ. James Leggio. Νέα Υόρκη/Λονδίνο: Routledge, 2002, σελ. 97–127.

Lindsay, Kenneth. *An Examination of the Fundamental Theories of Wassily Kandinsky*, διδακτορική διατριβή, University of Wisconsin, 1951.

Lloyd, Jill. “Vasily Kandinsky: From Blaue Reiter to the Bauhaus, 1910–1925.” Στο *Vasily Kandinsky: From Blaue Reiter to the Bauhaus, 1910–1925*. Κατάλογος έκθεσης, επιμ. Jill Lloyd, Neue Galerie New York. Νέα Υόρκη: Hatje Cantz,

- 2013, σελ. 15–31.
- Metzger, Heinz-Klaus, και Rainer Riehn (επιμ.). *Arnold Schönberg*. Μόναχο: Edition Text + Kritik, 1980.
- Meyer, Christian, και Therese Muxeneder (επιμ.). *Arnold Schönberg: Catalogue Raisonné*. 2 τόμοι. Βιέννη: C. Brandstätter, 2005.
- Ringbom, Sixten. “Art in ‘The Epoch of the Great Spiritual’: Occult Elements in the Early Theory of Abstract Painting.” *Journal of the Warburg and Courtauld Institutes*, τόμ. 29, 1966: 386–418.
- Ringbom, Sixten. “The Sounding Cosmos: A Study in the Spiritualism of Kandinsky and the Genesis of Abstract Painting”. Στη σειρά *Acta Academiae Aboensis*, τόμ. 38, τχ. 2. Όμπο [Φιλανδία]: Åbo Akademi, 1970.
- Selz, Peter. “The Aesthetic Theories of Wassily Kandinsky and Their Relationship to the Origin of Non-Objective Painting.” *The Art Bulletin*, τόμ. 39, τχ. 2, 1957: 127–136.
- Väätäinen, Marja. “Ringbom on Kandinsky: The Contested Roots of Modern Art.” Στο *Mind and Matter: Selected papers of Nordik 2009 Conference for Art Historians*, τόμ. 41. Ελσίνκι: Taidehistorian seura, 2010, σελ. 66–81.
- Vergo, Peter. “Music, Kandinsky, and the Idea of the Gesamtkunstwerk.” Στο *Vasily Kandinsky: From Blaue Reiter to the Bauhaus, 1910–1925*. Κατάλογος έκθεσης, επιμ. Jill Lloyd, Neue Galerie New York. Νέα Υόρκη: Hatje Cantz, 2013, σελ. 49–63.
- Washton Long, Rose-Carol. *Kandinsky: The Development of an Abstract Style*. Νέα Υόρκη: Oxford University Press, 1980.
- Weiss, Peg. “Kandinsky and the Symbolist Heritage”. *Art Journal*, τόμ. 45, τχ. 2, 1985: 137–145.
- Weiss, Peg. *Kandinsky and Old Russia: The Artist as Ethnographer and Shaman*. Νιου Χέιβεν/Λονδίνο: Yale University Press, 1995.
- Weiss, Peg. *Kandinsky in Munich: The Formative Jugendstil Years*. Πρίνστον: Princeton University Press, 1979.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Art Journal

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 71

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά Θέματα της Ιστορίας της Τέχνης: Διδακτική του Μοντερνισμού και διδακτική άσκηση φοιτητών σε σχολεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΝΑΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ	ΟΧΙ		

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νίκος Δασκαλοθανάσης, Υπεύθυνος Καθηγητής Ανδρέας Ιωαννίδης, Ομότιμος Καθηγητής Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος ΕΔΙΠ [εποπτεία διδακτικής άσκησης]
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	aioannidis@asfa.gr / vroussou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: • κατανοεί και να αναγνωρίζει ότι μέσω του διπλόλου υλικό-φόρμα ο καλλιτέχνης μάς παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο βλέπει τον εαυτό του και τον κόσμο, • αναγνωρίζει, ερμηνεύει και συγκρίνει τις κοσμοαντιλήψεις των καλλιτεχνών είτε ως συλλογικά υποκείμενα (άτομο-ομάδα) είτε ως ατομικά (άτομο-μονάδα), • διδάσκει το αντικείμενο των σπουδών του σε σχολείο και να διαχειρίζεται τη σχολική τάξη.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Ομαδική εργασία - Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στο να γίνει κατανοητή η διαδικασία νοηματοδότησης του υλικού και της φόρμας, της σωματικότητας του έργου.

Η θεωρητική τοποθέτηση είναι η ίδια με αυτήν της Διδακτικής της Ιστορίας της Τέχνης με τη διαφορά ότι θα ασχοληθούμε με το ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟ (Ιμπρεσιονισμό, Κυβισμό, Νταντά, Εξπρεσιονισμό...) και τη ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΕΧΝΗ, περίοδος όπου το υποκείμενο-δημιουργός είναι περισσότερο ατομικής υφής και λιγότερο συλλογικής.

Όσοι/ες φοιτητές/τριες ενδιαφέρονται να αποκτήσουν παιδαγωγική επάρκεια προκειμένου να έχουν δικαίωμα διδασκαλίας της ιστορίας της τέχνης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και εφόσον έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τα μαθήματα «Παιδαγωγικά», «Ψυχολογία της Εκπαίδευσης», «Διαχρονικότητα της παιδαγωγικής επιστήμης στην εκπαιδευτική διαδικασία», «Διδακτική μεθοδολογία στην εκπαίδευση» και «Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης» που προσφέρονται σε προηγούμενα εξάμηνα σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, οφείλουν να πραγματοποιήσουν διδακτική άσκηση σε σχολεία διάρκειας 16 ωρών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης διαλέξεις, συζήτηση Για τη διδακτική άσκηση σε σχολεία βλ. eClass																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Για τη διδακτική άσκηση σε σχολεία βλ. eClass																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTSαντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTSαντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTSαντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTSαντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 616 1027 678">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 616 1361 678">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 687 1027 750">Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1034 687 1361 750">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 759 1027 822">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 759 1361 822">120</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 831 1027 893">Πρακτική άσκηση</td> <td data-bbox="1034 831 1361 893">16</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 902 1027 965"></td> <td data-bbox="1034 902 1361 965"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 974 1027 1037"></td> <td data-bbox="1034 974 1361 1037"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1046 1027 1108"></td> <td data-bbox="1034 1046 1361 1108"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1117 1027 1180"></td> <td data-bbox="1034 1117 1361 1180"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1189 1027 1252"></td> <td data-bbox="1034 1189 1361 1252"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1261 1027 1323"></td> <td data-bbox="1034 1261 1361 1323"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1332 1027 1368">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1332 1361 1368">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	120	Πρακτική άσκηση	16													Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις (13 εβδ. × 3 ώρες)	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	120																							
Πρακτική άσκηση	16																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή τελική εξέταση, ολοκλήρωση πρακτικής άσκησης Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Τα κριτήρια ανακοινώνονται δημοσίως στους/στις φοιτητές/ήτριες. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού. Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας.																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- *Διδακτική της Τέχνης*
Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 10349
Έκδοση: 1/1993
Συγγραφείς: Λόρα Τσάπμαν
ISBN: 960-211-393-6
Τύπος: Σύγγραμμα
Διαθέτης (Εκδότης): Ι. Δουβίτσας & ΣΙΑ Ε.Ε.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 72

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 502	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρίες Τοπίου και Κήπου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού Υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT4110/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Φωτεινή (Φαίη) Ζήκα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Όρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	fzika@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις βασικές θεωρητικές/φιλοσοφικές τοποθετήσεις πάνω στη διάκριση φύση-τέχνη,
- αναγνωρίζει τις φιλοσοφικές καταβολές της έννοιας του κήπου και της διαμόρφωσης τοπίου,
- εποπτεύει τις νεότερες και σύγχρονες θεωρίες και διαμάχες περί διαμόρφωσης τοπίου και κήπου,
- κατανοεί την ανάδυση της διαμόρφωσης τοπίου και του κήπου ως μορφές τέχνης,
- συνδέσει την τέχνη του κήπου και της διαμόρφωσης τοπίου με πολιτικές της διαχείρισης της φύσης, την οικολογία, την περιβαλλοντική ηθική και αισθητική,
- διαμορφώσει ένα θεωρητικό και κριτικό λόγο που αφορά τις διαφορετικές όψεις της καλλιτεχνικής διαχείρισης της φύσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των

απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Ανάπτυξη και άσκηση της κριτικής σκέψης και επιχειρηματολογίας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα πραγματεύεται τη σχέση τέχνης και φύσης μέσα από θεωρίες διαμόρφωσης τοπίου και κήπου που διατυπώθηκαν από το 17ο αιώνα μέχρι σήμερα. Εξετάζονται επίσης ζητήματα πολιτικής του τοπίου και περιβαλλοντικής αισθητικής. Ενδεικτικές ενότητες:

- Η έννοια της φύσης. Διακρίσεις: φύση-νόμος, φύση-τέχνη.
- Η έννοια της καλλιέργειας
- Ο κήπος ως ετεροτοπία και διεπαφή μεταξύ ανθρώπου και φύσης
- Η ανάδυση του τοπίου κατά την Αναγέννηση
- Πολιτικές του τοπίου
- Οι μεταμορφώσεις της Αρκαδίας
- Διαμάχη Γαλλικού-Αγγλικού κήπου (17ος-18ος αιώνας)
- Picturesque: η φύση σαν πίνακας
- Ιδιωτικός και δημόσιος κήπος / Το πάρκο
- Κήπος Ζεν / Ισλαμικός κήπος
- Η υποβάθμιση και η επαναφορά του κήπου στη νεότερη φιλοσοφία
- Η άνοδος της περιβαλλοντικής αισθητικής
- Land art (τέχνη της γης)
- Σύγχρονες θεωρίες και διαμάχες

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Eclass	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39

Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	100
	Διαδραστική διδασκαλία	20
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	16
	Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης: - Μικρές γραπτές ασκήσεις - Τελική γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμακού λόγου Κριτήρια αξιολόγησης: - Επάρκεια ανταπόκρισης στα παραπάνω - Δυνατότητα διατύπωσης ενός συνεκτικού και κριτικού λόγου Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: - Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού - Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση - Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Φ. Ζήκα (επιμ.), *Εκδοχές του κήπου*, Εκδόσεις Νήσος, 2021 / Κωδικός ΕΥΔΟΞΟΣ: 102074169.

Ο. Μπακιρτζή, Γ. Τσαλικίδης, *Τοπία και κήποι των ανθρώπων*, Εκδόσεις Επίκεντρο, 2014 / Κωδικός ΕΥΔΟΞΟΣ: 22767659.

G. Simmel, J. Ritter, E.H. Gombrich, *Το τοπίο*, Ποταμός, 2004 / Κωδικός ΕΥΔΟΞΟΣ: 3896.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- M. Conan (ed.), *Perspectives on Garden Histories*, Dumbarton Oaks, 1999
- D. Cooper, *A Philosophy of Gardens*, Oxford University Press, 2006
- R. DeLue & J. Elkins (eds.), *Landscape Theory*, Routledge, 2008
- J. Dixon Hunt, *Greater Perfections: The Practice of Garden Theory*, Thames & Hudson, 2000
- M. Foucault, *Ετεροτοπίες και άλλα κείμενα*, Πλέθρον, 2012
- R.P. Harrison, *Gardens: An Essay on the Human Condition*, University of Chicago Press, 2008
- L. Impelluso, *Gardens in Art*, J. Paul Getty Museum, 2007
- C. Jencks, *Garden of Cosmic Speculation*, Frances Lincoln Publishers, 2005
- J. Kastner (ed.), *Nature*, Whitechapel Gallery/MIT Press, 2012
- M. Lailach, U. Grosenick (eds.), *Land art*, Taschen, 2007
- M. Miller, *The Garden as an Art*, State University of New York Press, 1993
- W.J.T. Mitchell (ed.), *Landscape and Power*, University of Chicago Press, 2002
- Κ. Μωραΐτης, *Το τοπίο, πολιτιστικός προσδιορισμός του τόπου*, Α. & Ι. Σιδέρης & Σία, 2014
- Κ. Μωραΐτης, *Η τέχνη του τοπίου*, <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/2621>
- D. O'Brien (ed.), *Gardening. Cultivating Wisdom*, Wiley-Blackwell, 2010
- Ε. Πολυχρονάτου, *Έργα τέχνης μεγάλης κλίμακας στον αστικό και φυσικό χώρο: Από τη δεκαετία του '60 έως τον 21^ο αιώνα* (διδακτορική διατριβή), ΑΣΚΤ, 2007
- T. Richardson & N. Kingsbury (eds), *Vista: The Culture and Politics of Gardens*, Frances Lincoln Publishers, 2005
- T. Richardson & M. Schwartz, *Avant-Gardeners: 50 Visionaries of the Contemporary Landscape*, Thames & Hudson, 2008
- S. Ross, *What Gardens Mean*, Chicago University Press, 2001
- S. Schama, *Landscape and Memory*, Vintage Books, 1995
- R. Solnit, *As Eve Said to the Serpent: On Landscape, Gender and Art*, University of Georgia Press, 2003
- B. Tufnell, *Land art*, Tate Publishing, 2006
- T. Turner, *Garden History: Philosophy and Design 2000 BC – 2000 Ad*, Spon, 2005
- J. Wolschke-Bulmahn (ed.), *Nature and Ideology: Natural Garden Design in the Twentieth Century*, Dumbarton Oaks, 1997
- A.S. Weiss, *Unnatural horizons: paradox and contradiction in landscape architecture*, Princeton Architectural Press, 1998
- A.S. Weiss, *Zen landscapes: perspectives on Japanese gardens and ceramics*, Reaktion Books, 2013

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 73

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 037	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στον Αραβικό Πολιτισμό		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική & Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Σάρδη, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 13:00 - 14:00
Email επικοινωνίας:	sardimaria@hotmail.com

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί τις βασικές έννοιες του ισλαμικού δόγματος και τα βασικά χαρακτηριστικά της ισλαμικής τέχνης,
- αναγνωρίζει τα μέρη του τεμένους και τη λειτουργία τους,
- εντοπίζει τις πολιτισμικές επιρροές του Βυζαντίου και της ύστερης Ρωμαϊκής Αρχαιότητας στην τέχνη και στην αρχιτεκτονική του πρώιμου ισλάμ,
- αναγνωρίζει τις διάφορες μορφές ισλαμικής τέχνης και αρχιτεκτονικής,
- εντοπίζει τον τρόπο επίδρασης της ισλαμικής τέχνης στην τέχνη της Ανατολικής Μεσογείου,
- γνωρίζει τις σημαντικότερες συλλογές ισλαμικής τέχνης και το ρόλο των συλλεκτών στη διαμόρφωση των συλλογών αυτών,
- αναζητά πηγές για την έρευνά του/της σε διεθνή ηλεκτρονικά περιοδικά, βιβλιοθήκες και ιστοσελίδες μουσείων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές/ήτριες θα εξοικειωθούν με τον αραβικό πολιτισμό, όπως αυτός διαμορφώθηκε πριν, και κυρίως, μετά την εμφάνιση του Ισλάμ. Παράλληλα, θα μελετήσουν τη συμβολή των Αράβων στην καλλιέργεια των τεχνών, στην πρόοδο της αρχιτεκτονικής και στη διάδοση της αρχαίας ελληνικής γραμματείας στην Ανατολική Μεσόγειο καθώς και στον τρόπο με τον οποίο επηρέασαν την Ευρώπη στο πεδίο της φιλοσοφίας και της τέχνης. Τέλος, θα έρθουν σε επαφή με την ισλαμική τέχνη και την αρχιτεκτονική των πρώτων μεγάλων χαλιφάτων της Δαμασκού και της Βαγδάτης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	-Προβολή βίντεο και podcast -Χρήση Powerpoint -Πρόσβαση σε συλλογές μουσείων -Διαδικτυακή ξενάγηση -Χρήση eClass -Χρήση φοιτητολογίου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	39
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ & ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	3
	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	133
	Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτές εξετάσεις Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης και Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού. Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

- S. Blair & J. Bloom, *Ισλαμικές Τέχνες*, Καστανιώτης.
- Ε. Κονδύλη, *Αραβικός Πολιτισμός*, Πεδίο, 2016.
- R.G. Hoyland, *Από την Εποχή του Χαλκού μέχρι το Ισλάμ*, Οδυσσέας, 2009, σ. 183-255.
- K. Armstrong, *Μωάμεθ, Μια δυτική απόπειρα κατανόησης του Ισλάμ*, Φιλίστωρ, 2003.
- M-T. Urvoy & D. Urvoy, *Ισλάμ. Λέξεις, έννοιες, σύμβολα*, Κέδρος, 2009.
- B. O' Kane, 'Monumental Calligraphy in Fatimid Egypt: Epigraphy in Stone, Stucco, and Wood', στο *The World of the Fatimids* (exhibition catalogue), ed. A.S. Melikian-Chirvani, Toronto, Aga Khan Museum, 2018, pp. 142-58.
- L. Shaif & V. Porter, *The Hajj: Collected Essays*. British Museum Research Publication, 2013.
- D. Nicolle, *Ιστορικός Άτλας του Ισλάμ*, Πατάκης, 2005.
- G.R. Hawting, *The First Dynasty of Islam: The Umayyad Caliphate*, Routledge, 2000, pp. 1-20, 661-750.
- H. A. R. Gibb, "Arab-Byzantine Relations under the Umayyad Caliphate", *Dumbarton Oaks Papers* 12 (1958), pp. 219-233.
- Α. Μπαλλιάν, «Βυζάντιο και Ισλάμ: σχέσεις και συγκλίσεις», στο *Έργα και Ημέρες στο Βυζάντιο, Το Βυζάντιο ως Οικουμενή*. Αθήνα-Θεσ/κη-Μυσπράς, Καπόν, 2002, σ. 231-236.
- A. Ballian, "Byzantium and Islam. Age of Transition (7th-9th c.)", στο *Byzantium and Islam. Age of Transition (7th-9th c.)*, eds. H.J. Evans & B. Ratliff, The Metropolitan Museum of Art, New York, 2012, pp. 4-11.
- H.J. Evans, "Country estates. Material Culture, and the Celebration of Princely Life: Islamic art and the secular Domain", στο *Byzantium and Islam. Age of Transition (7th-9th c.)*, eds. H.J. Evans & B. Ratliff, The Metropolitan Museum of Art, New York, 2012, pp. 200-208.
- N.M. El-Cheikh, *Το Βυζάντιο όπως το είδαν οι Άραβες*, Εναλλακτικές Εκδόσεις, 2013.
- H. Mostafa, "The Early Mosque Revisited", *Muqarnas* 33, 2016, pp. 1-16.
- R. J. H. Gottheil, "The Origin and History of the Minaret", *Journal of the American Oriental Society* 30/2, 1910, pp. 132-154.
- M. Guidetti, "The contiguity between churches and mosques in early Islamic Bilād al-Shām", *BSOAS* 76/2, pp. 229-258.
- M. Sardi, "Lighting in the Islamic World", στο *Light on Light: An Illuminating Story*, eds. I. Motsianos & E. Bintsi, FEMMT, 2011, pp. 303-309.
- R. Hillenbrand, "'The Ornament of the World'. Medieval Cordoba as a Cultural Centre", στο *The Legacy of Muslim Spain*. Handbuch der Orientalistik, Abt.1, Bd.12, ed. S.K. Jayyusi, 1992, pp. 112-135.
- M. Barucand & A. Bednorz, *Moorish Architecture in Andalusia*, Taschen, 1992.
- O. Grabar, D. Walker et al., *Al-Andalus. The Art of the Islamic Spain*, MET Publications, 1992.
- H. Kennedy, *Η αυλή των χαλίφηδων. Η άνοδος και η πτώση της μεγαλύτερης ισλαμικής δυναστείας*, Ενάλιος, 2007.
- E. Hoffman, "Between East and West: The Wall paintings of Samarra and the Construction of Abbasid princely culture", *Muqarnas* 25, 2008, pp. 107-132.
- E. Bosworth, *Οι Ισλαμικές Δυναστείες. Χρονολογικό και Γενεαλογικό Εγχειρίδιο*, Παπαζήσης, 2006.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Ars Orientalis*
- *Muqarnas*
- *Journal of Qur'anic Studies*
- *Islamic Studies*
- *Journal of the American Oriental Society*

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 74

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 021	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία και Θεωρία Εκθέσεων Μοντέρνας και Σύγχρονης Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB251/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νικόλαος Πεγιούδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	npegiodis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τις σημαντικότερες εκθέσεις και τα σημαντικότερα καλλιτεχνικά ρεύματα από τα τέλη του 19ου μέχρι τον 21ο αιώνα,
- κατανοεί τους όρους μοντέρνο, νεωτερικό, μεταμοντέρνο, σύγχρονο, μουσείο, συλλογή και την ιστορική διαμόρφωσή τους,
- κατανοεί τις συνθήκες και την εποχή στην οποία διαμορφώθηκαν τα έργα που παρουσιάστηκαν στην κάθε έκθεση, καθώς επίσης και τις προσδοκίες του κοινού στο οποίο απευθύνονταν οι καλλιτέχνες ή επιμελητές της κάθε έκθεσης,
- εκφέρει μια τεκμηριωμένη και κριτική άποψη χάρη στην εξοικείωσή του/της με την ιστορία και την θεωρία των εκθέσεων. Η συζήτηση θα ενθαρρυνθεί μέσα από θεωρητικές συζητήσεις, αλλά και επισκέψεις σε εκθέσεις, μουσεία και συλλογές,
- εξηγεί την απήχηση της έκθεσης/έργων από την εποχή που συντέθηκε μέχρι και τη σημερινή εποχή, καθώς και την πρόσληψη του κάθε λογοτεχνικού είδους διακειμενικά και διεπιστημονικά,
- χρησιμοποιεί εργαλεία κατανόησης των εκθέσεων σύγχρονης τέχνης στη βάση της ιστορικής εξέλιξης των μουσείων και του θεσμού των εκθέσεων τέχνης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει την ιστορία των εκθέσεων τέχνης από τον 19ο μέχρι τον 21ο αιώνα, εστιάζοντας στο ρόλο της έκθεσης ως θεσμού στην ιστορία της τέχνης και την καλλιτεχνική πρακτική. Θα μελετηθούν θέματα όπως η ιστορία των Διεθνών Εκθέσεων και των γαλλικών Salons, η διοργάνωση των πρώτων μονογραφικών εκθέσεων αλλά και ο ρόλος των εικονογραφημένων περιοδικών στη διάδοση της τέχνης σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα. Επιπλέον, θα συζητηθεί κριτικά η λειτουργία των εκθέσεων ως διαμεσολαβητικού θεσμού στην πορεία προς την καθιέρωση της μοντέρνας τέχνης, αλλά και σύγχρονων καλλιτεχνικών κινήσεων ή μεμονωμένων καλλιτεχνών. Ποια η σχέση των κινήσεων της πρωτοπορίας με την μεταρρύθμιση του θεσμού των εκθέσεων ή του σύγχρονου επιμελητή τέχνης με το μεταμοντέρνο; Ποια η σχέση των σύγχρονων εκθέσεων με την αγορά τέχνης και γενικότερα την οικονομία της αγοράς στο νεοφιλελευθερισμό; Πώς μεταμορφώνουν τους θεσμούς της τέχνης σύγχρονες προκλήσεις όπως η «άυλη τέχνη» και η ψηφιοποίηση;

Ενότητες μαθήματος:

1. Εισαγωγή, περιεχόμενο, στόχοι του μαθήματος

Βασικές έννοιες: Μοντέρνο/μεταμοντέρνο, επιμέλεια εκθέσεων, Αισθητική αγωγή, καλλιτεχνική εργασία και οικονομία της αγοράς τέχνης.

Εισαγωγή στις κεντρικές θεματικές του μαθήματος: Οι πρώτες εκθέσεις, τα Salon και οι Διεθνείς Εκθέσεις. Εκθέσεις στο χαρτί: τα εικονογραφημένα περιοδικά και η διάδοση της τέχνης σε ευρύτερα κοινωνικά στρώματα. Από τις εκθέσεις συλλογών στις μονογραφικές εκθέσεις. Εκθέσεις και πρωτοπορία. Εκθέσεις και καθιέρωση του μοντέρνου. Ο επιμελητής και το μεταμοντέρνο. Μπιενάλε, documenta και gentrification.

2. Εκθεσιακές πρακτικές τον 19ο αιώνα – τα ετήσια Salons και οι πρώτες αποσχίσεις
Οι Ακαδημίες Καλών Τεχνών, οι μεγάλες ετήσιες εκθέσεις και η θέση του καλλιτέχνη – συντεχνιακές ισορροπίες, τα βραβεία των εκθέσεων και ο αποκλεισμός των πρώτων «μοντέρνων». Τα επίσημα Salons και τα Salons των «Ανεξάρτητων». Αποσχίσεις καλλιτεχνών και τα πρώτα δίκτυα της μοντέρνας τέχνης. Η αγορά της τέχνης εντός κι εκτός των Salons.

3. Οι Διεθνείς Εκθέσεις

Τέχνη και τεχνική. Οι μεγάλες Διεθνείς Εκθέσεις: 1851, Λονδίνο-1889 Παρίσι-1893 Σικάγο-1896 Βερολίνο. Οι καλές τέχνες στο πλαίσιο των Διεθνών Εκθέσεων. Η άνθηση των εφαρμοσμένων τεχνών. Διεθνείς Εκθέσεις και αρχιτεκτονική. Οριενταλισμός, αποικιοκρατία και Διεθνείς Εκθέσεις.

4. Οι πρώτες μονογραφικές εκθέσεις σύγχρονων καλλιτεχνών

Οι Ακαδημίες Καλών Τεχνών και οι πρώτες μονογραφικές εκθέσεις στο Λονδίνο και το Παρίσι. Αναδρομικές και αφιερωματικές εκθέσεις. Εθνική ταυτότητα και μονογραφικές εκθέσεις. Στρατηγικές οργάνωσης μονογραφικών εκθέσεων από το 18ο αιώνα μέχρι τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο.

5. Πρώτες μεγάλες εκθέσεις του «μοντέρνου»

Το Salon των «Ανεξάρτητων» του 1911 στο Παρίσι. Οι εκθέσεις του «Γαλάζιου Καβαλάρη» στο Μόναχο, 1911-1912. Η έκθεση Sonderbund (Κολωνία, 1912). Η πρώτη φουτουριστική έκθεση: Παρίσι, Λονδίνο, Βερολίνο, Βρυξέλλες, Χάγη, Άμστερνταμ, Κολωνία (Φεβρουάριος-Οκτώβριος 1912). Η πρώτη έκθεση μοντέρνας τέχνης της γκαλερί Der Sturm του Βερολίνου (Erster Deutscher Herbstsalon, 1913) και το Armory Show (Νέα Υόρκη, 1913). Η τελευταία φουτουριστική έκθεση ζωγραφικής – 0,10 στην Αγ. Πετρούπολη, 1915-1916.

6. «Εφήμερα ή φανταστικά μουσεία»: Εικονογραφημένος τύπος, ειδικές καλλιτεχνικές εκδόσεις και η διάδοση της μοντέρνας τέχνης

Αναπαραγωγές έργων τέχνης στον τύπο, 1880-1940. Περιοδικά τέχνης, αγορά και δικτυώσεις καλλιτεχνών. Υψηλή τέχνη, γούστο, αισθητική καλλιέργεια, ακαδημαϊσμός και αντιακαδημαϊσμός, ελιτισμός και σοσιαλισμός. Ο περιοδικός τύπος ως εναλλακτικός χώρος έκθεσης. Δημόσια σφαίρα, τύπος και καλλιτεχνικές πρωτοπορίες. Ο Αντρέ Μαλρό και η έννοια του «φανταστικού μουσείου».

7. Μεγάλες εκθέσεις του Μεσοπολέμου I: Νταντά και Υπερρεαλισμός, αφαίρεση και αναπαράσταση

Η έκθεση της Εταιρείας Ανεξάρτητων Καλλιτεχνών το 1917 και τα ready-mades του Marcel Duchamp. Η έκθεση των Ντανταϊστών στο Βερολίνο το 1920. Οι εκθέσεις των Υπερρεαλιστών από το 1925 μέχρι το 1938. Η πρώτη μονογραφική έκθεση του Πικάσο μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και η διαμάχη γύρω από την αφαίρεση και το ρεαλισμό.

8. Μεγάλες εκθέσεις του Μεσοπολέμου II: Από το Bauhaus στην έκθεση «εκφυλισμένης» τέχνης του 1937

Το Bauhaus ως σταυροδρόμι ιδεών: νέες αντιλήψεις περί τέχνης και νέα μοντέλα σχεδιασμού εκθέσεων. Η έκθεση της Νέας Αντικειμενικότητας στο Μάνχαϊμ το 1925. Ο El Lissitzky, ο Kurt Schwitters και η νέα σύλληψη της αίθουσας τέχνης και του ρόλου του Μουσείου. Η έκθεση «Φιλμ και Φωτογραφία» του Γερμανικού Werkbund (1929, Στουτγάρδη). Η Διεθνής Έκθεση του Παρισιού το 1937. Ολοκληρωτισμός και τέχνη: η έκθεση «εκφυλισμένης» τέχνης του 1937 στη ναζιστική Γερμανία.

9. Εξάγοντας το μοντέρνο: εκθέσεις αμερικάνικης τέχνης στην Ευρώπη στη διάρκεια

της δεκαετίας του 1950.

Η έκθεση «Νέα Αμερικάνικη Ζωγραφική» του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης (1958-1959). Η συμμετοχή των Η.Π.Α. σε Διεθνείς Εκθέσεις Ζωγραφικής στη διάρκεια της δεκαετίας του 1950. Η υποδοχή της αμερικάνικης τέχνης στη Δυτική Ευρώπη και το Ανατολικό Μπλοκ.

10. Ο θεσμός των Μπιενάλε

Από τη Μπιενάλε της Βενετίας στις Μπιενάλε του Ρίο, του Σύδνεϋ, του Κέιπ Τάουν και στις Manifesta: εθνική ταυτότητα, μοντέρνα και σύγχρονη τέχνη, πολιτικές και κοινωνικές προεκτάσεις του θεσμού της Μπιενάλε. Τέχνη και πολιτιστικός τουρισμός.

11. Ο θεσμός της documenta

Η documenta και ο Ψυχρός Πόλεμος. Η documenta 5 υπό την επιμέλεια του Harald Szeemann: Ο καλλιτέχνης ως επιμελητής και ο επιμελητής ως καλλιτέχνης. Η κριτική της documenta ως «καλλιτεχνικό γκέτο» και το κάλεσμα προς το «καλλιτεχνικό προλεταριάτο» (Künstlerproletariat). Η documenta 14 (Αθήνα-Κάσσελ) και η υποδοχή της στις δύο χώρες.

12. Από την πολιτική τέχνη στην τέχνη της επικαιρότητας

Σύγχρονες Διεθνείς Εκθέσεις και το παράδειγμα της μεταναστευτικής κρίσης. Η Barca nostra του Christoph Büchel στη Μπιενάλε 2019 της Βενετίας και η κριτική υποδοχή του έργου.

13. Μεταμορφώσεις των πρακτικών έκθεσης από τον Διαφωτισμό στον Νεοφιλελευθερισμό

Ο κόσμος ως μουσείο και η κοινοτοπία της τέχνης. Συλλέγοντας performances: κατανοώντας την αγορά-συλλογή άυλων έργων τέχνης. Ορίζοντας τη δημόσια τέχνη τον 21ο αιώνα. Ανασκόπηση του μαθήματος και συζήτηση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή οπτικοακουστικού υλικού στην αίθουσα, εξοικείωση με ψηφιακά μέσα έρευνας αλλά και περιήγησης μουσείων και ψηφιακών συλλογών.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 577 1027 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 577 1361 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 640 1027 680">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 640 1361 680">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 680 1027 759">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 680 1361 759">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 759 1027 837">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1027 759 1361 837">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 837 1027 956">Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης</td> <td data-bbox="1027 837 1361 956">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 956 1027 1034">Προετοιμασία τελικής εργασίας μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 956 1361 1034">51</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1034 1027 1075"></td> <td data-bbox="1027 1034 1361 1075"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1075 1027 1115"></td> <td data-bbox="1027 1075 1361 1115"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1115 1027 1155"></td> <td data-bbox="1027 1115 1361 1155"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1155 1027 1196"></td> <td data-bbox="1027 1155 1361 1196"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1196 1027 1236">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1196 1361 1236">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	60	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	5	Προετοιμασία τελικής εργασίας μαθήματος	51									Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	60																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20																							
Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	5																							
Προετοιμασία τελικής εργασίας μαθήματος	51																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: διαμορφωτική, προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Επάρκεια ανταπόκρισης στο θέμα της εργασίας, γραπτή εργασία και, κυρίως, δυνατότητα διατύπωσης συνεκτικού και κριτικού λόγου. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:*

- Altshuler, Bruce, *Salon to Biennial: Exhibitions That Made Art History, 1: 1863-1959*, London, Phaidon, 2008.
- Altshuler, Bruce, *Biennials and Beyond: Exhibitions That Made Art History, 2: 1962-2002*, London, Phaidon, 2013.
- Baldacci, Cristina, Ricci, Clarissa και Vettese, Angela, επιμ., *Double Trouble in Exhibiting the Contemporary: Art Fairs and Shows*, Milan, Scalpendi, 2020.
- Barker, Emma, *Contemporary cultures of display*, New Haven, Yale University Press / Open University Press, 1999.
- Bennett, Tony, *The Birth of the Museum: History, Theory, Politics*, London, Routledge, 1995.
- Bishop, Claire, *Artificial Hells: Participatory Art and the Politics of Spectatorship*, London, Verso Books, 2012.
- Brenson, Michael, *The Guggenheim, Corporate Populism, and the Future of the Corporate Museum*, New York, Vera List Center for Art and Politics, 2002.
- Crimp, Douglas, "The Art of Exhibition", *October* 30 (1984), 49-81.
- Crimp, Douglas και Lawler, Louise, *On the Museum's Ruins*, London/Cambridge, Mass, MIT Press, 1993.
- Ferguson, Bruce W., Greenberg, Reesa και Nairne, Sandy, επιμ., *Thinking About Exhibition*, New York, Routledge, 1996.
- Filipovic, Elena, Van Hal, Marieke και Øvnstebø, Solveig, επιμ., *The Biennial Reader: An Anthology of Large-Scale Perennial Exhibitions of Contemporary Art*, Bergen, Bergen Kunsthall, 2010.
- Filipovic, Elena, και Vanderlinden, Barbara, επιμ., *The Manifesta Decade: Debates on Contemporary Art Exhibitions and Biennials in Post-War Europe*, Cambridge, MA, MIT Press, 2005.
- Gardner, Anthony, και Green, Charles, *Biennials, Triennials, and Documenta: The Exhibitions that Created Contemporary Art*, Chichester, Wiley Blackwell, 2016.
- Graciano, Andrew, επιμ., *Exhibiting Outside the Academy, Salon and Biennial*,

1775-1999: *Alternative Venues for Display*, Farnham, Ashgate, 2015.

- Haskell, Francis, *The Ephemeral Museum: Old Masters Paintings and the Rise of the Art Exhibition*, New Haven, Yale University Press, 2002.
- Horowitz, Noah, *Art of the Deal: Contemporary Art in a Global Financial Market*, Princeton, Princeton University Press, 2010.
- Jones, Caroline A., “Biennial Culture: A Longer History”, στο Elena Filipovic, Marieke Van Hal, Solveig Øvstebø, επιμ., *The Biennial Reader: An Anthology of Large-Scale Perennial Exhibitions of Contemporary Art*, Bergen, Bergen Kunsthall, 2010, 66-87.
- Levi Strauss, David, “The Bias of the World: Curating After Szeemann & Hopps,” *The Brooklyn Rail* (December 2006). (www.brooklynrail.org)
- Meijers, Debora J., “The Museum and the ‘Ahistorical’ Exhibition: the latest gimmick by the arbiters of taste, or an important cultural phenomenon?”, στο Reesa Greenberg, Bruce Ferguson και Sandy Nairne, επιμ., *Thinking about Exhibitions*, Routledge, London/New York, 1996.
- Preziosi, Donald, *Brain of the Earth's Body: Art, Museums, and the Phantasms of Modernity*, Minneapolis, University of Minnesota Press, 2003.
- Nick Prior, “Having One’s Tate and Eating It: Transformations of the Museum in a Hypermodern Era”, στο Andrew Mclellan, επιμ., *Art and Its Publics: Museum Studies at the Millennium*, Oxford, Blackwell, 2003.
- Rancière, Jacques, “Off to the Exhibition: The Worker, His Wife and the Machines,” στο *Staging the People: The Proletarian and His Double*, London, Verso, 2011, 64-88.
- Stallabrass, Julian, *Art Incorporated: The Story of Contemporary Art*, Oxford, Oxford University Press, 2004.
- Staniszweski, Mary Anne, *The Power of Display: a history of exhibition installations at the Museum of Modern Art*, Cambridge, MIT Press, 1998.
- Wellington Gahtan, Maia, Pegazzano, Donatella, επιμ., *Monographic Exhibitions and the History of Art*, Λονδίνο/Νέα Υόρκη, Routledge, 2018.
- Zorloni, Alessia, *The Economics of Contemporary Art: Markets, Strategies and Stardom*, New York, Springer, 2013.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Artforum

E-flux

Frieze

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 75

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 028	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο κοσμοπολιτισμός των ελληνιστικών χρόνων: Ο ελληνικός κόσμος από τον Αλέξανδρο έως και την πτώση των Ελληνιστικών Βασιλείων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		

	ΝΑΙ/ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα		Παναγιώτης Κωνσταντινίδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:		Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:		panagiotis_konstantinidis@hotmail.com

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																		
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: (α) αναγνωρίζει τα βασικά χαρακτηριστικά και την εξέλιξη της τέχνης των ελληνιστικών χρόνων, (β) κατανοεί τον κοσμοπολιτισμό και την πολυπολιτισμικότητα της περιόδου εξάπλωσης του ελληνικού πολιτισμού πέρα από τα όρια του ελλαδικού και μικρασιατικού χώρου, καθώς και τις διαχρονικές διαδικασίες πολιτισμικής αλληλεπίδρασης και αφομοίωσης.																		
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table> - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																	
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																	
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																	
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																	
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																	
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																	
	.....																	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει σκοπό να παρακολουθήσει τις εξελίξεις στον πολιτισμό και την τέχνη του ελληνικού και εξελληνισμένου κόσμου από τα τέλη του 4ου αιώνα π.Χ.

έως και την κατάλυση του τελευταίου ελληνιστικού βασιλείου το 30 π.Χ. Κατά την περίοδο αυτή, η ελληνική γλώσσα αναδεικνύεται σε πρωτεύουσα γλώσσα επικοινωνίας και ο ελληνικός πολιτισμός μετασχηματίζεται μέσω της διάδρασής του με τον ρωμαϊκό κόσμο σε έναν οικουμενικό πολιτισμό με τα χαρακτηριστικά μιας πρώιμης παγκοσμιοποίησης. Πολλά φαινόμενα, όπως η δημιουργία μεγάλων αστικών κέντρων, ο κοσμοπολιτισμός, η τεχνολογική ανάπτυξη, η πολυπολιτισμικότητα, η ηγεμονία μεγάλων δυνάμεων, η υπονόμηση δημοκρατικών θεσμών, οι μετακινήσεις πληθυσμών και η θρησκευτική αναζήτηση, δίνουν ενδιαφέροντα ερεθίσματα για σύγχρονο προβληματισμό. Σε αυτό το πολιτισμικό πορτρέτο του Ελληνιστικού κόσμου, έμφαση θα δοθεί στις τέχνες (ενδεικτικά: μνημειακή και αρχιτεκτονική γλυπτική, πορτρέτο, η βασιλική εικονογραφία και τα μεγάλα μνημεία των ελληνιστικών βασιλείων, ψηφιδωτά, ζωγραφική και μικροτεχνία, ο ρόλος πόλεων όπως η Ρώμη και η Αλεξάνδρεια) και στα στοιχεία εκείνα που την καθιστούν διακριτή και ιδιαίτερη.

Διδακτικές ενότητες:

1. Ελληνιστική περίοδος – Εισαγωγή
- 2-4. Αρχιτεκτονική
- 5-7. Πλαστική
8. Μνημειακή Ζωγραφική
9. Ψηφιδωτά
10. Κεραμική – μεταλλοτεχνία – μικροτεχνία
11. Ελληνιστικός κόσμος: Αίγυπτος
12. Ελληνιστικός κόσμος: Ιταλία
13. Ανακεφαλαίωση

Επιπλέον, προαιρετική επίσκεψη για την επισκόπηση πρωτότυπων έργων της περιόδου εκ του σύνεγγυς στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης στο χώρο του αμφιθεάτρου																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή παρουσιάσεων ppt και εκπαιδευτικών video κατά την παράδοση, ανάρτηση κειμένων, επιστημονικών άρθρων και λοιπού εκπαιδευτικού εποπτικού υλικού στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eClass. Η επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/ήτριες για θέματα του μαθήματος γίνεται τόσο δια ζώσης (ώρες υποδοχής) όσο και ηλεκτρονικά (email – Webex).																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 819 1021 887">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 819 1356 887">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 887 1021 965">Διαλέξεις (13 εβδομάδες x 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1027 887 1356 965">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 965 1021 1084">Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία τελικής εξέτασης</td> <td data-bbox="1027 965 1356 1084">136</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1084 1021 1122"></td> <td data-bbox="1027 1084 1356 1122"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1122 1021 1160"></td> <td data-bbox="1027 1122 1356 1160"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1160 1021 1198"></td> <td data-bbox="1027 1160 1356 1198"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1198 1021 1236"></td> <td data-bbox="1027 1198 1356 1236"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1236 1021 1274"></td> <td data-bbox="1027 1236 1356 1274"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1274 1021 1312"></td> <td data-bbox="1027 1274 1356 1312"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1312 1021 1350"></td> <td data-bbox="1027 1312 1356 1350"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1350 1021 1406">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1350 1356 1406">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες x 3 ώρες)	39	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία τελικής εξέτασης	136															Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις (13 εβδομάδες x 3 ώρες)	39																							
Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία τελικής εξέτασης	136																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Τελική γραπτή εξέταση. Από την αρχή του εξαμήνου αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (eClass) έπειτα από κάθε μάθημα το αρχείο ppt των διαλέξεων, καθώς και συνοδευτικό εκπαιδευτικό υλικό. Οι φοιτητές/ήτριες γνωρίζουν, επίσης, εξ αρχής την ύλη, τα διδακτικά συγγράμματα και τη σχετική βιβλιογραφία. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5.																							

	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών γίνεται με βάση τις τελικές γραπτές εξετάσεις. Τα ερωτήματα στο εξεταστικό δοκίμιο είναι διαφόρων τύπων (ερωτήσεις πολλαπλών απαντήσεων – αναγνώριση μνημείων και σύντομος σχολιασμός τους μέσα από εικόνες – ερωτήσεις ανάπτυξης θέματος). Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου του γραπτού

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Kleiner, F.S., *A History of Roman Art*, Boston 2010 (τα κεφάλαια έως και τον Αύγουστο).
- Μπιάνκι Μπαντινέλι, Ρ., *Ρώμη. Η τέχνη στο επίκεντρο της εξουσίας. Από τις απαρχές έως τον 2ο αι. μ.Χ.*, Αθήνα 2007 (τα κεφάλαια έως και τον Αύγουστο).
- Πλάντζος, Δ., *Ελληνική Τέχνη και Αρχαιολογία (1200-30 π.Χ.)*, Αθήνα 2016.
- Pollitt, J.J., *Η τέχνη στην ελληνιστική εποχή*, Αθήνα 2011 (μτφρ. Α. Γκαζή).
- Ramage, N.H. & Ramage, A., *Ρωμαϊκή τέχνη*, Θεσσαλονίκη 2019 (τα κεφάλαια έως και τον Αύγουστο).
- Σαρμπονό, Ζ., Μαρτέν, Ρ., Βιγιάρ, Φ., *Ελλάδα. Ελληνιστική Εποχή, από τον 3ο έως τον 1ο αιώνα π.Χ.*, Αθήνα 2007.
- Stewart, A., *Art in the Hellenistic World. An Introduction*, Berkely – New York 2014.
- Walbank, F.W., *Ο ελληνιστικός κόσμος*, Θεσσαλονίκη 1993.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

AJA (American Journal of Archaeology)

BCH (Bulletin de Correspondence Hellenique)

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 76

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 622	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρίες των φύλων: διαμόρφωση, εξέλιξη και αντίκτυπος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT3126/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Βαρβάρα Ρούσσου, μέλος ΕΔΙΠ
Ώρες γραφείου:	Τρίτη, 16:00-17:00 Τετάρτη, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	vroussou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί στοιχεία για τις εννοιολογήσεις του φύλου και των ταυτοτήτων, τις έννοιες αρρενωπότητα/θηλυκότητα, την πατριαρχία, τη σχέση φύλου-εξουσίας,
- γνωρίζει στοιχεία για τη γένεση και εξέλιξη των θεωριών γύρω από το φύλο και τη σεξουαλικότητα,
- κατανοεί την πολλαπλότητα των ταυτοτήτων σε σχέση με τις έννοιες φύλο-σεξουαλικότητα,
- γνωρίζει τις κύριες γραμμές/τάσεις και περιόδους της φεμινιστικής θεωρίας, την επιτελεστική θεωρία και την κουήρ (κουίρ/κουήαρ) θεωρία,
- έχει κριτική στάση απέναντι στις έμφυλες αναπαραστάσεις και κυρίως τον τρόπο και τις πρακτικές που τις συγκρότησαν,
- εντοπίζει την επίδραση των θεωριών του φύλου και της σεξουαλικότητας στην τέχνη (λογοτεχνία-εικαστικές τέχνες) και στο λόγο για την τέχνη,
- γνωρίζει βασικά κείμενα για όλα τα παραπάνω.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικά περί φύλου-ενοιολογήσεις του φύλου-Τα στερεότυπα του φύλου-Ορολογία- Φύλο και σεξουαλικότητα- Γυναικείες σπουδές-Σπουδές φύλου
2. Ιστορική αναδρομή 1: το φύλο από την αρχαιότητα στην Αναγέννηση και από την Αναγέννηση έως το 19^ο αιώνα
3. Φεμινισμός-Φεμινιστικό κίνημα-πρωτοφεμινιστικά κείμενα
4. Τα τρία κύματα του φεμινισμού-Πρώτο κύμα: έννοιες, εκπρόσωποι, περιεχόμενο, ιστορία
5. Δεύτερο φεμινιστικό κύμα έννοιες, εκπρόσωποι, περιεχόμενο, ιστορία
6. Δεύτερο φεμινιστικό κύμα: τάσεις και εκπρόσωποι, αντιπροσωπευτικά κείμενα
7. Εισαγωγικά στο τρίτο φεμινιστικό κύμα
8. Τρίτο φεμινιστικό κύμα: εκπρόσωποι, τάσεις
9. Τρίτο φεμινιστικό κύμα: εκπρόσωποι, αντιπροσωπευτικά κείμενα
10. Τέταρτο φεμινιστικό κύμα: Cyborg, Post-human
11. Κουήρ θεωρία
12. Φύλο και τέχνη: κείμενα
13. Φύλο και τέχνη

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης																									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία: διαφάνειες ppt κατά τις παραδόσεις ολιγόλεπτα βίντεο (youtube) με υλικό για το μάθημα eClass Επικοινωνία μέσω eClass και e-mail																									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 900 1027 958">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 900 1353 958">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 958 1027 999">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 958 1353 999">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 999 1027 1079">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 999 1353 1079">136</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1361 1027 1402">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1361 1353 1402">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136																	Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																									
Διαλέξεις	39																									
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	136																									
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα	Μέθοδοι αξιολόγησης: Τελική γραπτή εξέταση Συμμετοχή στις παραδόσεις/διαλέξεις Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Συμμετοχή στη διάρκεια των διαλέξεων κατά την																									

από τους φοιτητές.	παρουσίαση των μαθημάτων ή τη μελέτη κειμένων Βαθμός κατανόησης κατά την τελική γραπτή εξέταση Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: ✓ Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας ✓ Ανάρτηση βαθμολογίας στην πύλη φοιτητολογίου

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία (επιλογή):

Butler Judith, *Αναταραχή Φύλου: Ο Φεμινισμός και η Ανατροπή της Ταυτότητας*, μτφρ. Γιώργος Καράμπελας, εισαγωγή και επιστημονική επιμέλεια Βενετία Καντσά, επίμετρο Αθηνά Αθανασίου. Αθήνα: Αλεξάνδρεια 2009 [1990]. **Κωδικός στον Εύδοξο: 15348**

---, *Σώματα με Σημασία: Οριοθετήσεις του «Φύλου» στο Λόγο*, μτφρ. Πελαγία Μαρκέτου, επιμέλεια-εισαγωγή Αθηνά Αθανασίου. Αθήνα: Εκκρεμές, 2008 [1993].

Καντσά Β., Μουτάφη Β., Παπαταξιάρχης Ευθ. (επιμ.), *Μελέτες για το φύλο στην ανθρωπολογία και την ιστορία*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια 2012. **Κωδικός στον Εύδοξο: 22769186**

Laqueur Th., *Κατασκευάζοντας το φύλο. Σώμα και κοινωνικό φύλο από τους αρχαίους Έλληνες ως τον Φρόιντ*. Αθήνα: Πολύτροπον 2003.

Παπαταξιάρχης Ευθ. – Παραδέλλης Θεοδ. (επιμ.), *Ταυτότητες και φύλο στη σύγχρονη Ελλάδα. Ανθρωπολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Καστανιώτης – Πανεπιστήμιο Αιγαίου 1992.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 77

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 024	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνη και σώμα: καλλιτεχνικές πρακτικές μετά τη δεκαετία του 1960		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Ειρήνη Γερογιάννη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	egerogianni@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί τη σύγχρονη καλλιτεχνική παραγωγή που χρησιμοποιεί το σώμα ως μέσο και ως περιεχόμενο, σε επίπεδο τόσο θεωρίας όσο και πρακτικής,
- γνωρίζει μια σειρά έργων τέχνης από τη δεκαετία του 1960 ως τις μέρες μας,
- σκέφτεται και να συζητά για την τέχνη, τους καλλιτέχνες και τα καλλιτεχνικά έργα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις καλλιτεχνικές πρακτικές –από τη δεκαετία 1970 έως τις μέρες μας– αλλά και τις καλλιτεχνικές παραδόσεις που εμπλέκουν ευθέως το ανθρώπινο σώμα στην καλλιτεχνική διαδικασία.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

- Αδαμοπούλου, Αρετή, επιμ. *Η γλώσσα του σώματος. Σημειώσεις για την performance*. Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 2014.
- Ahmed, Sarah και Jackie Stacey, επιμ. *Thinking through the Skin*. Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge, 2001.
- Alfano Miglietti, Francesca. *Extreme Bodies: The Use and Abuse of the Body in Art*. Μιλάνο: Skira, 2003.
- Αθανασίου, Αθηνά. *Ζωή στο όριο. Δοκίμια για το σώμα, το φύλο και τη βιοπολιτική*. Αθήνα: Εκκρεμές, 2007.
- Badovinac, Zdenka, επιμ. *Body and the East. From the 1960s to the Present*. Βοστώνη: The MIT Press, 1999.
- Betterton, Rosemary. *An Intimate Distance: Women artists and the body*. Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge, 1996.
- Blocker, Jane. *What the Body Cost: Desire, History and Performance*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2004.
- Μπάτλερ, Τζούντιθ. *Σώματα με σημασία: Οριοθετήσεις του «φύλου» στο λόγο*. Μτφρ. Πελαγία Μαρκέτου. Αθήνα: Εκκρεμές, 2008.
- Conboy, Katie, Nadia Medina και Sarah Stanbury, επιμ. *Writing on the body: Female Embodiment and Feminist Theory*. Νέα Υόρκη: Columbia University Press, 1997.
- Critical Art Ensemble. *Η μηχανή της σάρκας*. Μτφρ. Ίρια Γραμμένου και Σωκράτης Παπαζογλου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις των ξένων, 2006.
- Dodson, Laura και Θανάσης Μουτσόπουλος. *Ένοχα σώματα*. Αθήνα: futura, 1999.
- Doy, Gen. *Picturing the Self. Changing Views of the Subject in Visual Culture*. Λονδίνο και Νέα Υόρκη: I.B.Tauris, 2005.
- Featherstone, Mike, Mike Hepworth και Bryan S. Turner, επιμ. *The Body: Social Process and Cultural Theory*. Λονδίνο: SAGE Publications, 1991.
- Γιαννακόπουλος, Κώστας. «Προλογικό σημείωμα: Θεωρίες για το έμφυλο σώμα». Στο Thomas Laquer, *Κατασκευάζοντας το φύλο. Σώμα και κοινωνικό φύλο για τους αρχαίους έως τον Φρόιντ*, μτφρ. Πελαγία Μαρκέτου. Αθήνα:

Πολύτροπον, 2003, 11-22.

- Goldberg, RoseLee. *Performance Art. From Futurism to the Present*. Λονδίνο & Νέα Υόρκη: Thames & Hudson, 2001.
- Grosz, Elizabeth. *Volatile Bodies: Toward a corporeal feminism*. Bloomington, IN: Indiana University Press, 1994.
- *Highlights*, αφιέρωμα: Ανθρώπινο σώμα, τχ. 11 (Ιουλ.-Αύγ. 2004): 68-117.
- Jones, Amelia. *Body Art: Performing the Subject*. Minneapolis: Minnesota University Press, 1998.
- Jones, Amelia. "Survey". Στο *The Artist's Body*, επιμ. Tracey Warr, 16-47. Λονδίνο: Phaidon Press, 2000.
- Jones, Amelia. *Self/Image: Technology, Representation and the Contemporary Subject*. Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge, 2006.
- Kauffman, Linda S. *Bad Girls and Sick Boys. Fantasies in Contemporary Art and Culture*. Μπέρκλεϊ και Λος Άντζελες: University of California Press, 1998.
- Kaye, Nick. *Postmodernism and Performance*. Λονδίνο: Macmillan, 1994.
- Μακρυγιάννη, Δήμητρα, επιμ. *Τα όρια του σώματος. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Νήσος, 2004.
- Μερλώ-Ποντύ, Μωρίς. *Φαινομενολογία της αντίληψης*. Μτφρ. Κική Καψάμπελη. Αθήνα: Νήσος, 2016.
- *Μεταμφιέσεις: Θηλυκότητα, ανδροπρέπεια και άλλες βεβαιότητες*, επιμ. Συραγώ Τσιάρα, 8-15. Θεσσαλονίκη: Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2006.
- O'Dell, Kathy. *Contract with the Skin. Masochism, Performance Art and the 1970s*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1998.
- O'Reilly, Sally. *The Body in Contemporary Art*. Λονδίνο: Thames and Hudson, 2009.
- Πατσαλίδης, Σάββας. «Performance Art: Από τις αναπαραστάσεις του κόσμου στις παραστάσεις του 'εγώ'». Στο *Από την Αναπαράσταση στην Παράσταση. Σπουδή ορίων και περιθωρίων*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2004, 199-242.
- Phelan, Peggy. *Unmarked: The Politics of Performance*. Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge, 1993.
- Πουρκός, Μάριος, επιμ. *Το σώμα ως τόπος βιωμάτων, ταυτοτήτων και*

κοινωνικών νοημάτων. Αθήνα: Οκτώ, 2017.

- Ρηγοπούλου, Πέπη. *Το σώμα: Ικεσία και απειλή*. Αθήνα: Πλέθρον, 2008.
- Scarry, Elaine. *The Body in Pain: The Making and Unmaking of the World*. Οξφόρδη: Oxford University Press, 1987.
- Schneider, Rebecca. *The Explicit Body in Performance*. Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge, 1997.
- Suleiman, Susan. *The female body in Western culture: Contemporary perspectives*. Βοστώνη: Harvard University Press, 1986.
- Thomas, Nicholas. *Body Art*. Λονδίνο: Thames & Hudson, 2014.
- Τζιρτζιλιάκης, Γιώργος. «Επανασυνδυασμοί του σώματος. Η σωματική συνθήκη των καλλιτεχνικών δράσεων μετά το “Θάνατο του ανθρώπου”». Στο *7 performances και μία συζήτηση*, επιμ. locus athens, 17-32. Αθήνα: futura, 2006.
- Vergine, Lea. *The Body as Language: “Body Art” and Performance*. Μτφρ. Henry Martin. Μιλάνο: Skira, 2000.
- Warr, Tracey, επιμ. *The Artist's Body*. Λονδίνο: Phaidon Press, 2000.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

- PAJ: A Journal of Performance and Art
- Performance Research
- Women and Performance

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 78

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Δ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 507	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εικόνα και Λόγος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Επτά (7)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB228/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νίκος Ερηνάκης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	nerinakis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- κατανοεί τη διαλεκτική σχέση ανάμεσα στην εικόνα και τον λόγο ως κομβικό θέμα αναζήτησης στο πλαίσιο τόσο της φιλοσοφίας της τέχνης όσο και της καλλιτεχνικής πρακτικής,
- προσεγγίζει την πολυεπίπεδη συσχέτιση εικόνας και λόγου ως μορφών επεξεργασίας του πραγματικού μέχρι και τον 20ό αιώνα και του υπερ-πραγματικού στο σύγχρονο πλαίσιο της ύστερης νεωτερικότητας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

- Αυτόνομη εργασία

- Ομαδική εργασία

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα στοχεύει στη διερεύνηση της διαλεκτικής σχέσης ανάμεσα στην εικόνα και τον λόγο ως κομβικό θέμα αναζήτησης στο πλαίσιο τόσο της φιλοσοφίας της τέχνης όσο και της καλλιτεχνικής πρακτικής. Μέσα από ποικίλες αναφορές σε εικαστικούς καλλιτέχνες, λογοτέχνες και στοχαστές εξερευνάται η θέση και ο ρόλος της εικόνας στο λόγο και αντιστοίχως του λόγου στις εικαστικές τέχνες, εστιάζοντας στις διαφορετικές απόψεις περί σύγκλισης ή/και έντασης ανάμεσά τους, όπως και σε ζητήματα δημιουργικότητας, αυθεντικότητας και αυτονομίας αναφορικά με τη μεταξύ τους σχέση. Τούτων δοθέντων, προσεγγίζεται η πολυεπίπεδη συσχέτιση εικόνας και λόγου ως μορφών επεξεργασίας του πραγματικού μέχρι και τον 20ό αιώνα και του υπερ-πραγματικού στο σύγχρονο πλαίσιο της ύστερης νεωτερικότητας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Πλατφόρμα eClass Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 586 1021 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 586 1356 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 645 1021 721">Διαλέξεις (13 εβδομάδες)</td> <td data-bbox="1034 645 1356 721">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 725 1021 801">Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 725 1356 801">136</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1079 1021 1120">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1079 1356 1120">175 ώρες (7 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39	Μελέτη βιβλιογραφίας	136															Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39																							
Μελέτη βιβλιογραφίας	136																							
Σύνολο Μαθήματος	175 ώρες (7 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: σύνδεση με την προβληματική του μαθήματος, συλλογιστική ικανότητα (επαγωγική, παραγωγική, αναλογική σκέψη), σαφήνεια και ακρίβεια της διατύπωσης, βαθμός κατανόησης του ερωτήματος, ικανότητα στη διαχείριση εννοιών και συνδέσεων ανάμεσα στα διαφορετικά ρεύματα της αισθητικής σκέψης Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της γραπτής εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:**

- R. Barthes, *Εικόνα–Μουσική–Κείμενο*, Πλέθρον, 2007 / κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ 86193736
- H. Castanet, *Λέξη και Εικόνα*, Opportuna, 2011 / κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ 27971
- Ν. Ερηνάκης και Φ. Παραπαφόρου (επιμ.), *Εικόνα / Λόγος: Ερμηνευτικά Ζητήματα και Σύγχρονες Προσεγγίσεις*, Ευρασία/Στιγμός, 2021 / κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ [εκκρεμεί]
- J. Rancière, *Το πεπρωμένο των εικόνων*, Στερέωμα, 2020 / κωδ. ΕΥΔΟΞΟΣ 94702388

- Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- [Από τα ξενόγλωσσα συγγράμματα θα επιλεγθούν και δοθούν σχετικά αποσπάσματα (ώστε να μην τίθεται ζήτημα δικαιωμάτων) και μέσω διδακτικού μετασχηματισμού και μετάφρασης του πρωτογενούς υλικού από τον διδάσκοντα, όπου κρίνεται απαραίτητο, θα μετατραπεί το υλικό σε μορφή κατανοητή για όλες/ους τις/τους φοιτήτριες/φοιτητές.]
- [Τα παραδείγματα λόγου (ποιητικά, λογοτεχνικά και επιστημονικά—ελληνόγλωσσα & ξενόγλωσσα) που θα μελετώνται, θα δίδονται από τον διδάσκοντα σε επιλεγμένες επιμέλειες & μεταφράσεις αντιστοίχως, και τα εικαστικά έργα σε επιλεγμένα αρχεία υψηλής ανάλυσης.]

i- ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Αντόρνο, Τ. Β., *Αισθητική θεωρία*, μτφρ. Λ. Αναγνώστου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2000.
- Barthes, R., *Εικόνα, Μουσική, Κείμενο*, πρόλογος Γιώργος Βέλτσος, μτφρ. Γιώργος Σπανός, Πλέθρον, Αθήνα, 1988.
- Berger, J., *Η Εικόνα και το βλέμμα*, Οδυσσέας, Αθήνα, 1986.
- Baudrillard, J., *Ομοιώματα και Προσομοίωση*, Πλέθρον, Αθήνα, 2019.
- Baudrillard, J., *Η Έκσταση της Επικοινωνίας*, Καρδαμίτσα, Αθήνα, 1991.
- Castanet, Hervé, *Λέξη και εικόνα*, εκδόσεις Opportuna, Πάτρα, 2011.
- Γκρήνμπεργκ, Κλ., *Τέχνη και πολιτισμός*, Αθήνα, 2007.
- Goodman, N., *Γλώσσες της τέχνης*, Εκκρεμές, 2005.
- Danto, A., *Η μεταμόρφωση του κοινότοπου*, μτφρ. Μ. Καρρά, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004.
- Ζήκα, Φαίη, *Απορία τέχνες και σκέψεις κατεργάζεται*, Άγρα, 2018.
- Jameson, F., *Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού*, μτφρ. Γ. Βάρσος, Νεφέλη, Αθήνα, 1999.
- Κάννιχτ, Ρίχαρντ, *Η παλαιά διαμάχη ποίησης και φιλοσοφίας*, μτφρ. Δ. Ιακώβ, Λωτός, Αθήνα, 1988.
- Λυοτάρ, Ζ. Φ., *Η μεταμοντέρνα κατάσταση*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Γνώση, Αθήνα, 2008.

- Μπένγιαμιν, Β., *Δοκίμια φιλοσοφίας της γλώσσας*, μτφρ. Φώτης Τερζάκης, Νήσος, Αθήνα, 1999.
- Μπένγιαμιν, Β., *Δοκίμια για την τέχνη*, Κάλβος, Αθήνα, 1978.
- Deleuze, Gilles, *Φουκώ*, μτφρ. Τάσος Μπέτζελος, Πλέθρον, Αθήνα, 2005.
- Ντεριντά, Ζακ, *Η γραφή και η διαφορά*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα, 2003.
- Ρικέρ, Π., *Η ζωντανή μεταφορά*, μτφρ. Κωστής Παπαγιώργης, Εκδ. Κριτική, Αθήνα, 1998.
- Ρικέρ, Π., *Περί ερμηνείας*, μτφρ. Στέφανος Ροζάνης, Έρασμος, Αθήνα, 2008.
- Rorty, Richard, «Habermas και Lyotard για τη μεταμοντερνικότητα», μτφρ. Θανάσης Μαντζάρας, *Λεβιάθαν*, τχ. 3, 1989, σσ. 59-73.
- Σαΐντ, Εν. Β., *Ο κόσμος, το κείμενο και ο κριτικός*, Αθήνα, 2004.
- Sherrard, Philip, *Το ιερό στη ζωή και στην τέχνη*, μτφρ. Ι. Ροϊλίδης, Ακρίτας, Αθήνα, 1994.
- Σίλλερ, Φρήντριχ, *Περί αφελούς και συναισθηματικής ποιήσεως*, μτφρ.-σχόλια Παναγιώτης Κονδύλης, Στιγμή, Αθήνα, 1985.
- Σίλλερ, Φρήντριχ, *Για την Αισθητική παιδεία του ανθρώπου*, μτφρ., εισαγ., σχολ. Κλεοπάτρα Λεονταρίτου, Οδυσσεάς, Αθήνα, 1990.
- Στάνερ, Τ., *Η σιωπή και ο ποιητής*, Αθήνα, 1997.
- Στάνερ, Τ., *Μετά τη Βαβέλ*, Αθήνα, 2004.
- Χάιντεγκερ, Μάρτιν, *Η προέλευση του έργου τέχνης*, μτφρ. εισαγ. Γ. Τζαβάρα, Δωδώνη, Αθήνα, 1986.
- Χάιντεγκερ, Μάρτιν, *Η τέχνη και ο χώρος*, μτφρ. Γ. Τζαβάρα, Ίνδικτος, Αθήνα, 2006.
- Χάμπερμας, Γ., *Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας*, μτφρ. Λ. Αναγνώστου και Α. Καραστάθη, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1993.

ii- ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Anderson, P., *The Origins of Postmodernity*, London, Verso, 1998.
- Barthes, R., 'The Death of the Author' in *Image-Music-Text*, London, Fontana Press, 1977, 142-148.
- Baudrillard, J., *Simulacra and Simulation*, Ann Arbor, University of Michigan Press, 1994, Chapter 1, "The Precession of Simulation".
- Belting, Hans, "Introduction" to *Likeness and Presence: A History of the Image before the Era of Art*, University of Chicago Press, 1997.
- Benjamin, W., "The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction" in *Illuminations*, New York, Random House, 1968, 217-251.
- Bernstein, Charles (ed.), *Close Listening: Poetry and the Performed Word*, New York, Oxford University Press, 1998.
- Bindman, David, *Blake as an Artist*, London, Phaidon, 1977.
- Bloomfield, Mandy, *Archaeopoetics: Word, Image, History*, University Alabama Press, 2016.
- Bolter, Jay David & Grusin, Richard, *Remediation: Understanding New Media*, Cambridge, MIT Press, 1999.
- Carroll, N., *Philosophy of Art: A Contemporary Introduction*, Routledge, 1999.

- Cazeaux, C. (ed.), *The Continental Aesthetics Reader*, Routledge, 2000.
- Cometti, Jean-Pierre; Jacques Morizot, Jacques; Roger Pouivet, Roger, *Ζητήματα αισθητικής* (2000), μετάφραση Στέλλα Χρυσικού, επιστημονική επιμέλεια, επιλεγόμενα Παναγιώτης Πούλος, Αθήνα, Νήσος, 2005.
- Derrida, J., *Points: Interviews, 1974-1994*, translated by Peggy Kamuf and others, edited by Elisabeth Weber, Stanford University Press, 1995.
- du Bos, Jean-Baptiste, *Critical Reflections on Poetry, Painting*, 1719.
- Frederick C. Beiser, *The Romantic Imperative: The Concept of Early German Romanticism*, Cambridge (Mass.), Harvard University Press, 2003.
- Foucault, M., "What is an Author?" in *The Foucault Reader*, P. Rabinow (ed.), Harmondsworth, Random House, 1984, 101-120.
- Gadamer, H.-G., *Truth and Method*, New York, 1993.
- Geeta, K., "Contemporary Cultural Practice: Some Polemical Categories", *Third Text* 4 (11), 1990, 109-118.
- Hirsh, E. D. Jr. (1995), "In Defence of the Author", in *Validity in Interpretation*, New Haven, Yale University Press, 1967, 1-23.
- Gracyk, T., *The Philosophy of Art: An Introduction*, Polity Press, 2012.
- Jacobus, Mary, *Reading Cy Twombly: Poetry in Paint*, Princeton University Press, 2016.
- Janaway, C., *Reading Aesthetics and Philosophy of Art*, Oxford, Blackwell, 2006.
- Lauter, Estella, *Women as Mythmakers: Poetry and Visual Arts by Twentieth-Century Women*, Indiana University Press, 1984.
- Lindenberger, Herbert, «Literature and the other arts», in Marshall Brown, *The Cambridge History of Literary Criticism*, Cambridge, C.U.P., 2000, 362-386.
- Loizeaux, Elizabeth Bergmann, *Twentieth-Century Poetry and the Visual Arts*, Cambridge University Press, 2008.
- McLuhan, Marshall, *The Medium is the Message*, Corte Madera, CA, Gingko Press, 2001. First edition: 1967.
- Mill, John Stuart, *What is Poetry?*, 1833.
- Mitchell, W. J. T., *The Language of Images*, University of Chicago Press, 1980.
- Mourelatos, Alexander, *The route of Parmenides: A study of word, image and argument in the fragments*, New Haven & London, Yale University Press, 2007.
- Neill, Alex, «Poetry», in Jerrold Levinson (ed.), *The Oxford Handbook of Aesthetics*, Oxford, Oxford University Press, 2003, 605-613.
- Rasula, Jed, & McCaffery, Steve, *Imagining Language*, Cambridge, MIT Press, 1998.
- Ridley, A. (ed.), *Arguing About Art*, Routledge, 2002.
- Osborne, P., *Anywhere or Not at All: Philosophy of Contemporary Art*, Verso, 2013.
- Schmidt, Dennis J., *Between Word and Image: Heidegger, Klee, and Gadamer on Gesture and Genesis*, Indiana University Press, 2013.
- Shelley, Percy, Bysshe, *A Defence of Poetry*, 1840.
- Taylor, Charles, *Sources of the Self*, Cambridge University Press, Cambridge, 1992.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 79

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 216	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζωγραφική και Φωτογραφία από το τέλος του 19ου στις αρχές του 21ου αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ Συνιστάται η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος Δ4 (Θεωρία και Κριτική) ή Γ7 (Ιστορία και Θεωρία της		

	φωτογραφίας).
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB242/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Κων/νος Ιωαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ώρες γραφείου:	Τρίτη, 13:00-15:00
Email επικοινωνίας:	kioannidis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα   Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.   Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α   • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης   • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β   • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: -κατανοεί την ιστορικότητα των διακρίσεων μεταξύ τέχνης-μη τέχνης, τέχνης και τεκμηρίωσης,   -αντιλαμβάνεται τη σχέση φωτογραφίας - εικαστικών με όρους αντιουσιακρατικούς,   -αντιμετωπίζει κριτικά τις διακρίσεις μεταξύ τεχνών και ειδών.
Γενικές Ικανότητες   Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο αυτό θα διερευνηθεί η συζήτηση γύρω από τη φωτογραφία ως τέχνη κοντινή (ή αντίθετα ανταγωνιστική) της ζωγραφικής από τα τέλη του 19ου μέχρι και την εποχή μας. Ξεκινάμε από τα χρόνια διεθνούς κυριαρχίας του Πικτοριαλισμού, οι εκπρόσωποι του οποίου συστηματικά επιχειρηματολόγησαν με λόγια και έργα υπέρ της ισότιμης θέσης της φωτογραφίας δίπλα στη γηραιά αδερφή της, τη ζωγραφική, και προσέδωσαν στις εικόνες τους τον χειρωνακτικό χαρακτήρα της ζωγραφικής και της χαρακτηριστικής. Με ενδιάμεσους σταθμούς στο μεσοπολεμικό μοντερνισμό, στη δεκαετία του 1960, στο έργο του G. Richter και στη φωτορεαλιστική ζωγραφική, θα εξετάσουμε την κατάσταση σήμερα με αναφορά στη σχετική θεωρητική συζήτηση γύρω από τη διαμεσικότητα και τις διάφορες εκδοχές της.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Παράδοση πρόσωπο με πρόσωπο, διαλέξεις προσκεκλημένων ειδικών πάνω σε επιμέρους ζητήματα.																					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.</i>	Σε κάθε μάθημα γίνεται χρήση ppt, το οποίο χρησιμοποιούν και οι συμμετέχοντες/ουσες στις παρουσιάσεις τους. Χρησιμοποιείται επίσης ευρέως το eClass. Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και eClass στο οποίο αναρτάται και όλο το βοηθητικό υλικό. Χρήση ηλεκτρονικών πηγών (βάσεις δεδομένων κλπ.) για την αναζήτηση της πληροφορίας.																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i> <i>Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις (13 εβδομάδες)</td> <td>21</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας</td> <td>136</td> </tr> <tr> <td>Σύνταξη εργασίας</td> <td>68</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	21	Μελέτη βιβλιογραφίας	136	Σύνταξη εργασίας	68											Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	21																					
Μελέτη βιβλιογραφίας	136																					
Σύνταξη εργασίας	68																					
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																					

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, δημόσια παρουσίαση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: συστηματικότητα, πρωτοτυπία, καλή οργάνωση στη δόμηση και στο περιεχόμενο της προφορικής και της γραπτής παρουσίασης του θέματος της εργασίας. Ορθή μέθοδος και τεχνική συγγραφής (σύντομης) επιστημονικής εργασίας. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

. Armstrong Nancy, <i>Fiction in the Age of Photography: The Legacy of British Realism</i>, Κέμπρητζ Μασ., Λονδίνο, Harvard University Press, 1999.   . Barthes Roland, <i>Image, Music, Text</i> (επιμ., μτφρ.: S. Heath), Λονδίνο, Fontana Press, 1977.   . Batchen Geoffrey, <i>Burning with Desire: the conception of photography</i>, Κέμπρητζ Μασ. και Λονδίνο, The MIT Press, 1999.   . Baudelaire Charles, <i>Curiosités esthétiques. L'Art romantique et autres Oeuvres critiques</i>, Παρίσι, Garnier, 1962.   . Bourdieu Pierre with Luc Boltanski, Robert Castel, Jean-Claude Chamboredon and Dominique Schnapper, <i>Photography. A Middle-brow Art</i> (μτφρ. S. Whiteside), Κέμπρητζ, Polity Press, 1996 (1965).   . Buck-Morss Susan, <i>The Dialectics of Seeing. Walter Benjamin and the Arcades Project</i>, Κέμπρητζ Μασ., Λονδίνο, The MIT Press, 1989.   . Cadava Eduardo, <i>Words of light: theses on the photography of history</i>, Πρίνστον, Princeton University Press, 1997.   . Carabott Philip, Yannis Hamilakis, Eleni Papargyriou (eds), <i>Camera Graeca:</i>

Photographs, Narratives, Materialities, Farnham, Ashgate, 2015.

. Clark T.J., *Farewell to an Idea. Episodes from a History of Modernism*, Νιου Χέιβεν και Λονδίνο, Yale University Press, 1999.

. Crary Jonathan, *Techniques of the Observer: vision and modernity in the nineteenth century*, Κέμπρητζ Μασ., Λονδίνο, MIT Press, 1992.

. Elkins James (ed.), *Photography Theory*, Λονδίνο και Νέα Υόρκη, Routledge, 2007.

. Fried Michael, "Barthes's Punctum", *Critical Inquiry* 31, 3 (Άνοιξη 2005), σ. 539-574.

. Fried Michael, *Why photography matters as art as never before*, New Haven και Λονδίνο, Yale University Press, 2008.

. Solomon - Godeau Abigail, *Photography at the Dock. Essay on Photographic history, Institutions, and Practices*, Μινεάπολις, University of Minnesota Press, 1991.

. Vicki Goldberg (ed.), *Photography in Print, Albuquerque*, University of New Mexico Press, 1981.

. Jeffrey Ian, *Photography. A Concise History*, Λονδίνο, Νέα Υόρκη, Thames and Hudson, 1996 (1981).

. Kelsey Robin, *Photography and the Art of Chance*, Κέμπρητζ Μασ. και Λονδίνο, The Belknap Press of the Harvard University Press, 2015.

. Kelsey Robin, Blake Stimson (eds.), *The Meaning of Photography*, Williamstown, Μασ., Sterling and Francine Clark Art Institute, 2008.

. Krauss E. Rosalind, *The Originality of the Avant-Garde and Other Modernist Myths*, Κέμπρητζ Μασ. και Λονδίνο, The MIT Press, 1986.

. Krauss E. Rosalind, *The Optical Unconscious*, Κέμπρητζ Μασ. και Λονδίνο, The MIT Press, 1994.

. Marien Mary Warner, *Photography. A Cultural History*, Λονδίνο, Laurence King Publishing, 2002.

. Maynard Patrick, *The Engine of Visualization: Thinking through Photography*, Λονδίνο, Cornell University Press, 1997.

. Nelson S. Robert (ed.), *Critical Terms for Art History*, Σικάγο και Λονδίνο, The University of Chicago Press, 1996.

. Newhall Beaumont, *The History of Photography from 1839 to the present. Completely revised and enlarged edition*, Λονδίνο, Secker & Warburg, 1987.

. Rosenblum Naomi, *A History of Women Photographers*, Παρίσι, Λονδίνο, Νέα

Υόρκη, Abbeville Press, 1994.

. Rosenblum Naomi, *A World History of Photography* (3η έκδ.), Νέα Υόρκη, Λονδίνο, Παρίσι, Abbeville Press, 1997 (1984).

. Scruton Roger, "Photography and Representation", στον τόμο S. Walden (ed.), *Photography and Philosophy. Essays on the Pencil of Nature*, Chichester, Wiley-Blackwell, 2010, σ. 138-166.

. Sekula Allan, "The Body and the Archive", *October* 39 (Χειμώνας, 1986), σ. 3-64.

. Sekula Allan, *Photography against the Grain. Essays and Photo Works*, MACK, 2016 (1981).

. Sekula Allan, "The Traffic in Photographs", στον τόμο A. Sekula, *Photography against the Grain. Essays and Photo Works*, MACK, 2016 (1981), σ. 77-101.

. Silverman Kaja, *The Miracle of Analogy or The History of Photography*, Part 1, Στάνφορντ, Stanford University Press, 2015.

. Szarkowski John, *Photography Until Now*, Νέα Υόρκη, The MoMA, 1989.

. Szarkowski John, *The Photographer's Eye*, Νέα Υόρκη, MoMA, 2007 (1966).

. Tagg John, *The Burden of Representation. Essays on Photographies and Histories*, Μινεάπολις, University of Minnesota Press, 1988.

. Walden Scott (ed.), *Photography and Philosophy. Essays on the Pencil of Nature*, Chichester, Wiley-Blackwell, 2010.

. Wells Liz (ed.), *The Photography Reader*, Λονδίνο και Νέα Υόρκη, Routledge, 2003.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 80

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 207	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το μεσαιωνικό εικονογραφημένο βιβλίο: Σύγχρονες ερευνητικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	eClass Το μεσαιωνικό εικονογραφημένο βι... (asfa.gr)
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Καλλιρρόη Λινάρδου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 15:00-17:00
Email επικοινωνίας:	klinardou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων																			
Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να: -κατανοεί τις βασικές αρχές της έρευνας, ανάλυσης, σύνθεσης και κριτικής αξιολόγησης δεδομένων και πληροφοριών που θα αντλεί από ένα σώμα διεθνούς, εξειδικευμένης και επίκαιρης βιβλιογραφίας η οποία άπτεται άμεσα του αντικείμενου του μαθήματος, -συντάσσει ένα άρθριο επιστημονικό κείμενο για το ζήτημα της αρεσκείας του/της που ωστόσο συνάδει με το αντικείμενο και τους γενικούς θεματικούς άξονες του εν λόγω σεμιναρίου.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td> <td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td> <td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td> </tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td> <td>Άλλες...</td> </tr> <tr> <td></td> <td>.....</td> </tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....	Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		.....
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....																		
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
	.....																		
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών - Άσκηση κριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του σεμιναριακού μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στη μελέτη των Μεσαιωνικών Εικονογραφημένων Χειρογράφων και τα ιδιαίτερα προβλήματα που σχετίζονται με την κατανόησή τους.

1. Προβλήματα μεθόδου και προσέγγισης
2. Η σχέση λόγου και εικόνας
3. Η μαρτυρία των χειρογράφων για τους δημιουργούς και το αναγνωστικό κοινό τους
4. Ζητήματα νοηματοδότησης και ερμηνείας παραδειγμάτων ιδιαίζουσας εικονογράφησης
5. Οι πολιτισμικές ανταλλαγές μεταξύ Ανατολής και Δύσης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Powerpoint, διαδίκτυο, προβολή υλικού εκπαιδευτικού χαρακτήρα	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Παρακολούθηση σεμιναριακών διαλέξεων (X 9 εβδομάδες)	27
	Άσκηση σεμιναρίου (X 4 εβδομάδες)	20
	Μελέτη & Ανάλυση Βιβλιογραφίας	91
	Προετοιμασία προφορικής παρουσίασης	10
	Συγγραφή εργασίας	77
	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: διαμορφωτική Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: παρακολούθηση σεμιναρίου, συμμετοχή στις εβδομαδιαίες ασκήσεις, προφορική παρουσίαση και ποιότητα της γραπτής εργασίας Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί της εργασίας	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ

- K. Weitzmann, *Illustrations in Roll and Codex. A Study in the Origin and Method of Text Illustration*, Princeton, 1970
- K. Weitzmann, *Studies in Classical and Byzantine Manuscript Illumination*, Chicago, 1971
- K. Weitzmann, 'The Selection of Texts for Cyclic Illustration in Byzantine Manuscripts', *Byzantine Books and Bookmen*, Washington DC, 1975, 69-109
- K. Weitzmann, *Late Antique and Early Christian Book Illumination*, New York, 1977
- K. Weitzmann, *Byzantine Book Illustrations and Ivories*, London, 1980
- J. Lowden, 'Luxury and Liturgy: the Function of the Books', in R. Morris, ed., *Church and People in Byzantium*, Birmingham, 1990, 263-280
- Γ. Γαλάβαρης, *Το βυζαντινό εικονογραφημένο χειρόγραφο, προσφορά του καλλιτέχνη στο Θεό*, Αθήνα, 1994
- Frantz, 'Byzantine Illuminated Ornament', *Art Bulletin* 16 (1934), 43-76
- L. Brubaker, 'The Introduction of Painted Initials in Byzantium', *Scriptorium* 45 (1991), 22-46
- I. Hutter, 'Decorative Systems in Byzantine Manuscripts, and the scribe as artist: evidence from manuscripts in Oxford', *Word & Image* 12/1 (1996), 4-22
- E. Maayan Fanar, *Revelation through the Alphabet. Aniconism and Illuminated Initial Letters in Byzantine Artistic Imagination*, Geneva, 2011
- I. Spatharakis, *The Portrait in Byzantine Illuminated Manuscripts*, Leiden, 1976
- I. Spatharakis, *Studies in Byzantine Manuscript Illumination and Iconography*, London, 1995
- J.J.G. Alexander, *Medieval Illuminators and Their Methods of Work*, New Haven and London, 1992
- Ch. De Hamel, *A History of Illuminated Manuscripts*, Oxford, 1986
- Ch. De Hamel, *Scribes and Illuminators*, London, 1992
- Ch. Jakobi, *Buchmalerei: Ihre Terminologie in der Kunstgeschichte*, Berlin, 1991
- O. Pächt, *Book Illumination in the Middle Ages*, London, 1986
- F.G. Kenyon, *The Story of the Bible*, 3rd edition revised and augmented by A.W. Adams, London, 1975
- I. F. Walther and N. Wolf, *Masterpieces of Illumination. The world's most beautiful illuminated manuscripts from 400 to 1600*, London, 2005 (for good reproductions and introductory notes and bibliography mainly for early Byzantine manuscripts)
- Γ. Γαλάβαρης, *Ελληνική Τέχνη. Ζωγραφική Βυζαντινών Χειρογράφων*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1995

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Dumbarton Oaks Papers

Gesta

The Art Bulletin

Scriptorium

Word & Image

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 81

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 916	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διεικονικότητα στην Εικονογραφημένη Αφήγηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Ολογράφως και αριθμητικά</i>	Τρεις (3)	Εννέα (9)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/modules/document/?course=ΑΗΤ4126		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ:	Γιάννης Κουκουλάς, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή, 8:00 – 14:00 Τρίτη, 11:00 – 14:00
Email επικοινωνίας:	jkoukoulas@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- περιγράφει τις έννοιες της διακειμενικότητας και της διεικονικότητας, να τις εντάσσει στο ιστορικό τους πλαίσιο και να περιγράφει την εξέλιξή τους, καθώς και τους κύριους εκφραστές των περι αυτών απόψεων,
- ξεχωρίζει τις κατά περίπτωση διεικονικές και διακειμενικές συσχετίσεις των έργων ανάλογα με τις λεπτοφυείς διακρίσεις που έχουν προταθεί από ιστορικούς της τέχνης και της λογοτεχνίας, πολιτισμικούς αναλυτές κ.λπ. (μεταδιακειμενικότητα, υπερκειμενικότητα, παρακειμενικότητα κ.λπ.),
- πιθανολογεί τεκμηριωμένα τις αιτίες της ένταξης παλαιότερων έργων σε νέα έργα και να προσπαθεί να τις ερμηνεύσει εντάσσοντάς τις στο γενικότερο πλαίσιο του νέου έργου,
- περιγράφει την παρουσία ενός έργου εντός ενός άλλου με χρήση εννοιών όπως εγκιβωτισμός, παρωδία, αναπλαισίωση, επανάχρηση, φόρος τιμής κ.λπ.,
- αιτιολογεί την πρακτική της ιδιοποίησης ενός έργου και να επιχειρηματολογεί για την εφαρμογή της με βάση θεωρίες και απόψεις διανοητών όπως ο Jameson, ο Harvey, η Hutcheon, η Rose, ο Genette, η Kline κ.ά.,
- συνδέει και να συσχετίζει τις αναπλαισιωτικές πρακτικές με την εποχή τους, να ιστοριοποιεί το νέο έργο και να κατανοεί το καθεστώς του εντός του θεσμού ή του πλαισίου στο οποίο έχει παραχθεί,
- διακρίνει έννοιες όπως η ειρωνεία, το γκροτέσκο, η φάρσα, το σπουφ, το τράβεστι, η ανοικείωση που συχνά συγχέονται, ιδιαίτερα σε σχέση με το χιούμορ που ενδεχομένως προκαλούν,
- εκπονήσει μια εργασία ειδικού θέματος με πλήρη τεκμηρίωση και υποστήριξη,
- σχεδιάσει και παρουσιάσει την εργασία σε κοινό και να επιχειρηματολογήσει με πληρότητα και αποτελεσματικότητα γύρω από το περιεχόμενό της.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με την έννοια της διακειμενικότητας στη λογοτεχνική αφήγηση και κατ' επέκταση με τη διεικονικότητα στην εικονογραφημένη αφήγηση. Επιπλέον, η αναζήτηση και ο εντοπισμός των διεικονικών συγγενειών μεταξύ έργων όταν αυτές δεν είναι προφανείς και η προσπάθεια ερμηνείας τους όταν είναι πρόδηλες. Προς τούτο είναι σκόπιμη η εγκαθίδρυση ενός «λεξικού» όρων και εννοιών που μπορεί να εκκινεί από το λογοτεχνικό πεδίο αλλά να επεκτείνεται δυνητικά στον κόσμο των οπτικών τεχνών και αφηγήσεων. Απώτερο σκοπό του μαθήματος αποτελεί η απόκτηση της δυνατότητας από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες να διαμορφώνουν γενεαλογικές αλυσίδες έργων που επικοινωνούν μεταξύ τους με πολλαπλές διασυνδέσεις χωρίς προκαταλήψεις και *a priori* συγκριτικές αξιολογήσεις αλλά με ένα πνεύμα δημοκρατικότητας και επί ίσοις όροις συνύπαρξης των έργων.

Αναλυτική περιγραφή

Εδώ και αρκετές δεκαετίες, στη σύγχρονη λογοτεχνική ερμηνεία και ανάλυση περίοπτη θέση καταλαμβάνει η έννοια της διακειμενικότητας όπως διατυπώθηκε από την Julia Kristeva και εκλεπτύνθηκε από τον Gerard Genette. Η πληθώρα των προσεγγίσεων της λογοτεχνίας μέσω των πολλαπλών διασυνδέσεων των κειμένων με προγενέστερα και μεταγενέστερα (μετακειμενικότητα, αρχικειμενικότητα, υπερκειμενικότητα, μεταδιακειμενικότητα, παρακειμενικότητα κ.ά.) και η επινόηση ταξινομικών όρων που συχνά υποκρύπτουν αξιολόγηση, σύγκριση και κριτική (προσαρμογή, διασκευή, ιδιοποίηση, παρωδία, ειρωνεία, παστίς, κολλάζ, σπουφ, τράβεστι, μπουρλέσκ κ.ά.), επιτρέπουν την πολυεπίπεδη αναζήτηση εκλεκτικών συγγενειών και την εξαγωγή νοημάτων που δεν είναι αυτοτελή, αλλά προκύπτουν σε σχέση με τα συγκεκριμένα και τα συμφραζόμενα. Με ανάλογο τρόπο η ερμηνεία και ανάλυση των εικόνων απαιτούν αντίστοιχα (αλλά όχι ίδια) εργαλεία με στόχο τη διεικονική προσέγγιση όπως αυτή περιγράφεται από την Margaret Rose, την Linda Hutcheon κ.ά.

Οι εικόνες επικοινωνούν μεταξύ τους και, φυσικά, επικοινωνούν με τα κείμενα.

Μια τέχνη που η φύση της εδράζεται σ' αυτήν ακριβώς την επικοινωνία είναι τα κόμικς στα οποία ο λόγος και η εικόνα συνυπάρχουν με πολλαπλασιαστικό και όχι αθροιστικό τρόπο, συνθέτοντας αφηγήσεις. Γενικευμένη πρακτική των τελευταίων δεκαετιών από πολλούς δημιουργούς κόμικς αλλά και από πολλούς εικαστικούς καλλιτέχνες (με πρωτοπόρους τους εμβληματικούς εκπροσώπους της Pop Art – Roy Lichtenstein, Andy Warhol, Oyvind Fahlstrom κ.ά.) είναι η διεικονική δημιουργία εικονογραφημένων αφηγήσεων που επικοινωνούν με προγενέστερες εικόνες και κείμενα μέσω πολυδαίδαλων ιστών αλληλοσυσχέτισης. Οι μεταμυθοπλαστικές αφηγήσεις των κόμικς αποτελούν ένα ιδανικό και μέχρι στιγμής αχαρτογράφητο πεδίο εξερεύνησης αυτών των διακειμενικών και διεικονικών συσχετίσεων.

Στόχοι του μαθήματος είναι:

1. Η αποσαφήνιση εννοιών της λογοτεχνικής θεωρίας που ενδέχεται με τις κατάλληλες διαφοροποιήσεις και προσαρμογές να έχουν επεκτασιμότητα στη θεωρία των οπτικών και αφηγηματικών τεχνών.
2. Ο ορισμός και οι πολλαπλές εκφάνσεις της διεικονικότητας και η μεθοδολογία εντοπισμού των ποικίλων σχέσεων που εγκαθιδρύουν οι εικόνες των κόμικς με άλλες εικόνες από το δικό τους σώμα ή το σώμα όμορων τεχνών (ζωγραφική, γλυπτική, κινηματογράφος, φωτογραφία κ.λπ.).
3. Η ιχνηλάτηση της ιστορικής διαδρομής και η διατύπωση μιας πιθανής περιοδολόγησης ως προς την μετα-χρήση των εικόνων (οι γαλλικές γελοιογραφίες εναντίον του Manet, τα κολλάζ του Duchamp και του Dalí, η “φοβική” αντιμετώπιση απέναντι στο The Armory Show, η σταδιακή αποδοχή των εικόνων της τέχνης, οι παρωδίες του Harvey Kurtzman, η διάδοση των προσαρμογών και των διασκευών, η σύγχρονη ανεκτικότητα κ.ά.) των αποκαλούμενων καλών τεχνών από δημιουργούς κόμικς, πάντα σε ταυτόχρονη μελέτη με τις παράλληλες εξελίξεις σε άλλες τέχνες.
4. Η μελέτη της μεταφορικής χρήσης της έννοιας του παλίμψηστου (Genette) στις εικαστικές και αφηγηματικές τέχνες με επίκεντρο τις εικονογραφημένες μυθοπλασίες των κόμικς και ο εντοπισμός της αξίας της επανανοσηματοδότησης του παλαιού έργου όταν αυτό αποπλαισιώνεται και αναπλαισιώνεται σε ριζικά νέα συμφραζόμενα και συγκείμενα.
5. Ο εντοπισμός και η ταξινόμηση των έργων των εικαστικών και αφηγηματικών τεχνών που αποτελούν το αντικείμενο της επιλογής των σύγχρονων δημιουργών κόμικς για οποιονδήποτε σκοπό (διασημειωτική μετάφραση – Umberto Eco, προσαρμογή – Julie Sanders, παρωδία – Linda Hutcheon κ.ά.) και παράλληλα η κατανόηση της πρόθεσης, η κριτική του αποτελέσματος και η διαρκής αναδιαμόρφωση της πρόσληψης από το κοινό σε ένα ρευστό περιβάλλον επαναληπτικών τροποποιήσεων – ιδιοποιήσεων.
6. Η καταγραφή και κατανόηση αξιοσημείωτων απόψεων και διατυπώσεων της σύγχρονης φιλοσοφίας και πολιτισμικής ανάλυσης γύρω από τις έννοιες της παρωδίας και της μεταμοντέρνας εκλεκτικιστικής επανάχρησης εικόνων και κειμένων (το μεταμοντέρνο “αβαθές” και η “λευκή παρωδία” του Fredric Jameson,

οι “βεβηλώσεις” του Giorgio Agamben κ.ά.) και η συζήτηση γύρω από την πιθανότητα μιας διαλεκτικής σύνθεσης αυτών των αποκλινουσών ή παραπληρωματικών απόψεων.

7. Η μελέτη μιας μεγάλης σειράς έργων κόμικς που επιδιώκουν τη διεικονική συσχέτιση τους με προγενέστερα έργα για ποικίλους σκοπούς όπως: Mutts του Patrick McDonnell (σε σχέση με την ιδιοποίηση, προσαρμογή και αναπλαισίωση δεκάδων γνωστών πινάκων ζωγραφικής), Krazy Kat του George Herriman (σε σχέση με το νταντά, το σουρεαλισμό, τον Μαγκρίτ, τον Χοκουσάι κ.ά.), Gasoline Alley του Frank King (σε σχέση με τον εξπρεσιονισμό και εν γένει με τις ζωγραφικές πρωτοπορίες), Little Nemo in Slumberland του Winsor McCay (σε σχέση με την αρνουβώ, το σουρεαλισμό, την Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων, τον Φρόντ κ.ά.), τα έργα του Harvey Kurtzman (σε σχέση με την παρωδία στην ευρύτερη δυνατή της εφαρμογή), σύγχρονα κόμικς όπως τα Art Ops, Army @ Love, Deadpool Illustrated, ο Μικρός Lovecraft, η Λουκρητία η Διαχρονική του Αρκά, οι λογοτεχνικές προσαρμογές – παρωδίες του Henrik Lange, οι καλλιτεχνικές αναφορές του Guido Crepax (σε σχέση με τον Ρέμπραντ, τη ρώσικη πρωτοπορία, τον Χένρυ Μουρ κ.ά.), η Πάπισσα Ιωάννα φτιαγμένη από τροποποιημένους πίνακες του παρελθόντος, του Δημήτρη Χατζόπουλου, οι επιθετικές γελοιογραφίες της εποχής του The Armory Show, σύγχρονες πολιτικές γελοιογραφίες και ταινίες animation όπως το Toy Story, η σειρά The Simpsons κ.ά., σε σχέση με τον τρόπο που ιδιοποιούνται εμβληματικά έργα όπως η Ολυμπία και το Πρόγευμα στη Χλόη του Μανέ, η Γκερνίκα και Οι Δεσποινίδες της Αβινιόν του Πικάσο, η Μόνα Λίζα και ο Βιτρουβιανός Άνθρωπος του Ντα Βίντσι, η Πιετά και η Δημιουργία του Αδάμ του Μικελάντζελο, η Κραυγή του Μουνκ, η αρχαία ελληνική κωμωδία και τραγωδία, ο Δον Κιχώτης του Θερβάντες, το έργο του Σαίξπηρ με παραδείγματα τον Άμλετ, τον Μάκβεθ, το Όνειρο Θερινής Νυκτός κ.ά., το έργο του Έντγκαρ Άλαν Πόε με παραδείγματα το Κοράκι και τη Λενόρ, ο Μόμπυ Ντικ του Μέλβιλ, η Μεταμόρφωση του Κάφκα κ.ά.

8. Η αναζήτηση βιβλιογραφίας και η προσέγγισή της με κριτικό πνεύμα καθώς και η δυνατότητα ανίχνευσης των λεπτών διαφοροποιήσεων στην ορολογία, την προσέγγιση των εννοιών, την κριτική ανάγνωση δοκιμιακού λόγου γύρω από την διεικονικότητα κ.λπ.

9. Η επιλογή θέματος (βιβλίου, μεμονωμένου έργου, συλλογικού έργου, ιστορίας κ.λπ.) με επίκεντρο την έννοια της διεικονικότητας και η εκπόνηση εργασίας για την ιστορία και τη θεωρία της διεικονικότητας, για την περιγραφή του έργου, για τον εντοπισμό των διεικονικών και διακειμενικών σχέσεων κ.λπ.

10. Η παρουσίαση της εργασίας μπροστά σε ακροατήριο με τη χρήση εποπτικών μέσων και η απόκτηση της δυνατότητας επιχειρηματολόγησης και εγκαθίδρυσης ενός πλαισίου διαλόγου γύρω από το θέμα της διεικονικότητας.

11. Η συγγραφή εργασίας με βάση τον κανονισμό σπουδών και η πλαισίωση και τεκμηρίωσή της με το κατάλληλο εικονογραφικό υλικό, την αντίστοιχη βιβλιογραφία κ.λπ.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint κατά τη διδασκαλία, επίδειξη βίντεο, animation, κατεύθυνση σε ηλεκτρονικές πηγές και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και βιβλιογραφίας κ.λπ. Χρήση ηλεκτρονικών βιβλίων (Κάλλιπος κ.λπ.) Πλήρης ανάρτηση του περιεχομένου του μαθήματος στο eClass, επαφή με φοιτητές/φοιτήτριες μέσω eClass, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κ.λπ.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 683 1027 741">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 683 1364 741">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 741 1027 779">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1027 741 1364 779">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 779 1027 862">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1027 779 1364 862">6</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 862 1027 981">Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 862 1364 981">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 981 1027 1019">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1027 981 1364 1019">118,5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1019 1027 1057">Παρουσίαση εργασίας</td> <td data-bbox="1027 1019 1364 1057">0,5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1057 1027 1140">Παρακολούθηση εργασιών</td> <td data-bbox="1027 1057 1364 1140">10</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1140 1027 1178"></td> <td data-bbox="1027 1140 1364 1178"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1178 1027 1216"></td> <td data-bbox="1027 1178 1364 1216"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1216 1027 1254"></td> <td data-bbox="1027 1216 1364 1254"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1254 1027 1292">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1254 1364 1292">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	6	Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	60	Συγγραφή εργασίας	118,5	Παρουσίαση εργασίας	0,5	Παρακολούθηση εργασιών	10							Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	30																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	6																							
Αυτοτελής μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	60																							
Συγγραφή εργασίας	118,5																							
Παρουσίαση εργασίας	0,5																							
Παρακολούθηση εργασιών	10																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Γραπτή εργασία στην οποία κρίνεται η πληρότητα περιγραφής του θεωρητικού πλαισίου με περιληπτικό τρόπο, η ικανοποιητική αιτιολόγηση της επιλογής του θέματος, η κατάλληλη επιλογή εικόνων που τεκμηριώνουν την επιλογή, η περιγραφή των διεικονικών και διακειμενικών συσχετίσεων, η ορθή τεκμηρίωση, η ορθή επιλογή και αναγραφή βιβλιογραφίας, η περιγραφή των εικόνων κ.λπ. Επιπλέον, η συνολική παρουσία κατά τη διάρκεια																							

	των διαλέξεων, η επίδειξη πνεύματος διαλόγου, η επιχειρηματολόγηση, η ετοιμότητα σε ερωτήματα που τίθενται κ.λπ. Τέλος, η παρουσίαση της εργασίας μπροστά σε κοινό, η εποπτική της υποστήριξη, η ετοιμότητα απέναντι στις ερωτήσεις του κοινού κ.λπ. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/φοιτήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της γραπτής εργασίας και της παρουσιάσής της, αξιολογικές παρατηρήσεις και περιγραφικές αιτιολογήσεις όταν ζητηθούν, γραπτές και προφορικές αιτιολογήσεις όταν ζητηθούν.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία (μέσω Εύδοξου):

Παλίμψηστα – Η Λογοτεχνία Δεύτερου Βαθμού

Συγγραφέας: Gerard Genette

Μετάφραση: Βασίλης Πατσογιάννης

Εκδόσεις ΜΙΕΤ

ISBN: 9789602507049

Εμπειρίες Μετάφρασης

Συγγραφέας: Ουμπέρτο Έκο

Μετάφραση: Έφη Καλλιφατίδη

Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 2003

ISBN: 9789604065257

- Βοηθητική βιβλιογραφία (διαθέσιμη στο «ράφι» του καθηγητή της Βιβλιοθήκης):

Αβραάμ Κάουα, *Εικονικά Βλέμματα*, εκδ. Futura, 2002

Κ. Μ. Νιούτον, *Η Λογοτεχνική Θεωρία του Εικοστού Αιώνα* (μτφρ. Κώστας Σπαθαράκης, Θανάσης Κατσίκερος), εκδ. ΠΕΚ, 2013

Philip Thomson, *Το Γκροτέσκο* (μτφρ. Ιουλία Ράλλη, Καίτη Χατζηδήμου), εκδ. Ερμής, 1984

Milner Davis, *Φάρσα* (μτφρ. Ιουλία Ράλλη, Καίτη Χατζηδήμου), εκδ. Ερμής, 1984

D. Muecke, *Ειρωνεία* (μτφρ. Κώστας Πύρζας), εκδ. Ερμής, 2001

Αναστασία Αντωνοπούλου, Αικατερίνη Καρακάση, Παρασκευή Πετροπούλου, *Συγκριτολογία*, εκδ. Κάλλιπος (ηλεκτρονικό αποθετήριο συγγραμμάτων), 2015

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 82

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΦΙ-ΦΙΤΑΕ 715	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα Αισθητικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB209/		

ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Θωμάς Συμεωνίδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Δευτέρα, 12:00 – 14:00
Email επικοινωνίας:	thsymeonidis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να κατανοεί επιμέρους ζητήματα και έννοιες της φιλοσοφικής αισθητικής, συνδέοντας τις σύγχρονες εξελίξεις στον χώρο της τέχνης με διεπιστημονικές θεωρήσεις που διατρέχουν την ιστορία των αισθητικών θεωριών και των καλλιτεχνικών πρακτικών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να υπάρξει μια εμβάθυνση σε επιμέρους ζητήματα και έννοιες της φιλοσοφικής αισθητικής, συνδέοντας τις σύγχρονες εξελίξεις στον χώρο της τέχνης με διεπιστημονικές θεωρήσεις που διατρέχουν την ιστορία των αισθητικών θεωριών και των καλλιτεχνικών πρακτικών. Η προσέγγιση θα είναι εστιασμένη στην ανάλυση εννοιών όπως έκφραση, αναπαράσταση, λογική, κατασκευή, μορφή, χώρος, μυθοπλασία, εικόνα, σχεδιασμός, πολιτική, νέα μέσα, οντολογία και τοπολογία με σκοπό την παροχή εννοιολογικών διασαφηνίσεων και τη διεπιστημονική προσέγγιση της αισθητικής και της τέχνης με έμφαση στα πεδία των εικαστικών τεχνών, της λογοτεχνίας, του κινηματογράφου, του σχεδιασμού (design) και της αρχιτεκτονικής.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διά ζώσης, πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Πλατφόρμα eClass Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Προβολή διαφανειών, διαδικασίες αναζήτησης σε βάσεις δεδομένων, εικόνων και πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις (13 εβδομάδες)	39
	Μελέτη βιβλιογραφίας	91
	Σύνταξη εργασίας	95
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: σύνδεση με την προβληματική του μαθήματος, συλλογιστική ικανότητα (επαγωγική, παραγωγική, αναλογική σκέψη), σαφήνεια και ακρίβεια της διατύπωσης, βαθμός κατανόησης του ερωτήματος, ικανότητα στη διαχείριση εννοιών και συνδέσεων μια μια προσωπική προβληματική / αναζήτηση Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Βασική ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

- Κομετί, Ζ. Π., Μοριζό, Ζ., Πουιβέ, Ρ. (2005). *Ζητήματα Αισθητικής*. μτφ. Χρυσικού Στ., Εκδόσεις Νήσος.
- Βόλχαϊμ, Ρ. (2009). *Η τέχνη και τα αντικείμενά της*. μτφ. Παπαδημητρίου Γ., Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.
- Πούλος, Π. (επιμ.), (2006). *Έννοιες της τέχνης τον 20ό αιώνα*. Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών.
- Rancière, J. (2020). *Το Πεπρωμένο των Εικόνων*. μτφ. Συμεωνίδης, Θ., Αθήνα, Στερέωμα.

Γενική ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βόλχαϊμ, Ρ. (1996). «Περί σχεδιάσεως ενός αντικειμένου», μτφ. Μοσχονάς, Σ., στο Παναγιώτης Πούλος (επιμ.), *Περί κατασκευής*, Αθήνα, Νήσος.
- Ντάντο, Α. (2004). *Η μεταμόρφωση του κοινότοπου*. μτφ. Καρρά, Μ., Μεταίχιμο.
- Ρανσιέρ, Ζ. (2018). *Δυσφορία στην αισθητική*. μτφ. Συμεωνίδης, Θ., Αθήνα, Εκκρεμές.
- (2012). *Ο μερισμός του αισθητού. Αισθητική και πολιτική*. μτφ. Παραδέλλης, Θ., Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
- (2008). *Ο χειραφετημένος Θεατής*. μτφ. Κιουπκιολής, Α., Εκκρεμές.
- Adorno, T.W. (2000). *Αισθητική Θεωρία*. Αθήνα, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.
- Barry, A. and Born, G. (2013). *Interdisciplinarity. Reconfigurations of the social and natural sciences*. Routledge.
- Bleiker, R. (2009). *Aesthetics and world politics*. Palgrave Macmillan.
- (2001). 'The Aesthetic Turn in International Political Theory'. *Millennium*, 30(3), 509-533.
- Bourriaud, N. (2002). *Relational Aesthetics*. Trans. S. Pleasance and F. Woods. Les Presses du Reel.
- Cavell, S. (1976). 'The aesthetic problems of modern philosophy'. *Must we mean what we say?*, Cambridge University Press, 73-96.
- Derrida, J. (2015). *Les arts de l'espace, écrits et interventions sur l'architecture*. Editions de la différence.
- Dogan, F. & Nersessian, N. (2012). 'Conceptual diagrams in creative architectural practice'.

- (2005). 'Design Problem Solving with Conceptual Diagrams'. *Proceedings of the Annual Meeting of the Cognitive Science Society*, 27, 600-605.
- (2002). 'Conceptual Diagrams: Representing Ideas in Design'. *Diagrams*, Hegarty, M. et al. (ed.), 353-355.
- Doherty, C. (ed.), (2004). *Contemporary art: From studio to situation*. Black Dog Publishing.
- Dorst, K. (2006). 'Design problems and design paradoxes'. *Design Issues*, 22(3), 4-17.
- Dumbadze, A. & Hudson, S. (ed.), (2011). *Contemporary Art, 1989 to the present*, Wiley-Blackwell, και ειδικά το κεφάλαιο 5, 'Art and Technology', 137-168.
- Edelman, G. & Tonelli, G. (2008). *Το σύμπαν της συνείδησης. Πώς η ύλη γίνεται φαντασία*. μτφ. Βακάκη, Β. Ηράκλειο, ΠΕΚ.
- Edelman, M. (1995). *From Art to Politics: How Artistic Creations Shape Political Conceptions*. University of Chicago Press.
- Frost, L. (2010). 'Aesthetics and politics'. *Global Society* 24, no. 3, 433-443.
- Goldschmidt, G. (2017). 'Design Thinking: A Method or a Gateway into Design Cognition?'. *The Journal of Design, Economics and Innovation*, 3(2), 107-112.
- Haddad, E. & Rifkind, D. (ed.), (2014). *A critical history of contemporary architecture, 1960-2010*. Ashgate.
- Hellyer, G. & Murphet, J. (ed.), (2016). *Rancièrè and literature*. Edinburg University Press.
- Jones, A. (επιμ.), (2006). *A Companion to Contemporary Art since 1945*. Οξφόρδη, Blackwell.
- Kompridis, N. (2012). *The Aesthetic Turn in Political thought*. Continuum.
- Kukkonen, K. (2014). 'Plot'. *Handbook of narratology*, 2nd Edition, Volume 2.
- Latour, B. & Yaneva, A. (2008). 'Give me a Gun and I will Make all Buildings Move: An ANT's View of Architecture'. *Explorations in Architecture: Teaching, Design, Research*, Geiser, Reto (ed.), Birkhäuser, 80-89.
- Latour, B. & Weibel, P. (eds.). *Making things public. Atmospheres of democracy*. MIT Press.
- Macherey, P. (1992). *A quoi pense le littérature?*. PUF, Paris.
- Michael, M. (2012). *How literature changes the way we think*. Continuum.
- Naimark, M. (2003). *Truth, Beauty, Freedom and Money: Technology-Based Art and the dynamics of sustainability*. www.artslab.net: Leonardo Journal.
- Patterson, M. & Kristen, R. (1998). 'Narrative in political sciences'. *Annual Review of Political Science*, 1, 315-331.

- Pfeifer, R. & Bisig, D. (2008). 'Understanding by Design'. Στο *Explorations in Architecture, Teaching, Design, Research*, Geiser, Reto (ed.), Birkhäuser, 124-133.
- Pickering, A. (2016). "Art, Science and Experiment". *Journal of Fine Art Research*, 1(1), p. 2. DOI: <http://doi.org/10.5334/mjfar.2>
- Piotrowski, A. (2001). *Architecture of thought*. University of Minnesota Press.
- Ryan, M-L. (2014). 'Narration in Various Media'. Στο *Handbook of Narratology*, 2nd Edition, Volume I, (επιμ.) Peter Hühn, Jan Christoph Meister, John Pier, Wolf Schmid, Berlin, De Gruyter.
- (2007). 'Narrative'. Στο Herman, D., Jahn M. and Ryan, M-L (επιμ.), *The Routledge Encyclopedia of Narrative Theory*, Routledge.
- Sormani, P. et all (ed.), (2019), *Practicing Art/Science. Experiments in an emerging field*. Routledge, και ειδικά οι ενότητες: "Contemporary art as a new paradigm? An artistic revolution in light of the history of science", Nathalie Heinich, 45-55, "From heterogeneity to hybridity? Working and living in arts-based research", B.Böhm, 125-141, "Epistemic and aesthetic of experimentation: towards a hybrid heuristics?", 236-249.
- Waters, L. (2005). 'Literary aesthetics: the very idea'. *Chronicle of Higher Education*, 52, no. 17, B6-B9.
- Whitebrook, M. (1995). 'Politics and Literature?'. *Politics*, Vol. 15(1), 55-62.
- Webster, S. (2006), 'Art, Science and the Public', στο Turney, J. (ed.), *Science: Thoughts, Deeds, Analysis and Action*, London, Wellcome Trust, 74-79.
- Wilson, S. (2002). *Informational Arts: Intersections of Art, Science and Technology*. MIT Press.
- Wittgenstein, L. (2000). *Πολιτισμός και αξίες*. μτφ. Δραγώνα-Μονάχου, Μ., Κωβαίου, Κ., Καρδαμίτσα.
- (1978). *Tractatus Logico Philosophicus*. μτφ. Κιτσόπουλος, Θ., Αθήνα, Παπαζήσης.
- (1977). *Φιλοσοφικές έρευνες*. μτφ. Χριστοδουλίδης, Π., Αθήνα, Παπαζήσης.
- Wollheim, R. (1999). *On the Emotions*. New Haven and London, Yale University Press.
- (1992). *The Mind and Its Depths*. Cambridge, Mass., Harvard University Press.
- (1987). *Painting as an Art*. Princeton University Press.
- (1974). *On Art and the Mind*, Cambridge, Mass., Harvard University Press.
- Wrigley, C. & Straker, K. (2017). 'Design thinking pedagogy: The educational design ladder'. *Innovations in Education and Teaching International*, 54(4), 374-385.
- Zylinska, J. (2009). *Bioethics in the Age of New Media*, MIT Press, και ειδικά το κεφάλαιο 3,

'L'hybridation. Enjeux de contact and de forme', 151-200.

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:*

Journal of aesthetics and education

Χρονικά αισθητικής

The Journal of Design, Economics and Innovation

Journal of Fine Art Research

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 83

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΤΕ-ΙΣΘΕΤΑ 202	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνη και Μέσα: Προβλήματα Ιστοριογραφίας της Τέχνης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ <u>Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό</u> ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Χριστίνα Δημακοπούλου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Σε συνεννόηση με την διδάσκουσα
Email επικοινωνίας:	chdimakopoulou@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- έχει μια συνολική εικόνα για τις πειραματικές τάσεις της τέχνης των νέων μέσων σε Ευρώπη και Αμερική,
- κατανοεί βασικές έννοιες που αφορούν τις ψηφιακές μορφές της σύγχρονης τέχνης,
- προσεγγίζει ερμηνευτικά και κριτικά τα έργα που ανήκουν στην κατηγορία της τέχνης των νέων μέσων αλλά και τα κείμενα που συνδέονται με τη θεωρία και την ιστορία της,
- συγγράφει ένα ακαδημαϊκό δοκίμιο ιστορίας της τέχνης,
- παρουσιάζει τα πορίσματα της ερευνητικής του/της εργασίας μέσω μιας περιεκτικής προφορικής παρουσίασης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με την χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών

- Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία

- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στις ψηφιακές μορφές τέχνης και στην ιστορία τους στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.

A. Εισαγωγή στις πειραματικές τεχνικές της σύγχρονης τέχνης του 1960 με έμφαση στην στρόφη στο Video.

B. Η στρόφη στα «νέα μέσα» και το ζήτημα της ιστοριογραφίας των νέων μορφών τέχνης σε σχέση με την ιστορία της σύγχρονης τέχνης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση ppt, ηλεκτρονική αλληλογραφία με φοιτητές/φοιτήτριες																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 586 1027 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 586 1361 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 645 1027 680">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1034 645 1361 680">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 685 1027 757">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 685 1361 757">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 761 1027 833">Προφορική παρουσίαση</td> <td data-bbox="1034 761 1361 833">5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 837 1027 873">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1034 837 1361 873">160</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 878 1027 913"></td> <td data-bbox="1034 878 1361 913"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 918 1027 954"></td> <td data-bbox="1034 918 1361 954"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 958 1027 994"></td> <td data-bbox="1034 958 1361 994"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 999 1027 1034"></td> <td data-bbox="1034 999 1361 1034"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1039 1027 1075"></td> <td data-bbox="1034 1039 1361 1075"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1079 1027 1115">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1079 1361 1115">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	30	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30	Προφορική παρουσίαση	5	Συγγραφή εργασίας	160											Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	30																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30																							
Προφορική παρουσίαση	5																							
Συγγραφή εργασίας	160																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, δημόσια παρουσίαση Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: προφορική συμμετοχή στις παραδόσεις και βαθμός αφομοίωσης των βασικών σημείων του μαθήματος, γνώση και εφαρμογή των βασικών φορμαλισμών που σχετίζονται με τη συγγραφή ενός ακαδημαϊκού κειμένου (σύστημα παραπομπών, βιβλιογραφία κλπ.), βιβλιογραφική τεκμηρίωση και κριτική επεξεργασία του θέματος της εργασίας. Όλα τα παραπάνω επεξηγούνται αναλυτικά κατά τη διόρθωση των γραπτών εργασιών.																							

	Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί της εργασίας και αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης της εργασίας.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Grau Oliver, *Media Art Histories*, Cambridge, MIT Press, 2007

Hope Cat & John Charles Ryan, *Digital Arts: An Introduction to New Media*, Νέα Υόρκη/Λονδίνο, Blumsbury, 2014

Kittler Friedrich, *Γραμμόφωνο, Κινηματογράφος, Γραφομηχανή*, μτφρ. Τούλα Σιέτη, Αθήνα, Νήσος, 2005

Manovich Lev, *The Language of New Media*, Cambridge/Massachusetts, MIT Press, 2001, μτφρ. Θεοδωρής Δρίτσας – Κώστας Σπαθαράκης, *Η Γλώσσα των Νέων Μέσων*, Αθήνα, ΑΣΚΤ, 2009

Stallabrass Julian, *Internet Art: The Online Clash of Culture and Commerce*, Λονδίνο, Tate, 2003

Wardrip-Fruin Noah, Montfort Nick, *The New Media Reader*, Cambridge/Massachusetts, The MIT Press, 2003

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

<http://mediatheoryjournal.org/>

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 84

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 910	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονες επιμελητικές πρακτικές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ Προτιμάται, ωστόσο, οι φοιτητές/ήτριες να έχουν κάποια εξοικείωση με την ιστορία των εικαστικών εκθέσεων και/ή με μεθοδολογικές προσεγγίσεις της ιστορίας της τέχνης.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB252/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Νικόλαος Πεγιούδης, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης
Email επικοινωνίας:	npegiodis@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει τη μέθοδο οργάνωσης, δομής και συγγραφής μιας σεμιναριακής εργασίας και την αξιοποίηση της σχετικής βιβλιογραφίας,
- αναγνωρίζει σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο τις θεωρητικές, πολιτικές, κοινωνικές και έμφυλες πτυχές των σύγχρονων επιμελητικών πρακτικών,
- κατανοεί στην πράξη το σχεδιασμό, την οργάνωση και τη διαχείριση όλων των σταδίων μιας πρότασης επιμέλειας έκθεσης,
- συνεργάζεται με τους/τις συμφοιτητές/ήτριες, αλλά και με εκπροσώπους διαφορετικών φορέων,
- αντιλαμβάνεται σύνθετα θεωρητικά και διεπιστημονικά ζητήματα άμεσα συνδεδεμένα με τις σύγχρονες επιμελητικές πρακτικές.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Λήψη αποφάσεων

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Συμβολή στην παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο αποτελείται από 2 μέρη, το θεωρητικό και το πρακτικό.

Το θεωρητικό μέρος διαμορφώνεται στις εξής θεματικές ενότητες:

1. Το ζήτημα της επιμέλειας εκθέσεων στη σύγχρονη εποχή. Οι πολλαπλοί ρόλοι του επιμελητή (συγγραφέας/σκηνογράφος/φιλόσοφος/καλλιτέχνης/μάνατζερ)
2. Εκθέσεις φεμινιστικής τέχνης και επιμελητικές πρακτικές, 1970-σήμερα
3. Ζητήματα ταυτότητας και εκπροσώπησης στην επιμέλεια εκθέσεων
4. Παγκοσμιοποίηση και εκθέσεις τέχνης
5. Το αίτημα της απο-αποικιοποίησης στο πεδίο του πολιτισμού

Το πρακτικό μέρος σχετίζεται με την ανάληψη, ανά ομάδες, εκθεσιακών projects σε συνδυασμό με τα εργαστήρια της ΑΣΚΤ, και στην εξάσκηση στην κριτική της επιμέλειας σύγχρονων εκθέσεων.

Ενότητες μαθήματος

1. Ο Sidney Janis και η έκθεση των «Νέων Ρεαλιστών» στη Νέα Υόρκη (1962)
Pop Art και «Νέος ρεαλισμός». Η καριέρα του εμπόρου τέχνης Sidney Janis μέχρι το 1962 και ο ρόλος του ως επιμελητή εκθέσεων.
2. 557,087: Seattle – Η Lucy Lippard και η καθιέρωση της εννοιολογικής τέχνης (1969)
Ο επιμελητής ως συγγραφέας και σκηνογράφος. Η σύγχρονη τέχνη και η έννοια της έκθεσης.
3. Ο Harald Szeemann και η «επιμελητική στροφή»
Η έκθεση «When Attitudes Become Form» στη Βέρνη (1969) και η documenta 5 (1972) στο Κάσελ. Ο επιμελητής ως δημιουργός.
4. Ο φιλόσοφος ως επιμελητής – Η έκθεση Les Immatériaux στο Παρίσι (1985)
Τέχνη και μεταμοντερνισμός. Ο Jean-Francois Lyotard ως επιμελητής. Η «άυλη» τέχνη.
5. Μετα-αποικιοκρατία και εκθέσεις σύγχρονης τέχνης I– Η έκθεση Magiciens de la terre στο Παρίσι (1989)
Jean-Hubert Martin: ο επιμελητής ως εθνογράφος. Σύγχρονη τέχνη, ευρωκεντρισμός και εθνοκεντρισμός.

6. Επιμέλεια εκθέσεων σύγχρονης τέχνης και πολιτικές ταυτότητας – Η Μπιενάλε του Μουσείου Whitney της Νέας Υόρκης (1993) και η έκθεση Culture in Action στο Σικάγο (1993)

Σύγχρονη τέχνη και πολιτική. Η επιμελητική ομάδα της Μπιενάλε του Whitney (Elizabeth Sussman, Thelma Golden, Lisa Philips και John G. Hanhardt) και οι στόχοι της έκθεσης. Η έκθεση 'Culture in Action'.

7. Μετα-αποικιοκρατία και εκθέσεις σύγχρονης τέχνης II – Η 24η Μπιενάλε του Σάο Πάολο (1998) και η documenta 11 (2002)

Ροκανίζοντας τον κανόνα: η έννοια της «ανθρωποφαγίας» και η ιστορία της τέχνης μεταξύ εθνοκεντρισμού και παγκοσμιοποίησης. Τέχνη, κουλτούρα και παγκοσμιοποίηση. Ο Okwui Enwezor και η αλλαγή παραδείγματος στην διοργάνωση της documenta.

8. Έλληνες επιμελητές τέχνης στο εξωτερικό – Η περίπτωση του Χρήστου Ιωακειμίδη

Από την κριτική στη διοργάνωση εκθέσεων. Η έννοια του «ανεξάρτητου επιμελητή». Ο Χρήστος Ιωακειμίδης και η επιμέλεια τέχνης Ελλήνων καλλιτεχνών στο εξωτερικό και ξένων καλλιτεχνών στην Ελλάδα. Τέχνη, πολιτική, κοινωνία και αγορά.

9. Ο Εμμανουήλ Μαυρομάτης, η συγκρότηση της ομάδας «Διαδικασίες-Συστήματα» και η ομώνυμη έκθεση (1976)

Σύγχρονη τέχνη και επιμέλεια εκθέσεων στην Ελλάδα των πρώτων χρόνων της Μεταπολίτευσης.

10. Η επιμέλεια εκθέσεων στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία του 1980

Θεσμοί τέχνης και το επάγγελμα του επιμελητή στην Ελλάδα τη δεκαετία του 1980. Συζήτηση με εκπροσώπους των θεσμών τέχνης της περιόδου.

11. Η documenta 14: Αθήνα-Κάσελ

«Μαθαίνοντας από την Αθήνα»: η εμπειρία της documenta 14 στην Αθίνα από επιμελητική σκοπιά. Συζήτηση με Έλληνες επιμελητές.

12. Το ΕΜΣΤ εντός κι εκτός των τειχών

Η επιμέλεια της συλλογής και των εκθέσεων τέχνης του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Συζήτηση με επιμελητές-συνεργάτες του Μουσείου.

13. Το επάγγελμα του επιμελητή εκθέσεων στην Ελλάδα του 21ου αιώνα

Ο επιμελητής ως μάνατζερ. Σύγχρονη τέχνη, οικονομία και αγορά. Κριτική αποτίμηση του ρόλου του επαγγέλματος του επιμελητή και συζήτηση πάνω στις επιμελητικές προτάσεις των φοιτητών/τριών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																							
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Προβολή οπτικοακουστικού υλικού στην αίθουσα, εξοικείωση με ψηφιακά μέσα έρευνας, αλλά και περιήγησης μουσείων και ψηφιακών συλλογών.																							
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="695 586 1027 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1034 586 1361 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="695 645 1027 680">Σεμινάριο</td> <td data-bbox="1034 645 1361 680">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 685 1027 757">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1034 685 1361 757">58</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 761 1027 833">Εκπόνηση μελέτης (project)</td> <td data-bbox="1034 761 1361 833">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 837 1027 909">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1034 837 1361 909">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 913 1027 949">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1034 913 1361 949">58</td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 954 1027 990"></td> <td data-bbox="1034 954 1361 990"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 994 1027 1030"></td> <td data-bbox="1034 994 1361 1030"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1034 1027 1070"></td> <td data-bbox="1034 1034 1361 1070"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1075 1027 1111"></td> <td data-bbox="1034 1075 1361 1111"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="695 1115 1027 1151">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1034 1115 1361 1151">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάριο	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	58	Εκπόνηση μελέτης (project)	50	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20	Συγγραφή εργασίας	58									Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Σεμινάριο	39																							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	58																							
Εκπόνηση μελέτης (project)	50																							
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	20																							
Συγγραφή εργασίας	58																							
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																							
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Διαμορφωτική. Η αξιολόγηση του/της φοιτητή/ήτριας βασίζεται στην τελική παρουσίαση ενός εκθεσιακού project και τη θεωρητική του πλαισίωση (80%), αλλά και στη γενικότερη ενεργή συμμετοχή/διάλογο στη διάρκεια του σεμιναρίου (20%). Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Επάρκεια ανταπόκρισης στην οργάνωση και θεωρητική πλαισίωση της επιμελητικής πρότασης. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί της εκπόνησης μελέτης (project)																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ*- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:*

- Τσιάρα, Συραγώ, *Η επιμέλεια του βλέμματος: Σύγχρονη τέχνη και επιμελητική πρακτική*, Αθήνα, Νήσος, 2021.
- Μαρίνος, Χριστόφορος, επιμ., *Κριτική + Τέχνη 4. Το έργο της επιμέλειας*, AICA Ελλάς, 2012.
- Altshuler, Bruce, *Biennials and Beyond: Exhibitions That Made Art History, 2: 1962-2002*, London, Phaidon, 2013.
- Atkins, Robert, "Goodbye Lesbian/Gay History, Hello Queer Sensibility: Meditating on Curatorial Practice", *Art Journal* 55.4 (1996). Special Issue: "We're Here: Gay and Lesbian Presence in Art and Art History", 80-86.
- Belting, Hans και Buddensieg, Andrea, *The Global Art World: Audiences, Markets, and Museums*, Ostfildern, Hatje Cantz, 2009.
- Boltanski, Luc και Chiapello, Ève, *The New Spirit of Capitalism*, μτφρ. Gregory Elliott, London, Verso, 2007.
- Decter, Joshua και Draxler, Helmut, *Exhibition as Social Intervention: 'Culture in Action' 1993*, London, Afterall, 2014.
- "Digital Culture and the Practices of Art and Art History", *Art Bulletin* 79.2 (1997), 187-216.
- Dimitrakaki, Angela και Perry, Lara, επιμ., *Politics in a Glass Case: Exhibiting Feminist and Women's Art*, Liverpool, Liverpool University Press, 2013.
- Filipovic, Elena, "When Exhibitions Become Form: On the History of the Artist as Curator", *The Artist as Curator 0 / Mousse Magazine* 41 (2015). <https://www.moussemagazine.it/magazine/taac0/>
- Golding, Vivien και Modest, Wayne, επιμ., *Museums and Communities: Curators, Collections and Collaboration*, London, Bloomsbury, 2013.
- Guillet de Monthoux, Pierre, *Curating Capitalism: How Art Impacts Businesses, Management, and Economy*, Cambridge, MA, MIT Press, 2022.
- Hansen, Frederikke, Nielsen, Tone Olaf και El Qadim, Nora, "On CAMP, Copenhagen: The Politics of Curating Art on Migration: A Conversation between Frederikke Hansen, Tone Olaf and Nora El Qadim", *Parse* 10 (2020),

Migration. <https://parsejournal.com/article/on-camp-copenhagen-the-politics-of-curating-art-on-migration>

- Hoffmann, Jens, επιμ., *Ten Fundamental Questions on Curating*, Milan, Mousse, 2013.
- Karp, Ivan, Kratz, Corinne A., Szwaja, Lynn και Ybarra-Frausto, Tomás, επιμ., *Museum Frictions: Public Cultures/Global Transformations*, Durham, NC, Duke University Press, 2006.
- Krasny, Elke, "Feminist Thought and Curating: On Method", *OnCurating* 26 (2015), 53-71.
- Marchart, Oliver, *Hegemony Machines: documenta X to fifteen and the Politics of Biennialization*, Berlin/Zurich, OnCurating and Neuer Berliner Kunstverein, 2022.
- Marincola, Paula, επιμ., *Curating Now: Imaginative Practice/Public Responsibility*, Philadelphia, Philadelphia Exhibitions Initiative, 2001.
- O' Doherty, Brian, *Inside the White Cube: The Ideology of the Gallery Space*, Berkeley, University of California Press, 2000.
- O' Neil, Paul, επιμ., *The Culture of Curating and the Curating of Culture(s)*. London, Cambridge, Mass, MIT Press, 2012.
- Obrist, Hans Ulrich, *Ways of Curating*, London, Penguin, 2015.
- "Questionnaire on the Contemporary", *October* 130 (2009), 3-124.
- Rand, Steven και Kouris, Heather, επιμ., *Cautionary Tales: Critical Curating*, New York, Apex Art, 2007.
- Reilly, Maura, *Curatorial Activism: Towards an Ethics of Curating*, London/New York, Thames & Hudson, 2018.
- Sellar, Tom και Ferdman, Bertie, επιμ., *Theater* 44.2 (2014). Special Issue: "Performance Curators".

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

<https://www.on-curating.org>

Artforum

e-flux

Frieze

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 85

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 405	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Οθωμανική Παράδοση του Τοπίου και οι Εκφράσεις της		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: <i>Ελληνική, Αγγλική κλπ.</i>	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/TMB241/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Παναγιώτης Κοντόλαιμος, Ακαδημαϊκός Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Πέμπτη, 16:00-17:00
Email επικοινωνίας:	pkontolaimos@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- αντιλαμβάνεται τους συσχετισμούς ανάμεσα στη φιλοσοφία, την πολιτική και την διαμόρφωση του τοπίου στον οθωμανικό πολιτισμό,
- αντιλαμβάνεται το οθωμανικό τοπίο ως προϊόν σχεδιασμού υψηλού επιπέδου,
- αντιλαμβάνεται τη σημασία της τοπιακής έκφρασης ενός πολιτισμού ως φορέα ευρύτερων αξιών και θεωρήσεων,
- εντάσσει μνημεία που είναι αντιληπτά στο παρόν στην αρχική τους τοπιακή συνθήκη,
- ξεχωρίζει τις ποικίλες ρητορικές και μηνύματα της τοπιακής κληρονομιάς των Οθωμανών,
- αντιληφθεί ζητήματα καλλιτεχνικής αναπαράστασης του τοπίου μέσα από τη μελέτη των έργων τέχνης και λογοτεχνίας που ανέπτυξαν οι Οθωμανοί,
- αντιληφθεί το ρόλο του φύλου στην πρόσληψη του τοπίου,
- αναζητά πηγές για την έρευνά του/της,
- αξιολογεί εικονιστικά ή λογοτεχνικά τεκμήρια ως πηγές για το τοπίο,
- γνωρίζει τις μορφές της τέχνης και της γραμματείας της Ανατολής,
- συντάσσει μια επιστημονική εργασία εκφραζόμενος/η συνοπτικά και με ακρίβεια, αναπτύσσοντας επιχειρήματα,
- “διαβάζει” το τοπίο εντοπίζοντας ίχνη της ιστορικότητάς του,
- καταπολεμήσει τη μισαλλοδοξία και τον εθνικισμό μαθαίνοντας για την συμπεριληπτικότητα του οθωμανικού σχεδιασμού για το τοπίο,
- κατανοεί καλύτερα τις διαφορές στη σύλληψη του τοπίου ανάμεσα σε μια νεωτερική κοινωνία όπως η δική μας και μια προ/πρωτο-νεωτερική,
- κατανοεί τη σκέψη και τους όρους της Ανατολής για την αισθητική και την τέχνη,
- συνειδητοποιήσει τη σχέση της Οθωμανικής σχολής του τοπίου με την Ιταλική και Τιμουριδική Αναγέννηση,
- αντιληφθεί τη σημασία της ένταξης των Οθωμανικών κτισμάτων στο φυσικό χώρο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι Οθωμανοί διαθέτουν τη δική τους -πολιτική πρωτίστως- αντίληψη για το τοπίο, το οποίο αντιλαμβάνονται ως υπαρκτή οντότητα και αξία. Αντλώντας από τις Ασιατικές νομαδικές καταβολές τους, φιλτραρισμένες μέσα από το Περσικό και Αραβικό πολιτισμικό παράδειγμα και τις Βυζαντινές πρακτικές, οι Οθωμανοί συνθέτουν το δικό τους αφήγημα για το τοπίο, το οποίο γρήγορα καθιερώνεται ως μέσον πολιτικής προβολής, ακολουθώντας συγκεκριμένες σχεδιαστικές και χωρικές πρακτικές. Αν και ο Οθωμανικός πολιτισμός φείδεται εικονιστικών αναπαραστάσεων τοπίων, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν ή ότι οι ίδιοι δεν χρησιμοποίησαν άλλα καλλιτεχνικά μέσα γι' αυτόν τον σκοπό. Το μάθημα μπορεί να συνδυαστεί και με επισκέψεις σε ενδεικτικά παραδείγματα του Ελληνικού χώρου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση Powerpoint Προβολή βίντεο Χρήση eClass Χρήση φοιτητολογίου																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 667 1027 734"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1027 667 1361 734"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 734 1027 801">ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ (9 X 3)</td> <td data-bbox="1027 734 1361 801">27</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 801 1027 880">ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ</td> <td data-bbox="1027 801 1361 880">19</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 880 1027 947">ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ</td> <td data-bbox="1027 880 1361 947">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 947 1027 1059">ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ</td> <td data-bbox="1027 947 1361 1059">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1059 1027 1126">ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ</td> <td data-bbox="1027 1059 1361 1126">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1126 1027 1171">ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</td> <td data-bbox="1027 1126 1361 1171">160</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1171 1027 1205">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1171 1361 1205">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ (9 X 3)	27	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	19	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ	3	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ	15	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	1	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	160	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ (9 X 3)	27																	
ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	19																	
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ	3																	
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ	15																	
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	1																	
ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	160																	
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: Αναλυτικά, η βαθμολογική αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα γίνει με τους εξής τρόπους: -Εργασία (ατομική) προφορική παρουσίαση.....25% τελική παράδοση.....65% -Παρουσία και ενεργός συμμετοχή σε διαλέξεις και συζητήσεις .....10 % Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: συμμετοχή στο μάθημα, εκπόνηση εργασίας, παρουσίασή της και μελέτη της βιβλιογραφίας που είναι αναρτημένη στο eClass Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες :																	

	Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Αγαπητός Παναγιώτης, *Εικών και Λόγος, Έξι Βυζαντινές Περιγραφές Έργων Τέχνης*, Άγρα, Αθήνα, 2006.

Andrews G. Walter, Kalpakli Mehmet, *The Age of the Beloveds. Love and the Beloved in Early - Modern Ottoman and European Culture and Society*, Duke University Press, Durham /London, 2005.

Aslanoglu Gonul, *Eski Turk Bahceleri ve ozelikle Istanbul Bahceleri*, Istanbul, 1972.

Atasoy Nurhan, *Hasbahce. Osmanli Kulturunde bahce ve cicek*, Kitap Yayınevi, Istanbul, 2011.

Bashier H. Salman, *Ibn Arabi's Barzakh. The concept of the Limit and the relations between God and the World*, State University of New York, New York, 2004.

Baki Tezcan, "The Portrait of the Preacher as a Young Man: Two Autobiographical Letters by Kadizade Mehmed, from the Early Seventeenth Century", in *Political Thought and practice in the Ottoman Empire*, (ed.) Marinos Sariyannis, Crete University Press, Rethymnon, 2019, 187-250.

Burckhardt Titus, *Art of Islam, Language and Meaning*, World Wisdom, Bloomington, 2009.

Calis Bahar Deniz, *Ideal and Real Spaces of Ottoman Imagination. Continuity and Change in Ottoman Rituals of Poetry (Istanbul, 1453-1730)*, unpublished dissertation thesis, School of Natural and Applied Sciences of Middle East Technical University, 2004.

Cosgrove E. Denis, *Social Formation and Symbolic Landscape*, Groom Helm, London/ Sydney, 1984.

Curry John, *The Transformation of Muslim Mystical Thought in the Ottoman Empire. The Rise of the Helveti Order, 1350-1650*, Edinburgh University Press, Edinburgh, 2010.

Ebel Kathrin Ann, *City Views, Imperial Visions: Cartography and Visual Culture of Urban Space in the Ottoman Empire, 1453-1603*, unpublished dissertation thesis submitted at the the Department of Geography and Environment of the University of Texas at Austin, 2002.

Eliade Mircea, *Shamanism, Archaic Techniques of Ecstasy*, Princeton University

Press, 1972.

Faroqi Suraiya, *The Ottoman Empire and the World Around it*, I.B. Tauris, London/New York, 2004.

Hasluck F W., *Christianity and Islam under the Sultans*, Oxford at the Clarendon Press, 1929.

Lowry Heath, *In the Footsteps of the Ottomans. A search for Sacred Spaces and Architectural Monuments in Northern Greece*, Bahcesehir University Press, Istanbul, 2009.

Maguire Henry, "Gardens and Parks in Constantinople", in *Constantinople: Fabricating the City, Dumbarton Oaks Symposium 1998*, Washington, Dumbarseanton Oaks vol. 54 (2000), 251-264.

Mitford Nancy, *The Sun King: Luis XIV at Versailles*, New York Review Books, 2012.

Ριζοπούλου Σοφία, *Κήπος προσευχής. Από ένα βυζαντινό χειρόγραφο της Οξφόρδης στον Βοτανικό Κήπο της Φιλοδασικής*, Αθήνα, Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο, 2012.

Sariyannis Marinos, *A History of Ottoman Political Thought up to the Early Nineteenth Century*, Brill, Leiden/Boston, 2019.

Simmel Georg, Ritter Joachim, Gombrich Ernst, *Το Τοπίο*, Εκδόσεις Ποταμός, Αθήνα, 2004.

Sobti P. Manu, Charipour Mohammad, "The Hues of Paradise. Examining Color Design Layout in the Persian Garden", in *And Diverse are their Hues. Color in Islamic art and Culture*, (ed.) Bloom Jonathan, Blair Sheila, Yale University Press, New Heaven/London, 2011.

Veronica Della Dora, *Landscape, Nature and the Sacred in Byzantium*, Cambridge University Press, Cambridge, 2016.

Williams Haydin, *Turquerie, An Eighteenth - Century European Fantasy*, Thames and Hudson, London, 2014.

Yilmaz Huseyin, *The Caliphate redefined. The Mystic Turn in Anatolian Political Thought*, Princeton University Press, 2018.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Ottoman and Turkish Studies Association

Balkan Studies

Miqarnas

Cogito

Heritage

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 86

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΡ-ΙΣΘΕΤΑ 406	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τέχνη και Αρχιτεκτονική της Μεσαιωνικής Αιγύπτου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ <u>Ειδικού υποβάθρου</u> ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική & Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	[βλ. eClass]
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Σάρδη, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Τετάρτη, 13:00 - 14:00
Email επικοινωνίας:	sardimaria@hotmail.com

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει τα μέρη του τεμένους και τη λειτουργία τους,
- εντοπίζει τις πολιτισμικές επιρροές του Βυζαντίου και της Ύστερης Ρωμαϊκής Αρχαιότητας στην τέχνη και στην αρχιτεκτονική της μεσαιωνικής Αιγύπτου,
- αναγνωρίζει τις διάφορες μορφές ισλαμικής τέχνης και αρχιτεκτονικής όπως διαμορφώθηκαν στη μεσαιωνική Αίγυπτο,
- αποδίδει τεχνουργήματα ισλαμικής τέχνης στην αντίστοιχη περίοδο κατασκευής τους,
- αποδίδει τα αρχιτεκτονήματα της μεσαιωνικής Αιγύπτου στην αντίστοιχη περίοδο κατασκευής τους,
- εντοπίζει τον τρόπο επίδρασης της ισλαμικής τέχνης στην τέχνη της Ανατολικής Μεσογείου,
- γνωρίζει τις σημαντικότερες συλλογές ισλαμικής τέχνης,
- αναζητά πηγές για την έρευνά του/της σε διεθνή ηλεκτρονικά περιοδικά, βιβλιοθήκες και ιστοσελίδες μουσείων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων

τεχνολογιών

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες θα έρθουν σε επαφή με τον πολιτισμό, την αρχιτεκτονική και τις τέχνες (μεταλλοτεχνία, υαλουργία, ξυλογλυπτική, κεραμική, υφαντουργία) της μεσαιωνικής Αιγύπτου (7ος-16ος αι. μ.Χ.) η οποία υπήρξε σημείο συνάντησης και ώσμωσης των πολιτισμικών στοιχείων της Ύστερης Αρχαιότητας και της Βυζαντινής παράδοσης που προϋπήρχαν στην περιοχή. Παράλληλα, θα αναζητηθεί η επίδραση του αιγυπτιακού και του αραβικού πολιτισμού γενικότερα στη διαμόρφωση της πολιτιστικής ταυτότητας της Εγγύς Ανατολής και της ευρύτερης Ανατολικής Μεσογείου μέχρι την κατάκτηση της Αιγύπτου από τους Οθωμανούς στις αρχές του 16ου αιώνα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	- Προβολή βίντεο και podcast - Χρήση Powerpoint - Πρόσβαση σε συλλογές μουσείων και ψηφιακές συλλογές αντικειμένων - Χρήση eClass - Χρήση φοιτητολογίου																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="689 779 1021 846">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 779 1362 846">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="689 846 1027 882">ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</td> <td data-bbox="1027 846 1362 882">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 882 1027 1039">ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ & ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ</td> <td data-bbox="1027 882 1362 1039">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1039 1027 1120">ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ</td> <td data-bbox="1027 1039 1362 1120">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1120 1027 1200">ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ</td> <td data-bbox="1027 1120 1362 1200">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1200 1027 1357">ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ & POWERPOINT</td> <td data-bbox="1027 1200 1362 1357">26</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1357 1027 1438">ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ</td> <td data-bbox="1027 1357 1362 1438">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1438 1027 1473">ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</td> <td data-bbox="1027 1438 1362 1473">96</td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1473 1027 1509"></td> <td data-bbox="1027 1473 1362 1509"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="689 1509 1027 1554">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1509 1362 1554">225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	39	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ & ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	3	ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	30	ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	30	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ & POWERPOINT	26	ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	1	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	96			Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	39																					
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ & ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ	3																					
ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	30																					
ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	30																					
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ & POWERPOINT	26																					
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	1																					
ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	96																					
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: -προφορική παρουσίαση εργασίας..... 25% -τελική γραπτή εργασία ..... 65% -παρουσία και συμμετοχή σε διαλέξεις και συζητήσεις ..... 10 % Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: Παρακολούθηση σεμιναρίου, συμμετοχή στις διαλέξεις και παρουσιάσεις, ποιότητα και πρωτοτυπία προφορικής παρουσίασης.																					

	Για τη γραπτή εργασία, βασική κρίνεται η αυθεντικότητα της εργασίας, σωστή αναγραφή και χρήση κατάλληλης βιβλιογραφίας και το πλήθος των πηγών. Για την προφορική παρουσίαση, βασική κρίνεται η τήρηση του χρόνου και το πλήθος του εποπτικού υλικού που θα χρησιμοποιηθεί. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: -Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας -Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας και βιβλιογραφίας -Γραπτή περιγραφική αξιολόγηση -Προφορική ενημέρωση φοιτητή/ήτριας

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία: → S. Blair & J. Bloom, <i>Ισλαμικές Τέχνες</i>, Καστανιώτης.   → Ε. Κονδύλη, <i>Αραβικός Πολιτισμός</i>, Πεδίο, 2016.   → B. O' Kane, 'Monumental Calligraphy in Fatimid Egypt: Epigraphy in Stone, Stucco, and Wood', στο <i>The World of the Fatimids</i> (exhibition catalogue), ed. A.S. Melikian-Chirvani, Toronto, Aga Khan Museum, 2018, pp. 142-58.   → L. Shaif & V. Porter, <i>The Hajj: Collected Essays</i>, British Museum Research Publication, 2013.   → D. Nicolle, <i>Ιστορικός Άτλας του Ισλάμ</i>, Πατάκης, 2005.   → H.J. Evans, "Country estates. Material Culture, and the Celebration of Princely Life: Islamic art and the secular Domain", στο <i>Byzantium and Islam. Age of Transition (7th-9th c.)</i>, eds H.J. Evans & B. Ratliff, The Metropolitan Museum of Art, New York, 2012, pp. 200-208.   → M. Sardi, "Lighting in the Islamic World", στο <i>Light on Light: An Illuminating Story</i>, eds I. Moutsianos & E. Bintsi, FEMMT, 2011, pp. 303-309.   → M. Sardi, "Late Mamluk Metalwork in the Benaki Museum", <i>Museum Benaki</i> 3 (2003), pp. 157-176.   → E. Bosworth, <i>Οι Ισλαμικές Δυναστείες. Χρονολογικό και Γενεαλογικό Εγχειρίδιο</i>, Παπαζήσης, 2006.   → A.J. Butler, <i>The Arab conquest of Egypt and the last thirty years of the Roman dominion</i>, 1902.   → C. Williams, <i>Islamic Monuments in Cairo: the Practical Guide</i>, Cairo, 2002, pp. 46-49.   → D. Behrens-Abouseif, 'Early Islamic Architecture in Cairo', in <i>Islamic Architecture in Cairo: An Introduction</i>, Brill, 1989, pp. 47-58.   → J.A. Pruitt, <i>Building the Caliphate: Construction, Destruction, and Sectarian Identity in Early Fatimid Architecture</i>, 2020.   → N. Rabbat, 'Al-Azhar Mosque: An architectural Chronicle of Cairo's History', in <i>Mamluk History Through Architecture: Building, Culture, and Politics in Mamluk Egypt and Syria</i>, I. B. Tauris, 2010, pp. 72-97.   → P. Sanders, <i>Ritual, Politics and the City in Fatimid Cairo</i>, pp. 1-37 & 121-137.   → 'The Origins of Fatimid Art', <i>Muqarnas</i> 3, 1985, pp. 20-38 (https://www.jstor.org/stable/1523082).   → J.M. Bloom, 'Painting in the Fatimid Period: A Reconstruction', <i>Ars Islamica</i> 9 (1942), pp.

112-124.

- M. Jenkins, 'Fāṭimid Jewelry, Its Subtypes and Influences', *Ars Orientalis* 18 (1988), pp. 39-57.
- R. Hillenbrand & S.J. Auld (eds), 'The Art of the Ayyubids: An overview', in *Ayyubid Jerusalem. The Holy City in Context 1187-1250*, ed. R. Hillenbrand, London, 2019.
- S. Carboni, *Η Γαλουργία των Σουλτάνων*, Μουσείο Μπενάκη, 2000.
- R. Yeomans, 'The Ayyubid Architecture', in *The Art and Architecture of Islamic Cairo*, 2006, pp. 100-124.
- L. Northrup, 'The Bahrī Mamlūk sultanate, 1250–1390', in *The Cambridge History of Egypt*, ed. C. Petry, Cambridge University Press, pp. 242-289.
- Martin S. Briggs, 'The Architecture of Saladin and the Influence of the Crusades (A. D. 1171-1250)', *The Burlington Magazine for Connoisseurs*, vol. 38/214 (Jan. 1921), pp. 10-13 & 16-20.
- D. Behrens-Abouseif, *Practicing Diplomacy in the Mamluk Sultanate: Gifts and Material Culture in the Medieval Islamic World*, Tauris, London, 2014.
- R. Yeomans, 'The Architecture of the Bahri Mamluks', in *The Art and Architecture of Islamic Cairo* (2006), pp. 124-164.
- D. Behrens-Abouseif, *Cairo of the Mamluks*, Tauris, London.
- D. Behrens-Abouseif, *The Arts of the Mamluks in Egypt and Syria, Evolution and Impact*, University of Bonn, 2012.
- L.A. Ibrahim, "Residential Architecture in Mamluk Cairo", *Muqarnas* 2 (1984), pp. 47-60.
- A.C. Hess, "The Ottoman Conquest of Egypt (1517) and the Beginning of the Sixteenth-Century World War", *International, Journal of Middle East Studies* 4 (1973).

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Ars Orientalis*
- *Ars Islamica*
- *Muqarnas*
- *International, Journal of Middle East Studies*
- *Journal of the American Oriental Society*
- *Mamluk Studies Review*
- *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 87

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	Σ-ΑΝ-ΦΙΤΑΕ 921	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μη αδειοδοτημένες καλλιτεχνικές πρακτικές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	Ολογράφως και αριθμητικά	Τρεις (3)	Εννέα (9)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική Χρήσιμη η γνώση της αγγλικής γλώσσας για την κατανόηση τμήματος της βιβλιογραφίας.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.asfa.gr/courses/AHT4137/
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα	Μαρία Παπανικολάου, Ακαδημαϊκή Υπότροφος
Ώρες γραφείου:	Πέμπτη και Παρασκευή κατόπιν ραντεβού
Email επικοινωνίας:	maripapa22@asfa.gr

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- 1) αντιληφθεί τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μη αδειοδοτημένων καλλιτεχνικών πρακτικών,
- 2) γνωρίζει την ιστορία των πρακτικών αυτών και την εξέλιξή τους από την εμφάνισή τους ως σήμερα,
- 3) κατανοεί τη σύνδεση των μη αδειοδοτημένων καλλιτεχνικών πρακτικών με το σχετικό νομικό, θεσμικό και θεωρητικό πλαίσιο,
- 4) γνωρίζει τη σχετική ορολογία,
- 5) συντάξει μια επιστημονική εργασία και να επιχειρηματολογήσει πάνω στο θέμα αυτό αξιοποιώντας τη θεωρία την οποία διδάχτηκε στο μάθημα και τη σχετική βιβλιογραφία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θα εξεταστούν δημοφιλή είδη τέχνης, τα οποία υλοποιούνται κατά κύριο λόγο στο δημόσιο χώρο, χωρίς την άδεια του αρμόδιου φορέα, όπως το γκραφίτι, η τέχνη του δρόμου (street art), το στένσιλ, καθώς και καλλιτεχνικές πρακτικές στη δημόσια σφαίρα, οι οποίες συνδυάζουν στοιχεία από διαφορετικές κατευθύνσεις στο πεδίο των τεχνών (ζωγραφική, γραφιστική, χαρακτική, γλυπτική, επιτέλεση). Έμφαση θα δοθεί στη σχέση των πρακτικών αυτών με το δίκαιο και την επιλογή των καλλιτεχνών να παρεκκλίνουν από το θεσμοθετημένο πλαίσιο. Ορισμένα από τα θέματα που θα συζητηθούν είναι τα εξής: η σύγκρουση του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης και της προστασίας της ιδιοκτησίας, ο χαρακτηρισμός των παραπάνω έργων ως φθορά ξένης ιδιοκτησίας ή ρύπανση από το νόμο, η μετεξέλιξη του γκραφίτι από μια παράνομη καθημερινή πρακτική σε μια διεθνώς αναγνωρισμένη μορφή τέχνης, ο ρόλος σημαντικών πρωτοπόρων όπως ο Banksy στην καθιέρωση της εικόνας του υπό διωγμό από τις αρχές μασκοφόρου καλλιτέχνη κ.ά.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις δια ζώσης																	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	• Δημιουργία αλληλουχίας διαφανειών για κάθε διάλεξη, αποτελούμενης από κείμενο, γραφήματα, εικόνες και βίντεο. • Χρήση ενεργών συνδέσμων σε ψηφιακές σημειώσεις βασισμένες στην παραπάνω παρουσίαση, οι οποίες αναρτώνται μετά από κάθε μάθημα στο eClass. • Οργάνωση του εκπαιδευτικού υλικού σε φακέλους, τα οποία γίνονται προσβάσιμα στις/στους φοιτήτριες/φοιτητές μέσω eClass και υπηρεσιών αποθήκευσης και συγχρονισμού αρχείων (one drive, ΔΗΛΟΣ 365). • Αξιοποίηση αρχείου κοινής χρήσης μέσω ΔΗΛΟΣ 365 και eClass για την αλληλεπίδραση των φοιτητών/τριών, τη συμβολή τους στο μάθημα και την εκπόνηση ομαδικών ασκήσεων (αποθετήριο). • Ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού, συνδέσμων, ασκήσεων και στο eClass.																	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη βιβλιογραφίας και εκπαιδευτικού υλικού</td> <td>53</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία παρουσίασης στο μάθημα</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Επικοινωνία με τη διδάσκουσα σχετικά με την εργασία και την εκπόνησή της</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση άσκησης σχετικά με τη βιβλιογραφία του μαθήματος</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Εκπόνηση εργασίας εξαμήνου</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>225 ώρες (9 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη βιβλιογραφίας και εκπαιδευτικού υλικού	53	Προετοιμασία παρουσίασης στο μάθημα	25	Επικοινωνία με τη διδάσκουσα σχετικά με την εργασία και την εκπόνησή της	3	Εκπόνηση άσκησης σχετικά με τη βιβλιογραφία του μαθήματος	5	Εκπόνηση εργασίας εξαμήνου	100	Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	39																	
Μελέτη βιβλιογραφίας και εκπαιδευτικού υλικού	53																	
Προετοιμασία παρουσίασης στο μάθημα	25																	
Επικοινωνία με τη διδάσκουσα σχετικά με την εργασία και την εκπόνησή της	3																	
Εκπόνηση άσκησης σχετικά με τη βιβλιογραφία του μαθήματος	5																	
Εκπόνηση εργασίας εξαμήνου	100																	
Σύνολο Μαθήματος	225 ώρες (9 ECTS)																	

Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα βαθμολογηθούν βάσει της: ○ Συμμετοχής στο μάθημα. Εδώ αξιολογείται η προετοιμασία των φοιτητριών/φοιτητών βάσει της μελέτης του αναρτημένου εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και η αξιοποίηση των προσφερόμενων τεχνολογικών μέσων, η συμμετοχή στη συζήτηση κατά τη διάρκεια του μαθήματος, η λήψη πρωτοβουλιών στις λοιπές εκπαιδευτικές μεθόδους κ.ά. ○ Προφορικής παρουσίασης εργασίας κατά τη διάρκεια του μαθήματος. ○ Γραπτής τελικής εργασίας. Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική. Κριτήρια αξιολόγησης παρουσίασης και εργασίας: • Η επιλογή του θέματος βάσει των θεματικών κατευθύνσεων (αξόνων) του σεμιναρίου. • Η πληρότητα και η συνοχή της παρουσίασης. • Η διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων και η υπόδειξη τρόπων απάντησής τους στην γραπτή εργασία. • Η εύρεση και η μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας. • Η σύνδεση της παρουσίασης με τη γραπτή εργασία. • Η δυνατότητα του/της φοιτητή/ήτριας να συζητήσει τη θεματική και να προσεγγίσει κριτικά ένα ζήτημα αξιοποιώντας τα κατάλληλα μεθοδολογικά και θεωρητικά εργαλεία. • Η εύρεση κατάλληλου θέματος από τους άξονες του μαθήματος για την εκπόνηση της εργασίας και η σύνδεσή του με το μάθημα και

	τις θεματικές που εξετάστηκαν στο πλαίσιο των διαλέξεων. • Η τεκμηρίωση της θέσης του φοιτητή / της φοιτήτριας και η αξιοποίηση της βιβλιογραφίας του μαθήματος για τον σκοπό αυτό. Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: • Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας • Γραπτό σχόλιο φοιτητή/ήτριας στο eClass (προαιρετικό) ή προφορική συζήτηση κατόπιν αιτήματος κατά τις ώρες γραφείου (προαιρετικό).

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δαρέλλη, Δήμητρα <i>In Art We Trust. Η Ελευθερία της Τέχνης στις ΗΠΑ</i>. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 2016.   Δημαράς, Γιάννης. <i>Εμπρός στον Έτσι που Χάραξε ο Τέτοιος</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Κάκτος, 1981.   Δουζίνας, Κώστας. <i>Νόμος και Αισθητική: Λογοτεχνία, Τέχνη, Δίκαιο</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ, 2005.   Δρακοπούλου, Κωνσταντίνα. <i>Το Γκραφίτι: Ένα Αμερικάνικο Φαινόμενο στην Ελληνική Καλλιτεχνική Σκηνή</i>. Αθήνα-Θεσσαλονίκη 1985-2005. Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, διδακτορική διατριβή, 2017.   Ελληνική Επιτροπή για τη Διεθνή Ύφεση και την Ειρήνη. <i>Για την Ειρήνη. Η πρώτη Εξόρμηση Ζωγραφικής στους Τοίχους της Αθήνας</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 1979.   Ζαϊμάκης, Γιάννης. «Φωνές διαμαρτυρίας στους δρόμους της πόλης. Προσλήψεις της κρίσης μέσα στο Πολιτικό-εκφραστικό Γκραφίτι». <i>Κοινωνιολογική Επιθεώρηση</i> 2-3 (2015): 119-143.   Ζήκα, Φαίη. <i>Απορία Τέχνες και Σκέψεις Κατεργάζεται. Φιλοσοφικές Έρευνες στη Σύγχρονη Τέχνη</i>. Αθήνα: Άγρα, 2018.   Θεοδόσης, Γεράσιμος. <i>Η Ελευθερία της Τέχνης</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 2001.   Θεοδόσης, Δημήτρης και Παναγιώτης Μενέγος. <i>Τοιχοδρομίες. Το Street Art στην Αθήνα vol. 1</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Οξύ, 2007.   Ιωσηφίδης, Κυριάκος. <i>Το Graffiti στην Ελλάδα. Το Χρώμα της Πόλης 2</i>. Αθήνα: Οξύ, 2000.   Ιωσηφίδης, Κυριάκος. <i>Το Graffiti στην Ελλάδα. Το Χρώμα της Πόλης</i>. Αθήνα: Οξύ, 1997.   Καλογιάννη, Πέλλα, Καρράς, Κωνσταντίνος. <i>Η «Γλώσσα των Τοίχων». Τα graffiti</i>

στα πανεπιστήμια την εποχή της «κρίσης». Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, 2012.

Καραθανάσης, Πausανίας. «Εξευγενισμός (gentrification), Γκραφίτι και Τέχνη του δρόμου: Σχέσεις και αντιθέσεις στη δημόσια σφαίρα του αστικού φαντασιακού». Σε *Αζία*, επιμ. Ελεάνα Γιαλούρη, Απόστολος Λαμπρόπουλος, Ελπίδα Ρίκου. Νήσος: Αθήνα, 2018.

Μουτσόπουλος, Θανάσης. *Οχι Ακριβώς Τέχνη. Η Υπερδιόγκωση του Πολιτισμικού Φαινομένου*. Αθήνα: Εκδόσεις Πλέθρον, 2021.

Μουτσόπουλος, Θανάσης. «Δημόσια Τέχνη στην Αθήνα. Μπουκάλια στον Ωκεανό των Σημείων». Σε *Εικαστικές Παρεμβάσεις στον Δημόσιο Χώρο. Ζωγραφική επί των Τυφλών Όψεων Κυρίων της Αθήνας*, Πρόγραμμα ΥΠΕΚΑ «Αθήνα-Αττική 2014», 24-43. Κατάλογος Έκθεσης. Αθήνα: Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2011.

ντε Σεργτώ, Μισέλ. *Επινοώντας την Καθημερινή Πρακτική. Η Πολύτροπη Τέχνη του Πράττειν*. Σμίλη: Αθήνα, 2010.

Πάγκαλος, Ορέστης, Χαρίτωνας Τσαμαντάκης. *Η ιστορία του graffiti στην Ελλάδα 1984-1994*. Αθήνα: Εκδόσεις Futura, 2016.

Πάγκαλος, Ορέστης. *Η Συνάντηση του Writer με την Εξουσία. Το Γκραφίτι ως Τρόπος Επικοινωνίας και ως Τέχνη στον Δημόσιο Χώρο*. Διδακτορική Διατριβή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2017.

Παπανικολάου, Μαρία. *Καλλιτεχνικές πρακτικές στον δημόσιο χώρο της Αθήνας: Η περίπτωση του μη-αδειοδοτημένου γκραφίτι (1985-2020)*. Διδακτορική Διατριβή. Αθήνα, Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, 2022.

Σταυρίδης, Σταύρος. *Κοινός Χώρος. Η Πόλη ως Τόπος Κοινών*. Angelus Novus: Αθήνα, 2018.

Συλλογικό. *Πολιτιστική Ολυμπιάδα 2001-2004. Χρωμόπολις: Μια Άλλη όψη του Πολιτισμού*. Αθήνα: Α. Ε. Προβολής της Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2002.

Τάκης, Ανδρέας. *Για την Ελευθερία της Τέχνης. Δοκίμιο Πολιτικής και Συνταγματικής Θεωρίας*. Αθήνα: Σαββάλας ΑΕ, 2008.

Τερζίδης, Χρήστος. *Το Hip Hop δε Σταματά*. Αθήνα: Οξύ, 2003.

Χριστοδούλου, Κατερίνα. *Μην Πατάτε τον Τοίχο*. Αθήνα: Ars Longa, 1988.

Χριστοδούλου, Κατερίνα. *Πες το με Σπρέι*. Αθήνα: Γράμματα, 1991.

Banksy. *Ραδιενεργά Γκραφίτι. Wall and Piece*. Μεταίχμιο: Αθήνα, 2006.

Brassai. *Graffiti*. Paris: Flammarion, 1993.

Castleman, Craig. *Getting Up: Subway Graffiti in New York*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 1982.

Chalfant, Henry, and James Prigoff. *Spraycan Art*. London: Thames and Hudson, 1987.

Chang, Jeff. *Can't Stop Won't Stop: A History of the Hip-Hop Culture*. New York: Picador, 2005.

Cooper, Martha, and Joseph Sciorra. *R.I.P. New York Spraycan Memorials*.

London: Thames and Hudson, 1994.

Ferrell, Jeff. *Crimes Of Style. Urban Graffiti and the Politics of Criminality*. Boston: Northeastern University Press, 1996.

Gastman, Roger, and Caleb Neelon. *The History of American Graffiti*. New York: Harper Design, 2010.

Gastman, Roger, Caleb Neelon, and Chris Pape, comps. *Wall Writers: Graffiti in Its Innocence*. Berkeley: Gingko Press, 2015.

Goldstein, Jerry. *Athens Street Art*. Athens: Athens News, 2008.

Keegan, Peter. *Graffiti in Antiquity*. London, New York: Routledge, 2014.

Lefebvre, Henri. *Δικαίωμα στην Πόλη. Χώρος και Πολιτική*. Κουκκίδα: Αθήνα, 2006.

Varnedoe, Kirk, and Adam Gopnik. *High and Low: Modern Art and Popular Culture*. New York, NY: Museum of Modern Art, 1990.

Zaimakis, Yannis. «Welcome to the civilization of fear: On political graffiti heterotopias in Greece in times of crisis». *Visual Communication*, 14/4 (2015): 373-396. doi 10.1177/1470357215593845.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1836
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ 88

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Καλών Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Με βάση το πρόγραμμα σπουδών	ΠΤΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α', Β' κλπ.	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πτυχιακή Εργασία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Ολογράφως και αριθμητικά</i>	--	Δεκαέξι (16)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	☐ Υποχρεωτικό ☐ Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό ☐ Γενικού υποβάθρου ☐ Ειδικού υποβάθρου ☐ Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας έχουν οι φοιτητές/ήτριες που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα μαθήματα των τριών (3) πρώτων ετών (μέχρι και το ΣΤ' εξάμηνο). Οι φοιτητές/ήτριες που έχουν ολοκληρώσει τα τέσσερα (4) έτη σπουδών και βρίσκονται επί πτυχίω, μπορούν κατ' εξαίρεση να υποβάλουν αίτηση εκπόνησης πτυχιακής εργασίας μετά το πέρας του Η' εξαμήνου, μετά από συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/ουσα, λαμβάνοντας		

	υπόψη ότι η εξέταση της πτυχιακής λαμβάνει χώρα μόνο κατά την εξεταστική του εαρινού εξαμήνου και την αντίστοιχη εξεταστική Σεπτεμβρίου.
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ: Ελληνική, Αγγλική κλπ.	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΟΧΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://www.aht.asfa.gr/index.php/2015-10-18-00-44-40/2015-10-18-00-46-08/2015-10-18-02-56-41
ΟΝΟΜΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ/-ΟΝΤΩΝ: Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα	Η πτυχιακή εργασία επικεντρώνεται σε ένα από τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα και η εκπόνησή της τελεί υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Τμήματος ΘΙΣΤΕ (επιβλέπων) και άλλων δύο μελών που απαρτίζουν την τριμελή επιτροπή. Στην τριμελή επιτροπή δύνανται να συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, του Ιδρύματος ή άλλων ΑΕΙ, ή μέλη ΕΔΙΠ/ΕΕΠ του Τμήματος ή του Ιδρύματος, διδάσκοντες/ουσες με σύμβαση βάσει του ΠΔ 407/1980 ή με ανάθεση, ακαδημαϊκοί/ές υπότροφοι και αποσπασμένοι/ες εκπαιδευτικοί.
Ώρες γραφείου:	Κατόπιν συνεννόησης με τον/την επιβλέποντα/ουσα.
Email επικοινωνίας:	--

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο/η φοιτητής/ήτρια μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζει με σαφήνεια τα όρια ενός προβλήματος προς επίλυση και να αναγνωρίζει με πληρότητα όλες τις βασικές αλλά και δευτερεύουσες πτυχές του, εστιάζοντας στα σημεία-κλειδιά,
- χρησιμοποιεί με κριτικό και συνθετικό πνεύμα τη διαθέσιμη βιβλιογραφία για μία συγκεκριμένη θεματική περιοχή,

- σχεδιάζει ένα ερευνητικό πλάνο και να αναπτύσσει κατάλληλη μεθοδολογία προσέγγισης και διερεύνησης ενός θέματος υπό μελέτη,
- τεκμηριώνει τις απόψεις και την επιχειρηματολογία του/της,
- γνωρίζει να συντάσσει ένα επιστημονικό δοκίμιο,
- αναγνωρίζει και να αξιολογεί την αξιοπιστία και εγκυρότητα των αποτελεσμάτων επίλυσης ενός προβλήματος,
- πραγματοποιεί επιτυχώς μία ολοκληρωμένη παρουσίαση ενός θέματος μέσω Τ.Π.Ε.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

- Αυτόνομη εργασία

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο της Πτυχιακής Εργασίας διαμορφώνεται ανάλογα με το υπό μελέτη θέμα. Ενδεικτικά αναφέρονται τα βασικά στάδια για την επιτυχή ολοκλήρωσή της:

- Ανάλυση και κατανόηση του υπό μελέτη θέματος.
- Κριτική επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας.
- Οργάνωση και σχεδιασμός ερευνητικού πλάνου και των απαιτούμενων βημάτων για την ολοκλήρωση του θέματος.
- Τεκμηρίωση της μεθοδολογίας επίλυσης.
- Ολοκλήρωση των απαιτούμενων βημάτων σύμφωνα με την επιλεγείσα προσέγγιση επίλυσης.
- Ανάλυση των αποτελεσμάτων και διεξαγωγή των αντίστοιχων συμπερασμάτων.
- Δημόσια υποστήριξη της Πτυχιακής Εργασίας ενώπιον της τριμελούς επιτροπής.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																									
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές, κλπ. Προσδιορίστε τα μέσα/εργαλεία που χρησιμοποιείτε.	Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Χρήση Τ.Π.Ε. του Τμήματος ΘΙΣΤΕ και της ΑΣΚΤ																									
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Στην αριστερή στήλη περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Στη δεξιά στήλη αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες εργασίας του φοιτητή. Ειδικότερα: Μαθήματα με 5 ECTS αντιστοιχούν σε 125 ώρες εργασίας Μαθήματα με 7 ECTS αντιστοιχούν σε 175 ώρες εργασίας. Μαθήματα με 9 ECTS αντιστοιχούν σε 225 ώρες εργασίας.	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="691 577 1027 640">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1027 577 1362 640">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="691 640 1027 719">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1027 640 1362 719">250</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 719 1027 797">Επικοινωνία με επιβλέποντα/ουσα</td> <td data-bbox="1027 719 1362 797">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 797 1027 837">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="1027 797 1362 837">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 837 1027 958">Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία-υποστήριξη)</td> <td data-bbox="1027 837 1362 958">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 958 1027 999"></td> <td data-bbox="1027 958 1362 999"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 999 1027 1039"></td> <td data-bbox="1027 999 1362 1039"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1039 1027 1079"></td> <td data-bbox="1027 1039 1362 1079"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1079 1027 1120"></td> <td data-bbox="1027 1079 1362 1120"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1120 1027 1160"></td> <td data-bbox="1027 1120 1362 1160"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1160 1027 1200"></td> <td data-bbox="1027 1160 1362 1200"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="691 1200 1027 1240">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1027 1200 1362 1240">400 ώρες (16 ECTS)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	250	Επικοινωνία με επιβλέποντα/ουσα	25	Συγγραφή εργασίας	100	Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία-υποστήριξη)	25													Σύνολο Μαθήματος	400 ώρες (16 ECTS)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																									
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	250																									
Επικοινωνία με επιβλέποντα/ουσα	25																									
Συγγραφή εργασίας	100																									
Παρουσίαση εργασίας (προετοιμασία-υποστήριξη)	25																									
Σύνολο Μαθήματος	400 ώρες (16 ECTS)																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Μέθοδοι αξιολόγησης: γραπτή εργασία, δημόσια υποστήριξη Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Κριτήρια αξιολόγησης: ποιότητα γραπτής εργασίας, επίδοση φοιτητή/ήτριας κατά την προφορική παρουσίαση της εργασίας Ανατροφοδότηση προς φοιτητές/ήτριες: Βαθμολογική αξιολόγηση επί του κειμένου της εργασίας Αξιολογικές παρατηρήσεις στο πλαίσιο παρουσίασης εργασίας																									

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη βιβλιογραφία:

Η προτεινόμενη βιβλιογραφία διαμορφώνεται ανάλογα με το υπό μελέτη θέμα της πτυχιακής εργασίας.